

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA MARIBOR**

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

VZHODNE HALOZE

OSNUTEK

2025–2034

Štev.: 12-32/25

VSEBINA:

POVZETEK	9
UVOD	11
1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	13
1.1 OPIS NARAVNIH RAZMER	13
1.1.1 Lega	13
1.1.2 Relief	15
1.1.3 Podnebne značilnosti	15
1.1.4 Hidrološke razmere	16
1.1.5 Matična podlaga in tla	16
1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost	16
1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote	18
1.1.8 Živalski svet	20
1.2 POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV	27
1.3 ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA	27
1.4 DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE	29
1.5 GOSPODARSKE IN DRUGE DEJAVNOSTI, POVEZANE Z GOZDOM	30
1.5.1 Lovstvo	30
1.5.2 Kmetijstvo	31
1.5.3 Poselitev	31
1.5.4 Infrastruktura	32
1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)	32
1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti	32
1.6 POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI	32
1.7 UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	33
1.8 ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE	33
2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	34
2.1 EKOLOŠKE FUNKCIJE	36
2.2 SOCIALNE FUNKCIJE	42
2.3 PROIZVODNE FUNKCIJE	46
3 OPIS STANJA GOZDOV	47
3.1 GOSPODARSKE KATEGORIJE GOZDOV	47
3.2 LESNA ZALOGA	48
3.3 PRIRASTEK	50
3.4 RAZVOJNE FAZE OZ. ZGRADBE SESTOJEV	51
3.5 TIPI SESTOJEV	52
3.6 OHRANJENOST GOZDOV	52
3.7 KAKOVOST DREVJA	53
3.8 POŠKODOVANOST DREVJA	53
3.9 OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA	53
3.10 ODMRLO DREVJE	55
4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	56
4.1 KRATEK OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GOZDNOGOSPODARSKI ENOTI	56
4.2 GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU	56
4.2.1 Posek	56
4.2.2 Gojitvena in varstvena dela	60
4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic	61
4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	62
4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2015–2024	62
4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2015–2024	62
5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV	64
5.1 RAZVOJ GOZDNIH FONDov	64
5.1.1 Površina	64
5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek	64
5.2 PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI	66

5.2.1	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	66
5.2.2	Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov	67
6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI	68
6.1	SPLOŠNI CILJI	68
6.2	USMERITVE	69
6.2.1	Splošne usmeritve.....	69
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov	72
6.2.3	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali	98
6.2.4	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom ..	99
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	100
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi objekti	100
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic	101
6.2.8	Usmeritve za presajo posegov v gozd in gozdni prostor	105
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih.....	110
6.2.10	Usmeritve za območja gozdov, kjer posamezna izbira drevja za posek ni potrebna	111
6.3	UKREPI	112
6.3.1	Možni posek	112
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela	113
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali	114
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov.....	115
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic	115
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ.....	117
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE.....	118
9	RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI	121
9.1	UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDOV	121
9.2	NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	123
9.2.1	Rastiščnogojitveni razred: Predpanonska gabrovja - 04012	123
9.2.2	Rastiščnogojitveni razred: Podgorska kisloljubna bukovja - 06012	131
9.2.3	Rastiščnogojitveni razred: Predpanonska bukovja - 06412	139
9.2.4	Rastiščnogojitveni razred: Vrbovja narodu - 20001	147
9.2.5	Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi na strmih legah - 20005.....	150
9.2.6	Rastiščnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 21012	153
10	LITERATURA.....	155
11	NAČRT SO IZDELALI.....	158
12	PRILOGE	159
12.1	PREGLEDNICE V PRILOGAH	159
12.1.1	OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote.....	159
12.1.2	OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda	162
12.1.3	OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah.....	179
12.2	SEZNAM TARIF PO ODSEKIH	183
12.3	SEZNAM PRIRASTNIH NIZOV PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH.....	187
12.4	PRIKAZ PREOBLIKOVANIH ODSEKOV Z NOVIM NAČRTOM GGE	188
12.5	CENA GOZDNEGA DELA IN CENA LESA PRI IZRAČUNU EKONOMSKE PRESOJE	190
13	PROSTORSKI DEL NAČRTA	191
13.1	KARTNI DEL	191
13.2	PROSTORSKI DEL NAČRTA	193

KAZALO PREGLEDNIC:

LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

D-KG: Gozdni fondi po lastniških kategorijah gozdov (v m³)

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah (vir: digitalizacija)

Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v GGE (vir: digitalizacija)

Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	17
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v GGE po skupinah rastišč	19
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov divjadi	21
Preglednica 6/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij Natura 2000	22
Preglednica 7/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah	27
Preglednica 8/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki) (vir: indeks gozdnih posestnikov)	27
Preglednica 9/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)	27
Preglednica 10/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)	28
Preglednica 11/D-C: Odprtost gozdov s cestami	28
Preglednica 12: Pregled gozdnih cest v GGE	29
Preglednica 13/D-LD: Pregled lovišč	30
Preglednica 14: Primerjava rabe kmetijskih zemljišč med letoma 2010 in 2020 (SI-STAT ..., 2025) ..	31
Preglednica 15: Demografski kazalniki po občinah (SI-STAT ..., 2025)	31
Preglednica 16: Gozdovi z veliko požarno ogroženostjo po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih	33
Preglednica 17/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami	35
Preglednica 18: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000	37
Preglednica 19/N-SPA: Natura POO in POV območja	38
Preglednica 20/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi	39
Preglednica 21/KV: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE	40
Preglednica 22: Pregled zavarovanih območij in pripadajočih varstvenih režimov (NR - naravni rezervat, KP - krajinski park, NS - naravni spomenik, SON - spomenik oblikovane narave)	43
Preglednica 23: Seznam naravnih vrednot v gozdu ali ob njegovem robu (NS - naravni spomenik, KP - krajinski park, NVDP - naravna vrednota državnega pomena, NVLP - naravna vrednota lokalnega pomena)	43
Preglednica 24: Pregled jam in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev	44
Preglednica 25: Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot	44
Preglednica 26: Seznam kulturne dediščine v gozdu ali ob njegovem robu (F -funkcija poudarjenosti)	45
Preglednica 27/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)	47
Preglednica 28/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in RGR	47
Preglednica 29/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	48
Preglednica 30/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah	49
Preglednica 31/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge	50
Preglednica 32/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	50
Preglednica 33/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah	50
Preglednica 34/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev	51
Preglednica 35/D-POM: Sestava pomladka po skupinah drevesnih vrst	51
Preglednica 36/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev	52
Preglednica 37/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	52
Preglednica 38/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	53
Preglednica 39/K: Kakovost drevja	53
Preglednica 40/PSD: Poškodovanost drevja	53
Preglednica 41/OM1: Objedenost gozdnega mladja 2024 - skupno	54
Preglednica 42/OM2: Objedenost gozdnega mladja 2024 po drevesnih vrstah	54
Preglednica 43/OD: Odmrlo drevje v GGE	55
Preglednica 44/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju v GGE	57
Preglednica 45: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco	57
Preglednica 46/D-PL1: Primerjava realizacije poseka za GGE, po lastniških kategorijah in SVP	57
Preglednica 47/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih 2005–2014 ter 2015–2024	58
Preglednica 48/VP: Posek po vrstah poseka v zasebnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)	58
Preglednica 49/VP: Posek po vrstah poseka v državnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)	58
Preglednica 50/VP: Posek po vrstah poseka v GGE (tekoča evidenca poseka)	59
Preglednica 51/PDR: Posek po debelinskih razredih (tekoča evidenca poseka)	59
Preglednica 52/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst (tekoča evidenca poseka)	59
Preglednica 53 /OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela skupaj v GGE	60
Preglednica 54/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	61
Preglednica 55: Pregled dinamike gradenj gozdnih vlak	62
Preglednica 56/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2010 do 2019 po namenu	62
Preglednica 57: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih in varstvenih del	62

Preglednica 58: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem	63
Preglednica 59: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo	63
Preglednica 60: Razvoj gozdnih površin - na ravni GGE	64
Preglednica 61: Vzroki sprememb gozdnih površin v obdobju 2015–2024	64
Preglednica 62/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1985 do 2025	64
Preglednica 63/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)	65
Preglednica 64/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1985 do 2025	65
Preglednica 65/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za GGE	65
Preglednica 66/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za zasebne gozdove	65
Preglednica 67/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za državne gozdove	66
Preglednica 68/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem	66
Preglednica 69: Varstveni režimi za zavarovana območja	85
Preglednica 70: Varstvene usmeritve za naravne vrednote	89
Preglednica 71: Varstvene usmeritve za jame	90
Preglednica 72: Varstvene usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine v GGE	94
Preglednica 73: Registrirani semenski sestoji v GGE	100
Preglednica 74/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za GGE (v m ³)	112
Preglednica 75/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za zasebne gozdove (v m ³)	112
Preglednica 76/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za državne gozdove (v m ³)	113
Preglednica 77: Deleži površin razvojnih faz po vrstah sečenj in rastiščnogojitvenih razredih	113
Preglednica 78/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	114
Preglednica 79: Število sadik po RGR in lastniških kategorijah	114
Preglednica 80/EP1: Prikaz prihodka od lesa	118
Preglednica 81/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti	119
Preglednica 82/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za zasebne gozdove	119
Preglednica 83/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za državne gozdove	119
Preglednica 84/D-GHT: Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahajajo RGR in gozdni rastiščni tipi	122
Preglednica 85/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	123
Preglednica 86/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	123
Preglednica 87/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	124
Preglednica 88: Lesna zaloga in letni prirastek v RGR po razvojnih fazah	124
Preglednica 89/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	124
Preglednica 90/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	125
Preglednica 91/K: Kakovost drevja	126
Preglednica 92/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	126
Preglednica 93/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024	127
Preglednica 94/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024	127
Preglednica 95/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	127
Preglednica 96/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	129
Preglednica 97/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	129
Preglednica 98/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	130
Preglednica 99/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	131
Preglednica 100/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	131
Preglednica 101/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	132
Preglednica 102: Lesna zaloga in letni prirastek v RGR po razvojnih fazah	132
Preglednica 103/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	132
Preglednica 104/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	133
Preglednica 105/K: Kakovost drevja	134
Preglednica 106/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	134
Preglednica 107/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024	135
Preglednica 108/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024	135
Preglednica 109/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	135
Preglednica 110/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	137
Preglednica 111/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	138
Preglednica 112/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	138
Preglednica 113/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	139
Preglednica 114/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	140
Preglednica 115/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	140
Preglednica 116: Lesna zaloga in letni prirastek v RGR po razvojnih fazah	140

Preglednica 117/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	141
Preglednica 118/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	142
Preglednica 119/K: Kakovost drevja	142
Preglednica 120/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	143
Preglednica 121/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024	143
Preglednica 122/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024.....	143
Preglednica 123/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	144
Preglednica 124/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	146
Preglednica 125/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	146
Preglednica 126/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	146
Preglednica 127/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	147
Preglednica 128/D-GZ1: Gozdni rastišni tipi v RGR	147
Preglednica 129/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	147
Preglednica 130/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	148
Preglednica 131/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR	148
Preglednica 132/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	150
Preglednica 133/D-GZ1: Gozdni rastišni tipi v RGR	150
Preglednica 134/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek ...	150
Preglednica 135/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	151
Preglednica 136/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR	152
Preglednica 137/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	152
Preglednica 138/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	153
Preglednica 139/D-GZ1: Gozdni rastišni tipi v RGR	153
Preglednica 140/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	153
Preglednica 141/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	154
Preglednica 142: Prikaz območij pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti	192
Preglednica 143: Površina gozdov glede na vrsto in jakost možnega poseka (v ha).....	193
Preglednica 144: Stanje in razvoj gozdnih površin.	194
Preglednica 145: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.	194
Preglednica 146: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.	195
Preglednica 147: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.	195
Preglednica 148: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.	196
Preglednica 149/P4: Površina gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov.....	196
Preglednica 150: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.	196
Preglednica 151: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.	197
Preglednica 152: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah.	198
Preglednica 153: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.	198

PREGLEDNICE V PRILOGAH

Obrazec E1: LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD
 Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PSD, D-PGR, PDV, PDR, EVP, EVGD
 Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD
 Obrazec E4:

GRAFIKONI

Grafikon 1: Klimogram za referenčno meteorološko postajo Letališče Edvarda Rusjana Maribor.....	15
Grafikon 2: Sestava lesne zaloge gozdov v GGE po skupinah drevesnih vrst (v %).	48
Grafikon 3: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	49
Grafikon 4: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja (podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka) in odkazila.	60
Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	67
Grafikon 6: Delež posameznih RGR v GGE Vzhodne Haloze	121

Grafikon 7: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	125
Grafikon 8: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	125
Grafikon 9: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	126
Grafikon 10: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	128
Grafikon 11: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	133
Grafikon 12: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	133
Grafikon 13: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	134
Grafikon 14: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	136
Grafikon 15: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	141
Grafikon 16: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	141
Grafikon 17: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	142
Grafikon 18: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	144
Grafikon 19: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	148
Grafikon 20: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR	151
Grafikon 21: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	151
Grafikon 22: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR	154

KARTE

Karta 1: Lega GGE Vzhodne Haloze.	14
Karta 2: Krajinski tipi	18
Karta 3: Pregledna karta lovišč.	30

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha) - LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda	3.758,89	978,03	4.736,92
Delež (%)	79,4	20,6	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov - D-KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	4.666,59	29,0	314,6	343,6	0,93	6,69	7,62	18,0	22,6	22,2	100,0
GPN z načrtovanim posekom	20,98	11,4	357,1	368,5	0,39	7,70	8,08	11,7	8,3	8,4	38,3
GPN brez načrtovanega poseka	4,22	1,4	229,4	230,8	0,03	5,61	5,64				
Varovalni gozdovi	45,13	1,4	277,0	278,4	0,03	6,52	6,54	0,0	2,6	2,6	11,0
Skupaj vsi gozdovi	4.736,92	28,7	314,4	343,0	0,92	6,70	7,61	18,0	22,3	22,0	99,0
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	3.721,81	27,4	311,7	339,1	0,88	6,64	7,52	17,5	20,8	20,5	92,6
GPN z načrtovanim posekom	15,42	15,6	418,4	433,9	0,52	8,76	9,29	11,7	9,6	9,7	45,4
GPN brez načrtovanega poseka	0,62	0,0	91,9	91,9	0,00	3,11	3,11				
Varovalni gozdovi	21,04	3,0	287,9	290,9	0,06	5,97	6,03	0,0	5,3	5,3	25,5
Skupaj vsi gozdovi	3.758,89	27,2	311,9	339,2	0,88	6,64	7,52	17,4	20,7	20,4	92,1
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	944,78	35,3	326,3	361,5	1,11	6,92	8,03	19,7	29,3	28,3	128,0
GPN z načrtovanim posekom	5,56	0,0	187,2	187,2	0,00	4,74	4,74	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	3,60	1,7	253,1	254,7	0,03	6,04	6,07				
Varovalni gozdovi	24,09	0,0	267,4	267,4	0,00	6,99	6,99	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	978,03	34,1	323,7	357,8	1,07	6,91	7,98	19,7	28,5	27,7	124,0

GGE Vzhodne Haloze se nahaja v vzhodnem delu GGO Maribor. Obsega vzhodni del haloškega gričevja; vzhodno od potokov Rogatnica in Maceljčica, južno od Drave in Dravinje ter severno od državne meje s Hrvaško.

Celotno območje GGE obsega 11.449,10 ha, od tega je 4.736,92 ha gozdov. Gozdnatost enote je 41,4 %. V zasebni lasti je 79,4 % gozdov, ostali gozdovi so državni.

Zaradi boljše preglednosti so bili nekateri manjši odseki združeni oz. pridruženi večjim. Notranja delitev na oddelke se ni spremenila. Pregled preoblikovanih odsekov je v prilogi načrta.

Gozdovi so bili uvrščeni v štiri gospodarske kategorije. Največ (98,5 %) je večnamenskih gozdov. Med gozdove s posebnim namenom, v katerih so gozdnogospodarski ukrepi dovoljeni (20,98 ha), so uvrščeni gozdovi na zavarovanih območjih ter na območjih naravnih vrednot. Del gozdnega rezervata Gris, ki se nahaja v obravnavani GGE, sodi med gozdove s posebnim namenom, v katerih gozdnogospodarski ukrepi niso dovoljeni oz. so dovoljeni le izjemoma (4,22 ha). Poplavni gozdovi ob reki Dravi ter gozdovi na strminah nad njeno strugo so uvrščeni v gospodarsko kategorijo varovalnih gozdov.

Glavne drevesne vrste, ki gradijo sestoje so: bukev (55,6 %), graden (13,4 %), beli gaber (9,8 %), gorski javor (3,4 %), jelka (3,2 %), kostanj (2,8 %), smreka (2,4 %) in rdeči bor (1,8 %). Drevesni sestav gozdov je blizu naravnemu, močno spremenjenih in izmenjanih gozdov je samo 0,6 %.

Povprečna lesna zaloga v GGE je 343,0 m³/ha, letni prirastek je 7,61 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci (91,6 %).

Skupni možni posek znaša 357.094 m³. Načrtovano je, da bi z redčenji posekali 32,4 %, s pomladitvenimi sečnjami pa 67,6 % od načrtovanega možnega poseka v GGE. Možni posek v GGE znaša 99 % od prirastka in 22 % od lesne zaloge.

Predviden obseg gojitvenih in varstvenih del zagotavlja izboljšanje zasnove in negovanosti mlajših razvojnih faz. Različna dela nege mladovij so načrtovana na 90,81 ha. Na 101,19 ha je načrtovana priprava sestojev za naravno obnovo. Sadnja in z njo povezana dela so načrtovana na 8,03 ha.

Zahtevne reliefne razmere omogočajo spravilo lesa s traktorji, ki ga je potrebno večkrat kombinirati z ročnim predspravilom. Prevladujejo pravilne razdalje med 200 in 400 m. GGE je gosto preprejena s cestnim omrežjem, ki je v pretežni meri javnega značaja in služi sočasno tudi transportu lesa. Dolžina gozdnih cest je 11,1 km, javnih cest pa 435,2 km. Povprečna gostota cest, primernih za gozdno proizvodnjo, znaša 107,1 m/ha.

Območja Natura 2000 pokrivajo površino 7.136,07 ha, od tega 3.101,98 ha gozdov. Podane usmeritve in ukrepi zagotavljajo ohranitev ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in njihovih habitatov ter kvalifikacijskih gozdnih habitatnih tipov na celotnem območju Natura 2000, kot tudi širše v celotni GGE.

Po direktivi o pticah (SPA-PVO) je izločeno območje PVO Drava (koda SI5000011), ki pokriva površino 485,51 ha od tega 294,96 ha gozdov.

Po habitatni direktivi (SCI-POO) sta izločeni dve območji: POO Drava (koda SI3000220), ki pokriva površino 371,22 ha, od tega 219,93 ha gozdov in POO Haloze - vinorodne (koda SI3000117), ki pokriva površino 6.279,34 ha, od tega 2.587,09 ha gozdov.

UVOD

Gozdnogospodarski načrt (v nadaljevanju: GGN) gozdnogospodarske enote (v nadaljevanju: GGE) Vzhodne Haloze za ureditveno obdobje 2025–2034 je že deveti načrt v sistemu gozdnogospodarskega načrtovanja. Obravnava vse gozdove v GGE, ne glede na lastniško kategorijo. Prostorska ureditev območja GGE je ostala nespremenjena. Znotraj nespremenjenih oddelkov so bili nekateri manjši odseki združeni oz. pridruženi večjim. Pregled preoblikovanih odsekov je v prilogi načrta.

Osnovne pravne podlage za izdelavo predmetnega GGN so:

- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (Uradni list RS, št. 111/2007),
- Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE),
- Zakon o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22, 158/22 in 28/25),
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20),
- Gozdnogospodarski načrt za mariborsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2021–2030 (2023).

Druge pravne podlage, ki vplivajo na vsebino GGN, so:

- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-1O),
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24 in 21/25 – ZOPVOOV),
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE),
- Pravilnik o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.),
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20).

Druge strokovne usmeritve, ki vplivajo na vsebino GGN, so:

- Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Vzhodne Haloze 2025–2034 (2024),
- Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta GGE Vzhodne Haloze (2024),
- Splošne kulturnovarstvene usmeritve za vključevanje varstva kulturne dediščine v gozdnogospodarske načrte (GGN),
- Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov in za pridobitev vodnega soglasja/mnenja o sprejemljivosti gradnje z vidika upravljanja z vodami (2025).

GGN je skladno z operativnim programom - Programom upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028 (Sklep vlade RS št. 35600-4/2023/5 z dne 4. 10. 2023) določen kot načrt potreben za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in habitatnih vrst.

V gozdnogospodarskem načrtu se v tekstu, preglednicah in grafikonih uporabljajo naslednje kratice ali okrajšave:

- CGP - celotni gozdni prostor,
- DOF - digitalni orto foto posnetek,
- DRSV - Direkcija RS za vode,
- Dr. tr. lst. - drugi trdi listavci,
- EPO - Ekološko pomembno območje,

- GGE - gozdnogospodarska enota,
- GGO - gozdnogospodarsko območje,
- GHT - gozdni habitatni tip,
- GIS - Gozdarski inštitut Slovenije,
- GPN - gozd s posebnim namenom,
- GRM - gozdni reprodukcijski material,
- GRT - gozdni rastiščni tip,
- GSO - gozdni semenski objekt,
- HT - habitatni tip,
- k. o. - katastrska občina,
- LN - letni lovskoupravljaljski načrti,
- LNL - letni načrti lovišč,
- LUN - lovsko upravljavski načrt,
- LZ - lesna zaloga,
- Meh. Ist. - mehki listavci,
- MP - možni posek,
- NV - naravna vrednota,
- P - prirastek,
- Pl. Ist. - plemeniti listavci,
- POO (SAC) - posebno ohranitveno območje (direktiva o habitatih),
- POV (SPA) - posebno območje varstva (direktiva o pticah),
- PUN - Program upravljanja območij Natura 2000
- RGR - rastiščnogojitveni razred,
- RS - Republika Slovenija,
- SiDG - Slovenski državni gozdovi d.o.o.,
- SISTAT - podatkovna baza Statističnega urad RS,
- SVP - stalna vzorčna ploskev,
- UC - upravljavska cona,
- ZDLov-1 - Zakon o divjadi in lovstvu,
- ZG - Zakon o gozdovih,
- ZGS - Zavod za gozdove Slovenije,
- ZO - zavarovana območja,
- ZON - Zakon o ohranjanju narave,
- ZRSVN - Zavod RS za varstvo narave,
- ZV-1 - Zakon o vodah,
- ZVO-2 - Zakon o varstvu okolja,
- ZVKD - Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije,
- ZVKD-1 - Zakon o varstvu kulturne dediščine.

1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

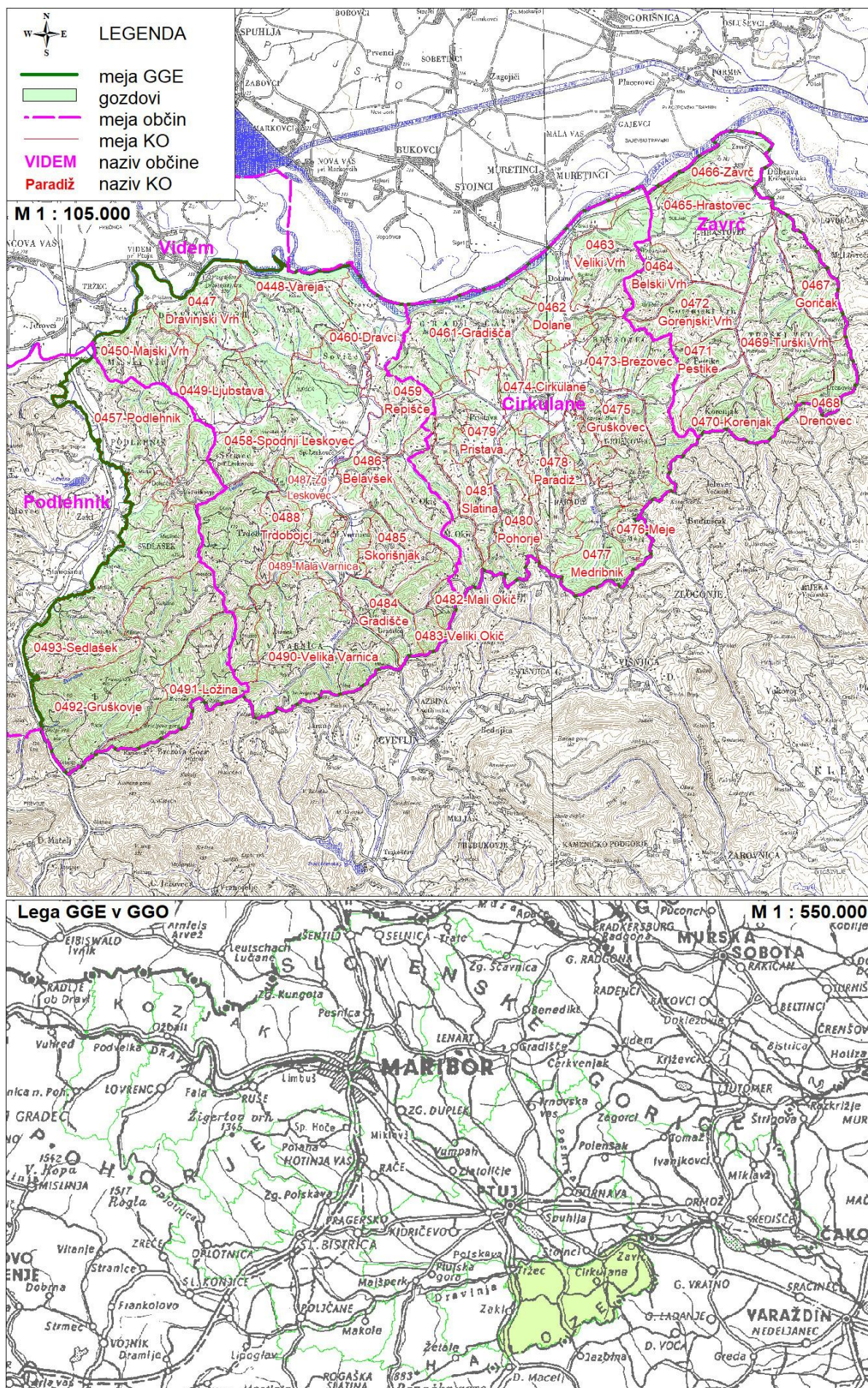
1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah (vir: digitalizacija)

Občina	Šifra k.o.	Katastrska občina	Pov. k.o. v GGE	Pov. gozda k.o. v GGE	Opomba
Videm				1.769,56	
	0447	Dravinjski Vrh	266,41	94,73	
	0448	Vareja	407,28	210,25	
	0449	Ljubstava	240,25	102,11	
	0450	Majski Vrh	220,24	76,05	
	0458	Spodnji Leskovec	485,91	218,32	
	0459	Repišče	180,50	44,04	
	0460	Dravci	245,87	69,13	
	0482	Mali Okič	49,62	18,50	del
	0483	Veliki Okič	257,25	118,33	
	0484	Gradišče	143,61	70,46	
	0485	Skorišnjak	130,08	37,72	
	0486	Belavšek	164,34	58,33	
	0487	Zgornji Leskovec	147,42	48,58	
	0488	Trdobjci	106,59	36,85	
	0489	Mala Varnica	218,70	65,62	
	0490	Velika Varnica	572,02	278,93	
	0491	Ložina	78,01	40,31	del
	0492	Gruškovje	329,33	181,30	del
Zavrč				687,97	
	0464	Belski Vrh	137,24	35,95	
	0465	Hrastovec	414,03	150,39	
	0466	Zavrč	157,53	58,48	
	0467	Goričak	172,12	43,96	
	0468	Drenovec	75,50	37,81	
	0469	Turški Vrh	421,99	139,53	
	0470	Korenjak	230,60	116,91	
	0471	Pestike	136,88	40,86	
	0472	Gorenjski Vrh	179,16	64,08	
Podlehnik				1.134,61	
	0457	Podlehnik	419,11	123,85	
	0491	Ložina	291,20	213,71	del
	0492	Gruškovje	745,87	481,42	del
	0493	Sedlašek	623,18	315,63	
Cirkulane				1.144,78	
	0461	Gradišca	444,42	172,94	
	0462	Dolane	269,73	68,30	
	0463	Veliki Vrh	270,96	129,09	
	0473	Brezovec	391,34	165,21	
	0474	Cirkulane	256,61	60,84	
	0475	Gruškovec	206,19	56,26	
	0476	Meje	63,15	15,79	
	0477	Medribnik	336,27	184,57	
	0478	Paradiž	242,10	59,11	
	0479	Pristava	231,64	55,63	
	0480	Pohorje	160,65	65,67	
	0481	Slatina	185,48	55,35	
	0482	Mali Okič	142,64	56,02	del
		Skupaj	11.449,10	4.736,92	

Karta 1: Lega GGE Vzhodne Haloze

Opis lege je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarske enote Vzhodne Haloze 2015–2024 (2015).

GGE Vzhodne Haloze leži v vzhodnem delu haloškega gričevja. Po splošni pokrajinsko ekološki regionalizaciji zajema celotne Nizke (Vinorodne) Haloze. Severna meja GGE poteka po rekah Dravi in Dravinji, zahodna po potokih Rogatnica in Maceljčica, južna in vzhodna pa po državni meji z Republiko Hrvaško.

GGE Vzhodne Haloze leži na območju štirih občin: Podlehnik, Videm, Cirkulane in Zavrč; slednji ležita v celoti znotraj obravnavane GGE, medtem ko občini Podlehnik in Videm ležita znotraj GGE le z delom svojih površin. V GGE je zajetih 41 katastrskih občin. Celotna površina gozdov v obravnavanih katastrskih občinah znaša 4.736,92 ha.

Detajlna karta v merilu 1 : 50.000 je prikazana v kartnem delu GGN (KARTA ŠT.1: Pregledna karta).

1.1.2 Relief

Opis reliefa je povzet po GGN GGE Vzhodne Haloze 2015–2024 (2015).

Celotna GGE se nahaja v panonskem svetu.

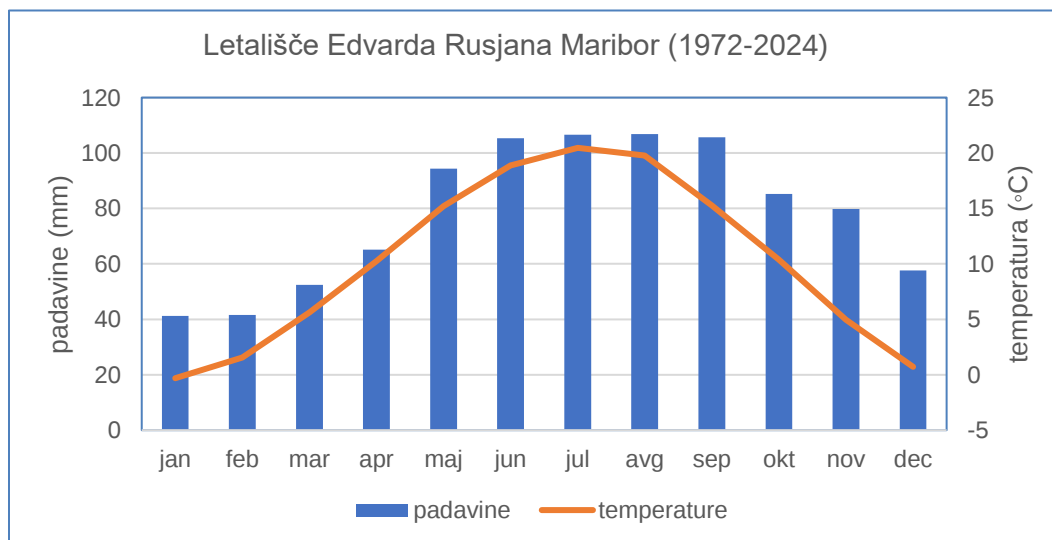
V Halozah se pojavlja destrukcijski rečno-denudacijski relief. Haloze so razgibano gričevje, ki je močno razčlenjeno in strmo, ter zaradi tektonskih premikov in asimetričnosti vodne mreže v prečni smeri težko prehodno. Zaradi drobne razčlenjenosti in sorazmerno velikih relativnih višin, so z ozkimi jarki in tesnimi dolinami razrezane v številne ostre hrbte in grebene s strmimi pobočji z nagibi do 42°. Ob večjih nalivih se prožijo manjši zemeljski plazovi, ki otežujejo gospodarjenje z gozdovi.

1.1.3 Podnebne značilnosti

Opis podnebnih značilnosti je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarskega območja (v nadaljevanju: GGN GGO) Maribor 2021–2030 (2023).

Obravnavana GGE se nahaja v predpanonskem obrobju preddinarskega fitoklimatskega teritorija z zmerno celinskim podnebjem vzhodne Slovenije.

Za podnebni podtip zmerno celinsko podnebje vzhodne Slovenije je referenčna meteorološka postaja Letališče Edvarda Rusjana Maribor (246 m n. v.). Za obdobje 1971–2020 znaša povprečna letna temperatura 10,1 °C. Povprečna aprilna temperatura je enaka oktobrski ali je višja od nje. Najtoplejši mesec leta je julij, najhladnejši pa januar. Povprečna letna temperatura je okoli 10,2°C, januarska - 0,3°C in julijska 20,5°C. V povprečju letno pade 939 mm padavin (800 do 1.000 mm). Največ padavin pade v povprečju junija, najmanj pa januarja. Razporeditev padavin je ugodna, saj največ padavin pade v vegetacijski dobi. Zmerno sušo je zaznati julija. V obdobju zadnjih 52 let je opazen trend naraščanja povprečnih letnih temperatur.

Grafikon 1: Klimogram za referenčno meteorološko postajo Letališče Edvarda Rusjana Maribor

1.1.4 Hidrološke razmere

Opis hidroloških razmer je povzet po GGN GGE Vzhodne Haloze 2015–2024 (2015).

Današnja mreža glavnih potokov in njihovih pritokov v GGE se je izoblikovala med zgornjim pliocenom in koncem pleistocena.

Doline glavnih haloških potokov tečejo od juga proti severu v reko Dravo in sestavljajo njeno porečje. Turški potok (5 km), Bela (7 km) in Psičina (8 km) izvirajo ob slovensko-hrvaški meji. Samo Rogatnica (17 km), ki s svojim in srednjim in spodnjim tokom teče po zahodni meji GGE, izvira v Zgornjih (Gozdnih) Halozah pod Donačko goro. Vsi potoki imajo mnogo manjših pritokov, ki jih domačini zaradi njihove neznatnosti nazivajo jarki, ter so razbrazdali slemena in ustvarili množico stranskih reber.

Značilna za Vzhodne (Vinorodne) Haloze je asimetrija hidrografske mreže in dolinski profilov, ki je nastala zaradi tektonskega nagiba širšega območja proti vzhodu. Skoraj povsod so levi pritoki Rogatnice, Psičine, Bele in Turškega potoka daljši od desnih. Vzhodna pobočja so zato relativno bolj strma od zahodnih.

Padec potokov je majhen, saj znaša komaj 3 %. Doline potokov so ozke, saj dosegajo povprečno le 150 metrov širine, ob njihovih izlivih pa tudi več kot 200 metrov. V vsej pokrajini je širša le Rogatnica. Nekateri predeli kažejo celo znake rahle zamočvirjenosti in jih potoki ob obilnejših padavinah, predvsem v jeseni in spomladi poplavlja.

Vodotoki imajo sestavljen rečni režim, s primarnim viškom marca ali najkasneje aprila in sekundarnim viškom novembra, ter le izjemoma oktobra ali decembra. Vsi vodotoki imajo dežno-snežni režim katerega značilnost je večji delež deževnice pri maksimalnih pretokih. Geološka podlaga, strma pobočja in letna količina padavin vplivajo na slabo vodnatost haloških potokov. Poleti že ob krajših sušnih razdobjih večina studencev in manjših izvirov presahne. Ob daljših sušnih razdobjih pa presahnejo še močnejši izviri in takrat se posušijo tudi glavni potoki. Ob močnem ali daljšem deževju, ko pade v nekaj urah čez 100 mm padavin dobijo potoki hudourniški značaj, ter lahko povzročijo velika razdejanja. Potoki poplavljajo večinoma le nekaj ur.

1.1.5 Matična podlaga in tla

Opis matične podlage in tal je povzet po GGN GGE Vzhodne Haloze (2015–2024), imena talnih tipov so skladna z Atlasom gozdnih tal (Urbančič in sod., 2007).

Celotno območje GGE Vzhodne Haloze je nekdanje dno Panonskega morja, ki so ga v kasnejših dobah vode razrezale v razgiban svet terciarnih goric ter v nižinski svet, kjer so se izoblikovale obsežne ravnine. Haloze so v celoti grajene iz sedimentov miocenskega morja.

V odvisnosti od geološke podlage, klime in orografskih (reliefnih) razmer, so se na območju GGE razvili naslednji talni tipi: v Vzhodnih Halozah se distrična rjava tla in distrični rankerji na različnih nekarbonatnih kameninah prepletajo z evtričnimi rjavimi tlemi in rendzinami. Ob glavnih haloških potokih so v ozkih pasovih obrečna nekarbonatna tla, ki so globoko in srednje globoko oglejena. Ob reki Dravinji so obrečna nekarbonatna, zmerno oglejena in globoko oglejena tla.

Med gradom Borlom in Zavrčem najdemo pokarbonatna rjava tla na terciarnih apnencih in apnenih peščenjaki. Psevdogleji na razapnenem lapornem kolviju se pojavljajo v Podlehniški dolini, v okolici Leskovca, ter še na manjših površinah med Zgornjim Leskovcem in Cirkulanami.

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

Celotno območje GGE obsega 11.449,10 ha, od tega je 4.736,92 ha gozdov. Gozdnatost GGE je 41,4 %.

Večji del obravnavane GGE je opredeljen kot gozdnata krajina (10.689,75 ha). Ostalo (759,35 ha) sodi v kmetijsko in primestno krajino (Preglednica 2, Karta št. 2). Gozdovi poraščajo pretežno za kmetijsko rabo manj primerna zemljišča ter se prepletajo s pretežno kmetijskimi rabami tal. Površina gozdnega prostora v GGE znaša 5.320,90 ha in obsega 4.736,92 ha gozdov, 12,21 ha ostalih gozdnih zemljišč ter 571,77 ha drugih zemljišč gozdnega prostora.

Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v GGE (vir: digitalizacija)

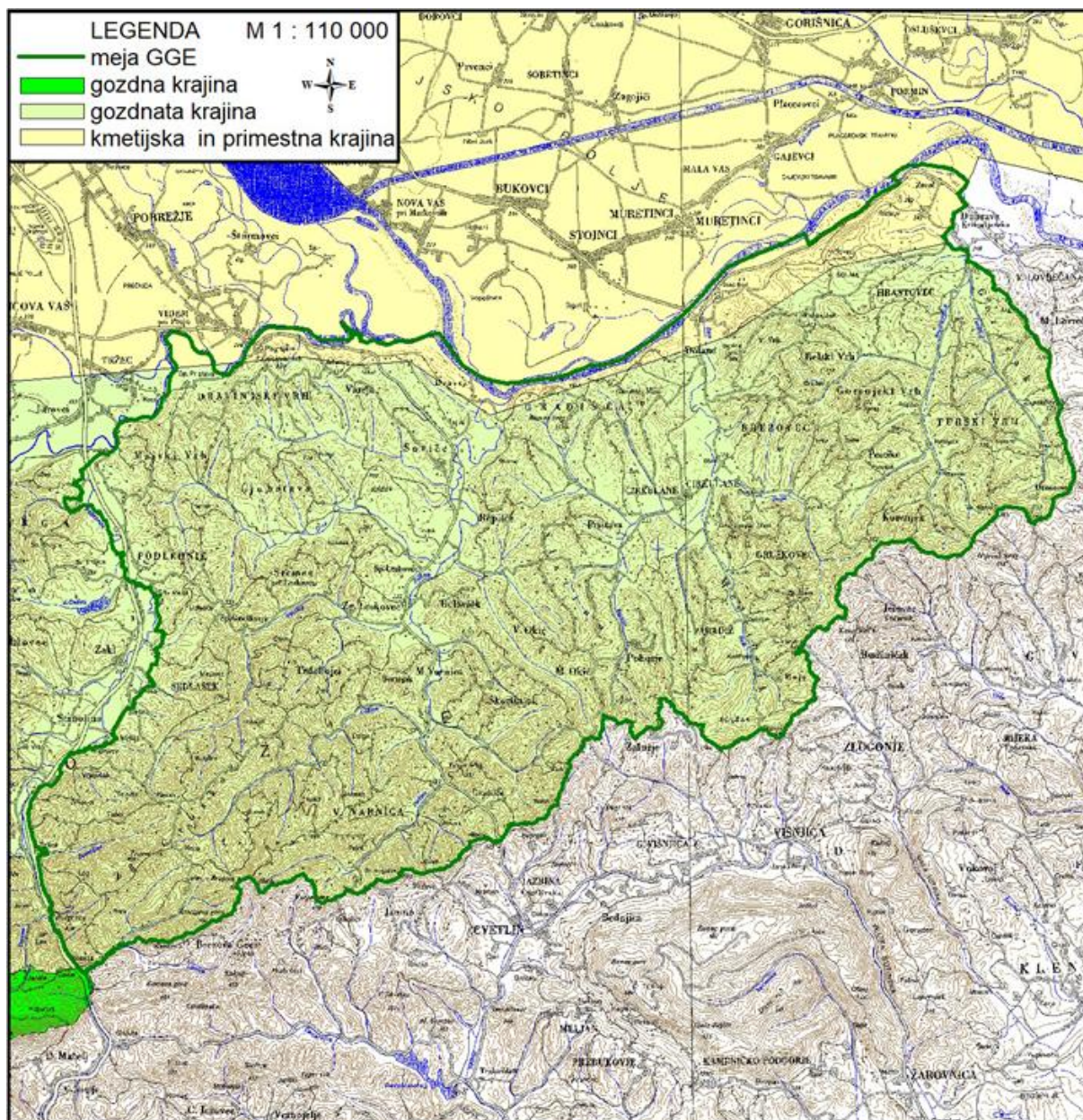
Vrsta krajine	Površina gozda (ha)	Celotna površina (ha)	Gozdnatost (%)	Delež gozda (%)
Gozdnata	4.430,38	10.689,75	41,4	93,5
Kmetijska in primestna	306,54	759,35	40,4	6,5
Skupaj	4.736,92	11.449,10	41,4	100,0

Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina GGE	11.449,10	100,00
Gozd	4.736,92	41,37
Ostala gozdna zemljišča	12,21	0,11
- daljnovodi	3,65	0,03
- obore	8,65	0,08
Gozdni prostor	571,77	4,99
- močvirja	-	-
- pobočni grušči	-	-
- skalovja in površine nad gozdno mejo	-	-
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)	-	-
- zaraščajoče površine	551,68	4,82
- infrastrukturni objekti	20,09	0,18
- drugo (vodotoki)	-	-
Negozdni prostor	6.128,28	53,53
- zaraščajoče površine	24,30	0,21
- ostale površine znotraj gozda	0,87	0,01
- druge negozdne površine	6.103,03	53,30

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov. Deleži so prikazani z dvema decimalama.

Karta 2: Krajinski tipi

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Območje GGE pripada predpanonskemu obrobju preddinarskega fitoklimatskega teritorija (Košir, 1994), po fitogeografski razdelitvi pa subpanonskemu fitogeografskemu območju (Wraber, 1969).

Najnižje dele GGE poraščajo gozdni rastiščni tipi (v nadaljevanju: GRT): Nižinsko črnojelševje, Predpanonsko gradnovo belogabrovje, Kisloljubno gradnovo belogabrovje in Kisloljubno hrastovje. Ob vodotokih (Dravinja, Drava) se nahaja Vrbovje s topolom. Na grebenih in pobočjih, kjer so sušnejša rastišča, prevladuje Kisloljubno gradnovo bukovje, po strmih grebenskih legah Kisloljubno bukovje z rebrenjačo, sončne grebenske lege pa porašča Bazoljubno hrastovje. Izjema je karbonatna podlaga med Borlom in Zavrčem, kjer se pojavlja Predpanonsko podgorsko bukovje. Jarke in spodnje, bolj vlažne predele gričevnatih Haloz, porašča Javorovje s praprotni, koluvialna pobočja pa Pobočno velikojesenovje. Jelovje s praprotni porašča hladne lege, na svežih in globokih tleh.

GGE Vzhodne Haloze v preteklosti ni bila podrobno fitocenološko kartirana, je pa vegetacijo Haloz opisal dr. Živko Košir (1994).

Gozdni rastiščni tipi so povzeti iz predhodnega GGN, preverjeni so bili na terenu pri opisih sestojev ter korigirani na nivo sestojev.

Sintaksonomska nomenklatura je skladna s Tipologijo gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov (Kutnar in sod., 2012). Poimenovanje praprotnic in semenk je povzeto po Mali flori Slovenije (Martinčič in sod., 2007).

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v GGE po skupinah rastišč

Šifra	Skupina gozdnih rastišč / gozdni rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
21	Vrbovja, topolovja, črnojelševja in sivojelševja	52,20	1,1
511	Vrbovje s topolom	32,55	0,7
521	Nižinsko črnojelševje	19,65	0,4
23	Gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	126,63	2,7
543	Predpanonsko gradново belogabrovje	126,63	2,7
24	Gradnova-belogabrovja in hrastovja na silikatnih kamninah	62,81	1,3
711	Kisloljubno gradново belogabrovje	38,57	0,8
732	Kisloljubno hrastovje	24,24	0,5
26	Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	4.321,79	91,2
731	Kisloljubno gradново bukovje	1.698,75	35,9
751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	23,28	0,5
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	2.599,76	54,8
30	Javorovja, velikojesenovja in lipovja	111,87	2,4
601	Pobočno velikojesenovje	11,94	0,3
761	Javorovje s praprotni	99,93	2,1
32	Gozdovi in grmišča toploljubnih listavcev	34,09	0,7
561	Bazoljubno gradnovje	34,09	0,7
36	Jelovja in smrekovja na silikatnih kamninah	27,53	0,6
771	Jelovje s praprotni	27,53	0,6
	Skupaj	4.736,92	100,0

Karta rastišč v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu GGN (KARTA ŠT. 3).

Opis pomembnejših gozdnih rastiščnih tipov

Opisana sta samo najpomembnejša gozdna rastiščna tipa, ki se skupaj poraščata kar 90,7 % površine gozdnih zemljišč v GGE.

731 - Kisloljubno gradново bukovje¹

Latinsko ime²: *Querco-Luzulo-Fagetum*, syn³: *Castaneo-Fagetum*.

Površina: 566,71 ha (42,6 %).

Razširjenost: Po grebenih in sušnejših pobočjih v podgorskem pasu GGE.

Rastišče: Nadmorske višine od 300 m, pretežno na prisojnih legah (J, Z, JZ), zmernih do strmih nagibov. Rastišča so sušna. V okviru splošnih klimatskih razmer posameznega okoliša so v teh legah temperaturni ekstremi izrazitejši.

Talni tip: Matična podlaga je nekarbonatna. Tla so srednje globoka do globoka distrična rjava tla. Zaradi prisojnih leg so razmeroma sušna. Razvoj tal je zato oviran in prihaja do nastanka surovega humusa. Rodovitnost tal je odvisna od globine in vlage v njih. Na splošno gre za labilna tla.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: navadna bukev (*Fagus sylvatica*), graden (*Quercus petraea*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*). Primešane so: navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), navadna smreka (*Picea abies*), rdeči bor (*Pinus sylvestris*).

¹ Šifra in rastiščni tip po Kutnar in sod. (2012).

² Staro latinsko ime sintaksona oz. združbe po šifrantu (GIS) ZGS (ZGS, 2009; 2011).

³ Veljavno latinsko ime sintaksona oz. združbe (Marinček in Čarni, 2012).

Grmovna plast je slabo razvita. Pojavljajo se: rdeči dren (*Cornus sanguinea*), leska (*Corylus avellana*), navadna trdoleska (*Euonymus europaea*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), navadni brin (*Juniperus communis*). Pogosto se pojavljajo še: enovratni glog (*Crataegus monogyna*), malinjak (*Rubus idaeus*), vrste iz rodu robid (*Rubus* sp.).

Zeliščna plast: ciklama (*Cyclamen purpurascens*), vijugava masnica (*Deschampsia flexuosa*), svečnik (*Gentiana asclepiadea*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), okroglostna lakota (*Galium rotundifolium*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), sedmograška škržolica (*Hieracium rotundatum*), savojska škržolica (*Hieracium sabaudum*), belkasta bekica (*Luzula luzuloides*), dlakava bekica (*Luzula pilosa*), navadni črnilec (*Melampyrum pratense*), škrlatnordeča zajčica (*Prenanthes purpurea*), orlova praprot (*Pteridium aquilinum*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), navadna zlata rozga (*Solidago virgaurea*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*), zdravilni jetičnik (*Veronica officinalis*) idr.

Rastiščni koeficient: 9.

752 - Predpanonsko podgorsko bukovje

Latinsko ime: *Vicio oroboidi-Fagetum*, syn.: *Festuco drymeia-Fagetum*.

Površina: 503,42 ha (37,9 %).

Razširjenost: Conalni GRT subpanonskega gričevja, ki se pojavlja na vseh ekspozicijah, na nadmorskih višinah od 200 do 500 m.

Rastišče: Nižje lege gričevnatega sveta, kjer porašča dobra rastišča v hladnih in vlažnih legah, posebno senčnata pobočja vzdolž globljih erozijskih dolin in po terasnih ježah.

Talni tip in matična podlaga: Evtrična do distrična rjava tla. Matično podlago gradijo laporji, gline, ilovice, lahko tudi posamezni vključki apnenca.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: navadna bukev (*Fagus sylvatica*), graden (*Quercus petraea*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*), divja češnja (*Prunus avium*), maklen (*Acer campestre*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*) idr.

Grmovna plast: mali jesen (*Fraxinus ornus*), navadni srobot (*Clematis vitalba*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*), leska (*Corylus avellana*), enovratni glog (*Crataegus monogyna*), navadni volčin (*Daphne mezereum*), navadna trdoleska (*Euonymus europaea*), bršljan (*Hedera helix*), kalina (*Ligustrum vulgare*), črni bezeg (*Sambucus nigra*), brogovita (*Viburnum opulus*) idr.

Zeliščna plast: navadni kopitnik (*Asarum europaeum*), navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), gozdni šaš (*Carex sylvatica*), navadna glistovnica (*Dryopteris filix-mas*), gorska rumenka (*Galeobdolon montanum*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), navadno tevje (*Hacquetia epipactis*), ogrsko grabljišče (*Knautia drymeia*), dvolistna senčica (*Maianthemum bifolium*), zajčja deteljica (*Oxalis acetosella*), gozdna volčja jagoda (*Paris quadrifolia*), mnogocvetni salomonov pečat (*Polygonatum multiflorum*), navadni pljučnik (*Pulmonaria officinalis*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), širokolistna grašica (*Vicia oroboides*), navadni zimzelen (*Vinca minor*), gozdna vijolica (*Viola reichenbachiana*) idr.

Rastiščni koeficient: 11.

1.1.8 Živalski svet

Lega v prostoru kaže na pestrost favne na tem območju. Pestrost omogoča prepletanje različnih biotopov in ekstenzivno gospodarjenje v velikem delu GGE.

Na območju Haloz prevladujejo mešani listnati gozdovi, ki se mozaično prepletajo s pašniki in drugimi kmetijskimi površinami. Velik je delež opuščenih in zaraščujočih kmetijskih površin, kar nudi dobre pogoje za prehranjevanje različnih vrst sesalcev, med njimi tudi nekaterih redkih in ogroženih (veliki podkovnjak, vejicati netopir ...). Od parkljaste rastlinojede divjadi je najpogostejše prisotna srnjad. Druga najpomembnejša divjad je divji prašič, ki se pojavlja na zahodnem delu GGE (lovišči Leskovec in Podlehnik), če je le površina gozda dovolj velika in ni vznemirjanj zaradi naseljenosti ljudi. Divji prašič se v haloških gozdovih odlično počuti, saj mu mešani gozdovi bukve in hrasta, s precejšno primesjo pravega kostanja, dajejo obilno hrano. Dodatno kritje mu poleg mladovij v gozdovih nudijo še zaraščajoče kmetijske površine.

Od zveri je najpogostejša lisica, ki si je po uspešnih ukrepih na področju zaščite pred steklino močno opomogla. Kuna belica in kuna zlatica sta v zadnjem desetletju prav tako številčnejši. Jazbec je prisoten povsod v večjih gozdnih kompleksih.

Na severu zahodu teče reka Dravinja, na severu pa Drava, obe reki spadata med dobro raziskana IBA območja (Important Bird Areas). Dolina Dravinje predstavlja primer mozaične kulturne krajine in delno ohranjene struge trenutno najbolj dinamične reke v tem delu države s številnimi morfološkimi značilnostmi (ravninski deli podobnih rek v Sloveniji so regulirani) in je zato naravovarstveno pomembno območje tudi po mednarodnih kriterijih (Natura 2000). Tukaj je življenjski prostor svetovno in evropsko ogroženih vrst ptic, ki so na Rdečem seznamu. Te ptice so: kosec (*Crex crex*), bela štoklja (*Ciconia ciconia*), vodomec (*Alcedo atthis*), smrdokavra (*Upupa epops*), velik skovik (*Otus scops*), sršenar (*Pernis apivorus*), veliki strnad (*Miliaria calandra*) idr.

Ujede in sove so dokaj pogoste. Kragulj, postovka in skobec so med ujedami najbolj redki, kanje pa so vse številčnejše.

Poljski zajec je v malem številu razpršeno prisoten na celotnem obravnavanem območju, največ ga je prisotnega na severnem, bolj ravninskem predelu. Prisotnost fazana je največja v bolj širokih dolinah in na prisojnih travnikih ob dolinah.

Prisotne so tudi številne ptice pevke. Pri pticah pevkah lahko omenimo znatno povečanje številčnosti in prostorsko širitev sive vrane, druge vrane so splošno razširjene.

Kot že omenjeno, se v GGE pojavlja veliko število vrst. Opisane so le nekatere pomembnejše, oz. kvalifikacijske vrste območij Natura 2000, vezane na gozdne površine znotraj GGE (Naravovarstvene smernice za Gozdnogospodarski načrt GGE Vzhodne Haloze, 2024) in najpomembnejše vrste divjadi, oz. prostoživeče živali, ki so predmet lova.

Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov divjadi

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata*
Srna (<i>Capreolus capreolus</i>)	Celotno območje GGE	Travišča, polodprt gozdni prostor, ustrezna dolžina gozdnega roba.	Ugodno
Divji prašič (<i>Sus scrofa</i>)	Celotno območje GGE	Gozdovi bukve, hrasta, kostanja, z večjimi pomlajenimi kompleksi in z večjimi ali manjšimi kmetijskimi površinami.	Ugodno
Lisica (<i>Vulpes vulpes</i>)	Celotno območje GGE	Agrarna do gozdnata krajina z veliko gozdnih robov in omejkov.	Ugodno
Kuna belica (<i>Martes foina</i>)	Celotno območje GGE	Agrarna do gozdnata krajina z veliko gozdnih robov in omejkov. Prisotnost strmih skalnatih in nedostopnih pobočjih in opuščeni kmetijskih objektov.	Ugodno
Kuna zlatica (<i>Martes martes</i>)	Celotno območje GGE	Strnjeni gozdovi z malo motnjami	Manj ugodno
Poljski zajec (<i>Lepus europaeus</i>)	Celotno območje GGE, ravninski predeli	Travniki, njive, omejki	Manj ugodno
Siva vrana (<i>Corvus cornix</i>)	Celotno območje GGE	Agrarna krajina in smetišča	Ugodno

Opomba: *Ocena stanja habitata je podana na podlagi podatkov o odvzemu posamezne vrste in izkustveno.

V spodnji Preglednici so opisane pomembnejše oz. kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE, ki so predlagane na območju Natura 2000.

Kvalifikacijske vrste območij Natura 2000 v GGE

Preglednica 6/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij Natura 2000

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
Hrošči			
škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	SI3000220 Drava	- 11 do 15 mm velik hrošček s podolgovatim, paralelnim in sploščenim telesom. Glava, ovratnik in pokrovke so izrazito rdeče barve, noge in tipalnice pa so črne. Glava je nagrbnčena, ovratnik in pokrovke pa so rebrasti. - Vrsta živi najraje pod gnijočim vlažnim lubjem dreves listavcev (hrast, topol, javor, in bukev) ali iglavcev (smreka, jelka in bor). V obeh razvojnih fazah se prehranjuje plenilsko, ličinke pa se delno prehranjujejo tudi z lesnim drobirjem. Slednje najdemo pogosto skupaj z ličinkami kozličkov, s katerimi se tudi hranijo. Razvoj traja dve leti ali več. - Vrsto ogroža način gospodarjenja z gozdovi, pri katerem se stara in umirajoča drevesa odstranjuje.	nezadostno stanje ohranjenosti
močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	SI3000220 Drava	- Hrošč je velik okoli 3 cm, ima podolgovato, ovalno telo motnosvetleče črne barve z obokanimi, zgrbančenimi pokrovkami z jamicami. - Je vlagoljubna vrsta, vezana na zamočvirjene gozdove v ravninah do višine okoli 1000 m, ki so večinoma porasle s črno ali sivo jelšo, na S delu Pohorja tudi v smrekovo jelševih sestojih. - Razvoj poteka v manjših in večjih potokih, preobraženi mladostni osebk ne zapuščajo mesta preobrazbe, kjer tudi prezimijo. Prezimijo v trhelem razpadajočem lesu (debelejših trhljih vejah in štorih ob vodi ali v močvirju) ali zakopani v mehko zemljo nabrežin ob vodi. Odrasli osebk so nočno aktivni. - Ogrožajo ga posegi v gozdne potoke: urbanizacija območja, regulacije vodotokov, redčenje dreves na območju, onesnaževanje vodotokov (eutrofikacija in črna odlagališča različnega materiala),... - Možnost izlova pripisujejo le na območjih z manjšimi populacijami vrste (primer je okolica Trsta).	nezadostno stanje ohranjenosti
Dvoživke			
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	SI3000117 Haloze – vinorodne SI3000220 Drava	- Po obliki spominja na žabo, zraste do 5 cm, po hrbtu pa ima bradavice. Oglašča se z zvonkim uuuu, ob nevarnosti se vrže na hrbet in pokaže živobarven trebuh, ki je pri tej vrsti rumeno-črn. - Ličinke so paglavci, ki imajo ovalen trup z repom in so brez okončin. - Je gozdna vrsta, ki išče zavetje pod kamni in odmrli kosi lesa, v skalnih razpokah v grmovju ali v svetlih gozdnih robovih, kjer lahko preživi poletna obdobja mirovanja in prezimuje. - Tipična mrestišča in življenjski prostor ličink so nezasenčene občasne luže v ali blizu gozda (glinokopi, kamnolomi, kolesnice na cesti). - Predvsem mladi odrasli osebk so zelo mobilni in prepotujejo tudi več kot kilometer daleč od vode.	nezadostno stanje ohranjenosti
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	SI3000220 Drava	- Največja vrsta pupkov v Evropi, ki zraste do 25 cm, večinoma pa doseže okoli 18 cm. Po videzu spominja na močerada, samec ima na hrbtu žagasto nazobčan greben, samica pa živo rumeno črto. Ličinke so podobne staršem, na zunaj se razlikujejo le v tem, da imajo zunanje škrge, s čimer so vezane na življenje v vodi.	nezadostno stanje ohranjenosti

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
		Odrasel osebek se prehranjuje na kopnem, predvsem na ekstenzivnih vlažnih travnikih gričevnatega in hribovitega sveta. - Prezimuje lahko na kopnem (v gozdu ali grmiščih v zavetju na vlažnih mestih pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah, pod ali v razpadajočem lesu...) ali v vodi, kjer se tudi razmnožuje (srednje veliki kali in druge stoječe mirne vode, ki se zelo redko izsušijo in imajo boujno obrežno in vodno rastlinje ter čisto vodo). - Ogroža ga uničevanje in onesnaževanje vodnih okolij, vlaganje rib, intenzivno kmetijstvo ter ceste in promet. Za ohranjanje vrste so pomembni ekološki koridorji, ki vse življenjske prostore na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto.	
Metulji			
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	SI3000117 Haloze – vinorodne SI3000220 Drava	- Sprednji del telesa in sprednja krila so črne barve, z zelenim kovinskim sijajem in značilnim črtastim vzorcem od svetlo rumene (na notranji strani) do umazano bele barve (na zunanji strani). Zadnja krila in zadek so cinober rdeče barve, krila s tremi večjimi črnimi lisami, zadek pa z malimi črnimi pikami. Samice se ne razlikujejo od samcev, so le za spoznanje večje in imajo debelejši zadek. - Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. - Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrast, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). - Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebki hranijo, ponoči pa pariyo. - Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.	ugodno stanje ohranjenosti
Kačji pastirji			
veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)	SI3000117 Haloze - vinorodne	- Največji kačji pastir v Evropi (odrasli samci dolgi okoli 8, samice 9 cm). Telo črno z rumenimi lisami. - Večino življenja preživi v stadiju ličinke, v majhnih gozdnih potokih z naravno strugo in z ustreznim peščenim, rahlo muljastim dnom. Pogosto so struge sredi poletja suhe, pa vendar jeseni znova najdemo ličinke, ki so sušo preživele zakopane globlje v podlagi. Razvoj ličink, ki sicer živijo zakopane v dnu potoka, je več-, predvidoma 3 do 5-leten. V vodi se ličinke večkrat levijo, pred zadnjo levitvijo pa zlezajo iz vode in se preobrazijo v krilate odrasle osebke. Tako odrasli kot ličinke so plenilci. Ker so odrasli zelo dobri letalci, se lahko tudi do nekaj kilometrov oddaljijo od matičnega potoka. - Ogrožajo ga onesnaževanje in regulacije vodotokov	ugodno stanje ohranjenosti

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
Raki			
navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	SI3000117 Haloze - vinorodne	- Telesna dolžina tega raka redko preseže 10 cm. Hrbtna stran je ponavadi svetlo rjava, trebušna stran je svetlejša, motno bela; površina škarij zelo groba in z velikimi zrni. Prebiva v mrzlih, hitro tekočih, tudi gorskih potokih donavskega porečja in se navadno skriva pod kamenjem. - Izogiba se močno prodonosnim in hudourniškim potokom ter stoječim vodam. Je vsejeda žival (alge, vodne rastline in talni nevretenčarji, redkeje z ribe, v času levitve je pogost tudi kanibalizem). - V Sloveniji je bil nekoč ogrožen zaradi bolezni račje kuge, danes zaradi onesnaženja (predvsem komunalnega), mehanskih posegov v vodotoke (regulacije, zadrževalniki), rabe vode za različne namene (za pitno vodo, male hidro centrale, rejo rib) ter prisotnosti in širitve severno ameriške vrste, signalnega raka iz Avstrije po reki Muri.	nezadostno stanje ohranjenosti
Sesalci			
bober (<i>Castor fiber</i>)	SI3000220 Drava	- Z okoli 20 kg (do 30 kg) telesne teže je največji evropski glodavec. Okoli 70 cm dolgo valjasto telo je pokrito z gostim kožuhom, katerega spodnja plast je vodo-odporna, saj bober preživi večino časa v ali ob vodi. Pri plavanju uporablja veslast, okoli 30 cm dolg rep in noge, ki imajo med prsti plavalno kožico. Kadar ga preplašimo z repom plosko udari po površini vode, preden se potopi in odplava stran. Pod vodo lahko ostane do 15 minut. V brežini jezera, reke, potoka ali v močvirju si izkoplje rove v katerih preživi neugodno zimo in koti mladiče, zaradi česar potrebuje dovolj visoke ilovnate brežine (najmanj 1,5 m). - Bobrova družina potrebuje od 3 do 50 km brežine, porasle z visokimi vrbami in topoli manjšega premera (manj kot 8 cm), debelejša drevesa (več kot 20 cm) so zanje manj primerna. Primerne so še: topol, breza, leska, češnja in hrasti, bezga bober ne uživa. - Prisotnost bobrov najlažje opazimo po značilno obzrtih in podrhtih manjših drevesih na obrežju. Bolj občutljiv za anorgansko kot organsko onesnaženje, moteči ali uničujoči so tudi fizični vplivi na življenjski prostor (obdelovanje ali paša na površinah neposredno ob vodi, čiščenje brežin in podobno). - Življenjski prostori morajo biti z vodnimi potmi povezani med seboj.	ugodno stanje ohranjenosti
Ptice			
črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>)	SI5000011 Drava	- Črna štoklja je precej redkejša in živi bolj skrito življenje kot njena sestrška vrsta, bela štoklja. - V zraku jo od čapelj ločimo po iztegnjenemu vratu, od bele štoklje pa po popolnoma temni glavi, vratu, in perutih. Gnezdi v poplavnih gozdovih s številnimi visokimi debelimi drevesi, na katerih si iz vej zgradi svoje mogočno gnezdo. V Sloveniji, kjer sodi med redke gnezdilke, so to najpogostejše belogabrovo-dobovi gozdovi, ki so prepredeni s potočki in manjšimi močvirji. - Hrani se z dvoživkami, ribami in drugimi vretenčarji, ki jih lovi med počasno hojo na gozdnih jasadah, vlažnih travnikih, ob stoječih in tekočih celinskih vodah. - Je selivka, ki se iz tropske Afrike vrne aprila.	neznan trend na območju POV Drava

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
		Ogrožata jo zlasti izginjanje ustreznih gnezdišč in človekove motnje v času gnezdenja, na katere je izredno občutljiva.	
črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	SI5000011 Drava	- Je največja evropska žolna, obarvana povsem črno in z rdečo kapo. - Živi v mešanih bukovojelovih in iglastih gozdovih, kjer si za gnezdenje teše dupla z ovalnim vhodom. Par potrebuje za uspešno gnezdenje kar 300-400 ha gozda. Med prehranjevanjem na starih drevesih (zlasti iglavcih) za seboj pušča velike luknje, v katerih išče lesne mravlje. Hrani se z ličinkami, bubami in odraslimi mravljami ter lesnimi hrošči. - Njen jezik je močno lepljiv, na konici pa ima 4-5 kaveljčkov, s katerimi lahko izza lubja potegne ličinke hroščev. Je stalnica in v Sloveniji pogosta gnezdilka. - Zaenkrat ni ogrožena, njena evropska populacija je narasla.	neznan trend na območju POV Drava
belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>)	SI5000011 Drava	- Samec belovratega muharja ima belo čelo, ovratnik, grlo, prsi, trebuh in veliko belo liso v perutih, ostali deli so črni, samica je sivih odtenkov. - Prebiva v odprtih listnatih gozdovih, pri nas v poplavnih hrastovo-belogabrovih, redkeje v visokodebelnih sadovnjakih. - Gnezdi v naravnih duplih ali duplih, ki so jih iztesale žolne in detli, ponavadi visoko nad tlemi. Nekateri samci istočasno gnezdiijo z dvema samicama. Na območjih sobivanja so znane občasne hibridizacije s črnozglavim muharjem. - Hrani se s členonožci, v času gnezditve so zanj zelo pomembne gosenice. - Lovi v zraku s preže, žuželke pa pobira tudi z listja in vej. - Je selivka, prezimuje v Afriki južno od Ekvatorja, vrne se aprila. - V Sloveniji je redka gnezdilka V dela države. - Ogrožata ga izsuševanje poplavnih gozdov in intenzivno gospodarjenje z njimi (odstranjevanje odmrlega in propadajočega drevja).	neznan trend na območju POV Drava
belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	SI5000011 Drava	- Belorepec je velik orel z velikim svetlo rumenim kljunom, v letu pa so najbolj opazna njegova široka, oglata krila in kratek klinast rep. - V Sloveniji je izjemno redek gnezdilec (1-2 para) na Notranjskem in Dolenjskem. Svoja ogromna gnezda naredi na velikih drevesih (bukve, hrasti), redkeje na skalnih policah. Gnezdo lahko uporablja več let zaporedoma. - Par si je zvest celo življenje, z dvorjenjem pa prične že decembra. Njegova prehranjevališča so lahko do 10 km oddaljena od gnezda, ki je praviloma blizu gozdnega roba. - Prehranjuje se z ribami, ki jih bodisi aktivno lovi bodisi pobira nasedle in umirajoče, z vodnimi pticami, sesalci, mrhovino ali pa s plenim, ki ga ukrade drugim ujedam (kleptoparazit). Je stalnica, mladiči si po osamosvojitvi poiščejo svoj teritorij. - Ogrožajo ga motnje v času gnezdenja.	neznan trend na območju POV Drava

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
sršenar (<i>Pernis apivorus</i>)	SI5000011 Drava	- Sršenarja od kanje ločimo po manjši, sivi glavi in daljšem repu z značilno razporejenimi tremi prečnimi progami. Naseljuje odprte gozdovi s številnimi jasami in mozaično kmetijsko krajino. - Gnezdi na velikih drevesih, 10-20 m nad tlemi. - Hrani se z ličinkami, bubami in odraslimi kožekrilci (ose, sršeni, čmrliji), spomladi tudi z drugimi žuželkami, dvoživkami, plazilci, malimi sesalci, jajci in mladiči ptic, občasno tudi s sadeži. Žuželkam v letu sledi do gnezda, ki ga nato izkoplje (koplje tudi do globine 40 cm). Osje želo pred zaužitjem odščipne s kljunom. Sadeže obira z vej ali pobira po tleh, s kremplji odstrani morebitno koščico. Spretno lovi tudi peš na tleh. - Je selivka, ki prezimuje v zahodnem in centralnem delu ekvatorialne Afrike in se vrne sredi aprila. - Zelo je občutljiv na človekove motnje v času gnezdenja ter na spremembe v gnezditvenem habitatu.	neznan trend na območju POV Drava
pivka (<i>Picus canus</i>)	SI5000011 Drava	- Pivka ima siv trebuh, zelene peruti, rumenkasto zeleno trtico in črn brk, samec pa poleg tega še majhno rdečo kapo. Ime je dobila po oglašanju »piu-piu-piu«, katerega ton proti koncu pada. - Naseljuje mešane in listnati gozdovi, rečne loke in drevesne mejice. Duplo si izteše sama, najpogosteje v listavce (javor, bukev, hrast, lipa, vrba). - Hrani se z mravljami in drugimi žuželkami, ki jih lovi na tleh in na drevju, kjer izza lubja pobira tudi njihove ličinke in bube. Je manj specializirana na mravlje kot zelena žolna. Je stalnica, v Sloveniji velja za pogosto vrsto. V nižinskih predelih jo ogroža zlasti uničevanje rečnih lok in drevesnih mejic.	neznan trend na območju POV Drava
plašica (<i>Remiz pendulinus</i>)	SI5000011 Drava	- Plašica ima sivo glavo, črno očesno masko, kostanjevo rjav hrbet in rjav trebuh. - Prebiva v grmovno-drevesni vegetaciji ob rekah, potokih, kanalih, v močvirjih, trstiščih, pomešanih z visokimi zelmi, tamariskami, vrbami in topoli. Gnezdo je mošnja s cevastim vhodom na vrhu, ki visi z vilasto razcepljenih vej, ponavadi nad vodo. Zgrajeno je iz trave, živalskih dlak, dlačic rogozovih semen, vrbovih in topolovih mačic. - Hrani se z jajci, ličinkami in odraslimi žuželkami ter pajki, izven gnezditvene sezone tudi s semeni topolov, vrb in trsta. - V severnem delu gnezditvene razširjenosti je selivka (prezimuje v JZ in J Evropi), v južnem pa stalnica. V Sloveniji je redka gnezdilka vrbovo-topolovih sestojev. - Ogroža jo uničevanje mokrišč (obrečni vrbovi sestoji, trstišča).	zmeren upad na območju POV Drava

VIR: ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 17. členu Direktive o habitatih (na celotnem območju celinske biogeografske regije); ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 12. členu Direktive o pticah 2019, Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic na območjih Natura 2000 v letu 2020 in sinteza monitoringa 2019–2020.

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Površina gozdov ob zadnjem urejanju je bila ugotovljena z digitalizacijo gozdnega roba začrtanega ob terenskem popisu gozdov, s pomočjo DOF (CAS 2022) in digitalnega modela krošenj lidarskega skeniranja leta 2014. V zadnjem ureditvenem obdobju se je površina gozdov povečala za 210,69 ha. Do sprememb je prišlo zaradi zaraščanja kmetijskih površin in natančnejše digitalizacije gozdnega roba.

Preglednica 7/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi (ha)	Državni gozdovi (ha)	Skupaj (ha)
Površina gozda	3.758,89	978,03	4.736,92
Delež (%)	79,4	20,6	100,0

Državnih gozdov je dobra petina od skupne površine gozdov. Ostali gozdovi so v zasebni lasti. Površina državnih gozdov se je v zadnjem ureditvenem obdobju povečala za 67,78 ha, površina zasebnih gozdov pa za 142,91 ha.

Preglednica 8/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki) (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Število lastnikov s solastniki	Sestava v %			
		po številu posestnikov		po gozdni površini	
		% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	11.588	93,7	93,6	59,7	59,7
1 do 5 ha	769	6,2	99,8	35,9	95,6
5 do 10 ha	15	0,1	100,0	2,7	98,3
10 do 30 ha	4	0,0	0,0	1,7	100,0
Skupaj:	12.376	100,0		100,0	

Posest v obravnavani GGE je razdrobljena. Zasebne gozdove v obravnavani GGE ima v lasti kar 12.376 različnih lastnikov. Posest v velikostnem razredu do 1 ha ima v lasti 93,7 % od vseh lastnikov, površina takšne posesti pa obsega 59,7 % od celotne površine zasebnih gozdov. Posest velikosti med 1 in 5 ha obsega 35,9 %, posest večja od 5 ha pa le 4,4 % od skupne površine gozdov.

V zadnjem ureditvenem obdobju je močno naraslo število lastnikov v velikostnem razredu posesti do 1 ha. V vseh ostalih velikostnih razredih posesti se je število lastnikov zmanjšalo.

Preglednica 9/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Leto 2015		Leto 2025		
	Število lastnikov	Delež (%)	Število lastnikov	Delež (%)	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	6.849	87,9	11.588	93,7	11.588
1 do 5 ha	905	11,6	769	6,2	12.357
5 do 10 ha	30	0,4	15	0,1	12.372
10 do 30 ha	6	0,1	4	0,0	12.376
30 do 50	1	0,0	0	0,0	12.376
Skupaj	7.791	100,0	12.376	100,0	

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Traktorsko spravilo lesa se uporablja skoraj na celotni površini gozdov (97,3 %), s tem da je kar na 53,0 % površine gozdov traktorsko spravilo kombinirano z ročnim predspravilom, kar kaže na pomanjkljivo odprtost gozdov z vlakami, oziroma na kakovost vlak, ki marsikje zaostajajo za standardi (močni nakloni, slabo vzdrževanje). Slabo vzdrževanje vlak povzroča, da te sčasoma postajajo neprevozne. Povprečna pravilna razdalja znaša okoli 400 metrov.

Spravilo lesa z žičnico v kombinaciji z ročnim spravilom je le na 2,7 % površine, čeprav je z analizo nagibov terena ugotovljeno, da je teh gozdnih površin potencialno primernih za žičnično spravilo več. Glavni razlogi za razkorak med objektivnimi pravilnimi razmerami in

realizacijo spravila (z žičnico lesa se v glavnem ne spravlja) so: prometne žile v glavnem potekajo po grebenih in zato ni primernih sidrišč, velika razdrobljenost gozdnih parcel ter pomanjkanje združevanja lastnikov.

Ovira pri spravilu lesa so globoki erozijski jarki, ki so nastali zaradi erozijskih procesov na nekdanjih animalnih vlakah. Ti jarki, ki po večini potekajo po vpadnici terena, onemogočajo mehanizirano spravilo lesa z bočnih strani vlak, hkrati pa so ponekod neprevoznost zaradi zožitve dna. Območja, kjer je traktorsko spravilo daljše od 800 m, so slabše odprta z gozdnimi cestami (1,9 % površine).

V zasebnih gozdovih pri spravilu lesa prevladujejo kmetijski traktorji z zelo različno stopnjo prilagoditve za delo v gozdu. Tipi traktorjev, različnih starosti, so zelo raznoliki. Prevladujejo Zetor, Deutz, Massey Fergusson. Velika pomanjkljivost je, da so to v večini, za delo v gozdovih, prelahki kmetijski traktorji. Opremljeni so z montažnimi tritočkovnimi vitli (Tajfun, Krpan) z ročnim upravljanje in vlečno močjo pod 5 t. Nekateri lastniki večjih gozdnih posesti uporabljajo pri spravilu lesa adaptirane kmetijske traktorje s pogonom na vsa kolesa, opremljene z daljinsko vodenimi 6 tonskimi dvobobenskimi vitli. Lastnikom, ki se ne ukvarjajo s kmetijstvom, opravijo posek in spravilo drugi izvajalci.

V državnih gozdovih se za spravilo lesa uporabljajo adaptirani kmetijski traktorji s pogonom na vsa kolesa, opremljeni z daljinsko vodenimi 6 tonskimi dvobobenskimi vitli.

Pri spravilu lesa je potrebno omeniti tudi nadaljevanje naraščanja števila gozdarskih traktorskih prikolic, opremljenih s hidravlično nakladalno napravo, ki pomenijo velik korak in napredek pri spravilu in transportu gozdnih lesnih sortimentov.

Preglednica 10/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1.200m	nad 1.200m
S traktorjem	2.098,22	44,3	8,6	60,0	27,0	4,4	0,0	0,0
Kombinirano I	2.506,77	53,0	1,4	50,3	36,3	8,5	3,5	0,0
Kombinirano II	127,71	2,7	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	4.732,70	100,0	4,5	55,9	31,2	6,5	1,9	0,0

Opomba: Prikazana površina gozdov ne vključuje gozdov s posebnim namenom, v katerih ukrepi niso dovoljeni.

GGE je gosto preprejena s cestnim omrežjem, ki je v pretežni meri javnega značaja in služi sočasno tudi transportu lesa. Dolžina gozdnih cest znaša 11,1 km, javnih cest je 435,2 km. Glavne prometne žile so državne ceste Ptuj–Gruškovje, Tržec–Zg. Leskovec, Borl–Cirkulane–Meje, Spuhlja–Zavrč, ostale ceste se na te ceste navezujejo.

Preglednica 11/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne (km)	Povezovalne (km)	Skupaj (km)	Gostota cest (m/ha)
Gozdne ceste	11,1	0,0	11,1	2,7
Javne ceste	392,7		435,2	104,5
Skupaj	403,8		446,3	107,1

Opomba: Pri izračunu gostote cestnega omrežja so upoštevane samo produktivne ceste. Za produktivne javne ceste smo upoštevali tiste, ki potekajo skozi gozd ali v bližini gozda (do 200 metrov) in je na njih mogoče nakladati les.

Relief močno vpliva na odprtost gozdnega prostora s prometnicami. Povprečna gostota cest, primernih za gozdno proizvodnjo, ki znaša 107,1 m/ha (v letu 2014 je znašala 89,1 m/ha), se je v zadnjem desetletju rahlo povečala. Razloga za porast sta dva. Občine so v svojih razvojnih programih nadaljevale z razvojem infrastrukture. Neprevozne vaške poti so z rekonstrukcijami in asfaltiranjem spremenili v zelo gosto preprejeno cestno omrežje. Drugi pomemben razlog za porast produktivnih cest je sodobnejša, računalniška obdelava podatkov in izdelava digitalne baze podatkov cest na občinah, ki jih nato zbira in obdeluje Geodetska uprava RS. Moramo pa dodati, da so javne ceste pogojno primerne za gospodarjenje z gozdovi, saj je potrebno upoštevati veljavno zakonodajo pri delih v varovalnem pasu oziroma na cestnem telesu.

Za učinkovitost cestnega omrežja v gozdovih je zelo pomembno tudi ustrezno vzdrževanje gozdnih cest. Na posameznih območjih so gozdne ceste zaradi pomanjkanja sredstev slabo

vzdrževane. Vsakoletni problem predstavljajo škode na cestnem omrežju ob obilnejših padavinah, ki jih povzročajo potoki in pritoki, ki so izrazitega hudourniškega značaja.

Preglednica 12: Pregled gozdnih cest v GGE

Šifra	Potek	Dolžina (m)
120704	Ljubstava–Majski vrh	1.035
120705	Dravinjski vrh–Predrašek	595
120709	Ložina–Gruškovje	2.111
120716	Tri vode–Plaud	1.075
120718	Spodnje Gruškovje–Oten	1.118
120727	Ložina–Kopinica	330
120741	Habjanek–Globočak	555
120753	Mlakar–Dol	605
120754	Sele–Mezinec	927
120764	Borl–Šlog	1.325
120767	Hrastovec–Šlog	554
120781	Zaplatovo–Vrtačak	299
120785	Zaplatovo–Cezarovo	551
Skupaj		11.080

V primerjavi s preteklim GGN je dolžina gozdnih cest ostala nespremenjena.

Gozdne ceste ležijo v občinah Podlehnik (6,0 km), Cirkulane (1,8 km), Videm (1,8 km) in v občini Zavrč (1,5 km). V zasebnih gozdovih je 6,4 km gozdnih cest, v državnih gozdovih pa 4,7 km gozdnih cest.

Glede na namen, rabo in tehnične elemente so vse gozdne ceste razvrščene v kategorijo G3 (gozdne ceste, ki odpirajo manj kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). Na teh cestah se zagotavlja vzdrževanje po potrebi oziroma tekoče vzdrževanje, če cesta vodi do kmetije. Na nobeni izmed gozdnih cest v GGE ni določen poseben režim prometa.

Karta cestnega omrežja ter površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (KARTA ŠT. 11).

1.4 Družbeno gospodarske razmere

Po obdobju intenzivnega praznjenja prostora in staranja prebivalstva na celotnem območju vzhodnih Haloz, se danes poselitev diferencira. Medtem ko se odročni gričevnati predeli Haloz še naprej intenzivno praznijo (Gruškovje, Ložina, Sedlašek, Trdobjci ...), se glavne doline presenetljivo dobro poseljujejo in razvijajo. V glavnih dolinah (Podlehnik, Leskovec, Cirkulane ...) je tako opaziti rahlo povečanje števila prebivalstva. Posledica intenzivnega vlaganja občin v območje v zadnjem desetletju je opazen napredek na področju izgradnje komunalne infrastrukture. Le v manjšem delu Haloz danes še nimajo komunalne vode, prostor pa je nadpovprečno odprt z javnimi cestami, ki se intenzivno asfaltirajo. Večina starejšega prebivalstva je še vezano na tradicionalno kmetijstvo, medtem ko se mlajše generacije kmetov usmerjajo v intenzivno usmerjeno kmetijstvo. Na območju Haloz prevladuje pridelava mleka, prašičereja, vinogradništvo in sadjarstvo.

Ptuj predstavlja glavno lokalno središče tako v upravnem smislu kot v zaposlitvenem smislu za večino nekmečkega prebivalstva iz območja. Nekaj manjših podjetnikov in industrijskih obratov se nahaja v glavnih dolinskih središčih kot so Podlehnik in Cirkulane. V območju ni večjih lesno predelovalnih obratov, tako da je večina kakovostnejšega lesa odpremljenega izven območja GGE. Velik del posekanega lesa se porabi za domače potrebe. Pri tem prevladuje les za kurjavo. Pravih gozdarskih izvajalskih podjetij na območju Vzhodnih Haloz ni. Večina del v gozdovih se zato opravi v okviru midsosedske pomoči. Kljub dejstvu, da GGE leži ob državni meji, je prebivalstvo malo vezano na sosednjo Hrvaško.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

1.5.1 Lovstvo

Na območju GGE z divjadjo načrtno upravljajo štiri upravljavci lovišč in sicer: Zavrč, Cirkulane, Leskovec v Halozah in Podlehnik, vsi iz XV. Ptujsko-Ormoškega lovsko upravljalvskega območja.

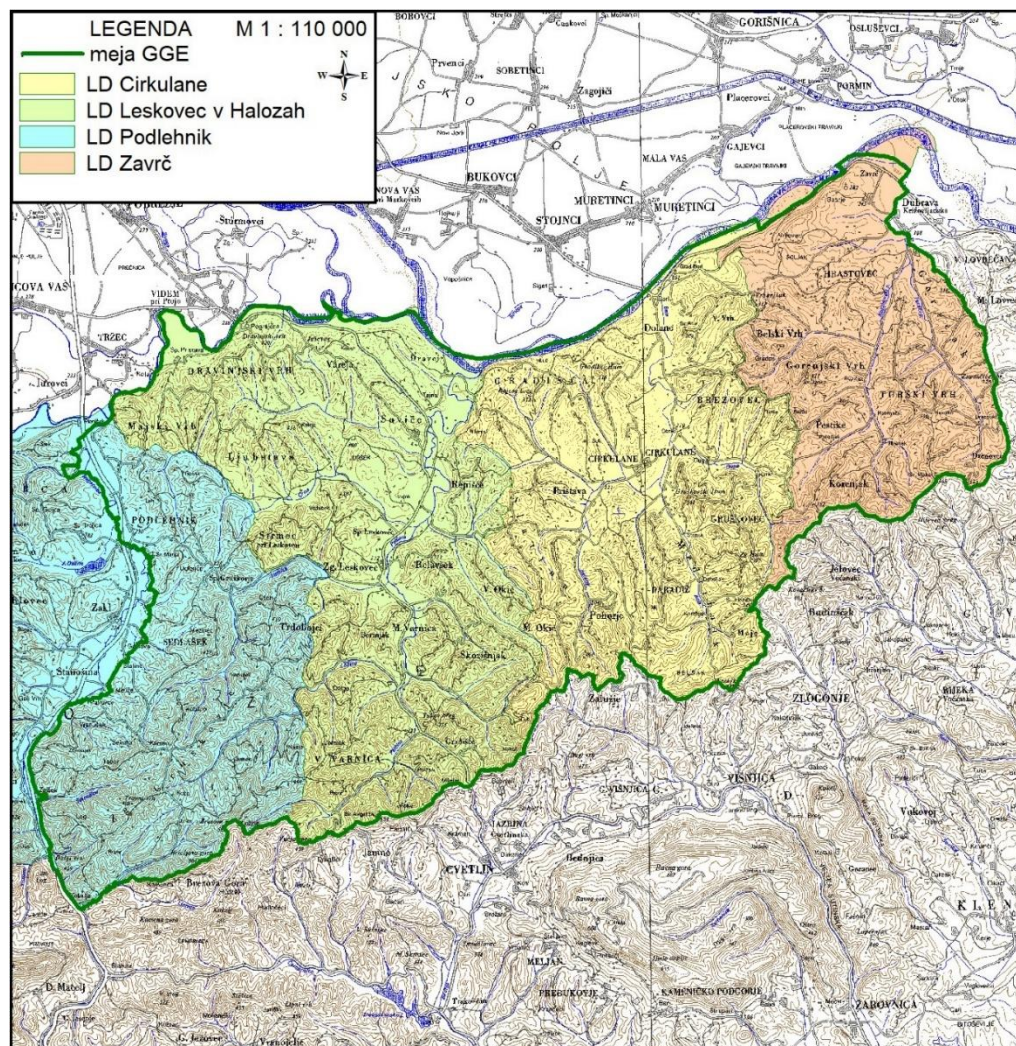
Preglednica 13/D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča	Pov. gozda lovišča v GGE (ha)	Opomba
1514	Zavrč	797,6	V celoti
1515	Cirkulane	1.052,27	V celoti
1520	Leskovec v Halozah	1.530,83	V celoti
1521	Podlehnik	1.356,22	Del
	Skupaj	4.736,92	

Gozdovi obravnavane GGE nudijo zatočišče številnim prostoživečim živalskim vrstam, kar posredno kaže na primeren način gospodarjenja z gozdom in gozdnim prostorom v preteklosti, kakor tudi na primeren način upravljanja s prostoživečimi vrstami živali.

Od prostoživečih živali, ki jih je dovoljeno loviti in so na seznamu divjadi, je v GGE ekološko in ekonomsko najpomembnejša vrsta srnjad, sledi ji vrsta divji prašič. Ostale vrste parkljaste divjadi se redko pojavijo (jelenjad, muflon in damjak). Od malih vrst divjadi so prisotne lisica, jazbec, kuna zlatica in kuna belica, v nižinskem delu GGE pa še poljski zajec, fazan, raca mlakarica in v zadnjem obdobju vse številčnejša siva vrana.

Karta 3: Pregledna karta lovišč

1.5.2 Kmetijstvo

Med gospodarskimi dejavnostmi na območju GGE prevladuje kmetijska dejavnost. Kljub 41,4 % gozdnatosti je odvisnost prebivalstva od dohodka iz gozda zanemarljiva. Glavni razlogi se nahajajo predvsem v veliki posestni razdrobljenosti in težkih sečno spravilnih pogojih. Gozd je za tradicionalno kmetijo vedno predstavljal vir lesa za kurjavo in rezervo za težke čase. V zadnjem desetletju je opazen diferenciran razvoj kmetijstva. Kmečka gospodarstva z večjo posestjo in boljšimi pridelovalnimi pogoji (dolinski in blago nagnjeni tereni) se razvijajo in v svoji dejavnosti rastejo. Na bolj strmih predelih in delih s težjimi obdelovalnimi pogoji pa se kmetijstvo opušča. Majhne tradicionalne kmetije so v zadnjih desetletjih praktično izginile, nastalo pa je nekaj večjih kmetij, ki so se izrazito specializirale in svoj obseg pridelave povečale ter intenzivirale. Opuščen kmetijski prostor majhnih kmetij v glavnem vzdržujejo številni lastniki, ki so bodisi dediči, bodisi imajo v lasti manjšo posest v smislu »vikenda«. V območju prevladuje vinogradništvo in živinoreja. Od slednjega predvsem mlekarstvo, govedoreja in prašičereja. V zadnjem obdobju je opazen razmah ovčereje, s katero številni lastniki opuščenih kmetijskih površin skušajo zajezi zaraščanje kmetijskih površin, predvsem nekdanjih pašnikov in sadovnjakov in vinogradov. Še posebej v vzhodnem delu GGE je opazen znaten napredek na vinogradniškem področju. Kljub temu, da se je površina vinogradov v zadnjem desetletju nekoliko zmanjšala, je opazen napredek, zlasti na področju uvajanja kakovostnih sort vinske trte, pridelave kakovostnih vin in kontroliranega kletarjenja. Iz tega razloga je na območju najbolj razvit vinski turizem (vinske ceste, številni vinotoči).

Preglednica 14: Primerjava rabe kmetijskih zemljišč med letoma 2010 in 2020 (SI-STAT ..., 2025)

Občina	Število kmetijskih gospodarstev		Kmetijska zemljišča (ha)		Travniki in pašniki (ha)		Vinogradi (ha)	
	2010	2020	2010	2020	2010	2020	2010	2020
Videm	497	474	2.638	2.556	1.048	944	153	148
Zavrč	128	110	446	455	179	217	175	143
Podlehnik	218	205	864	943	573	578	130	108
Cirkulane	243	225	758	731	509	500	112	69

Število kmetijskih gospodarstev se je v obdobju med leti 2010 in 2020 zmanjšalo v vseh občinah. V istem obdobju se je površina kmetijskih zemljišč v obdelavi, med njimi tudi travnikov in pašnikov zmanjšala v občinah Videm in Cirkulane, povečala pa v občinah Zavrč in Podlehnik. Površina vinogradov se je skrčila v vseh občinah; najbolj v občini Cirkulane.

1.5.3 Poselitev

Za območje GGE Vzhodne Haloze je značilna razpršena poseljenost z nekaj večjimi kraji: Podlehnik, Leskovec, Cirkulane in Zavrč. Nobeden od teh nima več kot 500 prebivalcev v strnjnem delu in prav vsi ležijo v večjih dolinah z usmeritvijo sever–jug. Nekdanja poselitev je bila še bolj razpršena s številnimi kmetijami na vrhu gričev, od katerih je le še tu in tam katera vitalna. Današnja poselitev se seli predvsem v dolino in ob topla vznožja dolin, na grebenih gričev pa prevladujejo predvsem t.i. »vikendi«. Pogosto so prav »vikendaši« tisti, ki vzdržujejo krajinsko podobo marsikaterega griča in preprečujejo naglo zaraščanje Haloz.

Preglednica 15: Demografski kazalniki po občinah (SI-STAT ..., 2025)

Občina	Število prebivalcev		Povprečna starost		Indeks staranja* (%)		Naravni prirast** (%)	
	2014	2024	2014	2024	2014	2024	2014	2023
Cirkulane	2.336	2.379	42,6	45,5	120,5	184,9	-5	-8
Podlehnik	1.838	1.822	43,6	46,5	140,3	186,9	-2	-6
Videm	5.500	5.638	41,9	44,6	108,8	145,1	6	4
Zavrč	1.755	1.476	39,8	44,9	88,8	174,5	5	-10

Opomba*: Indeks staranja je razmerje med starim prebivalstvom (starim 65 let in več) in mladim prebivalstvom (starim od 0–14 let), pomnoženo s 100.

Opomba**: Naravni prirast je razlika med številom živorojenih otrok in številom umrlih na določenem območju v koledarskem letu.

Za občine na območju GGE Vzhodne Haloze so značilni izrazito negativni demografski kazalniki. Kljub temu, da se je število prebivalcev v občini Videm in Cirkulane celo nekoliko povečalo, je v vseh občinah narasla povprečna starost in se močno povišal indeks staranja. Naravni prirast je pozitiven samo v občini Videm, ki pa ni tipična haloška občina, saj večji del njenega prebivalstva živi v zaselkih Dravskega polja. Izrazito negativni demografski kazalniki v občini Zavrč kažejo na odseljevanje mladih.

1.5.4 Infrastruktura

Na območju GGE ležita dve pomembnejši prometnici. Obe potekata po robu GGE na severni in zahodni meji. To sta regionalna cesta, ki vodi iz Ptuja proti mednarodnemu mejnemu prehodu Zavrč in na zahodni meji avtocestni odsek Draženci–Gruškovje. Znotraj območja predstavljajo glavne povezave krajevne ceste iz večjih naselij (Podlehnik, Leskovec, Cirkulane) proti Ptuju. Bolj prometna je cestna povezava med Vidmom in mejnim prehodom Zgornji Leskovec. Celotno območje je zaradi razpršene poselitve izredno bogato prepleteno z lokalnimi občinskimi cestami, ki so v glavnem vse asfaltirane.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)

Na zahodnem delu GGE poteka 220 kV daljnovod Mihovce–Žerjavinec, ki pa nima večjega vpliva na gospodarjenje z gozdovi.

1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti

Na območju GGE delujejo predvsem na področju storitvene dejavnosti številni obrtniki. V Dolanah pri Cirkulanah deluje obrat kovinarskega podjetja ADK d.o.o. in podjetje EMG d.o.o., ki deluje na področju elektronike. V Medribnikih pri Cirkulanah je lesni obrat z žago (GT Gorsko d.o.o.), ki se ukvarja s postavitvijo lesenih konstrukcij. V zadnjem desetletju je nekaj kmetij dopolnilo svojo ponudbo v smislu izletniško-kmečkega turizma in vinotočev. Občina Cirkulane je uredila grad Borl za konferenčne namene, poročne obrede in turistično dejavnost.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Za načrtovanje ukrepov varstva gozdov pred požari se gozdovi razvrščajo v štiri stopnje požarne ogroženosti, in sicer:

- 1. stopnja požarne ogroženosti: zelo velika ogroženost;
- 2. stopnja požarne ogroženosti: velika ogroženost;
- 3. stopnja požarne ogroženosti: srednja ogroženost;
- 4. stopnja požarne ogroženosti: majhna ogroženost.

Stopnje požarne ogroženosti se določajo po odsekih, pri čemer se upoštevajo:

- lastnosti gozda: sestava drevesnih vrst, razvojna faza,
- dejavniki zunaj gozda: srednja letna temperatura, srednja letna količina padavin, srednja letna relativna vlažnost zraka, moč in pogostost vetra, periodičnost sušnih obdobj, vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, objekti v gozdu in druge posebnosti, ki povečujejo požarno ogroženost.

V GGE prevladuje srednja požarna ogroženost (4.205,72 ha gozdov), zelo malo je gozdov z majhno požarno ogroženostjo (31,84 ha gozdov).

Gozdov z zelo veliko požarno ogroženostjo v GGE ni. Gozdov z veliko požarno ogroženostjo je 499,36 ha.

Zaradi podnebnih sprememb, ki prinašajo vedno višje temperature in vedno daljša sušna obdobja, se bo v prihodnje prav gotovo povečevala tudi požarna ogroženost gozdov.

Povečana požarna ogroženost naravnega okolja se pojavlja ob pomanjkanju padavin v času mirovanja vegetacije (november–marec) in v dolgih sušnih obdobjih v poletnem času. V poletni sezoni se obiskovalci gozdov pogosto odločajo za kurjenje (pikniki) v gozdnem okolju. Nadzor

nad to dejavnostjo je zelo težaven, saj je težko napovedati, kdaj in kje se bodo obiskovalci odločili za pripravo ognja.

Preglednica 16: Gozdovi z veliko požarno ogroženostjo po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra k. o.	k. o.	Površina gozda (ha)	Odseki
Videm	448	Vareja	18,68	3C
	450	Majski Vrh	16,88	9E, 9C
	460	Dravci	1,80	18C
	483	Veliki Okic	13,43	69B
	485	Skorišnjak	7,54	72B
	486	Belavšek	17,97	75A
	489	Mala Varnica	12,66	79A
	490	Velika Varnica	5,03	81A, 81C
	492	Gruškovje	2,05	91D
Skupaj občina Videm			96,04	
Zavrč	464	Belski Vrh	14,19	27D, 28D
	467	Goricak	13,64	32D
	469	Turški Vrh	52,50	35A, 35B, 35D, 36A
	470	Korenjak	3,98	39B
	471	Pestike	12,54	40B
	472	Gorenjski Vrh	36,11	41A, 41B, 42B
Skupaj občina Zavrč			132,96	
Podlehnik	492	Gruškovje	19,16	88B
Skupaj občina Podlehnik			19,16	
Cirkulane	461	Gradišca	143,66	20B,21A,21B,21C,22A,22B,22D,22E,23A,23B,23C
	462	Dolane	46,28	24A, 24B, 24E
	463	Veliki Vrh	10,51	26A, 26B
	473	Brezovec	37,33	43B, 44A, 44D
	479	Pristava	13,42	58A, 58C
Skupaj občina Cirkulane			251,20	
Skupaj			499,36	

V preteklem desetletnem obdobju smo v GGE zabeležili en majhen gozdni požar na površini 0,03 ha (odsek 41F, marec 2022). Vzrok požara je bila nepazljivost pri kmetijskih opravilih.

Pregledna karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (KARTA ŠT. 12)

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

GGE je razdeljena na 101 oddelkov s povprečno površino 113,36 ha (v oddelek so vključene tudi negozdne površine) in na 362 odsekov s povprečno površino gozda 13,09 ha. Oddelki so oblikovani znotraj 41 katastrskih občin. Meje ureditvenih enot praviloma potekajo po parcelnih mejah in infrastrukturnih objektih (ceste, vlake). Ob zadnjem urejanju so bili znotraj oddelkov nekateri manjši odseki smiselno združeni s sosednjimi, tako da se je njihovo število glede na število odsekov ob urejanju pred desetimi leti zmanjšalo za 155. Pregled preoblikovanih odsekov je v prilogi načrta (poglavje 12.4).

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

Usmerjanje gospodarjenja z gozdovi v GGE je v pristojnosti Zavoda za gozdove Slovenije, območne enote Maribor, krajevne enote Haloze in krajevne enote Ptuj. GGE je razdeljena med tri revirje, in sicer: Podlehnik in Cirkulane (oba KE Haloze) ter revir Ptuj (KE Ptuj). Revir Cirkulane je v celoti znotraj obravnavane GGE. Revirja Ptuj in Podlehnik v GGE segata z delom površin.

Pristojna gozdarska inšpekcijska služba se nahaja na Ptuj.

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Funkcije gozda so določene z ZG (1993 in nasl.) in podrobneje opredeljene v Pravilniku o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010 in 2020). Tehnična navodila za kartiranje funkcij gozdov so vključena v Navodila za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2023). Osnova za vrednotenje funkcij gozdov v GGE so še GGN GGO Maribor 2021–2030 (2023), Naravovarstvene smernice za Gozdnogospodarski načrt GGE Vzhodne Haloze (2024) (vključeni so objekti naravne dediščine, ki se nahajajo v gozdnem prostoru), Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje letnih programov dela obveznih gospodarskih javnih služb na področju urejanja voda z vidika varstva kulturne dediščine (2017), Register nepremične kulturne dediščine (vključeni so objekti kulturne dediščine, ki se nahajajo v gozdnem prostoru), Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta GGE Vzhodne Haloze (2024), Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov in za pridobitev vodnega soglasja/mnenja o sprejemljivosti gradnje z vidika upravljanja z vodami (2025) ter terenski opisi.

Da bi gozdovi lahko izpolnjevali različne zahteve uporabnikov prostora, so bile pri izdelavi GGN, poleg ovrednotenja funkcij gozdov, ugotovljena še nasprotja med različnimi rabami prostora ter nakazane smernice za rabo gozdov.

GGE daje pokrajinsko ekološki pečat gričevnat svet Vzhodnih (Vinorodnih) Haloz. Gozdnatost v GGE je 41,4 %.

Ekološke funkcije so poudarjene na 4.433,69 ha (površina vseh ekoloških funkcij poudarjenih na 1. in 2. stopnji). Poudarjene so v gozdovih na celotnem delu GGE, še posebej pa na jugo zahodnem delu GGE (Zgornje Gruškovje).

Razgibanost Haloz in plazljiva matična podlaga sta odločilna pri opredelitvi varovalne funkcije gozdov. Gozdovi na strmih jarkastih pobočjih, na plazljivi matični podlagi ter gozdovi na poplavnem območju ob Dravi, imajo poudarjeno varovalno funkcijo. Ob reki Dravi in Dravinji, ter ob Rogatnici in številnih pritokih je poudarjena hidrološka funkcija. Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti je poudarjena na območju naravnih vrednot, zavarovanih območij, gozdnega rezervata, ekocelic, ter na ravninskem delu GGE na območju manjših gozdnih fragmentov. Deloma se vsa ta območja prekrivajo z območjem Natura 2000 ter EPO. Klimatska funkcija je poudarjena v gozdovih v okolici večjih središč, to je v zaledju Spodnjega Gruškovja, Podlehnikarja ter Cirkulan.

Socialne funkcije so poudarjene na površini 372,01 ha (površina vseh socialnih funkcij poudarjenih na 1. in 2. stopnji). Higienško zdravstvena funkcija je poudarjena v gozdovih v zaledju Spodnjega Gruškovja, Podlehnikarja ter Cirkulan. Funkcija varovanja naravnih vrednot je poudarjena v gozdnem rezervatu Gris, na zavarovanih območjih in na območjih naravnih vrednot. Funkcija varovanja kulturne dediščine je ohranjena v gozdovih na območju arheoloških najdišč, registrirane kulturne dediščine in spomenikov. Rekreativna funkcija je poudarjena na območju planinskih poti.

Proizvodne funkcije so poudarjene na površini 4.725,17 ha. V GGE je 4.687,87 ha oz. 99,0 % lesnoproizvodnih gozdov, kjer je možno trajno sekati nad 5 m³ lesne mase na hektar. V teh gozdovih je lesnoproizvodna funkcija poudarjena na prvi stopnji.

Gozdovi so prepuščeni naravnemu razvoju v gozdnem rezervatu Gris na površini 4,22 ha ter v ekocelicah na površini 7,53 ha.

Funkcije gozdov so ovrednotene s tremi stopnjami poudarjenosti:

- 1. stopnja: funkcija določa način gospodarjenja z gozdom,
- 2. stopnja: funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja z gozdom,
- 3. stopnja: funkcija le deloma vpliva na način gospodarjenja z gozdom.

Spodnja preglednica prikazuje površine gozdnega prostora (brez prekrivanja) s poudarjenimi funkcijami.

Preglednica 17/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% g. prost	ha	%	% g. prost	ha	%	% g. prost	ha
Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	3.210,14	60,3	60,3	14,31	0,3	0,3	2.096,45	39,4	39,4	5.320,90
Hidrološka funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	5.320,90	100,0	100,0	5.320,90
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	66,93	1,3	1,3	3.189,41	59,9	59,9	2.064,56	38,8	38,8	5.320,90
Klimatska funkcija	0,00	0,0	0,0	259,73	4,9	4,9	5.061,17	95,1	95,1	5.320,90
Zaščitna funkcija	0,00	-	0,0	0,00	-	0,0				0,00
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	0,0	259,73	4,9	4,9	5.061,17	95,1	95,1	5.320,90
Obrambna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,0	259,73	4,9	4,9	5.309,04	99,9	99,8	5.312,25
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	5.312,25	100,0	99,8	5.312,25
Funkcija varovanja naravnih vrednot	18,69	32,7	0,4	38,38	67,3	0,7				57,07
Funkcija varovanja kulturne dediščine	24,95	38,3	0,5	40,20	61,7	0,8				65,15
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	5.312,25	100,0	99,8	5.312,25
Raziskovalna funkcija	4,22	100,0	0,1							4,22
Estetska funkcija	21,10	86,8	0,4	3,21	13,2	0,1				24,31
Lesnoproizvodna funkcija	4.687,87	99,2	88,1	0,00	0,0	0,0	37,30	0,8	0,7	4.725,17
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	172,28	40,0	3,2	258,59	60,0	4,9				430,87
Lovnogospodarska funkcija	0,00	-	0,0	0,00	-	0,0				0,00

Opomba: Obarvana so polja, kjer se po pravilniku ne določa stopnja poudarjenosti; površina gozda z lesnoproizvodno funkcijo je enaka površini gozda, kjer je načrtovan posek. Površin brez gospodarjenja (GR, ekocelice) je 11,75 ha.

Skupna površina ekoloških in socialnih funkcij 1. stopnje poudarjenosti: 3.294,93 ha,
skupna površina ekoloških in socialnih funkcij 2. stopnje poudarjenosti: 372,01 ha.

Vrednotenje funkcij gozdov je bilo izdelano za celoten gozdni prostor, to je za gozdove in negozdna zemljišča, ki so ekološko, oziroma funkcionalno vezane na gozd (ZG, 3. člen). Funkcije so ovrednotene in prikazane po funkcijskih plasteh. Površina gozdnega prostora v GGE je 5.320,90 ha.

Na isti površini se lahko prekrivajo funkcije z različnimi stopnjami poudarjenosti. Na teh območjih vloge vplivajo na način gospodarjenja.

Funkcije, ki se v gozdovih pojavljajo ploskovno, so navedene v prilogi načrta E4 - Opisi gozdov kot »Funkcije v odseku«. Osnovne usmeritve so zapisane kot »Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov«. V »Opombah« pa so navedeni kriteriji za določitev funkcij ter navedeni prisotni točkovni objekti.

Območja EPO in Natura 2000 so bila kriterij pri izločevanju funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Navedena so po odsekih v Obrazcu E 4 - Opisi gozda pod opombami. Prikazana so na karti Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti v merilu 1 : 50 000 (KARTA ŠT. 6.b) v prostorskem delu gozdnogospodarskega načrta - karte.

Objekti manjši kot 0,25 ha so zajeti kot točke; reke, potoki in poti pa kot linije. Točkovne in linijske enote v površinskem pregledu niso zajete, prikazane pa so na karti funkcij gozdov. Poudarjenost hidrološke vloge ob vodotokih se upošteva tam, kjer tečejo reke in potoki skozi gozd, v širini 100 (ob reki) in 50 m (ob potokih) na vsako stran, ter tam, kjer so struge porasle s pasovi obvodne drevnine.

Usmeritve za zagotavljanje in krepitev socialnih in ekoloških funkcij, ki so poudarjene na prvi ali drugi stopnji, so podrobno opredeljene v poglavju 6.

Karta funkcij gozdov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (KARTA ŠT. 7).

2.1 Ekološke funkcije

1. stopnja poudarjenosti na površini 3.232,16 ha.

2. stopnja poudarjenosti na površini 2.201,53 ha.

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

1. stopnja poudarjenosti na površini 3.210,14 ha.

Gozdovi, ki so z Uredbo o varovalnih ... (2005 in nasl.) razglašeni kot varovalni gozdovi in zajeti v RGR 20001 - Vrbovja na produ (odseki: 4E, 4F, 18D, 22F, 24D, 25D).

Gozdovi, ki so z Uredbo o varovalnih ... (2005 in nasl.) razglašeni kot varovalni gozdovi in zajeti v RGR 20005 - Gozdovi na strminah legah (odseki: 22A, 22B, 24A).

Gozdovi na plazljivi matični podlagi z naklonov nad 25° (povprečen naklon v odseku).

Gozdovi na območju pogostih poplav.

2. stopnja poudarjenosti na površini 14,31 ha.

V gozdovih na gozdnih rastiščnih tipih vrbovje s topolom ter nižinsko črnojelševje.

Hidrološka funkcija

Funkcija je ploskovno poudarjena samo na 3. stopnji.

Na 2. stopnji je funkcija poudarjena linijsko 50 m na vsako stran vodotokov; to je ob Dravinji in Dravi v dolžini 9,7 km, ter ob drugih vodotokih v gozdnem prostoru, v dolžini 251,3 km.

Točkovno je funkcija poudarjena na območju Kuresove slatine (odsek 6B) in manjše kraške jame Cingolicav v gozdu Belšak (odsek 54B).

Ogrožena in varstvena območja po predpisih o vodah so prikazana na karti Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah (KARTA ŠT. 7) v prostorskem delu GGN - karte, bolj podrobno pa na Atlasu voda:

<https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

1. stopnja poudarjenosti na površin 66,92 ha.

Gozdovi na območju gozdnega rezervata Gris, zavarovanih območij in naravnih vrednot Drenovec - rastišča redkih rastlin širokolistne lobodike in lovorolistnega volčina, Pohorje - rastišče tis, Kobilina - gozd jelke in bukve, ter na območju ekocelic v odsekih 22A (sestoj K453) in 24A (sestoj V106).

2. stopnja poudarjenosti na površini 3.189,41 ha.

Gozdovi na območjih EPO in Natura 2000.

Linijsko je funkcija poudarjena ob vodotokih (v 50-metrskem pasu na vsako stran vodotoka), ki spadajo med naravne vrednote (Drava - reka 1, Rogatnica, Šturmovci - rokav Drave, Dravinja) in v coni koščaka na območju Natura 2000.

Točkovno je funkcija poudarjena na območju Spomenika narave - rastišče tise v k.o. Pohorje. Območja EPO in Natura 2000 se delno prekrivajo.

Preglednica 18: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000

	Ime	Identifikacijska številka/koda	Površina v GGE (ha)	Površina gozd (ha)
EPO	Drava - spodnja	41500	485,52	294,96
	Vinorodne Haloze	42400	6.279,34	2.587,09
EPO skupaj			6.764,86	2.882,05
NATURA 2000	Drava POV	SI5000011	485,51	294,96
	Drava POO	SI3000220	371,22	219,93
	Haloze - vinorodne POO	SI3000117	6.279,34	2.587,09
NATURA 2000 skupaj			7.136,07	3.101,98

Opomba: Navedene so površine brez prekrivanja.

EPO Drava - spodnja

Drava je naša najbolj vodnata reka. Pri Mariboru priteče v odprt nižinski svet, ki ga je oblikovala z zasipavanjem s silikatnimi prodi med ledenimi dobami. Tu se začne nižinski, meandrirajoči del. Na najnižji poplavljeni dravski terasi je ohranjen gozd ali pa so zemljišča kmetijsko obdelana. Naravni hidromorfološki procesi v strugi so se spremenili po izgradnji jezov in hidroenergetskih kanalov. Poplavno območje opravlja vlogo retencijskih površin, prodnati nanosi dravske pa so eden najpomembnejših rezervoarjev podtalnice v Sloveniji. Na posameznih odsekih dolvodno od Ptuja je Drava ohranjena v naravnem stanju. Proces oblikujejo in odnašajo sipine in prodišča, ob bočni eroziji se odpirajo strme stene, ob visokih vodah se polnijo in obnavljajo stranski rokavi in mrtvice, poplave pa napajajo poplavne loge. Raznoliki vodni in obvodni habitati, dve veliki vodni akumulaciji in nekatere gramoznice kot pomembni antropogeni habitati ter ohranjena tradicionalna kulturna krajina z ekstenzivnimi travniki in polji, so življenjski prostor preko 270 vrst ptic, približno 50 vrst rib, okoli 40 vrst kačjih pastirjev, 30 vrst sesalcev, 14 vrst dvoživk, 9 vrst plazilcev in preko 600 različnih vrst rastlin. Območje je najpomembnejše prezimovališče in preletna postaja vodnih ptic v Sloveniji. Med številnimi rastlinami, ki so uvrščene na seznam redkih in ogroženih vrst je zanimivo pojavljanje pionirskih vrst prodišč, kot so rakitovec, nemški strojevec in pikasti mišjak. V gramoznicah pri Obrežu uspeva trirobi biček, v gramoznici pri Sp. Dupleku pa tudi laxmanov rogoz. V mrtvicah in manjših stoječih vodah uspevajo lasasti dristavec, vodopivka, trožilnata vodna leča, razkrečenolistna vodna zlatica, navadna smrečica, mehurjasti šaš idr. Na ekstenzivnih travnikih, ki so ponekod posebna oblika gozda - košeni logi ali krči (Šturmovci) rastejo kukavičevke: čeladasta, trizoba kukavica, piramidasti pilovec, na suhih in toplih legah pa osjeliko, čebeljeliko in čmrljeliko mačje uho. Med žuželkami izstopajo metulji, med katerimi so ogrožene vrste črni apolon, primorski belin, mali spreminjavček idr., ter kačji pastirji. Med njimi so pomembne ogrožene vrste popotni porečnik, kačji potočnik, pegasti lesketnik, malinovordeči kamenjak. V močvirjih in gozdnih potokih se pojavlja hrošč močvirski krešič, v ohranjenih obrežnih gozdovih z veliko odmrle lesne mase pa škrlatni kukuj. V reki in pritokih ter mrtvih rokavih živijo redke in ogrožene vrste rib, npr. sulec, navadna mrena, smrkež, navadni okun, čep in mnoge druge. Izmed dvoživk je pomembno pojavljanje česnovke in hribskega urha, med plazilci pa grožene želve močvirske sklednice. Celotno območje je izjemnega pomena za ptice. V zimskem času se na Dravi zadržuje nekaj desetstisoč vodnih ptic, v loki pa gnezdi okoli 100 vrst ptic, tudi npr. orel belorepec, črna štokrlja, vse v Sloveniji živeče vrste žoln, rečni cvrčalec, trsni cvrčalec, sirijski detel, vodomec, mali martinec in mali deževnik. Po zaslugi čiščenja zaraščenih peščenih rečnih sten tu gnezdi breguljka. Tudi Ormoške lagune predstavljajo bivališče številnim ogroženim vrstam ptic, saj tu gnezdi polojnik, konopnica in navadna čigra. Njive nad dosegom poplav v okolici Središča ob Dravi so edino bivališče hrčka v Sloveniji, ob reki in potokih pa živita vidra in bober. Območje je nacionalnega in mednarodnega naravovarstvenega pomena, z namenom ohranjanja narave so deli tega območja zakonsko zavarovani.

Vinorodne Haloze

Haloze so obmejno gričevje z izredno razgibanim reliefom. Vinorodne Haloze se razprostirajo od grebena Brezovca na vzhodu do Podlehnik na zahodu. Celotno območje odlikuje izredna pestrost habitatnih tipov. Približno desetino površine zavzemajo vinogradi, velik del površine pa poraščajo gozdovi in negozdne površine. V nižinskih delih se pojavljajo ekstenzivno gojeni

travniki, na pobočjih pa ekstenzivna suha travišča, ki so rastišče ogroženih kukavičevk. Med temi je velika posebnost jadranska smrdljiva kukavica, ki se pojavlja množično. Gozdne združbe, ki prevladujejo se sledeče: združbe bukve in hrasta, hrastovi gozdovi s pravim kostanjem, kisloljubna bukovja. Na toplejših legah so razvite termofilne združbe s črnim gabrom, mokovcem, cerom. V vlažnih dolinah se pojavljajo združbe plemenitih listavcev-divjega jesena ter gorskega javorja. Na območju Haloz so izjemnega pomena samonikla rastišča breka ter skorša. Bogato rastlinstvo dopolnjuje živalstvo. Vedno redkejši vlažni travniki z zdravilno strašnico so habitat metuljev, strašničnega in temnega mravljiščarja ter močvirskega cekinčka. V gozdnih robovih, bogatih z zeliščno plastjo se pojavlja črtasti medvedek, naravno ohranjeni in obraščeni potoki pa so življenjski prostor raka koščaka in kačjega pastirja velikega studenčarja, širši gozdni prostor pa hribskega urha.

Preglednica 19/N-SPA: Natura POO in POV območja

Koda	Ime, status	Vrste in habitatni tipi
SI3000117	POO Haloze - vinorodne	<u>Habitatni tipi:</u> (6210) Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*pomembna rastišča kukavičevk) <u>Raki:</u> navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* <u>Dvoživke:</u> hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) <u>Metulji:</u> črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* <u>Kačji pastirji:</u> veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)
SI3000220	POO Drava	<u>Habitatni tipi:</u> (91E0) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>)) <u>Dvoživke:</u> hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) <u>Metulji:</u> črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* <u>Hrošči:</u> močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) <u>Glodavci:</u> bober (<i>Castor fiber</i>)
SI5000011	POV Drava	<u>Ptice:</u> črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>) črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>) belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>) sršenar (<i>Pernis apivorus</i>) pivka (<i>Picus canus</i>) plašica (<i>Remiz pendulinus</i>)

Opomba: Z * so označene prednostne kvalifikacijske vrste in HT.

Preglednica 20/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
(6210) Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*pomembna rastišča kukavičevk) *	<u>SI3000117 Haloze - vinorodne</u>	Habitatni tip sestavljajo travniki ali pašniki na apnencih, dolomitih, redkeje na flišu ali peskih in starih prodiščih. Njihova rastišča so suha, svetla in topla, podlaga je nevtralna ali rahlo bazična, z malo hranili. Ne prenesejo gnojenja, razen na zelo pustih tleh, kjer uspevajo tudi ob zmernem gnojenju. Poraščajo pobočja gričevij (razen severnih), kjer so plitva, mestoma razgaljena tla. Ne prenesejo močne vlage, kakor tudi ne zastajanja vode. Potrebujejo ekstenzivno pašo ali košnjo 1-2-krat letno, prvič po odvetu večine travniških rastlin, brez gnojenja, s sušenjem sena na travniku, ne škodi jim paša na koncu sezone (avgust–oktober). V Sloveniji se ta habitatni tip pojavlja raztreseno na primernih površinah (negnojeno, zlasti karbonatna tla, prisojna pobočja). Ogrožajo ga gnojenje travnikov, baliranje sena, spreminjanje travnikov v njive, zaraščanje z lesnimi vrstami, ponekod tudi planinarjenje in izgradnja infrastrukture.	666 ha	666ha	U2** slabo stanje ohranjenosti
(91E0) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)) *	<u>SI3000220 Drava</u>	Združbe mehkolesne loke se razvijejo pod neposrednim vplivom vodotoka, tik nad njegovim srednjim vodostajem, in so pogosto poplavljene. Tla so nerazvita, pogosto peščena. Glavne drevesne vrste so različne vrbe, siva in črna jelša ter veliki jesen. Habitatni tip je pomemben življenjski prostor za nekatere Natura 2000 vrste živali. V Sloveniji se pojavlja ob večjih rekah, zlasti tam, kjer je naravna dinamika reke še ohranjena. Ogrožajo ga hidroregulacije, gradnje jezov, pozidava in košnja do struge reke.	1.052 ha	34 ha	U2** slabo stanje ohranjenosti

Opomba: Z * so označeni prednostni kvalifikacijski HT; VIR: ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 17. členu Direktive o habitatih (** na celotnem območju celinske biogeografske regije).

Preglednica 21/KV: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*	SI3000117 Haloze - vinorodne	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	339 ha	337 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	SI3000117 Haloze - vinorodne	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	6.298 ha	6.279 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
	SI3000220 Drava		2.439 ha	274 ha	
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*	SI3000117 Haloze - vinorodne	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	2.351 ha	2.350 ha	FV** ugodno stanje ohranjenosti
	SI3000220 Drava		960 ha	122 ha	
veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)	SI3000117 Haloze - vinorodne	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	6.298 ha	6.279 ha	FV** ugodno stanje ohranjenosti
močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	1.131 ha	124 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
Bober (<i>Castor fiber</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	3.275 ha	324 ha	FV** ugodno stanje ohranjenosti
škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	1.622 ha	324 ha	FV** ugodno stanje ohranjenosti
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	1.488 ha	53 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>)	SI5000011 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	8.661 ha	479 ha	UNK*** neznan trend na območju POV Drava
črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	SI5000011 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	3.823 ha	388 ha	UNK*** neznan trend na območju POV Drava
belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>)	SI5000011 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	3.600 ha	364 ha	UNK*** neznan trend na območju POV Drava
Belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	SI5000011 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	8.784 ha	478 ha	UNK*** neznan trend na območju POV Drava
Sršenar (<i>Pernis apivorus</i>)	SI5000011 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	3.539 ha	378 ha	UNK*** neznan trend na območju POV Drava
Pivka (<i>Picus canus</i>)	SI5000011 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	4.680 ha	388 ha	UNK*** neznan trend na območju POV Drava
Plašica (<i>Remiz pendulinus</i>)	SI5000011 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	2.867 ha	94 ha	*** zmeren upad na območju POV Drava

Opomba: Z * so označeni prednostne kvalifikacijske vrste; ** na celotnem območju celinske biogeografske regije (habitatna direktiva). VIR: ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 17. členu Direktive o habitatih (** na celotnem območju celinske biogeografske regije); ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 12. členu Direktive o pticah 2019, Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic na območjih Natura 2000 v letu 2020 in sinteza monitoringa 2019–2020 (***).

Znotraj območja Natura 2000 so bile izločene naslednje upravljavske cone:

- cona CGP Vzhodne Haloze,
- cona koščaka - potoki,
- cona A - Drava,
- cona B+C - Drava.

Površine upravljaljskih con so navedene v nadaljevanju.

Konkretne in podrobnejše usmeritve za gospodarjenje z gozdovi v upravljaljskih conah so navedene v poglavju 6.2.2.

Cona CGP Vzhodne Haloze

Površina: 6.278,65 ha.

Habitatni tipi: HT 6210 Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*Festuco-Brometalia*) (*pomembna rastišča kukavičevk).

Vrste: hribski urh (*Bombina variegata*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*)*.

Opis cone: Glavni poudarki usmeritev v tej coni so vezani predvsem na ohranjanje naravnega stanja suhih travišč, mokrišč (povirja, mlake ...) ter vzdrževanju gozdnega roba s prilagojeno vrstno sestavo.

Cona koščaka - potoki

Površina: 17,30 ha.

Vrste: navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*)*.

Opis cone: Cona obsega vodotoke ter pas vegetacije ob njih. Znotraj cone želimo ohraniti naravne značilnosti struge, obrežno strukturo brežin, potek struge, obrežno vegetacijo in zamočvirjene gozdne površine. V upravljaljsko cono so zajeta naslednja posebna ohranitvena območja Nature 2000: SI3000117 Haloze - vinorodne.

Cona A - Drava

Površina: 33,68 ha.

Habitatni tipi: (91E0) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (*Alnus glutinosa* in *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)).

Opis cone: Cona se nahaja neposredno ob reki Dravi in je vezana staro strugo Drave in mrtvice ob njej. Obrečna gozdna krajina združuje preplet gozdnih združb, med katerimi po obsegu izstopajo gozdovi, ki jih gradijo vrbe, jelše in jeseni (mehkolesna loka). Območje je pomembno za ohranjanje in izboljšanje stanja habitatnih tipov (sklenjenost in povezanost, ohranjanje struktur HT, drevesne sestave, razvojnih faz ...).

Cona B+C - Drava

Površina: 485,50 ha.

Vrste: hribski urh (*Bombina variegata*), veliki pupek (*Triturus carnifex*), škrlatni kukuj (*Cucujus cinnaberinus*), močvirski krešič (*Carabus variolosus*), črtasti medvedek* (*Callimorpha quadripunctata*), bober (*Castor fiber*), sršenar (*Apis apivorus*), pivka (*Picus canus*), plašica (*Remiz pendulinus*), črna štoklja (*Ciconia nigra*), belorepec (*Haliaeetus albicilla*), belovrati muhar (*Ficedula albicollis*), črna žolna (*Dryocopus martius*).

Opis cone: Cona obsega gozdove na območju reke Drave. Znotraj cone želimo ohraniti naravne značilnosti potokov, obrežno strukturo brežin, obrežno vegetacijo in zamočvirjene gozdne površine, ob hkratnem zagotavljanju ležeče in stoječe odmrle lesne mase.

Klimatska funkcija

2. stopnja poudarjenosti na površini 259,73 ha.

Gozdovi okrog strnjenih naselij velikosti 10–100 ha v njihovi oddaljenosti 100–500 m v krajini, kjer je gozda manj kot 25 %. To so gozdovi v zaledju Cirkulan.

2.2 Socialne funkcije

1. stopnja poudarjenosti na površini 62,77 ha.

2. stopnja poudarjenosti na površini 309,24 ha.

Higiensko - zdravstvena funkcija

2. stopnja poudarjenosti na površin 259,73 ha.

Gozdovi v bližini večjih strnjenih naselij (10–100 ha) na razdalji do 3 km ter gozdovi okoli manjših strnjenih naselij (10–100 ha) na razdalji do 1 km. To so gozdovi v zaledju Cirkulan.

Rekreacijska funkcija

1. stopnja poudarjenosti

Linijsko je poudarjena na območju evropske pešpoti E7 poti, ki vodi skozi gozd in gozdni prostor v dolžini 753 m in slovenske turne kolesarske poti v dolžini 3.993 m.

2. stopnja poudarjenosti na površini 3,21 ha.

Gozdovi ob Račkih ribnikih (odsek 18D) v Šturmovcih.

Linijsko je poudarjena na območju planinske transverzale, ki vodi skozi gozd in gozdni prostor, v dolžini 12.604 m.

Funkcija je poudarjena ob poteh 50 metrov na vsako stran.

Turistična funkcija

1. stopnja poudarjenosti

Linijsko je poudarjena na območju evropske pešpoti E7 poti, ki vodi skozi gozd in gozdni prostor v dolžini 753 m in slovenske turne kolesarske poti v dolžini 3.993 m.

Funkcija je poudarjena ob poti 50 metrov na vsako stran.

Raziskovalna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površin 4,22 ha.

Gozd na območju gozdnega rezervata Gris (odseka 31D in 31E).

Funkcija varovanja naravnih vrednot

1. stopnja poudarjenosti na površini 18,68 ha.

Gozdovi na zavarovanih območjih, to je v gozdnem rezervatu Gris, ter na območjih naravnih vrednot, v katerih se ne gospodari oz. so prepuščeni naravnemu razvoju.

Točkovno imajo poudarjeno funkcijo drevesa - naravne vrednote, ki so v gozdu ali na gozdnem robu ter Spomeniki narave - rastišče tise v k.o. Pohorje.

2. stopnja poudarjenosti na površini 38,38 ha.

Gozdovi na območjih naravnih vrednot državnega in lokalnega pomena, v katerih se gospodari po predpisanih režimih.

Točkovno je funkcija poudarjena na območju naravne vrednote Cingolicav - manjša kraška jama v gozdu Belšak (odsek 54B).

Zavarovana območja

Preglednica 22: Pregled zavarovanih območij in pripadajočih varstvenih režimov (NR - naravni rezervat, KP - krajinski park, NS - naravni spomenik, SON - spomenik oblikovane narave)

Evid. št.	Ime	Status	Oddelek, odsek	Varstveni režim
1138	Spomeniki narave, rastišča redkih rastlin v k.o. Drenovcu	NS	33B, 33D	• Prepovedano je sekanje dreves ali poškodovanje koreninskega sistema dreves, sprememba kulture ter trganje in izkopavanje rastlin (7. člen). • Za vse posege je potrebno soglasje pristojne službe za varstvo narave. <i>Opombe: Prepoved sekanja dreves in poškodovanja koreninskih sistemov dreves velja za površine, ki so namenjene ohranjanju zavarovane vrste navadna lobodika.</i>
1141	Spomeniki narave - rastišče tise v k.o. Pohorje	NS	62F	• Prepovedano je sekanje dreves ali poškodovanje koreninskega sistema dreves, sprememba kulture ter trganje in izkopavanje rastlin (7. člen). <i>Opombe: Z odlokom je napačno zavarovana parcela št. 266/2 v k.o. Pohorje; dejanska lokacija rastišča je na parc. št. 266/4 in 354. Prepovedi iz varstvenega režima se nanašajo le na zavarovano vrsto tiso.</i>

Opombe: Uradna objava: Odlok o razglasitvi in zavarovanju naravnih območij in spomenikov narave v občini Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 14/1979)

Naravne vrednote

Preglednica 23: Seznam naravnih vrednot v gozdu ali ob njegovem robu (NS - naravni spomenik, KP - krajinski park, NVDP - naravna vrednota državnega pomena, NVLP - naravna vrednota lokalnega pomena)

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Odsek ali del odseka
4423	Drava - reka 1	Sonaravna struga reke Drave z obrežji in prodišči med Markovci in Zavrčem	HIDR ZOO	NVDP	18A, 18D, 22A, 22B, 22E, 22F, 24A, 24D, 25D, 31B
4495	Dravinja	Desni pritok Drave, vzhodno od Majšperka, južno od Ptuja	HIDR EKOS ZOO	NVDP	3B, 4A, 4B, 4E, 4F, 18D
6953	Drava med Markovci in Zavrčem	Reka Drava z rečno loko na območju med Markovci in Zavrčem	ZOO HIDR EKOS	NVDP	18A, 18D, 22A, 22B, 22E, 22F, 24A, 24D, 25D, 31B, 31C, 31D, 31E
7045	Gris - prodišče	Polotok s prodiščem na Dravi pri Zavrču, jugovzhodno od Ptuja	EKOS BOT ZOO	NVDP	31B, 31C, 31D, 31E
6968	Veliki Okič - suhi travnik	Suhi travnik na južnem delu Velikega Okiča, vzhodno od Majšperka	EKOS BOT	NVDP	67A-del, 70A-del
80061	Strmec - mokrotni travnik	Nahajališče ogroženih vrst kukavic na mokrotnih travnikih v Strmcu pri Leskovcu	BOT	NVLP	Izven gozda (14A)
7051	Kobilina - gozd	Gozd jelke in bukve, jugozahodno od Leskovca, jugovzhodno od Ptuja	EKOS	NVDP	92C, 92D

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Odsek ali del odseka
7059	Drenovec - rastišče širokolistne lobodike in lovorolistnega volčina	Rastišče širokolistne lobodike (<i>Ruscus hypoglossum</i>) in lovorolistnega volčina (<i>Daphne laureola</i>) na Drenovcu, jugovzhodno od Ptuja	BOT	NVLP	33B, 33D
7060	Pohorje v Halozah - nahajališče tis	Nahajališče tis na vzhodnem pobočju Pohorja v Halozah, južno od Ptuja	BOT	NVDP	62F - točkovno
7082	Korošček hrast	Dob v Hrastovcu v Halozah, jugovzhodno od Ptuja	DREV	NVLP	30D - točkovno
80298	Velika Varnica - lipa	Lipa pri cerkvi sv. Aguština na Veliki Varnici, južno od Ptuja	DREV	NVLP	84C - točkovno
80299	Belavšek - tisa	Tisa na Belavšku pri Leskovcu, južno od Ptuja	DREV	NVLP	75A - točkovno
80300	Strmec - skorš	Velik skorš v Strmcu pri Leskovcu v Halozah	DREV	NVLP	15A - točkovno
80301	Strmec - bodiki	Dve bodiki v Strmcu pri Leskovcu v Halozah	DREV	NVLP	Izven gozda (15A)
80389	Henekovi bukvi	Bukvi jugozahodno od Zgornjega Leskovca v Halozah	DREV	NVLP	90A - točkovno

Pri gospodarjenju z gozdovi na območjih naravnih vrednot se upoštevajo smernice za gospodarjenje, ki so navedene v Poglavju 6.2.2.

Preglednica 24: Pregled jam in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev

Ident. št.	Ime jame	Kratka oznaka	Režim vstopa	Zvrst	Status	Odsek / del odseka
49331	Cingolica	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	GEOM	NVDP	54B - točkovno

Območja pričakovanih naravnih vrednot

Na območju GGE sta opredeljeni dve območji pričakovanih naravnih vrednot (OPNV), ki ju navaja spodnja Preglednica.

Preglednica 25: Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot

Zap.št.	Ime	Kratka oznaka
1	Haloze	Nahajališče miocenskih školjk, polžev, rakovic

Namen opredelitve območij pričakovanih naravnih vrednot (OPNV) je spremljanje posegov v naravo, zlasti zemeljskih del, pri katerih obstaja velika verjetnost odkritja novih naravnih vrednot, predvsem geoloških in podzemeljskih geomorfoloških. Namen spremljanja zemeljskih del je odkrivanje, zagotavljanje dokumentiranja, vrednotenje in ohranjanje na novo odkritih naravnih vrednot. Območje ni prikazano na kartah.

Pri gospodarjenju z gozdovi na OPVN se upoštevajo smernice za gospodarjenje, ki so navedene v Poglavju 6.2.2.

Funkcija varovanja kulturne dediščine

1. stopnja poudarjenosti na površini 24,95 ha.

Gozdovi na območju objektov kulturne dediščine - arheoloških najdišč, kjer se ne smejo izkoriščati gozdne dobrine ali so so upravljani izključno za varstveni namen.

2. stopnja poudarjenosti na površini 40,20 ha.

Gozdovi na območju objektov kulturne dediščine - registrirane kulturne dediščine in spomenikov, za katere je določen blažji varstveni režim, ki dopušča izkoriščanje gozdnih dobrin.

Točkovno je funkcija poudarjena na območju objektov kulturne dediščine - registrirane kulturne dediščine in spomenikov, za katere je določen blažji varstveni režim, ki dopušča izkoriščanje gozdnih dobrin.

Objekti kulturne dediščine, ki se nahajajo v območju gozdov ali v bližini gozdnega roba so povzeti po Podrobnih kulturnovarstvenih usmeritvah ...(2024). Navedeni so v spodnji preglednici.

Preglednica 26: Seznam kulturne dediščine v gozdu ali ob njegovem robu (F -funkcija poudarjenosti)

Ev. št.	Ime	F	Odsek	Režim / podrežim
1-00035	Dolane - Grad Borl	2	24B, 24D, 25A, 25B	Vplivno območje spomenika
1-00035	Dolane - Grad Borl	1	24B	Spomenik
1-00537	Podlehnik - Grad Lehnik	1	11D	Spomenik
1-02860	Veliki Vrh pri Cirkulanah - Cerkev sv. Ane	2	25A	Vplivno območje
1-02861	Pohorje - Cerkev sv. Elizabete	2	62A	Vplivno območje
1-03462	Podlehnik - Cerkev Matere božje	2	11D	Vplivno območje
1-03483	Dravinjski Vrh - Cerkev sv. Janeza	2	1D	Vplivno območje
1-03523	Zavrč - Cerkev sv. Nikolaja	-	Ni v gozdu	Vplivno območje spomenika
1-03526	Turški vrh - Cerkev sv. Mohorja in Fortunata	-	Ni v gozdu	Vplivno območje spomenika
1-09832	Velika Varnica - Cerkveni ambient	2	84C	Vplivno območje
1-14502	Dravinjski Vrh - Grad Dranek	1	1C, 1D	Arheološko najdišče
1-14507	Dravci - Arheološko območje	1	18A, 18B, 18D	
1-14510	Zavrč - Arheološko najdišče Prodnica	1	31A	Spomenik
1-18141	Belski Vrh - Arheološko najdišče Sv. Urban	1	27A, 27B, 27C	Spomenik
1-21988	Zgornji Leskovec - Arheološko najdišče	1	76D	Arheološko najdišče
1-22239	Veliki Vrh pri Cirkulanah - Kapelica križevega pota	-	Ni v gozdu	Dediščina / stavbna
1-22263	Zavrč - Ulmova klet	-	Ni v gozdu	Spomenik
1-24247	Paradiž - Domačija Benc	-	Ni v gozdu	Dediščina / stavbna
1-25647	Berinjak - Viničarija Berinjak 2	-	Ni v gozdu	Dediščina / stavbna
1-30295	Hrastovec v Halozah - Utrdba na Vrhovcu	1	29A	Spomenik

Konkretna in podrobnejše usmeritve za gospodarjenje so navedene v poglavju 6.2.2.

Vsi objekti kulturne dediščine so navedeni v obrazcu E4 - opis gozda pod opombami.

Estetska funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površin 21,10 ha.

Gozdovi v neposredni bližini objektov kulturne dediščine, ki predstavljajo estetsko kuliso objektom. To so gozdovi okrog gradu Borl in na območju Velike Varnice okrog cerkve svete Marije Magdalene.

2. stopnja poudarjenosti na površini 3,21 ha.

Gozdovi na območjih, ki prispevajo k lepoti krajinske podobe, to je okrog Račkih ribnikov (odsek 18D).

2.3 Proizvodne funkcije

Lesnoproizvodna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 4.687,87 ha.

Poudarjena je v gozdovih, kjer je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar.

3. stopnja poudarjenosti na površini 37,30 ha.

Poudarjena je v gozdovih, kjer je možno dolgoročno sekati letno do 2 m³ bruto lesne mase na hektar.

V gozdnem rezervatu in na območju ekocelic, ki pokrivajo skupaj 11,75 ha, so gozdovi prepuščeni naravnemu razvoju.

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

1. stopnja poudarjenosti na površini 172,28 ha.

Območja gozdov, ki so opredeljena kot gozdni semenski sestoji:

- 3.0274 Šoljak (*Fagus sylvatica*),
- 3.0842 Hrastje (*Quercus petraea*),
- 3.0481 Nanika (*Quercus petraea*),
- 3.0410 Dravinjski vrh (*Acer campestre*).

Gozdovi, kjer se izvaja nadpovprečno nabiranje stranskih gozdnih proizvodov (tudi za prodajo) (odseki 13A, 13B, 13C, 25A, 25B-del).

Točkovno je funkcija poudarjena na stojiščih čebelnjakov za namen gozdne čebelje paše.

2. stopnja poudarjenosti na površini 258,59 ha.

Gozdovi, kjer je delež kostanja v lesni zalogi nad 25% in gozdovi na območju gozdne čebelje paše.

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

Gozdovi so bili uvrščeni v štiri gospodarske kategorije. Prevladujejo večnamenski gozdovi. Med gozdove s posebnim namenom, v katerih gozdnogospodarski ukrepi niso dovoljeni oz. so dovoljeni le izjemoma, sodi del gozdnega rezervata Gris na območju GGE Vzhodne Haloze. Varovalni gozdovi so ob Reki Dravi in na strminah nad njeno strugo. Ostalo (20,98 ha) so gozdovi s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni. Ti gozdovi se nahajajo na območju naravnih vrednot (Kobilina - gozd, Pohorje v Halozah - nahajališče tis, Drenovec - nahajališče širokolistne lobodike in lovorolistnega volčina ter Gris - prodišče).

Preglednica 27/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj	Delež (%)
Večnamenski gozdovi	3.721,81	944,78	4.666,59	98,5
GPN, ukrepi so dovoljeni	15,42	5,56	20,98	0,4
GPN, ukrepi niso dovoljeni	0,62	3,60	4,22	0,1
Varovalni gozdovi	21,04	24,09	45,13	1,0
Skupaj	3.758,89	978,03	4.736,92	100,0

Rastiščnogojitveni razredi (v nadaljevanju: RGR) so bili oblikovani na osnovi gozdnih rastiščnih tipov. V posamezen RGR so združeni odseki na podobnih rastiščih, s podobnimi razvojnimi težnjami v pogledu zgradbe sestojev in drevesne sestave, zanje je mogoče postaviti enoten dolgoročen gozdnogojitveni cilj in gozdnogojitvene usmeritve. Oblikovani so znotraj gospodarskih kategorij gozdov in območnih rastiščnogojitvenih razredov.

Preglednica 28/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in RGR

Gospodarske kategorije gozdov in RGR	Gozdni rastiščni tipi	Površina (ha)	Delež (%)
Večnamenski gozdovi		4.687,57	100,0
04012 - Predpanonska gabrovja	543 - Predpanonsko gradnovo belogabrovje	39,83	41,7
	711 - Kisloljubno gradnovo belogabrovje	11,15	11,7
	752 - Predpanonsko podgorsko bukovje	25,46	26,6
	Ostali GRT	19,14	20,0
Skupaj RGR		95,58	100,0
06012 - Podgorska kisloljubna bukovja	543 - Predpanonsko gradnovo belogabrovje	28,19	1,7
	731 - Kisloljubno gradnovo bukovje	1.144,11	69,3
	752 - Predpanonsko podgorsko bukovje	401,90	24,4
	Ostali GRT	75,91	4,60
Skupaj RGR		1.650,11	100,0
06412 - Predpanonska bukovja	731 - Kisloljubno gradnovo bukovje	542,94	18,5
	752 - Predpanonsko podgorsko bukovje	2.152,39	73,2
	761 - Javorovje s praprotmi	86,81	3,0
	Ostali GRT	159,74	5,30
Skupaj RGR		2.941,88	100,0
GPN, ukrepi niso dovoljeni		4,22	100,0
21012 - Gozdni rezervati	511 - Vrbovje s topolom	4,22	100,0
Skupaj RGR		4,22	100,0
Varovalni gozdovi		45,13	100,0
20001 - Vrbovja na produ	511 - Vrbovje s topolom	21,41	100,0
Skupaj RGR		21,41	100,0
20005 - Gozdovi na strmih legah	543 - Predpanonsko gradnovo belogabrovje	3,05	12,9
	752 - Predpanonsko podgorsko bukovje	20,67	87,1
Skupaj RGR		23,72	100,0
Skupaj vsi gozdovi v GGE		4.736,92	100,0

Opomba: Prikazani so samo trije gozdni rastiščni tipi z največjim deležem.

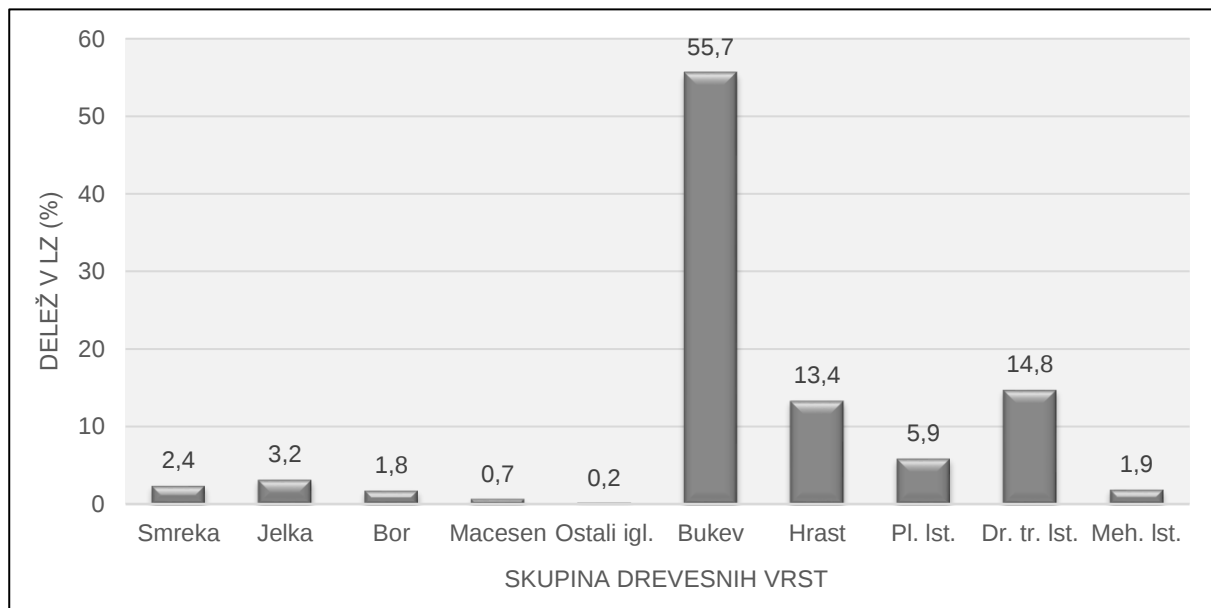
Gospodarske kategorije gozdov in prostorska razporeditev posameznih gospodarskih kategorij gozdov so prikazani na karti Karta kategorij gozdov (KARTA ŠT. 4) v merilu 1 : 25.000 v kartnem delu GGN.

3.2 Lesna zaloga

Povprečna lesna zaloga gozdov obravnavane GGE je 343,0 m³/ha. V lesni zalogi 91,6 % listavcev. Lesna zaloga drevja debelejšega od 30 cm predstavlja 74,4 % od skupne lesne zaloge. Delež lesne zaloge v višjih debelinskih razredih je pri listavcih višji kot pri iglavcih.

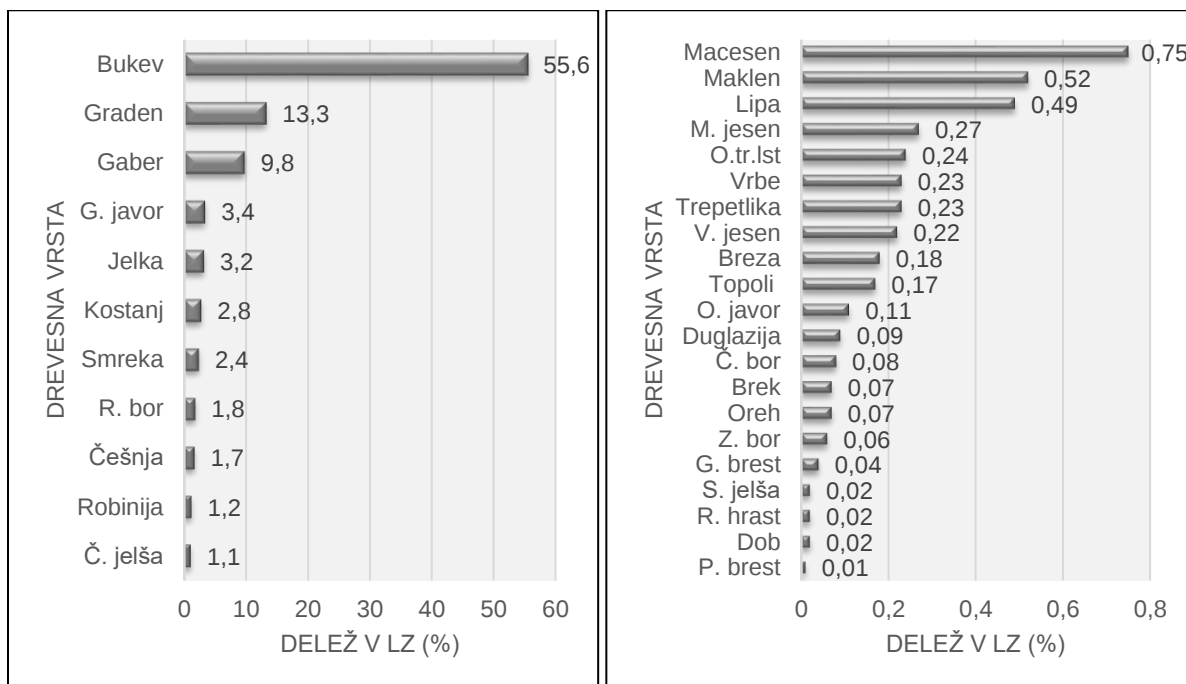
Preglednica 29/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	11,8	25,8	25,3	18,7	18,4	8,3	2,4
Jelka	9,0	17,5	25,2	21,9	26,4	11,0	3,2
Bor	9,6	20,4	25,2	21,8	23,0	6,3	1,8
Macesen	11,9	26,1	24,8	19,1	18,1	2,6	0,7
Ostali igl.	12,4	28,5	25,3	18,3	15,5	0,5	0,2
Bukev	6,5	16,5	23,3	24,7	29,0	190,7	55,7
Hrast	7,4	17,5	23,6	24,1	27,4	45,9	13,4
Pl. Ist.	9,7	21,1	23,1	22,4	23,7	20,4	5,9
Dr. tr. Ist.	9,0	20,2	23,5	22,9	24,4	50,8	14,8
Meh. Ist.	10,4	23,0	23,6	21,8	21,2	6,5	1,9
Iglavci	10,3	21,5	25,2	20,6	22,4	28,7	8,4
Listavci	7,3	17,6	23,3	24,1	27,7	314,3	91,6
Skupaj	7,6	18,0	23,5	23,8	27,1	343,0	100,0

Grafikon 2: Sestava lesne zaloge gozdov v GGE po skupinah drevesnih vrst (v %).

V lesni zalogi gozdov je največ bukke (55,6 %), gradna je 13,3 %, belega gabra 9,8 %, gorskega javorja 3,4 %, jelke 3,2 %, kostanja 2,8 %, smreke 2,4 %, rdečega bora 1,8 %, češnje 1,7 %, robinije 1,2 % in črne jelše 1,1 %. Z deleži pod enim odstotkom se v sestojih pojavljajo še: macesen (0,7 %), maklen (0,5 %), lipa in lipovec (0,5 %), mali jesen (0,3 %), vrbe (0,2 %), trepetlika (0,2 %), veliki jesen (0,2 %), breza (0,2 %), topoli (0,2 %), ostrolistni javor (0,1 %). Z deleži pod 0,1 % pa še: duglazija, črni bor, brek, oreh, zeleni bor, gorski in poljski brest, siva jelša, dob in rdeči hrast.

Grafikon 3: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Preglednica 30/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozd	Državni gozd
Iglavci	m ³	135.735	102.401	33.334
	m ³ /ha	28,7	27,2	34,1
Listavci	m ³	1.489.103	1.172.470	316.633
	m ³ /ha	314,3	312,0	323,7
Skupaj:	m ³	1.624.838	1.274.871	349.967
	m ³ /ha	343,0	339,2	357,8

Povprečna lesna zaloga državnih gozdov je 357,8 m³/ha in je občutno višja kot v zasebnih gozdovih (339,2 m³/ha). Delež listavcev v državnih gozdovih je 90,5 %, medtem ko je v zasebnih gozdovih 92,0 % listavcev.

Način ugotavljanja lesnih zalog

Lesne zaloge po sestojih so bile ugotovljene z okularno cenitvijo opisovalcev pri terenskem opisovanju sestojev. Tako ocenjene lesne zaloge sestojev so bile korigirane po metodi razmerij med oceno lesne zaloge dobljeno z metodo SVP in okularno oceno lesne zaloge. Stalne vzorčne ploskve so bile postavljene na mreži 500 x 200 m. RGRi so bili združeni v dva stratuma; v prvem so pretežno predpanonska bukovja in gabrovja, v drugem pa pretežno kisloljubni bukovji gozdovi. V prvem stratumu so bile lesne zaloge iglavcev v povprečju izravnane s faktorjem 0,926 in listavcev s faktorjem 1,019, v drugem pa lesne zaloge iglavcev s faktorjem 1,156 in listavcev s faktorjem 0,904.

Preglednica 31/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	RGR	Površina (ha)	LZ (m³/ha)	Število SVP	±E (%) po RGR	±E (%) po stratum
STALNE VZORČNE PLOSKVE						
1	04012 - Predpanonska gabrovja	95,58	416,2	9	26,9	5,5
	06412 - Predpanonska bukovja	2.941,88	340,2	295	5,4	
	20001 - Vrbovja na produ	21,41		1		
	20005 - Gozdovi na strmih legah	23,72		1		
	21012 - Gozdni rezervati	4,22		135,9	2	
2	06012 - Podgorska kisloljubna bukovja	1.650,11	332,5	171	6,7	6,7
Skupaj		4.736,92	337,5	479	4,2	0,0
OKULARNA OCENA						
1	Predpanonska gabrovja	95,58	326,3			
	Predpanonska bukovja	2.941,88	343,1			
	Vrbovja na produ	21,41	263,2			
	Gozdovi na strmih legah	23,72	282,1			
	Gozdni rezervati	4,22	227,3			
2	Podgorska kisloljubna bukovja	1.650,11	365,6			
Skupaj		4.736,92	349,8			

Način ugotavljanja tarif

Tarifni razredi po odsekih in skupinah drevesnih vrst so prevzeti iz preteklega GGN. V odsekih, ki so bili združeni, so tarife ponderirana aritmetična sredina tarif združenih odsekov, pri čemer je bila utež površina.

Tarifni razredi po odsekih so podani v prilogi načrta, v poglavju 12.2.

3.3 Prirastek

Povprečni letni prirastek gozdov obravnavane GGE je 7,61 m³/ha/leto. Delež listavcev v prirastku je 87,9 %. Pri obeh skupinah drevesnih vrst je prirastek najvišji v drugem debelinskem razredu.

Preglednica 32/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,19	0,26	0,23	0,14	0,10	0,92	12,1
Listavci	1,13	1,78	1,70	1,31	0,78	6,69	87,9
Skupaj	1,32	2,04	1,93	1,45	0,88	7,61	100,0

Povprečen prirastek v državnih gozdovih je višji kot v zasebnih gozdovih.

Preglednica 33/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozd	Državni gozd
Iglavci	m ³	4.346	3.297	1.049
	m ³ /ha	0,92	0,88	1,07
Listavci	m ³	31.719	24.963	6.756
	m ³ /ha	6,69	6,64	6,91
Skupaj	m³	36.065	28.260	7.805
	m³/ha	7,61	7,52	7,98

Način ugotavljanja prirastka

Prirastek je bil izračunan s pomočjo prirastnih nizov, ki smo jih pridobili iz ponovljenih meritev dreves na stalnih vzorčnih ploskvah. V obdelavo so bila zajeta samo drevesa s korektno izmerjenimi premeri ob obeh meritvah. Prirastne nize smo dobili z izravnavo posameznih (za vsako drevo) volumenskih prirastnih odstotkov po starih premerih (neodvisna spremenljivka)

za vsako glavno skupino drevesnih vrst po rastiščnogojitvenih razredih, oz. stratumih ali za celo gozdnogospodarsko enoto, če za katero od skupin drevesnih vrst ni bilo dovolj podatkov.

Volumenski prirastni odstotki za vsako v obdelavo vzeto drevo so bili izračunani po formuli:

$$Iv_{\%} = \frac{(V_2 - V_1) * 10}{V_1}$$

Uporabljeni prirastni nizi so prikazani v prilogi načrta (poglavje 12.3).

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Podatki opisov sestojev so pridobljeni z neposrednim opisovanjem na terenu. Pri opisovanju sestojev so se uporabljali: digitalni ortofoto načrti (DOF025) izdelani leta 2022 (Baza ..., 2024), LIDAR posnetki izdelani leta 2016 (Baza prostorskih podatkov ..., 2024), zemljiški katastrski načrti, povzeti po GURS iz leta 2023 (Baza prostorskih podatkov ..., 2024) ter rabe tal povzete po MKGP iz leta 2023 (Baza prostorskih podatkov ..., 2024). Več prostorsko ločenih sestojev je ponekod opisanih z enim samim opisom. Sestoji so izločeni na podlagi razlik v razvojnih fazah, drevesni sestavi, negovanosti, zasnovi, sklepu, vrsti sečnje, lesni zalogi in usmeritvi gospodarjenja.

Razvojne faze so bile izločene na osnovi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010 in 2020). Izločenih je bilo 2.763 sestojev s povprečno površino 1,71 ha. Izločeni sestoji so uvrščeni v štiri razvojne faze.

Prevladujejo debeljaki na 61,2 % vseh površin gozdov, drogovnjakov je 20 %, sestojev v obnovi 17,2 % in mladovij 1,6 %.

Podmladek je bil popisani v sestojih, v katerih je ta v skladu z gozdnogojitvenimi cilji pomemben za njihov nadaljnji razvoj. Podmladek z dobro sestojno zasnovo, ki prevladuje, predstavlja ugodno osnovo bodočemu razvoju sestojev.

Preglednica 34/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Pomladek						Lesna zaloga	Št. vzorčnih ploskev	± E	Srednji premer
			Površina		Zasnova							
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	m³/ha	%	cm	
Mladovje	75,44	1,6								17	0	
Drogovnjak	945,97	20,0	1,36	0,1	16,9	22,8	16,9	43,4	274,9	887	9,0	20
Debeljak	2.899,45	61,2	235,04	8,1	5,7	85,6	6,0	2,7	371,3	297	4,8	25
Sestoj v obnovi	816,06	17,2	479,70	58,8	28,7	65,7	1,1	4,5	353,3	76	9,0	26
Skupaj	4.736,92	100,0	716,10	15,1					343,0	480	4,2	24

Opomba: Podatki v zadnjih treh kolonah preglednice izhajajo iz meritev na stalnih vzorčnih ploskvah.

V ugodni drevesni sestavi podmladka prevladujejo: bukev, jelka, graden, smreka ter drugi trdi, plemeniti in mehki listavci.

Preglednica 35/D-POM: Sestava pomladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.lis.	Meh.lst.
ha	5,06	125,66	0,17	0,00	0,79	538,18	7,80	11,90	25,42	1,12
%	0,71	17,55	0,02	0,00	0,11	75,15	1,09	1,66	3,55	0,16

Prevladujejo mladovja s tesnim sklepom (45,1 %) in vrzelasta mladovja (34,2 %), ki so pomanjkljivo negovana (54,1 %) in nenegovana (40,8 %), z dobro (50,0 %) in pomanjkljivo (29,5 %) sestojno zasnovo. Prevladujejo drogovnjaki z dobro (43,9 %) in pomanjkljivo (47,5 %) sestojno zasnovo, s tesnim (47,9 %) in normalnim (26,3 %) sklepom krošenj in drogovnjaki z vrzelastim sklepom krošenj (19,0 %) in pomanjkljivo (54,1 %) ter slabo (40,8 %) negovanostjo. Debeljaki in sestoji v obnovi so pomanjkljivo negovani. Debeljakov z normalnim sklepom krošenj je 53,2 %.

Preglednica 36/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	75,44	17,1	50,0	29,5	3,4	7,3	66,5	25,4	0,8	45,1	12,1	8,6	34,2
Drogovnjak	945,97	6,0	43,9	47,5	2,6	4,1	54,1	40,8	1,0	47,9	26,3	6,8	19,0
Debeljak	2.899,45					7,8	80,0	11,4	0,8	24,8	53,2	13,3	8,7
Sestoj v obnovi	816,06					21,0	70,2	8,8	0,0				
Skupaj	4.736,92					9,3	72,9	17,0	0,7				

Legenda:

Sestojna zasnova

- 1 bogata
- 2 dobra
- 3 pomanjkljiva
- 4 slaba

Negovanost

- 1 negovan sestoj
- 2 pomanjkljivo negovan
- 3 nenegovan
- 4 nenegovan ogrožen sestoj

Sklep

- 1 tesen
- 2 normalen
- 3 rahel
- 4 vrzelast do pretrgan

3.5 Tipi sestojev

V obravnavani GGE prevladujejo bukova rastišča, z glede na drevesno sestavo ohranjenimi sestoji. Na grebenih in nekoliko bolj suhih prisojnih rastiščih sta bukvi primešana graden rdeči bor, na osojnih vlažnih in manj kislih rastiščih pa plemeniti listavci. Ob vznožju pobočij se ostalim drevesnim vrstam z večjim deležem pridruži še beli gaber. Jarke poraščajo plemeniti listavci in črna jelša. Zaraščanje kmetijskih površin na boljših, vlažnejših rastiščih poteka z maklenom, belim gabrom, navadnim orehom, gorskim javorjem, robinijo ter sivo in črno jelšo, na slabših, bolj toplih rastiščih pa z gradnom, cerom, rdečim borom, brezo in malim jesenom.

V obravnavani GGE prevladuje tip »Drugi pretežno listnati gozdovi« (58,2 % površin gozdov). V ta tip sodijo gozdovi, v katerih je delež listavcev višji od 75 %. V tip »Bukovi gozdovi«, v katerih je delež bukve višji od 75 %, je uvrščenih 27,7 % od vseh površin gozdov. V tip »Drugi gozdovi iglavcev in listavcev« je uvrščenih 7,0 % od vseh površin gozdov. Gre za mešane gozdove iglavcev in listavcev, v katerih nobena od vrst ne prevladuje. »Gozdovi bukve in hrasta«, to so gozdovi v katerih je delež bukve in hrasta večji od 75 %, obsegajo skupaj 4,1 % površine vseh gozdov v obravnavani GGE.

Preglednica 37/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Hrastovi gozdovi	25,70	0,5
Gozdovi bukve in hrasta	194,30	4,1
Bukovi gozdovi	1.310,92	27,7
Drugi pretežno listnati gozdovi	2.750,59	58,2
Gozdovi bukve in jelke	46,56	1,0
Gozdovi bukve in smreke	1,59	0,0
Jelovi gozdovi	11,09	0,2
Smrekovi gozdovi	18,72	0,4
Borovi gozdovi	3,55	0,1
Drugi pretežno iglasti gozdovi	40,20	0,8
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	333,70	7,0
Skupaj	4.736,92	100,0

Karta tipov drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (KARTA ŠT. 2).

3.6 Ohranjenost gozdov

Stopnja ohranjenosti gozdov je določena glede na delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdnega rastišča tuje ali so redko prisotne. Ohranjenost gozdov je izračunana za vsak odsek posebej na podlagi evklidskih razdalj med dejansko in naravno (modelno) drevesno sestavo.

Gozdov z ohranjeno drevesno sestavo je 45,5 %. Spremenjenih gozdov je 54,2 %. Močno spremenjenih gozdov je 0,5 % Gozdov z izmenjano drevesno sestavo je 0,1 %.

Preglednica 38/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	2.117,44	45,2	2.547,85	54,3	18,05	0,4	4,23	0,1	4.687,57	98,9
GPN, ukrepi niso dovoljeni	4,22	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	4,22	0,1
Varovalni gozdovi	21,41	47,4	19,94	44,2	3,78	8,4	0,00	0,0	45,13	1,0
Skupaj vsi gozdovi	2.143,07	45,2	2.567,79	54,2	21,83	0,5	4,23	0,1	4.736,92	100,0

3.7 Kakovost drevja

Kakovost je bila ocenjena v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2020) na stalnih vzorčnih ploskvah (v nadaljevanju: SVP) pri drevju debelejšem od 30 cm.

Kakovost drevja je bila ocenjena 3.195 drevesom.

Prevladuje povprečna kakovost drevja (60,5 %). Drevja odlične kakovosti je 2,0 %, drevja prav dobre kakovosti 12,5 %. Delež drevja zadovoljive kakovosti je 22,9 % %. Kakovost listavcev je boljša kot kakovost iglavcev.

Preglednica 39/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	69	0,0	7,2	78,4	13,0	1,4
Jelka	89	1,1	9,0	79,8	10,1	0,0
Bor	94	0,0	7,4	53,2	36,2	3,2
Macesen	35	2,9	20,0	68,5	8,6	0,0
Ostali igl.	5	0,0	0,0	60,0	40,0	0,0
Bukev	1.737	1,4	13,3	65,5	18,8	1,0
Hrast	426	5,2	18,1	55,8	20,0	0,9
Pl. lst.	303	4,3	11,2	58,1	24,4	2,0
Dr. tr. lst.	370	0,3	5,9	37,6	47,6	8,6
Meh. lst.	67	0,0	11,9	61,2	20,9	6,0
Skupaj iglavci	292	0,7	9,2	69,2	19,5	1,4
Skupaj listavci	2.903	2,1	12,8	59,6	23,3	2,2
Skupaj	3.195	2,0	12,5	60,5	22,9	2,1

3.8 Poškodovanost drevja

Na podlagi popisa poškodb drevja na SVP je poškodovanega drevja 4,5 %. Prevladujejo poškodbe na deblu in korenikičniku, ki nastajajo pretežno ob sečnji in spravilu.

Preglednica 40/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/korenikičnik	3,8
Veje/krošnja	0,7
Osutost	0,0
Skupaj	4,5

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letu 2024 je bil opravljen peti popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni in racionalnejši metodi, ki bo na podlagi dolgoročnega in periodičnega spremljanja omogočala koreknejše analize tudi s pomočjo statističnih orodij. Osnovo za izvedbo popisa predstavljajo popisne enote, ki ob upoštevanju težko prehodnih ovir in populacijskih območij rastlinojede

parkljaste divjadi, združujejo med seboj podobne GGE glede na območne rastiščnogojitvene tipe.

GGE Vzhodne Haloze spada v popisno enoto Haloze, ki leži z večino površine na območju GGO Maribor. Na osnovi popisa objedenosti znotraj popisne enote ugotavljamo predvsem trende preraščanja pomembnejših drevesnih vrst graditeljic sestojev iz mlajših razredov v starejše. Ker metoda sloni na trendih priraščanja, lahko po petih popisih že boljše analiziramo vpliv rastlinojede parkljaste divjadi na gozdno mladje. V nadaljevanju so tako prikazani podatki o popisu objedenosti znotraj popisne enote na območju GGE v zadnjem popisu 2024. Treba je poudariti, da je bil popis izveden na desetih vzorčnih ploskvah, kar zagotovo ne predstavlja dejanskega stanja na terenu, pač pa zgolj na popisnih ploskvah, ki v tem primeru predstavljajo le majhen delež celotne površine GGE (vzorčna površina 116 m²). Analiza je opravljena na podlagi preraščanja deležev posameznih drevesnih vrst po višinskih razredih. Z višinsko rastjo se število osebkov na hektar zmanjšuje. Z vidika vpliva rastlinojede divjadi na pomlajevanje in preraščanje je pomembno, da do višine, kjer osebki niso več ogroženi zaradi objedanja, preraste zadostno število osebkov posameznih drevesnih vrst. Ti predstavljajo osnovo, ki jo z gozdnogojitvenimi ukrepi usmerjamo k želeni ciljni drevesni sestavi. V tem smislu predstavlja najvišji razred iz popisa objedenosti (100–150 cm) osnovo posameznih drevesnih vrst za nadaljnji razvoj. Iz spodnje preglednice je razvidno, da se število osebkov na hektar z višinsko rastjo zmanjšuje. Skupna objedenost gozdnega mladja znaša 21 %. Najvišja je v razredu 4 (24,7 %), najnižja pa v razredu 5 (4,8 %).

Preglednica 41/OM1: Objedenost gozdnega mladja 2024 - skupno

Razred mladja	Število/ha	Objedenost (%)
1. do 15 cm	14.773	
2. 16-30 cm	24.914	19,7
3. 31-60 cm	31.983	24,3
4. 61-100 cm	16.379	24,7
5. 101-150 cm	7.155	4,8
Skupaj 2–5	80.431	21,2

Preglednica 42/OM2: Objedenost gozdnega mladja 2024 po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Delež drevesne vrste v mladju (v %)				Objedenost %
	15–30 cm	31–60 cm	61–100 cm	101–150 cm	
Smreka	-	-	-	-	-
Bukev	55	85	88	93	13,9
Hrasti	-	-	-	-	-
Plemeniti listavci	33	5	5	1	50,4
Drugi trdi listavci	11	10	7	6	39,8
Mehki listavci	-	-	-	-	-
Iglavci	-	-	-	-	-
Listavci	100	100	100	100	21,2
Skupaj					21,2

S popisom smo v letu 2024 na desetih ploskvah znotraj GGE zabeležili le listavce. Seveda to ne pomeni, da v podmladku ni tudi iglavcev, le na slučajnostno izbranih ploskvah popisa objedenosti jih ni bilo. S preraščanjem v višje razrede se močno povečuje delež bukve. Zmanjšuje se delež plemenitih listavcev, medtem ko delež ostalih trdih listavcev ostaja približno na istem nivoju. Najvišja objedenost je bila evidentirana pri plemenitih listavcih in ostalih trdih listavcih. Objedenost bukve je relativno majhna (14%) in ne predstavlja težav.

Rahlo zaskrbljujoča je visoka objedenost plemenitih listavcev na nivoju celotne popisne enote Haloze. Tudi trend je tukaj znotraj celotne popisne enote negativen, ampak glavnina tega visokega deleža objedenosti izvira iz območja stalne prisotnosti muflona in ni znotraj GGE.

Ocenjujemo, da je povečana objedenost tudi posledica premajhnega deleža mladja in ne samo številčnosti rastlinojedih parkljarjev.

3.10 Odmrlo drevje

Podatki o odmrlem drevju so dobljeni s popisov na SVP in se nanašajo samo na večnamenske gozdove. V popis niso zajeti panji in veje. V GGE je bilo evidentiranih 18,29 odmrlih dreves/ha, oz. 12,41 m³/ha.

Pravilnik o varstvu gozdov (2009 in nasl.) določa, da je potrebno zagotoviti vsaj 3 % odmrlega lesa glede na lesno zalogo v RGR. Tako bi v obravnavani GGE ob povprečni lesni zalogi večnamenskih gozdov 343 m³/ha morale biti v gozdu vsaj 10,3 m³ odmrlega lesa na hektar. Povprečna količina odmrlega drevja na hektar pa je 12,41 m³/ha, kar je več od te zahteve.

Največ odmrle mase je v drugem (30–49 cm) razširjenem debelinskem razredu. V tem razredu je 55,9 % od celotne odmrle lesne mase. V prvem razširjenem razredu je 40,8 % in v tretjem 3,3 % odmrle lesne mase. V prvem in drugem razširjenem debelinskem razredu je več ležeče odmrle lesne mase, v tretjem razširjenem debelinskem razredu pa stoječe odmrle lesne mase.

Odmrlega drevja je veliko zaradi pasivnega gospodarjenja. Odmrta drevesa (sušice) se v večini primerov ne posekajo in ne spravijo iz gozda.

Preglednica 43/OD: Odmrlo drevje v GGE

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10–29 cm	št./ha	0,83	5,58	6,41	0,38	7,25	7,63	1,21	12,83	14,04
	m ³ /ha	0,30	2,04	2,34	0,13	2,59	2,72	0,43	4,63	5,06
30–49 cm	št./ha	0,17	1,75	1,92	0,04	2,17	2,21	0,21	3,92	4,13
	m ³ /ha	0,27	2,99	3,26	0,07	3,61	3,68	0,34	6,60	6,94
50 in več cm	št./ha	0,00	0,08	0,08	0,00	0,04	0,04	0,00	0,12	0,12
	m ³ /ha	0,00	0,28	0,28	0,00	0,13	0,13	0,00	0,41	0,41
Skupaj	št./ha	1,00	7,41	8,41	0,42	9,46	9,88	1,42	16,87	18,29
	m ³ /ha	0,57	5,31	5,88	0,20	6,33	6,53	0,77	11,64	12,41

4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

Poglavje je v celoti povzeto iz istoimenskega poglavja GGN GGE Vzhodne Haloze 2015–2024 (2015).

Najstarejši pisni viri o življenju in nastanku kulturne krajine v Vzhodnih Halozah so srednjeveški urbarji in cenilni popisi iz 15. stoletja. Območje je bilo sorazmerno enakomerno in za tisti čas gosto poseljeno. Kmetije so bile bolj revne, kar je razvidno iz nizkih denarnih in naturalnih dajatev. Na njivah so sejali pšenico, proso, oves, zelje in repo. Pomemben pridelek je bilo vino. Gojili so govedo, svinje, koze, ovce in perutnino. Gozdovi v tistih časih zaradi oddaljenosti od mest niso imeli skoraj nikakršne tržne vrednosti. Dajali so drva za domačo kurjavo, les za izdelavo sodov, gradbeni les in vinogradniško kolje. V njih so lovili le graščaki. V 19. stoletju so gospodarske težave povzročile, da so predvsem vinogradi in gozdovi prehajali v last tujcev in posojilnic.

O izkoriščanju gozdov je le malo dokumentiranih podatkov. Z masovnimi sečnjami so začeli kmetje in veliki lastniki po končani prvi svetovni vojni. To potrjuje današnje stanje gozdov in pričanja takratnih starih, ki so se spominjali lepih gozdov in velikih sečenj posestnikov. Sečnje so se izvajale brezobzirno po potrebah gozdnih posestnikov in po pogojih lesnih trgovcev. S sečnjami na golo so reševali gospodarske probleme lastnikov in težke spravilne pogoje. Gozdovi so se v tem času v glavnem izkoriščali za železniške pragove (bukev, hrast), taninski les (domači kostanj) in kurjavo. Tovarna strojil iz Majšperka, ki je bila zgrajena leta 1917 in je delovala do leta 1962 je bila takrat zelo pomemben vir dohodka za lastnike gozdov. Iz Haloz je pridobila letno do 5.200 m³ kostanjevega taninskega lesa. Proizvodnja je bila tako rentabilna, da je lastnik leta 1938 iz dobička v taninski proizvodnji zgradil tovarno volnenih izdelkov.

V 60 letih 20. stoletja so na območju GGE v Jurovcih in Tržcu na reki Dravinji še delovale žage venecijanke, ki so razrezovale les za lastno uporabo lastnikov gozdov. V preteklosti so žage delovale tudi na potoku Rogatnica v Kozmincih in hrvaški Dubravi pri Zavrču. V zasebnih gozdovih je bilo v preteklosti zelo razvito stelarjenje, ki je zajemalo 80 % površin. Na 70 % teh površin se je stelarilo vsako leto, na 30 % površin pa kolobarilo z enoletnim ali večletnim presledkom. Na 1 ha stelarjenega gozda se je pridobilo 1.600 kg listja.

Plodovi domačega kostanja so bili v preteklosti zelo pomembni za prehrano prebivalcev in za živalsko krmo, ter za zamenjavo in prodajo. Posebna oblika kostanjevih sestojev so bili kostanjevi gaji, ki so nekakšni gozdni sadovnjaki v katerih so nabirali plodove ali pasli prašiče. Taki gozdovi s starimi orjaškimi kostanji imajo majhno zarast, zato so lahko poleti v njih pasli tudi govedo. Ob dobri letini so dajali do 5.000 kg plodov na hektar.

Konec prejšnjega stoletja se je obseg sečenj v zasebnih gozdovih občutno zmanjšal. Razlog za to je predvsem množična uporaba fosilnih goriv za potrebe ogrevanja in v primerjavi z drvmi, nizka cena le teh. V tem obdobju se gozdovi izkoriščajo le v smislu sečnje večvrednega lesa, predvsem bukove hlodovine, saj je hlodovina predstavljala edino rentabilno obliko sečnje. Obdobje nizkega zanimanja za izkoriščanje gozdov traja še danes. V tem obdobju je zato prišlo do občutne akumulacije lesnih zalog in staranja gozdnih sestojev.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

4.2.1 Posek

Posek po evidencah za preteklo ureditveno obdobje znaša 3,29 m³/ha/leto in je ob 5 % tveganju znotraj intervala zaupanja ocene poseka s SVP (3,49 m³/ha/leto).

Preglednica 44: P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju v GGE

Ureditveno obdobje 2015-2024	Načrtovani posek	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Realizacija poseka - po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)		
	m ³	m ³	%	točkovno m ³	interval ±m ³	%
Iglavci	20.050	16.911	84,3	19.838	12.096	98,9
Listavci	255.743	131.815	51,5	138.135	26.720	54,0
Skupaj	275.793	148.726	53,9	157.973	29.008	57,3

Iz primerjave podatkov poseka pridobljenih na SVP s podatki evidenc o posekani lesni masi na nivoju GGE je razvidno, da je bilo evidentiranega 94 % poseka ugotovljenega na SVP. Posek po evidencah je znotraj intervala zaupanja v obeh lastniških kategorijah gozdov, zato podatek o poseku po evidencah smatramo kot verodostojen podatek in ga uporabljamo v vseh nadaljnjih analizah.

Preglednica 45: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco

Stratum		Površina (ha)	Evidenca poseka (m ³ /ha/leto)	Ocena poseka na SVP				
				Število SVP	Povprečni letni posek (m ³ /ha/leto)	Standardni odklon	Interval zaupanja (±m ³ /ha/leto)	Relativni odklon zaupanja (e%)
GGE	Iglavci	4.521,90	0,37	454	0,439	2,908	0,268	61,0
	Listavci		2,92		3,055	6,423	0,591	19,3
	Skupaj		3,29		3,494	6,974	0,642	18,4
Državni gozdovi		906,54	4,09	90	4,052	7,124	1,472	36,3
Zasebni gozdovi		3.615,36	3,09	364	3,355	6,940	0,713	21,3

e% - relativni odklon zaupanja ob 5 % tveganju

Vse analize po lastništvih, temeljijo na lastniški strukturi ugotovljeni ob urejanju pred desetimi leti. Realizacija načrtovanega poseka je znašala 53,9 %. Kljub manjšemu interesu za gospodarjenje je bila zaradi gradacij podlubnikov boljša realizacija poseka iglavcev (84,3 %)

Preglednica 46/D-PL1: Primerjava realizacije poseka za GGE, po lastniških kategorijah in SVP

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	12.674	192.208	204.882	7.376	63.535	70.911	20.050	255.743	275.793
Izveden evid. posek - m ³	9.921	101.691	111.612	6.990	30.124	37.114	16.911	131.815	148.726
Ocena poseka SVP - m ³	15.159	106.147	121.310	4.687	32.047	36.734	19.838	138.135	157.973
Realizacija evid. poseka - %	78,3	52,9	54,5	94,8	47,4	52,3	84,3	51,5	53,9
Realizacija ocene poseka SVP - %	119,6	55,2	59,2	63,5	50,4	51,8	98,9	54,0	57,3
Povp. drevo evid. posek - m ³	0,74	0,73	0,73	0,63	0,99	0,89	0,69	0,77	0,76

Še manj lesa je bilo posekanega v predpreteklem ureditvenem obdobju. Realizacija takrat precej nižje načrtovanega možnega poseka (198.660 m³) je bila po stalnih vzorčnih ploskvah 65,1 %.

V obeh lastniških kategorijah so med vrstami sečenj prevladovala redčenja (49,6 %). Popmladitvenih sečenj je bilo 27,7 %, 14,8 % pa poseka oslabelega drevja in sanitarnih sečenj.

Preglednica 47/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih 2005–2014 ter 2015–2024

Ureditveno obdobje		Načrtovani posek	Realiziran evidentiran posek	Realizacija sečnje po evidenci	Skupna realizacija možnega poseka po evidenci	Realiziran posek SVP	Realizacija sečnje SVP	Skupna realizacija možnega poseka SVP
		m ³	m ³	%	%	m ³	%	%
2005–2014	Iglavci	18.513	11.703	63,2	5,9	10.716	57,9	5,4
	Listavci	180.147	95.387	52,9	48,0	118.612	65,8	59,7
	Skupaj	198.660	107.090	53,9	53,9	129.328	65,1	65,1
2015–2024	Iglavci	20.050	16.911	84,3	6,1	19.838	98,9	7,2
	Listavci	255.743	131.815	51,5	47,8	138.135	54,0	50,1
	Skupaj	275.793	148.726	53,9	53,9	157.973	57,3	57,3

V obeh lastniških kategorijah so med vrstami sečenj prevladovala redčenja (49,6 %). Poplavitvenih sečenj je bilo 27,7 %, 14,8 % pa poseka oslabelega drevja in sanitarnih sečenj.

Preglednica 48/VP: Posek po vrstah poseka v zasebnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)

		Vrste poseka									% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabeledrevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.								
Iglavci	m³	5.176	1.688	1	1.600	764	459	92	140	9.921		
	%	52,3	17,0	0,0	16,1	7,7	4,6	0,9	1,4	100,0	13,3	48,0
Listavci	m³	51.573	28.244	10	12.257	1.578	4.217	1.563	2.237	101.680		
	%	50,7	27,8	0,0	12,1	1,6	4,1	1,5	2,2	100,0	9,8	42,7
Skupaj	m³	56.749	29.932	11	13.857	2.342	4.676	1.655	2.377	111.601		
	%	50,9	26,8	0,0	12,4	2,1	4,2	1,5	2,1	100,0	10,1	43,1

Preglednica 49/VP: Posek po vrstah poseka v državnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)

		Vrste poseka										
		Negovalni posek			Posek oslabele. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
Iglavci	m³	2.924	875	0	805	1.723	373	276	15	6.990		
	%	42,0	12,5	0,0	11,5	24,6	5,3	3,9	0,2	100,0	20,1	68,0
Listavci	m³	14.049	10.449	0	2.281	1.010	1.366	906	62	30.124		
	%	46,6	34,7	0,0	7,6	3,4	4,5	3,0	0,2	100,0	11,1	47,4
Skupaj	m³	16.973	11.324	0	3.086	2.733	1.739	1.182	77	37.114		
	%	45,7	30,5	0,0	8,3	7,4	4,7	3,2	0,2	100,0	12,1	50,3

Preglednica 50/VP: Posek po vrstah poseka v GGE (tekoča evidenca poseka)

		Vrste poseka								Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabel. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
Iglavci	m³	8.099	2.563	1	2.405	2.487	832	368	155	16.911		
	%	47,9	15,2	0,0	14,2	14,7	4,9	2,2	0,9	100,0	15,5	54,7
Listavci	m³	65.622	38.693	10	14.538	2.588	5.594	2.470	2.300	131.815		
	%	49,8	29,4	0,0	11,0	2,0	4,2	1,9	1,7	100,0	10,1	43,7
Skupaj	m³	73.721	41.256	11	16.943	5.075	6.426	2.838	2.455	148.726		
	%	49,6	27,7	0,0	11,4	3,4	4,3	1,9	1,7	100,0	10,5	44,7

Največ lesne mase je bilo na nivoju GGE posekane v V. debelinskem razredu (prsni premer nad 50 cm) in sicer 13,3 % od skupne LZ debelinskega razreda. Ker so med oblikami sečenj prevladovala redčenja, je bila nadpovprečna intenziteta sečenj tudi v II. debelinskem razredu.

Preglednica 51/PDR: Posek po debelinskih razredih (tekoča evidenca poseka)

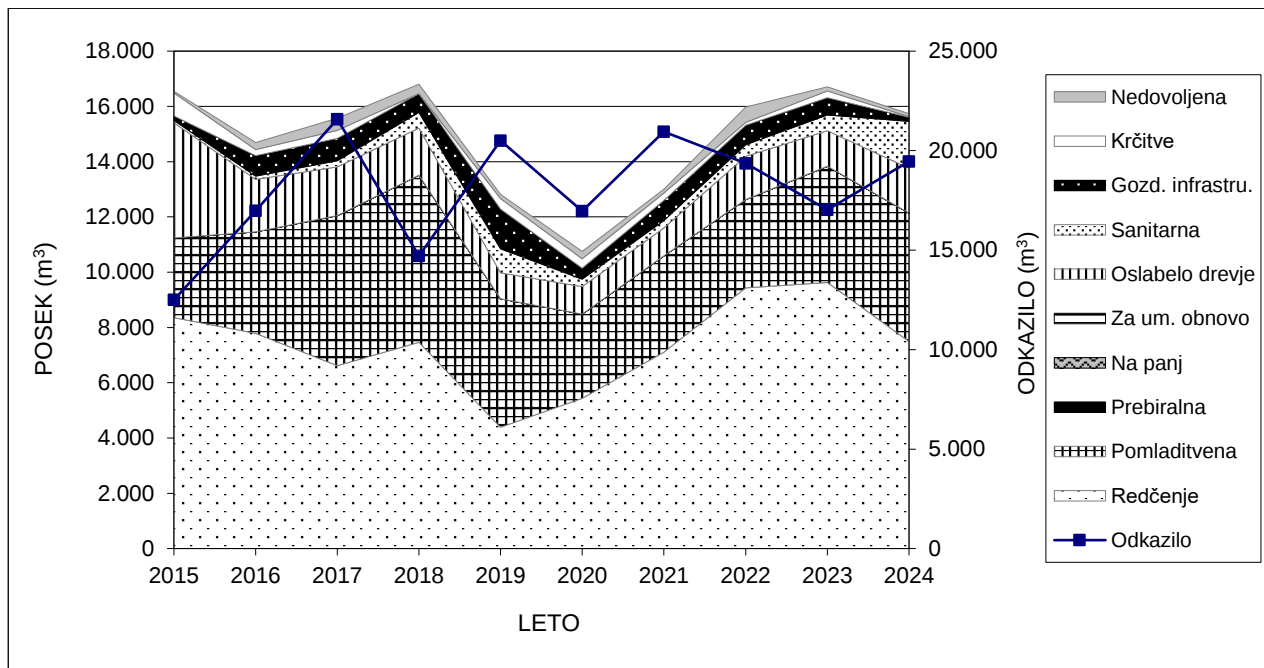
	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	9,1	17,1	14,1	16,2	19,2	15,5	3,7
Listavci	7,2	12,2	9,9	8,4	12,8	10,3	29,8
Skupaj	7,3	12,6	10,2	8,9	13,3	10,7	33,5

Med drevesnimi vrstami je bilo v poseku največ buke (53,1 %). Glede na lesno zalogo drevesne vrste pa je bila intenzivnost sečenj najvišja pri smreki 23,8 %.

Preglednica 52/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst (tekoča evidenca poseka)

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	5,2	23,8	0,5
Jelka	3,7	13,5	0,4
Bor	1,6	9,2	0,2
Macesen	0,5	8,3	0,1
Bukev	53,1	9,9	5,6
Hrast	9,5	8,0	1,0
Pl. lst.	4,9	9,9	0,5
Dr. tr. lst.	18,8	12,1	2,0
Meh. lst.	2,3	12,5	0,2
Skupaj iglavci	11,4	15,5	1,2
Skupaj listavci	88,6	10,1	9,3
Skupaj	100,0	10,5	10,5

Višina evidentiranega poseka se je po letih gibala med 10.795 m³ leta 2020, ko je bila najnižja in 16.803 m³ leta 2018. Minimum leta 2020 sovpada z negotovostjo v letu začetka pojava epidemije Covida 19, maksimum pa z visoko ceno energentov.

Grafikon 4: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja (podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka) in odkazila.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Gojitvena in varstvena dela niso bila opravljena v skladu z načrtom. Presežen je bil obseg priprave tal in nega mladja. Vsa ostala dela so bila realizirana v precej manjšem obsegu kot so bila načrtovana, kar je predvsem v zasebnih gozdovih odraz nezainteresiranosti lastnikov za gospodarjenje z gozdom. Naravni razvoj biotopov vključuje tri izločene ekocelice v odsekih 22A in 24A.

Preglednica 53 /OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela skupaj v GGE

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	279,61	30,74	11,0
Priprava tal	ha	4,80	11,35	236,5
Sadnja	ha	4,93	2,39	48,5
Obžetev	ha	9,07	4,20	46,3
Nega mladja	ha	14,33	29,72	207,4
Nega gošče	ha	75,28	16,62	22,1
Nega letvenjaka	ha	52,93	7,05	13,3
Nega ml. drogovnjaka	ha	121,49	19,65	16,2
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	6.920	3.650	52,7
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	35,80	25,90	72,3
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	6,00	0,0
Naravni razvoj biotopov	m³	0,00	163,20	0,0
Postavitev gnezdnic	kos	0,00	5,00	0,0

Realizacija gojitvenih in varstvenih del je relativno nizka. V državnih gozdovih je sicer realizacija negovalnih del nekaj višja kot v zasebnih, vendar kljub temu bistveno nižja od načrtovane.

Ker je tako v državnih kot tudi zasebnih gozdovih tudi realizacija poseka bistveno nižja od načrtovanega (manj kot 60 %), lahko pomemben del slabše realizacije negovalnih del pripišemo dejstvu, da se zaključki obnov v sestojih v obnovi, na katera so vezana negovalna dela, niso zgodili. Podobno se zaradi nerealiziranega poseka tudi uvedbe sestojev v obnovo (priprava sestoja) pogosto niso realizirale.

Prav gotovo pa je delež izvedbe ukrepa priprave sestoja višji kot kažejo evidence, saj marsikje ni bil evidentiran kot gojitveni ukrep, ker je bil izveden ob sami sečnji. Ukrep priprave sestoja

na naravno obnovo namreč izvajamo v primeru pomladitvenih sečenj, ko je mogoče zgolj s prilagojenim pomladitvenim posekom drevja (posek podstojnih dreves, odstranjevanje "košev" ipd) zagotoviti nemoten razvoj naravnega mladja.

Podobno velja za nego mlajših drogovnjakov, ki je pogosto izvedena znotraj redne sečnje, ki zajema tudi debelejša drevja, zaradi česar pogoj povprečnega premera pri negi mlajših drogovnjakov (pod 20 cm) ni izpolnjen in se ne evidentira kot gojitveni ukrep.

Pogost vzrok izpada negovalnih del iz evidenc so tudi zelo majhne površine posameznih negovalnih del.

Ker v GGE prevladuje razpršena drobna gozdna posest, je zainteresiranost zasebnih lastnikov gozdov za opravljanje negovalnih del v gozdovih relativno nizka. Lastniki gozdov kljub individualnemu svetovanju in naporom s strani delavcev ZGS, gojitvena dela dojemajo zgolj kot trenutni strošek in ne kot dolgoročno naložbo. To je poleg že omenjenih razlogov, dodaten vzrok za slabo realizacijo načrtovanih del v zasebnih gozdovih.

Za slabšo realizacijo v državnih gozdovih je odgovorna tudi sprememba v načinu upravljanja z gozdovi v državni lasti (razpisi za izvajalce del), saj na razpise za izvedbo gojitvenih in varstvenih del, pogosto ni prijav.

Preglednica 54/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	218,32	11,15	5,1	61,29	19,59	32,0
Priprava tal	ha	2,28	9,18	402,6	2,52	2,17	86,1
Sadnja	ha	2,41	0,89	36,9	2,52	1,50	59,5
Obžetev	ha	4,36	0,95	21,8	4,71	3,25	69,0
Nega mladja	ha	6,98	6,30	90,3	7,35	23,42	318,6
Nega gošče	ha	57,66	8,90	15,4	17,62	7,72	43,8
Nega letvenjaka	ha	45,66	4,35	9,5	7,27	2,70	37,1
Nega ml. drogovnjaka	ha	103,67	17,50	16,9	17,82	2,15	12,1
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	3.060	1.550	50,7	3.860	2.100	54,4
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	16,50	8,00	48,5	19,30	17,90	92,7
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	4,95	0,0	0,00	1,05	0,0
Naravni razvoj biotopov	m ³	0,00	163,20	0,0	0,00	0,00	0,0
Postavitev gnezdnic	kos	0,00	0,00	0,0	0,00	5,00	0,0

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

Gradnja gozdnih cest

Novogradenj ali rekonstrukcij gozdnih cest, kakor že v preteklem ureditvenem obdobju, tudi v tem obdobju ni bilo. V zasebnih gozdovih je gradnja gozdnih cest zaradi zahtevnosti gradnje (zahtevni tereni) zelo draga, pri razdrobljeni gozdni posesti pa optimalne trase cest velikokrat potekajo po zemljiščih, ki so v lasti več lastnikov, zaradi česa je težko pridobiti soglasja vseh lastnikov. Zato so posamezni lastniki raje gradili daljše gozdne vlake po svojih posestvih, kot bi se odločili za optimalnejšo in trenutno dražjo investicijo gradnje gozdne ceste. Tudi v različnih oblikah združevanja lastnikov gozdov (strojni krožki, društva lastnikov gozdov ...) ni bilo interesa združevanja z namenom gradenj gozdnih cest.

Gradnja gozdnih vlak

V preteklem obdobju je bilo zgrajenih 18.945 metrov novih vlak, na dolžini 4.173 metrov je bila izvedena rekonstrukcija gozdnih vlak.

Gradnja gozdnih vlak je bila glede na delež površin gozdov intenzivnejša v zasebnih gozdovih, kar je ravno obratno kakor v prejšnjem ureditvenem obdobju. Vzrok za višjo intenziteto v zasebnih gozdovih so predvsem zasebnikom zanimivi razpisi za sofinanciranje izgradnje gozdnih vlak iz Programa razvoja podeželja (PRP) oz. iz ukrepov Skupne kmetijske politike (SKP).

Preglednica 55: Pregled dinamike gradenj gozdih vlak

Leto	Novogradnje (m)		Rekonstrukcije (m)		Skupaj (m)	
	Zasebni	Državni	Zasebni	Državni	Zasebni	Državni
2015	856	0	340	3.833	1.196	3.833
2016	1.145	0	0	0	1.145	0
2017	3.337	742	0	0	3.337	742
2018	2.660	778	0	0	2.660	778
2019	4.923	213	0	0	4.923	213
2020	1.414	0	0	0	1.414	0
2021	556	469	0	0	556	469
2022	0	1.147	0	0	0	1.147
2023	668	37	0	0	668	37
2024	0	0	0	0	0	0
Skupaj	15.559	3.386	340	3.833	15.899	7.219

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

Razen postavitve petih gnezdnic v smislu krepitve funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti, v obravnavani GGE ni bilo opravljenih drugih del namenjenih krepitvi funkcij gozdov.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2015–2024

Preglednica 56/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2010 do 2019 po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
-	-	2,90	-	-	-	-

Za kmetijske namene se je skupno izkrčilo 2,90 ha v smislu povečanja in zaokroževanja obstoječih kmetijskih površin.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2015–2024

Gozdnogojitveni cilji, usmeritve in ukrepi

Izvedeni ukrepi

Posek

Skupna realizacija načrtovanega poseka v GGE je bila 53,9 %. Od načrtovanega je bilo realizirano 84,3 % poseka iglavcev in 51,5 % listavcev. Struktura poseka, v kateri so prevladovala redčenja, je bila v skladu s preteklim načrtom. Več je bilo sanitarnih sečenj in poseka oslabelega drevja, ki pa ju ni mogoče predvideti.

Gojitvena dela

Preglednica 57: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih in varstvenih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Delež (%)
Naravna obnova	ha	279,61	30,74	10,9
Umetna obnova	ha	4,93	2,39	48,5
Nega mladovij	ha	142,54	53,39	107,3
Nega ml. drogovnjaka	ha	121,49	19,65	16,2

Obseg izvedenih gojitvenih in varstvenih del je bil nižji kot je bilo načrtovano, razen pri negi mladovij, kjer je bil načrtovani obseg del presežen.

Učinki ukrepov

Cilji so bili pred desetimi leti postavljeni za obdobje desetih let.

Lesna zaloga

V preteklem ureditvenem obdobju je bil načrtovan dvig povprečne lesne zaloge iz 312,7 m³/ha na 325 m³/ha. Ob zadnjem urejanju je bila ugotovljena povprečna lesna zaloga 343,0 m³/ha (povprečna lesna zaloga se je povečala za 30,3 m³/ha).

Razmerje razvojnih faz

Preglednica 58: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem

	Razmerje razvojnih faz (%)			
	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi
Stanje 2015	2	31	60	7
Cilj 2024	6	26	50	19
Stanje 2025	2	20	61	17

Ob nizki realizaciji načrtovanega poseka strukture gozdov po razvojnih fazah ni bilo možno približati k ciljnemu razmerju razvojnih faz. Blizu ciljnega se je zvišal delež pomlajencev ter močno znižal delež drogovnjakov, ter rahlo zvišal delež debeljakov. Povečanja deleža mladovij, ki je ključno za uravnoteženje deležev razvojnih faz, nismo uspeli doseči.

Razmerje med skupinami drevesnih vrst

Preglednica 59: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo

	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
Stanje 2015	2,3	2,9	1,8	0,7	0,1	56,4	12,4	5,2	16,3	1,9
Cilj 2025	2,0	3,0	2,0	1,0	0	56,0	13,0	5,0	16,0	2,0
Stanje 2025	2,4	3,2	1,8	0,7	0,2	55,7	13,4	5,9	14,8	1,9

Pri vseh drevesnih vrstah oz. skupinah drevesnih vrst so spremembe njihovih deležev v skupni lesni zalogi neznatne.

Presoja postavljenih ciljev, smernic in ukrepov

Ciljna lesna zaloga je bila glede na načrtovani možni posek in prirastek postavljena realno (325 m³/ha). Ker načrtovan posek ni bil realiziran, je lesna zaloga, ki je bila ugotovljena ob zadnjem urejanju, presegla ciljno lesno zalogo. Struktura poseka je bila glede na neusklajeno razmerje razvojnih faz, ki smo ga ugotovili pred desetimi leti, načrtovana ustrezno. Vendar ob nizko realiziranem možnem poseku strukture gozdov po razvojnih fazah ni bilo možno premakniti proti ciljni. Ciljna drevesna sestava je bila pravilno načrtovana, saj ob neintenzivnem gospodarjenju, v tako kratkem obdobju znatnih sprememb v drevesni sestavi gozdov ni pričakovati. Zaradi nerealiziranih gojitvenih del ostajata negovanost in zasnova mlajših razvojnih faz (mladovij in drogovnjakov) na enaki ravni kot pred desetletjem. Prevladujejo nenegovana in pomanjkljivo negovana mladovja z dobro do pomanjkljivo sestojno zasnovo.

Cilji, usmeritve in ukrepi za zagotavljanje ostalih funkcij gozdov

Pred desetimi leti je bila opravljena natančna valorizacija funkcij gozdov. Postavljene so bile tudi smernice za gospodarjenje z gozdovi s poudarjenimi funkcijami gozdov. Pri gospodarjenju so se postavljene usmeritve dosledno upoštevale.

Odnos gozd - divjad:

Usmeritve za urejanje odnosov med gozdom in divjadjo so bile ustrezno postavljene. Pri gospodarjenju z gozdovi so se upoštevali zastavljeni ukrepi.

Gradnja gozdnih prometnic

Novogradenj ali rekonstrukcij gozdnih cest v preteklem ureditvenem obdobju ni bilo. V preteklem obdobju je bilo zgrajenih 18.945 metrov novih vlak, na dolžini 4.173 metrov je bila izvedena rekonstrukcija gozdnih vlak. Izgradnje novih vlak in rekonstrukcije starih so prispevale k načrtovanemu izboljšanju razmer za pridobivanje lesa.

5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1 Razvoj gozdnih fondov

Na območju sedanje GGE je bilo v preteklosti več GGE, ki so se delile glede na lastništvo, zato je večina podatkov o gozdnih fondih primerljivih šele od leta 1985.

5.1.1 Površina

Površina gozdov se je v zadnjih štirih desetletjih povečala za 14,4 % oz. za 597,92 ha. Glavni razlog povečanja površine gozdov je opuščanje kmetijske rabe na za strojno obdelavo neugodnih strmih terenih. Samo ob zadnjem urejanju se je površina gozdov povečala za 210,69 ha.

Preglednica 60: Razvoj gozdnih površin - na ravni GGE

Leto	Površina (ha)	Indeks
1985	4.139,00	100,0
1995	4.292,08	103,7
2005	4.466,08	107,9
2015	4.526,23	109,4
2025	4.736,92	114,4

Površina gozdov se je v zadnjem ureditvenem obdobju povečala zaradi zaraščanja kmetijskih površin in zaradi vključevanja gozdnih cest v gozd; te so bile v preteklem GGN iz gozda izločene. Iz gozda so bile izločene nekatere površine zaradi natančnejše digitalizacije ter krčitev gozdov v kmetijske namene.

Preglednica 61: Vzroki sprememb gozdnih površin v obdobju 2015–2024

	Površina (ha)
Pretekli gozdnogospodarski načrt	4.526,23
Novo določene površine gozdov	256,96
Novo izločene gozdne površine*	43,54
Izkrčene površine v preteklem obdobju	2,90
Skupna površina gozda novega načrta	4.736,92

* To bi naj bile površine, ki so bile v preteklem ureditvenem obdobju pomotoma ali iz drugega razloga uvrščene v gozd. V večini primerov pa gre za iz različnih razlogov izkrčene površine.

5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek

Preglednica 62/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1985 do 2025

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1985	4.139,00	15,0	139,9	154,9	0,50	4,10	4,50	0,30	2,70	3,00
1995	4.292,08	20,5	199,4	219,9	0,76	6,45	7,21	0,12	1,28	1,40
2005	4.466,08	23,0	239,2	262,1	0,82	6,15	6,97	0,26	2,13	2,39
2015	4.526,23	24,1	288,5	312,7	0,68	6,67	7,35	0,37	2,91	3,29
2025	4.736,92	28,7	314,4	343,0	0,92	6,70	7,61	0,52	7,02	7,54

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovan oz. možen posek (in ne realiziran posek)

Za zadnja štiri desetletja je značilno neintenzivno gospodarjenje, katerega posledica je hitro naraščanje lesnih zalog. Lesna zaloga se je v tem obdobju povečala za 121,4 %. Povečanje je bilo večje pri listavcih (za 124,7 %) kot pri iglavcih za (91,3 %). Povečanje se v zadnjem obdobju zmanjšuje predvsem na račun povečevanja mortalitete, to je drevja, ki je odmrlo v zadnjem ureditvenem obdobju.

Nekatera bilančna neskladja med lesno zalogo, prirastkom in posekom so posledica nepopolnih evidenc poseka (obdobje 1995–2004) in podcenjenega prirastka (obdobje 1985–1994).

Preglednica 63/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	100,0	124,2	107,1	126,0	132,1	118,6	126,7	144,4	127,8	140,0	142,9	135,3	116,5
Listavci	80,0	103,3	95,5	111,5	139,4	109,0	91,1	109,9	95,5	104,0	101,3	100,4	124,9
Skupaj	80,0	105,1	96,4	112,4	138,9	109,7	95,0	113,3	98,5	106,6	104,8	103,7	124,3

Glede na preteklo ureditveno obdobje, se je lesna zaloga povečala za 9,7 %; pri iglavcih se je povečala za 18,6 %, pri listavcih pa za 9 %. Pri obeh skupinah drevesnih vrst je bilo povečanje največje v petem debelinskem razredu. Prirastek se je povečal za 3,7 %; pri listavcih za 0,4 %, pri iglavcih pa za 35,3 %.

Preglednica 64/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1985 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
1985	2,7	3,4			3,6	55,9	17,9		16,5	
1995	2,6	2,6	3,3	0,7	0,1	60,6	15,5	4,0	9,7	1,0
2005	2,8	3,1	1,9	0,9	0,1	54,2	12,8	4,7	17,6	1,9
2015	2,3	2,9	1,8	0,7	0,1	56,4	12,4	5,2	16,3	1,9
2025	2,4	3,2	1,8	0,7	0,2	55,7	13,4	5,9	14,8	1,9

Spremembe v drevesni sestavi, ki jih nakazuje gornja preglednica so bolj posledica različnih metodologij pridobivanja podatkov, kot pa nekih dejanskih procesov v gozdu. Podatki so primerljivi za zadnji dve desetletji. Padanje lesne zaloge drugih trdih listavcev pa je povezan z izginjanjem kostanja kot izrazito svetloлюбne drevesne vrste iz vedno bolj strnjenih sestojev.

Karta drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 2)

Preglednica 65/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za GGE

	Iglavci (m³)	Listavci (m³)	Skupaj (m³)
LZ v preteklem ureditvenem obdobju	109.289	1.305.904	1.415.193
Vrast	3.757	23.963	27.720
Mortaliteta	10.637	64.635	75.272
Prirastek (letni*10)	30.940	301.803	332.743
Sečnje po evidenci	16.911	131.815	148.726
Pričakovana zaloga	116.438	1.435.220	1.551.658
Ugotovljena zaloga	130.574	1.385.904	1.552.568
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	112,1	96,6	100,1

Preglednica 66/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za zasebne gozdove

	Iglavci (m³)	Listavci (m³)	Skupaj (m³)
LZ v preteklem ureditvenem obdobju	74.470	1.035.170	1.109.640
Vrast	3.037	20.249	23.286
Mortaliteta	6.509	48.056	54.565
Prirastek (letni*10)	20.660	238.241	258.901
Sečnje po evidenci	9.921	101.680	111.601
Pričakovana zaloga	81.737	1.143.924	1.225.661
Ugotovljena zaloga	98.508	1.091.215	1.218.167
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	120,5	95,4	99,4

Preglednica 67/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za državne gozdove

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v preteklem ureditvenem obdobju	34.819	270.734	305.553
Vrast	719	3.714	4.433
Mortaliteta	4.178	16.685	20.863
Prirastek (letni*10)	10.281	63.562	73.843
Sečnje po evidenci	6.990	30.124	37.114
Pričakovana zaloga	34.651	291.201	325.852
Ugotovljena zaloga	32.067	294.690	334.401
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	92,5	101,2	102,6

Podatki v gornjih preglednicah so preračunani na lastništva in površine gozdov ugotovljene ob urejanju pred desetimi leti. Mortaliteta predstavlja lesno zalogo v zadnjem ureditvenem obdobju odmrlih dreves in je ocenjena na SVP.

Bilančni izračun kaže dobro ujemanje med ugotovljeno in pričakovano skupno lesno zalogo, medtem ko so razhajanja po skupinah drevesnih vrst večja, kar je posledica slabše ocene sestojnih parametrov po skupinah drevesnih vrst.

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

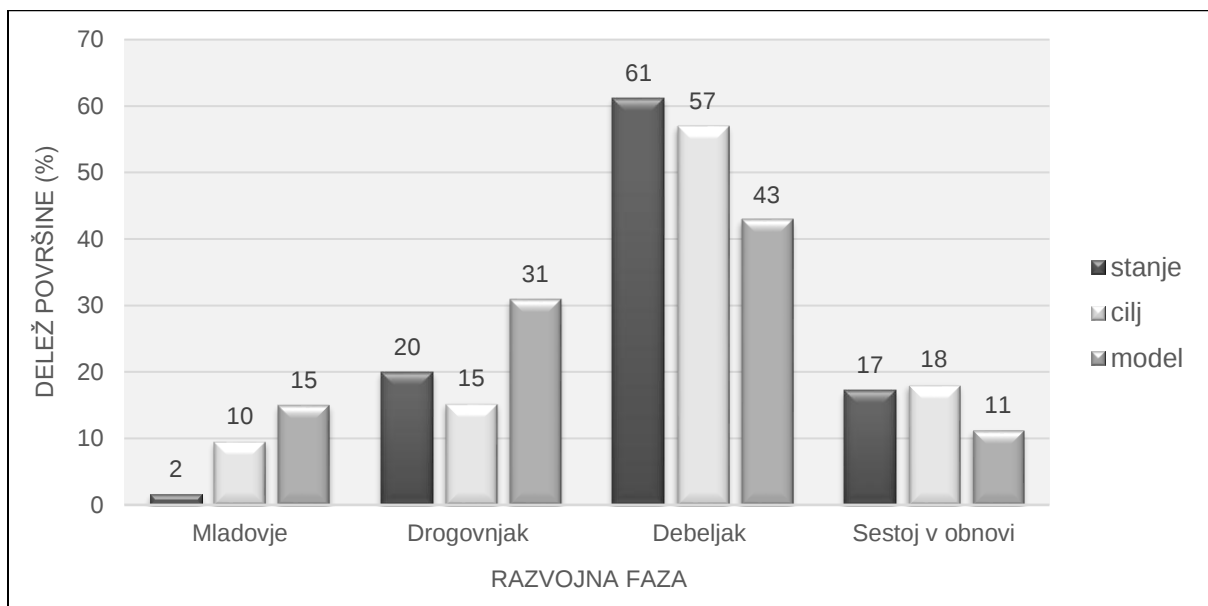
Modelno razmerje razvojnih faz je bilo izračunano s tehtanjem modelnih deležev razvojnih faz po posameznih rastiščnogojitvenih razredih, povzetih iz GGN GGO (2023), pri čemer je utež predstavljala površina RGR. Na enak način je določeno povprečno trajanje razvojnih faz in povprečno proizvodno obdobje.

Preglednica 68/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	%
Mladovje	75,44	1,6	18	15,0	711,72	-89,4
Drogovnjak	945,97	20,0	38	30,9	1.461,92	-35,3
Debeljak	2.899,45	61,2	52	42,9	2.030,52	42,8
Sestoj v obnovi	816,06	17,2	14	11,2	532,76	53,2
Skupaj	4.736,92	100,0	122	100,0	4.736,92	

Opomba: Model je povzet iz GGN GGO (2023).

Dejansko razmerje razvojnih faz odstopa od modelnega stanja. Premalo je drogovnjakov in mladovij in preveč debeljakov in sestojev v obnovi.

Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Ekološke funkcije so v obravnavani GGE poudarjene na 4.433,69 ha (površina vseh ekoloških funkcij poudarjenih na 1. in 2. stopnji).

Funkcija biotske raznovrstnosti je poudarjena (1. in 2. stopnja) na 3.256,34 ha. Dober pokazatelj ogroženosti omenjene funkcije je ocena stanja habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst območij Natura 2000. Nezadostno, neugodno in slabo stanje je bilo po podatki ZRSVN ocenjeno za naslednje habitatne tipe oz. vrste: Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja, Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh, navadni koščak, hribski urh močvirski krešič, škrlatni kokuj in veliki pupek.

Varovalna funkcija je poudarjena (1. in 2. stopnja) 3.224,27 ha.

Klimatska funkcija je poudarjena na (1. in 2. stopnja) 259,73 ha.

Socialne funkcije so v obravnavani GGE poudarjene na 372,01 ha. Med njimi: funkcija varovanja naravnih vrednot (57,07 ha), funkcija varovanja kulturne dediščine (65,15 ha), higiensko-zdravstvena funkcija (259,73), estetska funkcija (24,31 ha), raziskovalna (4,22 ha) in rekreacijska funkcija (259,73 ha).

Proizvodne funkcije so poudarjene na 4.725,17 ha.

Možne konflikte med ekološkimi funkcijami in okolje obremenjujočimi socialnimi funkcijami (rekreacijska funkcija) lahko pričakujemo na 3,21 ha, v gozdovi ob Račkih ribnikih (odsek 18D) v Šturmovcih.

Z doslednim upoštevanjem smernic za usklajevanje funkcij gozdov (Poglavje 6.2.2.) pri poseganju v gozdove, lahko stanje habitatnih tipov in ogroženih vrst ter sposobnosti gozda za opravljanje vseh funkcij gozda ne samo ohranjamo, ampak tudi izboljšujemo.

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni cilji

Glede na analizirano stanje gozdov in njihovega okolja, valorizacijo funkcij gozdov, zahtev lastnikov gozdov in javnosti ter upošteva cilje GGN GGO (2023) smo določili naslednje cilje gospodarjenja z gozdovi:

Razvoj gozdov v pogledu drevesne sestave, zgradbe sestojev in višine lesne zaloge

Dolgoročni gozdnogojitveni cilji:

- Skupinsko raznodobni gozdovi.
- Ciljna drevesna sestava: smreka 2 %, jelka 3 %, r. bor 3 %, bukev 58 %, hrast 13 %, pl. list. 9 %, dr. list. 10 % in m. list. 2 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 14 %, drogovnjaki 30 %, debeljaki 45 %, sestoji v obnovi 11 %.
- Ciljna lesna zaloga: 370 m³/ha.
- Ciljna kakovost: 15 % drevja odlične in prav dobre kakovosti.

Etapni (desetletni) gozdnogojitveni cilji:

- Skupinsko raznodobni gozdovi.
- Ciljna drevesna sestava: smreka 2 %, jelka 4 %, o. igl 3 %, bukev 56 %, hrast 13 %, pl. list. 6 %, dr. list. 14 %, meh. list. 2 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 10 %, drogovnjaki 15 %, debeljaki 57 %, sestoji v obnovi 18 %.
- Ciljna lesna zaloga: 345 m³/ha.
- Ciljna kakovost: 10 % drevja odlične in prav dobre kakovosti.

Strukture gozdov po razvojnih fazah v naslednjem desetletju še ne bo možno približati k modelni. Povečal se bo delež mladovij. Zaradi skromnega preraščanja mladovij v drogovnjake, se bo delež slednjih še nekoliko oddaljil od modelnega.

Pričakovati je skromno povečanje deleža iglavcev. Veliko je namreč umetno osnovanih drogovnjakov iglavcev.

Lesna zaloga bo ostala na isti ravni.

Kakovost drevja bo mogoče povečati z dosledno izvedbo negovalnih del, še posebej z izvedbo nege letvenjakov in drogovnjakov.

Proizvodnja lesa

Za celotno GGE so značilna gozdna rastišča, ki omogočajo visoko proizvodnjo lesa listavcev tako po masi, kot tudi po kakovosti. Gozd v lasti države mora poleg kakovostnega lesa zagotavljati tudi delo lokalnim izvajalcem poseka in spravila. Razdrobljeni zasebni gozdovi pa morajo lastnikom poleg občasnih prihodkov od prodaje lesa na trgu zagotavljati tudi energetske samooskrbe (les za kurjavo).

Varovanje pred naravnimi nesrečami

Na območju GGE prevladujejo mehke kamnine (laporji, peščenjaki, apnenec), na katerih so se največkrat razvila globoka evtrična ali distrična rjava tla. Na erodibilnost in plazljivost tal nas opozarjajo številni sledovi usadov tal iz bližnje in daljne preteklosti. Primerna gozdna vegetacija mora preprečevati hitre odtoke vode ter s koreninami povezovati tla. Varovalna vloga gozda je na prvi stopnji poudarjena v gozdovih na strmih pobočjih z naklonom nad 25° ter na območju poplav ob reki Dravi. Pri gospodarjenju z gozdovi je potrebna previdnost, da s

preširokopoteznimi ukrepi ne poslabšujemo sposobnosti gozda za opravljanje varovalne funkcije.

Varstvo narave, ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst

Pod ta cilj štejemo varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij, kot tudi ohranjanje biotske raznovrstnosti na genski, vrstni in ekosistemski ravni, ter ohranjanje posebnih varstvenih območij (Natura 2000) in ekološko pomembnih območij. V GGE je v območje Natura 2000, zaradi ugodnega stanja, vključenih 3.101,98 ha gozdov, v EPO pa 2.882,05 ha gozdov.

Ohranjanje kulturne dediščine

Na območju obravnavane GGE se nahaja več arheoloških najdišč in drugih objektov kulturne dediščine. Ohranjen gozd s svojim robom mora prispevati k njihovi estetiki in avtentičnosti.

Ohranjanje voda

Na prevladujoči nepropustni matični podlagi obravnavane GGE je razvito gosto omrežje manjših vodotokov, ki se napajajo iz številnih izvirov. Ohraniti kakovostne, neoporečne in količinsko bogate vodne vire je eden izmed temeljnih ciljev gospodarjenja z gozdovi v GGE.

Čiščenje zraka in regulacija klime

Na območjih z večjo gostoto poselitve (Podlehnik, Cirkulane, Leskovec Zavrč, Spodnje Gruškovje) ima gozd pomembno vlogo uravnavanja klime ter blaženja negativnih vplivov prometa in intenzivnega kmetijstva. Kmetijske površine pa gozdovi ščitijo pred vetrom izsuševanjem in pozebo.

Estetski videz krajine

Gozdovi v okolici bolj obiskanih turističnih točk, kulturnih spomenikov ter nasploh v obravnavani GGE, kot osnoven gradnik krajine prispevajo k njenemu videzu in estetiki prostora.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Povečanje intenzivnosti gospodarjenja v zasebnih gozdovih

Na majhnih in razdrobljenih posestih naj se spodbuja povezovanje in druge oblike poslovnega sodelovanja zasebnih lastnikov gozdov s ponudniki gozdarskih storitev. S primeri dobrih praks naj se vzpodbudi zanimanje lastnikov za gospodarjenje z gozdovi. V zasebnih gozdovih naj se poveča obseg ukrepov, ki jih izvedejo poklicni izvajalci.

Uporaba rastiščem in posestnim razmeram primernih gozdnogojitvenih sistemov

Glavni gozdnogojitveni sistem v obravnavani GGE naj še naprej ostane skupinsko postopno gospodarjenje v kombinaciji s sproščeno tehniko gojenja gozdov.

Prilagojeno gospodarjenje v gozdovih s poudarjeno varovalno funkcijo.

V gozdove na strmih pobočjih naj se posega preudarno in z malopovršinskimi ukrepi. Pri obnovah in novogradnjah vlak poskrbimo za njihovo primerno odvodnjevanje.

Povečanje deleža mladovij

Obnova naj se zaključi v vseh dobro pomlajenih sestojih. Hitrost obnove vrzelastih sestojev naj se prilagodi pojavu podmladka.

Obnova po ujmah in boleznih in podlubnikih poškodovanih gozdov

Pri obnovi iz različnih vzrokov poškodovanih gozdov se je potrebno v največji možni meri posluževati naravne obnove. Na območjih kjer so nastale večje prazne površine, naj se te obnovijo s sadnjo rastišču primernih drevesnih vrst. Mešanost drevesnih vrst naj bo skupinska; izogibati se je potrebno nastanku monokultur.

Nadzorovanje podlubnikov, drugih škodljivih organizmov ter boleznih na gozdnem drevju

Redno naj se kontrolira zdravstveno stanje gozdov, še posebej na bolj izpostavljenih južnih legah, ter vitalnost najbolj ogroženih drevesnih vrst (smreka, hrasti, bresti, jelša, jeseni in gorski javor).

Prilagajanje drevesne sestave gozdov na podnebne spremembe

Pri obnovi sestojev naj se pospešuje naravna in pestra drevesna sestava. Pri negi in vnosu s sadnjo naj se izbirajo in pospešujejo drevesne vrste različnih provenienc in genotipov, drevesne vrste prilagojene na različne rastiščne razmere (bukev, graden, beli gaber, plemeniti listavci, rdeči bor), tudi neavtohtone drevesne vrste (macesen) ter drevesne vrste, ki prenašajo višje temperature (črni gaber, poljski brest). Ohranjajo naj se minoritetne drevesne vrste (brek, skorš, mali jesen).

Intenzivna nega mladovij

V nenegovanih in pomanjkljivo negovanih mladovijah je potrebno opraviti gozdnogojitvena dela ter tako izboljšati njihovo zasnovo in pospešiti njihovo preraščanje v drogovnjake. Ohranja naj se čim bolj pestra drevesna sestava mladovij.

Izvedba redčenja drogovnjakov in tanjših debeljakov

V zadnjem ureditvenem obdobju so praktično povsem izostala redčenja drogovnjakov in tanjših debeljakov. Potrebno je preredčiti vse drogovnjake in tanjše debeljake s tesnim sklepom krošenj ter tako povečati njihovo vitalnost in stojnost. Redčenja naj se izvajajo izven vegetacijske dobe.

Hitro odzivanje na prisotnost invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst

Med invazivnimi vrstami, ki imajo na območju GGE večji širitveni potencial, so že prisotne barvilnica, žlezava nedotika, kanadska zlata rozga in pavlovnija. Tujerodne invazivne vrste naj se odstranjujejo v sklopu nege mladovij, priprave sestojev za obnovo ter obžetve.

Ohranjanje primerne deleža gozdov v krajini ter ohranjanje območij večjih strnjenih površin gozdov

Ohranja naj se obstoječa gozdnatost. Krčenje gozdov dovoliti samo v primerih, ko to ne pomeni bistvene okrnitve ekoloških ali socialnih vlog gozda. Predloge krčitev v kmetijske namene naj se pretehta tudi z vidika primernosti površin za kmetijsko rabo. Na drugi strani je prav tako potrebno sprejeti odločitev katere zaraščajoče kmetijske površine vključiti v gozd, na katerih pa ohraniti kmetijsko rabo.

Spodbujanje rabe sodobnih tehnologij sečnje in spravila lesa

Sečnjo in spravilo lesa naj se usmerja v rabo tehnologij z najvišjo stopnjo avtomatizacije, ki jo še dopuščajo terenske razmere. Traktorsko spravilo naj se prednostno usmerja v spravilo po kolesih (traktorske prikolice z nakladalnimi napravami).

Zagotavljanje ugodnega stanja habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst ter biotske raznovrstnosti

V vseh gozdovih naj se pospešuje biotsko raznovrstnost z ohranjanjem in vzdrževanjem pestre drevesne sestave in zgradbe gozdov ter z izvajanjem ukrepov za preprečevanje škodljivih biotskih in abiotskih dejavnikov. Ohranjati je treba redke ekosisteme, zavarovane in manjšinske habitatne tipe ter zavarovane rastlinske in živalske vrste.

Varstvo voda in vodnih virov

V gozdovih je prepovedano izvajanje dejavnosti, ki lahko povzročijo večje onesnaženje vodnih virov. Potrebno je sodelovanje s službo pristojno za vode in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, potencialna erozijska, plazljiva, območja).

Usmeritve, ki so zapisane za hidrološko funkcijo, veljajo tudi za celotno območje GGE, oziroma za vse posege na varovana, varstvena in ogrožena območja s področja upravljanja z vodami. Na vodovarstvenih območjih je potrebno upoštevati vse veljavne predpise s področja zavarovanja vodnih virov, za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno pridobiti, v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami, vodno soglasje.

Ukrepi za doseganje okoljskih ciljev preprečevanja poslabšanja stanja voda in doseganje dobrega stanja voda, ki se nanašajo na ukrepe za preprečevanje onesnaženja površinskih voda, preprečevanje ali omejevanje vnašanja onesnaževal v podzemno vodo in preprečevanje poslabšanja hidromorfoloških značilnosti voda, so zasnovani na podlagi obvez in priporočil:

Obveze:

- Obvezna je uporaba biološko razgradljivih olj za mazanje motornih žag ter v hidravličnih sistemih strojev in tehnična brezhibnost vozil pri vseh gozdarskih delih.
- Pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se v gozdu ne izvaja.
- Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla.
- V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu, je treba onesnaženje omejiti, razlite nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulati) pobrati v ustrezne posode.
- Gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana.
- Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z goseničarji).

Priporočila:

- V ožjih obrežnih pasovih selektivna sečnja z namenom odstranitve starih in nestabilnih dreves, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in drugih vodnih teles, pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlitja.
- V obdobju večjih in dolgotrajnejših padavin je v dogovoru z lastniki, občinami in ZGS potrebno določiti režim uporabe gozdne ceste.
- Na celotnem vodozbirnem območju naj se zagotavlja stalna pokrovnost vegetacije.
- Ob hudourniških strugah odstranjevati stara, nestabilna drevesa, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Ob nastanku erozijskega žarišča naj se opravijo nujna preventivna dela.
- V strugah vodotokov in v njihovi neposredni bližini naj se ne pušča podrtega drevja.
- Za zmanjšanje visokih pretokov je priporočljivo, da je delež negozdnih površin, vrzeli in mladja do starosti 10 let pod 25 % vodozbirnega območja.

- Gostota zgornje plasti krošenj naj bo nad 70 %.
- Najprimernejša zgradba gozda je malopovršinska raznodobna zgradba z visoko stopnjo zastiranja ter čimbolj enakomerno porazdelitvijo razvojnih faz.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 (2002 in nasl.) pridobiti vodno soglasje/mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda, ki ga izda naslovni organ.

Vodno soglasje/mnenje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču,
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1 (2002 in nasl.),
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice,
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih,
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda,
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik,
- hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Pri gospodarjenju za krepitev in uskladitev funkcij gozdov se upošteva vse vloge gozda, nasprotja pa se rešujemo selektivno. Gospodarjenje za različne vloge je vključeno v vse nivoje gospodarjenja, od načrtovanja do izvedbe. Vsaka vloga zahteva diferencirane oblike gospodarjenja, ki jih je možno vključiti v gospodarjenje za lesnoproizvodno vlogo.

Pri konkretnem gospodarjenju z gozdovi je pomembno upoštevati, da nastopajo vloge v prostoru velikopovršinsko, na manjših površinah (otoško), kot koridorji (ob linijah) in točkovno.

V gozdovih v zasebni lasti je izražen zasebni interes, ki se na področju javno pomembnih vlog kot so rekreacija, turizem in ohranjanje biotske raznovrstnosti, srečuje z interesom lastnika, ki je premoženjskega značaja. Javni interes izražajo ljudje na najrazličnejše načine in je velikokrat v nasprotju z interesom lastnikov gozda. Zato bo potrebno urediti odnose med obema interesoma pozorno in pravno korektno.

V gozdovih, kjer so poudarjene ekološke in socialne funkcije in je hkrati območje lesnoproizvodnih gozdov, je potrebno pri gospodarjenju upoštevati usmeritve za poudarjene funkcije.

Območja gozdov, kjer so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov, so:

- gozdovi ob Račkih ribnikih (odsek 18D) v Šturmovcih.

Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov, so prikazana na KARTI 2B, v prostorskem delu načrta.

V nadaljevanju so podane usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij, ki so poudarjene na prvi in drugi stopnji. V vseh gozdovih, kjer so funkcije poudarjene na tretji stopnji, je treba gospodariti po načelih trajnosti, sonaravnosti in večnamenskosti.

Gozdnogojitvene usmeritve so istočasno tudi usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.

Varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst živali in njihovih habitatov so smiselno vključene v Poglavje 2.

Ekološke funkcije

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Varovalni gozdovi so gozdovi, ki varujejo zemljišča usadov, izpiranja in krušenja, gozdovi na strmih obronkih ali bregovih voda, gozdovi, ki so izpostavljeni močnemu vetru, gozdovi, ki v hudourniških območjih zadržujejo prenapeto odtekanje vode in zato varujejo zemljišča pred erozijo in plazovi, gozdni pasovi, ki varujejo gozdove in zemljišča pred vetrom, vodo, zameti in plazovi, gozdovi v kmetijski in primestni krajini z izjemno poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Vse ukrepe v gozdovih s poudarjeno varovalno ali zaščitno funkcijo je potrebno skrbno preučiti in preveriti ranljivost gozdnega prostora zaradi predvidenega ukrepa. Izvajanje ukrepov mora spremljati preverjanje uspešnosti ukrepov in stalen proces učenja na podlagi zbranih izkušenj. V nadaljevanju so podane splošne usmeritve.

V varovalnih gozdovih, določenih z Uredbo o varovalnih ... (2020), je pri gospodarjenju potrebno upoštevati režim gospodarjenja varovalnih gozdov, ki jih le-ta določa:

- pravočasna obnova oziroma posek prestarega drevja,
- malo površinsko izvajanje sečenj,
- puščanje primerno visokih panjev pri poseku drevja na plazovitih območjih in območjih, kjer je nevarnost snežnih plazov,
- načine spravila in uporabo pravih sredstev, kot je določeno z gozdnogospodarskim načrtom GGE,
- sanacija poškodovanih tal zaradi preprečevanja erozije,
- odstranjevanje drevja iz hudourniških strug,
- pravočasna izvedba vseh gozdno gojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda,
- raba biološko razgradljivih olj pri delu s stroji in napravami.

Posegi, ki niso povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi in ne bodo bistveno negativno vplivali na funkcije gozdov, zaradi katerih je bil gozd razglašen za varovalni gozd, se lahko izvajajo na podlagi predhodno pridobljenega dovoljenja, ki ga izda pristojno Ministrstvo.

Na območjih s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo, ki niso razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2020), so za krepitev funkcij podane naslednje usmeritve:

- Načrtovanje in ukrepanje v gozdovih usmerjati v malopovršinsko, raznomerno zgradbo sestojev, ki zagotavlja globoko prekoreninjenosti tal. Ukrepanje naj bo primerno rastišču in dinamiki gozdnih sestojev.
- Gospodariti po načelih sproščene tehnike gojenja gozdov.
- Ohranjati in pospeševati mrežo stabilnih dreves, ne glede na kvaliteto lesa ter dati prednost vitalnosti.
- Za preprečitev degradacije tal je potrebno pri vseh ukrepih skrbeti za zaščito in ohranitev tal, predvsem na območjih plitvih in občutljivih tal.
- Na najbolj ranljivih in izpostavljenih območjih izdelati podrobne gozdnogojitvene načrta in redno spremljati stanje.
- Izvajati obnovo sestojev v vrzelih, ki ne sledijo po padnici terena. Z obnovo sestojev pričeti, ko je odrasel sestoj še dovolj vitalen in stabilen. Pri obnovi po potrebi zaščititi naravno ali umetno osnovana mladovja pred divjadjo.
- V enomernih in starih sestojih čimprej ukrepanje, saj so ti gozdovi zelo dovzetni za pojav naravnih ujm (snegolom, vetrolom, žledolom), hkrati pa zaradi neugodne zgradbe slabo varujejo infrastrukturne in bivanjske objekte.
- Na območjih, ki niso odprta z gozdnimi prometnicami in žično spravilo ni možno, izvesti samo posek predebelega in nestabilnega drevja in s tem oblikovati pomladitvena jedra.

- Drevje podirati diagonalno na smer padnice terena ter pri poseku puščati visoke panje (najmanj 1,3 m).
- Pri žičnem spravilu umestiti traso poševno na padnico terena, izvajati da se zmanjša erozijski potencial. Zaradi zmanjševanja poškodb drevja, pomladka in tal, upoštevati uporabo sortimentne metode spravila.
- V sestojih, kjer gozdnogojitveni ukrepi ne zadostujejo, je potrebno uporabiti tehnične ukrepe.
- Z izvajanjem doslednega nadzora nad stanjem hudourniških strug in ustreznim gospodarjenjem z gozdom v zalednih območjih skrbeti za čim manjši vnos lesenega plavja v vodotok.
- Zagotoviti je potrebno čimprejše odstranjevanje lesenega plavja na lokacijah, kjer se nabirajo večje količine plavja, ter odstraniti podrto drevje in njihove ostanke, ki so zaradi posledic ujm v vplivnem območju struge.
- Prilagoditi način skladiščenja lesa, da se v in ob vodnem telesu ne pušča ali zlaga sečnih ostankov.
- Pri sečnji in spravilu in skladiščenju gozdnih lesnih sortimentov ter gradnji gozdnih prometnic je potrebno z doslednimi ukrepi preprečevati nastanek oz. širjenje erozijskih procesov in zmanjšati možnost odnašanja lesenega plavja.

Druge usmeritve

- Ohraniti površine varovalnih gozdov s prevladujočim drevjem nad 30 cm prsnega premera z nizko intenzivnostjo gospodarjenja, ki so hkrati del UC, v kolikor to ni v neskladju z zagotavljanjem varovalnih učinkov gozda.

Usmeritve za ogrožena območja, ki izhajajo iz Zakona o vodah (v nadaljevanju: ZV-1) in usmeritev Direkcije Republike Slovenije za vode (v nadaljevanju: DRSV)

Usmeritve, ki izhajajo iz ZKV-1 se nanašajo na celotni gozdni prostor. Celotna površina GGE znaša 11.449,10 ha (Preglednica 130 v Poglavju 13.7: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah), celotni gozdni prostor pa 5.320,90 ha.

Ogrožena območja po ZV-1 so prikazana na KARTI 7 prostorskega dela, bolj podrobno pa na Atlasu voda:

<https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

Za **poplavna območja** se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Poplavna območja morajo biti prikazana v GGN. Vsi načrtovani posegi morajo biti usklajeni s pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20). Ohraniti je treba obstoječe retencijske površine, posege pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti.

V GGE je 149,05 ha površin v območju poplav (1,3 %), od tega je v območju gozdov 29,76 ha. V območju pogostih poplav se nahaja 4,52 ha gozdov.

Poplavna območja so prikazana na KARTI 7 prostorskega dela, bolj podrobno pa na Atlasu voda:

<https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

Za **erozijsko območje** se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode. Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljenje površin,

- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- krčenje in obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

V GGE je 8.039,02 ha površin (70,2 %) potencialnih erozijskih območij, od tega je 3.365,56 ha na območju gozdov. Vsi gozdovi so v območju z zahtevnimi ukrepi, območij gozdov s strogimi ukrepi ni v GGE.

Erozijska območja so prikazana na KARTI 7 prostorskega dela, bolj podrobno pa na Atlasu voda:

<https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

Za **plazljivo območje** se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

V GGE je 9.831,94 ha površin (85,9 %) plazljivih območij, od tega jih je 4.501,21 ha v območju gozdov. V območju s srednjo verjetnostjo pojavljanja plazov je 885,95 ha gozdov, v območju velike verjetnosti pojavljanja plazov je 1.718,27 ha gozdov in v območju zelo velike verjetnosti pojavljanja plazov je 783,37 ha gozdov.

Plazljiva območja so prikazana na KARTI 7 prostorskega dela, bolj podrobno pa na Atlasu voda: <https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti načrtovani na način, da se upoštevajo smernice s področja upravljanja z vodami.

Plazovitih območij v GGE ni.

Usmeritve na vodnih in priobalnih zemljiščih, ki izhajajo iz ZV-1 in usmeritev DRSV

Na vodnem in priobalnem zemljišču je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- Odstranitev poškodovane in odvečne zarasti je potrebno izvesti selektivno. Odstraniti je potrebno suho, propadajočo in poškodovano zarast iz vodnega in priobalnega zemljišča. Golosekov ni dovoljeno izvajati. Morebitnih večjih zdravih dreves, če se nahajajo ob

potoku, ni dopustno posekati. Zarast naj se, v povezavi s protierozijsko funkcijo in v povezavi z vidikom zasledovanja dobrega stanja voda, ohranja v čim večji možni meri.

- Skladno s 33. členom Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.) je v času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, prepovedano sekati zarast ob vodnih bregovih in čistiti odvodne kanale in prazniti vodna zajetja.
- Propadlo in odstranjeno zarast je potrebno v celoti odstraniti z območja na naravi neškodljiv način; v primeru vodotokov je material prepovedano odlagati v strugo, na brežino, v priobalni pas vodotoka ter na poplavno območje.

Varstvena območja po predpisih o vodah v merilu 1:50.000 je prikazana v prostorskem delu načrta (Karta P7).

Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo

V vseh gozdovih:

- Zagotavljati ustrezno razmerje razvojnih faz in pospeševati ustrezno drevesno sestavo.
- Vzdrževati primerno stopnjo gozdnatosti, ustrezno strukturo in ohranjenost gozdov, ki ugodno vplivajo na odtok vode.
- Ustvarjanje pogojev za uspešno naravno obnovo gozdov na ravni vodozbirnega območja.
- Uporabljati naravi prijazno tehnologijo in naravi neoporečne stroje.
- Prilagoditi gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic.
- Prilagoditi način skladiščenja in spravila lesa.
- Preprečiti onesnaženje vodnih virov, upoštevati omejitve pri sečnji in spravilu za preprečevanje onesnaženja.
- Ohranяти ustrezno širino vegetacije obvodnega pasu, ki je praviloma sorazmerna širini vodotoka.
- Zagotavljati stalno pokrovnost vegetacije na vodozbirnih območjih.
- Prilagoditi časovno izvedbo sečnje, izdelave in spravila.
- Ob zaključku sečnje odstraniti sečne ostanke iz vseh strug, jarkov in drugih vodnih virov.
- Prilagoditi gospodarjenje v okolici izvirov in studencev.
- V bližnji okolici zajetij naj se ne pogozduje na taki razdalji, na kateri bi lahko prišlo do prodora korenin v zajetja ali do prodora organskih snovi ali mikrobiološkega onesnaženja v zajetje.
- Vodne vire ter ostale večje objekte, povezane z vodami, je potrebno vrisati v gojitvene načrte.
- Vodne vire ter bližnjo okolico je treba občasno očistiti in urediti dostope, kjer je to smiselno.
- Stalno sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča ter vodovarstvena območja).

Vsa dela načrtovati in opravljati v skladu s pravnimi akti, ki varujejo vodne vire.

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom ZV-1 tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Usmeritve na vodnih in priobalnih zemljiščih

Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red. Med vode 1. reda prištevamo reko Dravinjo, preostali vodotoki pa spadajo med vode 2. reda.

V 11. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki

določajo vodni in obvodni ekosistem, vodno zemljišče celinskih voda (v nadaljevanju: vodno zemljišče). **Vodno zemljišče tekočih voda** obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe. **Vodno zemljišče stoječih voda** obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja. Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišča, ki ga je poplavlila voda zaradi posega v prostor. Podrobnejši način določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda določa Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča celinskih voda (2018).

Posebno pozornost je potrebno nameniti zemljiščem, ki mejijo neposredno na vodna zemljišča. V 14. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, **priobalno zemljišče celinskih voda** (v nadaljevanju: priobalno zemljišče). Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrty odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi. Peti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah iz 35. točke Priloge ZV-1 (ostale celinske vode, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo), ki sega pet metrov od meje vodnega zemljišča.

Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1:

- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
- gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem,
- gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije,
- zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,
- gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode),
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po ZV-1 ali drugih zakonih,
- gradnjo objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo ter z gradnjo objektov javne infrastrukture neposredno povezane ureditve, ki se načrtujejo na podlagi predpisov s področja umeščanja prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, če izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka tega člena,
- gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metriskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Pri načrtovanju GGN je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč,
- zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda,
- ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja,
- onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Pri načrtovanju GGN je potrebno upoštevati določbe 68. člena ZV-1, po katerih je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano:

- odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki,
- odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi,
- odlaganje odpadkov.

Pri načrtovanju posegov na vodna in priobalna zemljišča je potrebno zagotavljati preprečevanje poslabšanja ekološkega stanja voda in preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst rastlin med izvajanjem gradbenih del na vodnih in priobalnih zemljiščih.

Usmeritve za preprečitev poslabšanja stanja površinskih in podzemnih voda:

Zaradi ohranitve ali doseganja dobrega stanja voda ali njihovega dobrega ekološkega potenciala so kot osnovne enote za zanesljivo ugotavljanje stanja in doseganje okoljskih ciljev določena vodna telesa površinskih voda (Dravinja, Drave) in vodna telesa podzemnih voda (Pravilnik o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (2005 in nasl.), Pravilnik o določitvi vodnih teles podzemnih voda (2005 in 2018)). Vodotoki ali njihovi deli, ki ne ustrezajo merilom za določitev samostojnih vodnih teles površinskih voda, so priključeni k vodnim telesom vodotokov, v katera se stekajo.

Vodni telesi površinskih voda, za kateri morajo biti cilji načrta na VO Donave, povezanih s tehnično izvedljivostjo ukrepov za doseganje teh ciljev ali z naravnimi pogoji, doseženi do konec leta 2027, v GGE v povodju/porečju Drave:

- na površinski vodi: Dravinja, vodno telo: SI36VT90 VT Dravinja Zreče–Videm,
- na površinski vodi: Drava, vodno telo: SI3VT930 VT Drava Ptuj–Ormož.

Vodna telesa podzemnih voda na vodnem območju Donave v GGE:

- VTPodV_3014 Haloze in Dravinske gorice.

Od vodnih in kopenskih sistemov, ki so neposredno odvisni od podzemne vode na VO Donave, glede na cilje PUN, je v območju Natura 2000 v GGE opredeljen SI3000220 Drava, kjer gre za HT Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja.

Usmeritve na varstvenih območjih:

Vodovarstvena območja so določena z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen ZV-1). Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati mejo vodovarstvenega območja in njegovih notranjih območij (zajetje, VVO I, VVO II in VVO III) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člena ZV-1, oz. občinski odlok, sprejet na podlagi 60. člena ZV-1).

V GGE se nahaja VVO - državni predpis na površini 0,07 ha. V GGE ni VVO v območju gozdov.

V GGE ni načrtovanih vodovarstvenih območij.

Kopalne vode so vode, kjer se kopa ali se pričakuje, da se bo kopalo veliko število ljudi, ali se kopanje izvaja kot neposredna raba vode za dejavnost kopališč, pa kopanje ni trajno prepovedano ali trajno odsvetovano (tretji odstavek 77. člena ZV-1). Kopalne vode so določene z Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih voda (2008 in 2022), na katerih se zasledujeta cilja »ne poslabševati kakovosti kopalne vode« in »doseganje vsaj zadostne kakovosti kopalne vode«. Upravljanje kopalnih voda se nanaša na upravljanje območij površinskih voda, na katerih je določen status kopalne vode.

V GGE ni kopalnih voda.

Usmeritve za preprečitev negativnega vpliva na izvajanje rabe voda:

Ukrepi se v gozdovih izvajajo na način, da se prepreči negativni vpliv na izvajanje veljavnih vodnih pravic (po 119. členu ZV-1) in evidentirane posebne rabe vode (po 108. členu ZV-1) ter prisotnost drugih vodnih virov. Prav tako posegi ne smejo omejevati splošne rabe vode (po 105. členu ZV-1).

Usmeritve za preprečitev onesnaženja površinskih in podzemnih voda:

V v vseh gozdovih:

- Odpadna olja je v splošnem prepovedano puščati v zabojnikih za zbiranje komunalnih odpadkov, jih odmetavati ali zlivati na tla oziroma v površinske in podzemne vode. Treba jih je oddati na za to določenih mestih (zbirni centri).
- Pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se ne izvaja. Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod

vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla. V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu je treba onesnaženje omejiti, razlito nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulati) pobrati v ustrezne posode. Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in stoječih voda, zunaj priobalnih zemljišč in območij poplav. Pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlitja.

Znotraj gozdnega prostora:

- Prepovedano je gnojenje ali uporaba sredstev za varstvo rastlin na priobalnih zemljiščih v tlorisni širini 15 metrov od meje brega voda 1. reda in pet metrov od meje brega voda 2. reda na podlagi 65. člena ZV-1.
- Vzpostavlja in ohranja naj se pas obvodne vegetacije (drevja in grmičevja), ki lahko omili ali prepreči vnos pesticidov in drugih onesnaževal v vodotok.

Usmeritve na referenčnih odsekih:

Referenčni odseki so odseki vodotokov in obale jezer, na katerih so referenčna mesta, ki so mesta z le zelo majhnimi spremembami elementov kakovosti ekološkega stanja površinskih voda zaradi človekove dejavnosti ter ustrezajo opredelitvam za zelo dobro ekološko stanje. Skladno s 5. členom te uredbe so:

- na referenčnih odsekih: prepovedani posegi, ki lahko povzročijo spremembe morfoloških značilnosti.
- na vodotokih gorvodno od referenčnih odsekov (z njihovo prispevno površino) in na vodotokih dolvodno od referenčnih odsekov oziroma od jezera, na katerem so določeni referenčni odseki, do dolvodne meje ribjega tipa, v katerega je razvrščen referenčni odsek oziroma vodotok na iztoku iz jezera: dovoljeni le posegi, ki ne povzročijo škodljivega vpliva na referenčne odseke in se v postopku odločanja o izdaji vodnega soglasja ugotovi, da se zaradi sprememb morfoloških značilnosti, povezanih s temi posegi, stanje površinske vode na referenčnem odseku ne bo poslabšalo ter so izpolnjeni drugi pogoji za izdajo vodnega soglasja.

Pri pripravi GGN je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v javno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (2016 in 2023). V GGN ni opredeljenih referenčnih odsekov.

Varstvena območja po predpisih o vodah v merilu 1:50.000 je prikazana v prostorskem delu načrta (Karta P7).

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti

Usmeritve za 1. stopnjo poudarjenosti:

Na območju ekocelic ter gozdnega rezervata Gris gozd prepustiti naravnemu razvoju. Na območju naravnih vrednot upoštevati usmeritve za naravne vrednote, v kmetijski krajini ohranjati površino gozdov, sicer preprečevati zaraščanje negozdnih površin. Gospodarjenje z gozdovi izvajati tako, da se ohranja raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah in krepí vsestranska odpornost gozdov. Pospeševati minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne vrste. Gozdove pomlajevati naravno in na način, ki bo drevesno sestavo čim bolj približal naravni.

Usmeritve za 2. stopnjo poudarjenosti:

Upoštevati varstvene usmeritve za naravne vrednote, za EPO in območja Nature 2000. V gozdovih določiti »ekocelice« za vzpostavljanje primernih habitatov za živalske vrste in prepustiti posamezna drevesa ali manjše skupine drevja staranju in naravnemu razvoju. V ta namen izbrati drevje, ki ni zanimivo z vidika izkoriščanja (sušice, drevje z dupli ...). Ohranjati mokrišča in vodne površine v gozdu (mlake, luže in jezera) in druge negozne ekosisteme (jase). Ob vodotokih in stoječih vodah ohranjati gozdove in gozdne koridorje. Ekocelice opredeliti z gozdnogojitvenimi načrti.

Varstvene usmeritve za EPO in Natura 2000 so povzete po Naravovarstvenih smernicah ... (2024).

Prikaz območij gozdov, na katere se nanašajo konkretne usmeritve, je v merilu 1:25.000 prikazan v kartnem delu načrta (Karta št. 6).

Varstvene usmeritve za EPO

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Ekološko pomembno območje 41500 Drava - spodnja:

Območje EPO se v celoti prekriva z območjem Natura 2000 POO in POV Drava.

Veljajo varstvene usmeritve, ki so podane za posebna varstvena območja.

Ekološko pomembno območje 42400 Vinorodne Haloze:

Območje EPO se v celoti prekriva z območjem Natura 2000 POO Haloze - vinorodne.

Veljajo varstvene usmeritve, ki so podane za posebna varstvena območja

Varstvene usmeritve na območjih Natura 2000

Splošne varstvene usmeritve

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst,
- ohranja ustrezne lastnosti abiotских in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo,
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali,
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenjane, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura 2000 območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Konkretne varstvene usmeritve

Na podlagi splošnih varstvenih usmeritev se določijo podrobnejše in konkretne varstvene usmeritve. Podrobnejše varstvene usmeritve so navedene v Prilogi B Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028 (2023; v nadaljevanju: PUN) oziroma so dodatno določene v Naravovarstvenih smernicah ... (2024).

Konkretne usmeritve po upravljaljskih conah

Celoten gozdni prostor Vzhodne Haloze (v nadaljevanju CGP):

Konkretne varstvene usmeritve:

- ohranja naj se površina gozdov in preprečuje zaraščanje negozdnih površin z vzdrževanjem gozdnih jas in robov travišč (vezano na polnaravna suha travišča),
- ohranja naj se strukturna in vrstna sestava gozdov,
- v okolici majhnih stoječih vodnih habitatov se naj ohranja grmovje in drevje tako, da se to sklenjeno nadaljuje v gozdni habitat,
- puščajo se kolesnice v gozdu, ki so zalite z vodo in obcestni jarki,
- vzdržujejo naj se jase in vrzeli,
- vzdržuje naj se strukturno in vrstno pestro vegetacijo gozdnega roba (ohranjanje rastišč konjske grive),
- na območju presvetljenih gozdov, gozdnih jas, strukturiranih gozdnih robovih, na površinah v obnovi in ob gozdnih potokih naj se ohranja zlasti rastline iz rodov *Lamium*, *Urtica*, *Epilobium*, *Corylus*, *Rubus*, *Lonicera*, *Viburnum*, *Eupatorium*, *Origanum*, *Solidago* in *Cirsium*,
- ohranja naj se mokrotne habitate v gozdu (luže, mlakuže, vodne kotanje) in zamočvirjene gozdne površine,
- na območja Natura 2000 naj se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov,
- neselektivnih fitofarmaceutskih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja,
- v neposredni okolici jam in brezen naj se ohranja gozdne površine, krčenje gozda naj se ne izvaja.

Usmeritve za gozdne vlake:

- gradnja gozdnih vlak naj se ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal,
- preko mlak, luž, manjših vodnih teles, čez mokrišča in travišča naj se ne trasira gozdnih prometnic,
- novih gozdnih prometnic se na območju jam in brezen ne umešča oz. naj se zagotavlja ustrezen odmik.

Usmeritve za strojno sečnjo:

- na manj nosilnih tleh (bližina mokrišč in vodotokov) lahko strojna sečnja poteka le, ko so tla zmrznjena ali suha. Sečne poti naj bodo pokrite s sečnimi ostanki, ki zmanjšujejo nastanek kolesnic.

Sektorski ukrepi:

- vzdrževanje pasišč (travišč) v gozdu,
- ohranjanje biotopov - naravni razvoj (površine namenjene izboljšanju stanja dvoživk: stoječe luže, mlake, vodne kotanje),
- izdelava vodnih virov v gozdu.

Cona koščaka - potoki

Konkretne varstvene usmeritve:

- na pretežnem delu cone naj se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti (umeščanje 1. stopnje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti na povirnih delih območja cone in v radiju 1.000 metrov gor in dol vodno od znanih nahajališč vrste navadni koščak),

- v coni naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju obrežne vegetacije: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin,
- v coni naj se ne uporablja fitofarmacevtskih sredstev za uničevanje živali in rastlin,
- pri sečnji in spravilu lesa naj se uporablja biološko razgradljiva olja,
- na vodotokih naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo,
- vlačenje po strugi in skladiščenje lesa ob strugi, tudi izven gozdnega prostora, naj se ne izvaja,
- sečne ostanke v in ob strugi je potrebno po sečnji odstraniti,
- pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa,
- ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine,
- novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven cone - ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu,
- v coni naj se krčenje gozda ne izvaja.

Ukrepi:

- ohranjanje biotopov - naravni razvoj (površine namenjene izboljšanju stanja močvirskega krešiča in raka koščaka, zamočvirjene gozdne površine).

Cona A - Drava

Konkretna varstvena usmeritve:

- območje upravljalvske cone naj se opredeli s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije biotske raznovrstnosti.
- poveča naj se obstoječi gozdni habitatni tip HT 91E0*, kot tudi gozdne površine in njihovo povezljivost (gozdnega prostora naj se ne fragmentira),
- poveča naj se habitatni tip na račun zaraščajočih kmetijskih zemljišč (zamočvirjena zaraščajoča zemljišča, na katerih se pojavljajo avtohtone drevesne vrste: vrba, črna jelša, ozkolistni jesen),
- poveča naj se habitatni tip na račun gozdov, ki so spremenjeni ali močno spremenjeni in predstavljajo potencial za razvoj gozdnega habitatnega tipa obrečnih vrbovij, jelševij in jesenovij (mehkolesna loka): območja ob vodotokih, aluvialna tla dolin pod vplivom talne vode, ki so pogosto oz. občasno poplavljeni,
- gospodarjenje z gozdom naj se podredi varovalni in biotopski vlogi,
- na območju naj se ne izvaja krčitev gozda (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha),
- iz območja naj se postopoma izločajo sestoji neavtohtonih drevesnih vrst s pomočjo premen z naravnimi in rastišču primernimi drevesnimi vrstami,
- tujerodnih drevesnih vrst oz. klonov naj se ne vnaša, prav tako naj se ne osnuje novih nasadov tujerodnih drevesnih vrst oz. klonov,
- odstranjuje naj se tujerodne invazivnih vrste; preprečuje naj se njihovo širjenje,
- ohranja naj se mreža zdravih dreves jesena (*Fraxinus* spp.), ki kažejo odpornost na jesenov ožig; takšnih dreves naj se ne seka,
- na območju naj se ne sadi neprimernih drevesnih vrst oz. vnaša naj se samo rastišču prilagojene avtohtone drevesne vrste (vrbe, črne in sive jelše, bele in črne topole (avtohtone), breste), ki pa naj ne bodo sajeni kot nasadi; kot primes se na območju lahko sadita tudi gorski javor in divja češnja,
- zaradi ohranitve mozaičnosti habitatnih struktur kvalifikacijskih habitatnih tipov naj se izvaja le malo površinsko gospodarjenje; končni poseki naj se ne izvajajo na površinah večjih od 0,5 ha,

- ohranja naj se obrečno drevnino mehkolesne loke (pušča naj se izredno debela drevesa vrb, jesenov in jelš).

V coni A - Drava je potrebno upoštevati tudi usmeritve za cono B+C - Drava

Ukrepi:

- umeščanje 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti na območju HT 91E0* (določitev ekocelic brez ukrepanja - glede na analizo mrtve mase in aktivnost lastnikov),
- izvaja naj se naravna in umetna obnova z vnosom in zaščito avtohtonih drevesnih vrst rastišču prilagojenih listavcev,
- priprava sestoja za naravno obnovo,
- priprava tal za naravno nasemenitev ali setev,
- priprava tal za sadnjo,
- sadnja,
- obžetev,
- nega mladja,
- ohranjanje in nega biotopa, obvodnih mehkolesnih logov in gozdnega roba pred invazivnimi tujerodnimi vrstami - ITV (zlasti japonski dresnik in druge ITV); to je pomembno za ohranjanje in razvoj ogroženih vrst.

Cona B+C - Drava

Konkretne varstvene usmeritve:

- umeščanje 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti na območju ekocelic, gozdnih rezervatov, varovalnih gozdov in NV (ki so poudarjene na prvi 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti),
- gospodarjenje naj se prilagodi varovalni in biotopski vlogi gozda,
- ohranja naj se površina gozda z naravno drevesno sestavo (gozdnega prostora naj se ne fragmentira),
- v obstoječih sestojih se ohranja oz. vzpostavi naravna drevesna sestava; delež iglavcev in tujerodnih invazivnih vrst ter rastišču neustreznih drevesnih vrst (robinija, ameriški javor ...) naj se zmanjša, preprečuje naj se njihovo širjenje,
- ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu: novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven območij potokov,
- pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa,
- ohranja naj se obrežna vegetacija: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin,
- ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine,
- na območju vodotokov naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo, vlačenje po strugi in skladiščenje lesa ob strugi, tudi izven gozdnega prostora, naj se ne izvaja,
- sečne ostanke v in ob strugi potokov je potrebno po sečnji odstraniti,
- na območju naj se ne izvaja krčitev gozda,
- s primernimi gojitvenimi ukrepi naj se vzpostavi tako zunanje kot tudi notranje gozdne robove ter oblikuje stopničasto zgradbo s pestro vrstno sestavo (ohranjanje rastišč konjske grive),
- obnova gozdov naj se ne izvaja s sadnjo tujerodnih ali rastišču neprimernih drevesnih in grmovnih vrst; v podrasti se ohranja in pospešuje sloj avtohtonih in rastišču primernih listavcev,
- odmrli in živa drevesa (predvsem listavcev), naseljena z glivami ter živalskimi vrstami, drevesa z dupli, stara votla drevesa, drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik naj se ohranja kot habitatno drevje: pri izbiri drevja za posek in izvajanju sečnje in spravila lesa

se zagotavlja, da v gozdu ostane v povprečju vsaj 5–7 odmrlih in odmirajočih stoječih dreves/ha s prevladujočim drevjem premera nad 30 cm znotraj cone; stoječi odmrli les (predvsem listavcev) mora biti čim bolj enakomerno razporejen in obsegati vse debelinske razrede, večinoma pa debelinske razrede nad 30 cm,

- ekocelice se določijo na območjih habitatov redkih in ogroženih živalskih vrst, na mejah z negozdnimi ekosistemi in v ustrezni gostoti po vsej gozdni površini,
- vzpostavljanje mreže ekocelic v sestojih starejših razvojnih faz (ena ekocelica velikosti cca. 3 ha/100 ha gozdne površine, ekocelice so lahko tudi večjih površin),
- na vsaj 10 % površine cone naj se ohranja gozd z večjim deležem odmrle biomase, ki je prepuščen naravnemu razvoju (gozdni rezervati, varovalni gozdovi, ekocelice brez ukrepanja); prednostno se ekocelice brez ukrepanja umeščajo na večje površine (najmanj 10 ha) in sicer glede na analizo mrtve mase in negospodarjenih gozdov v preteklosti; *predlog: v ekocelice brez ukrepanja naj se vključijo pomembna območja za ohranjanje ugodnih prehranskih in gnezdišnih pogojev za kvalifikacijske vrste ptic,*
- vsaj 3 % območja naj se prepusti ohranjanju biotopov (ekocelice z ukrepanjem), pri čemer je ukrepanje sicer možno, vendar zgolj v smislu krepitve ekoloških in socialnih funkcij gozdov (vzpostavitev naravne drevesne sestave, izdelava vodnih virov ...),
- za namen obnove potrebnih hidromorfoloških razmer v poplavnem pasu vzdolž Drave naj se zagotovi ustrezne površine za izvedbo ukrepov; s tem se bo omogočilo izvedbo ukrepov obnove naravne rečne dinamike s ciljem vzpostavitve ustreznih naravnih pionirskih rastišč in obnovo mreže stranskih rokavov ter mrtvic za zagotovitev ustreznih razmer podzemne vode,
- za črno štorkljo, belorepca in sršenarja naj se zagotovi mir na gnezdiščih v skladu s časovnimi omejitvami glede del v gozdu, gradnjo in omejitvijo gradnje gozdnih cest v skladu z varstvenimi cilji in ukrepi za njihovo doseganje, ki so določeni v PUN:

ČRNA ŠTORKLJA:

- v primeru najdbe gnezd naj se na površini 1 ha v njihovi okolici vzpostavijo ekocelice brez ukrepanja oziroma območja brez sečnje; novih gozdnih prometnic naj se na tem območju ne vzpostavlja,
- v okolici 400 metrov od znanih gnezd naj se vzpostavijo mirne cone od 15. marca do 15. avgusta (brez sečnje in spravila lesa),
- ohranjajo naj se vsa drevesa z gnezd, ki se jih označi kot habitatna drevesa.

BELOREPEC:

- v primeru najdbe gnezd naj se na površini 1 ha v njihovi okolici vzpostavijo ekocelice brez ukrepanja oziroma območja brez sečnje; novih gozdnih prometnic naj se na tem območju ne vzpostavlja,
- v okolici 500 metrov od znanih gnezd naj se vzpostavijo mirne cone od 1. januarja do 31. julija (brez sečnje in spravila lesa),
- ohranjajo naj se vsa drevesa z gnezd, ki se jih označi kot habitatna drevesa.

SRŠENAR:

- v primeru najdbe gnezd naj se na površini 1 ha v njihovi okolici vzpostavijo ekocelice brez ukrepanja oziroma območja brez sečnje; novih gozdnih prometnic naj se na tem območju ne vzpostavlja,
- v okolici 300 metrov od znanih gnezd naj se vzpostavijo mirne cone od 1. maja do 31. avgusta (brez sečnje in spravila lesa).

Ukrepi:

- ohranjanje biotopov - naravni razvoj,
- ohranjanje biotopov - sečnja (ekocelica z ukrepanjem),
- ohranjanje biotopov - nega (ekocelica z ukrepanjem),
- načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu,

- izdelava vodnih virov v gozdu,
- vzdrževanje večjih vodnih virov v gozdu,
- vzpostavitev mirnih con na območjih znanih gnezdišč belorepca, črne štoklje in sršenarja.

Varstvene usmeritve za ohranjanje biotske raznovrstnosti izven varovanih območij

Zavarovane vrste

Na območju GGE se izven območij z naravovarstvenim statusom nahajajo tudi zavarovane prostoživeče vrste, zavarovane z Uredbo o zavarovanih prostoživečih rastlinskih vrstah.

Za varstvo teh vrst naj se poleg zgoraj navedenih usmeritev pri pripravi GGN upoštevajo tudi naslednje varstvene usmeritve in priporočila:

ŠIROKOLISTNA LOBODIKA (*Ruscus hypoglossum*):

- na območju Velikega in Belskega vrha naj se načrtovanje in gradnja gozdnih prometnic izvaja izven rastišč širokolistne lobodike,
- izvedba del v gozdu (sečnja in spravilo lesa) naj se izvaja na način, da se ne poškoduje oz. poslabša rastišč širokolistne lobodike.

Usmeritve za gospodarjenje s klimatsko funkcijo

Pri gospodarjenju z gozdovi zagotoviti prostorsko prisotnost gozdov, njihovo stabilno zgradbo in vitalnost. Iz navedenega izhajajo sposobnosti oblikovanja lastne klime gozda in blagodejnega vplivanja na klimatske razmere v njegovi okolici. Ohraniti obstoječe gozdove, gozdne pasove, omejke, žive meje in posamična drevesa v kmetijski krajini. S pasovi gozdnega drevja gospodariti na tradicionalen način - panjevsko.

Socialne funkcije

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot

Za zavarovana območja in območja naravnih vrednot je potrebno upoštevati predpisane varstvene režime iz aktov o zavarovanju, ki so navedeni v nadaljevanju (Naravovarstvene smernice ..., 2024). Pred posegi na zavarovanih območjih in na območjih naravnih vrednot je potrebno kontaktirati pristojno službo za ohranjanje narave (ZRSVN, OE Maribor).

ZAVAROVANA OBMOČJA IN VARSTVENI REŽIMI

Na zavarovanih območjih so varstveni režimi predpisani z Odlokom o razglasitvi in zavarovanju naravnih območij in spomenikov narave v občini Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 14/1979).

Preglednica 69: Varstveni režimi za zavarovana območja

Evid. št.	Ime	Status	Varstveni režimi
1138	Spomeniki narave, rastišča redkih rastlin v k.o. Drenovec	NS	- Prepovedano je sekanje dreves ali poškodovanje koreninskega sistema dreves, sprememba kulture ter trganje in izkopavanje rastlin (7. člen). - Za vse posege je potrebno soglasje pristojne službe za varstvo narave. Opombe: prepoved sekanja dreves in poškodovanja koreninskih sistemov dreves velja za površine, ki so namenjene ohranjanju zavarovane vrste navadna lobodika.
1141	Spomeniki narave - rastišče tise v k.o. Pohorje	NS	- Prepovedano je sekanje dreves ali poškodovanje koreninskega sistema dreves, sprememba kulture ter trganje in izkopavanje rastlin (7. člen). Opombe: Z odlokom je napačno zavarovana parcela št. 266/2 v k.o. Pohorje; dejanska lokacija rastišča je na parc. št. 266/4 in 354. Prepovedi iz varstvenega režima se nanašajo le na zavarovano vrsto tiso.

NARAVNE VREDNOTE

Splošne varstvene usmeritve

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen Zakona o ohranjanju narave, 2004; v nadaljevanju ZON).

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot, 2002 in 2003).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na podzemeljski geomorfološki in hidrološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote,
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču,
- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje,
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Za potrebe priprave načrtov rabe naravnih dobrin se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:

- za hidrološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto območje porečja ali dela porečja, v katerem se naravna vrednota nahaja,
- za podzemno geomorfološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto površje nad podzemno jamo ter, če je naravna vrednota vodna podzemna jama, porečje voda, ki tečejo v podzemno jamo,
- za naravne vrednote drugih zvrsti je območje vpliva na naravno vrednoto območje, v katerem lahko vplivi posegov in dejavnosti človeka ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto: za geomorfološke in geološke naravne vrednote je to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne naravne vrednote je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali,
- naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje naravne vrednote. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.

Podrobnejše varstvene usmeritve

Podrobnejše varstvene usmeritve po zvrsteh naravnih vrednot izhajajo iz Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (2004 in nasl.).

PODZEMELJSKE GEOMORFOLOŠKE NARAVNE VREDNOTE

- sten, stropa in tal, zraka v jami ter vode, ki tečejo skozi jamo, se ne onesnažuje,
- -vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov in hrupa se ne povzroča,
- odpadkov in drugega materiala se ne odlaga ali skladišči v jami, tekočih odpadkov se ne odvaja v jamo in se jih ne izliva v jami,

- v jamo se ne vnaša organskih snovi.

Na območju vpliva na naravno vrednoto:

V jamskem vhodu in njegovi neposredni okolici:

- gradnja objektov se ne izvaja, zemeljsko površje se ne spreminja, razen za namen iz 6. točke tega oddelka,
- odpadkov se ne odlaga,
- vhoda se ne zasipava, v neposredno okolico se ne odlaga in skladišči materiala,
- jamski vhod se zapira le z namenom varstva naravne vrednote oziroma upravljanja z njo, pri čemer se uporabi takšne tehnične rešitve, da je omogočen nemoten prehod živali v jamo in iz nje,
- enostavne objekte, ki nimajo vsebinske povezave z naravno vrednoto, električne in druge vode se namešča v takšni oddaljenosti, da se ohranja vidna podoba jamskega vhoda nespremenjena,
- jamski vhod se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da je vidna podoba vhoda čim manj spremenjena,
- v vegetacijsko združbo v jamskem vhodu se ne posega s fizičnim uničevanjem, spreminjanjem vrstne sestave ipd., razen v primeru, da se s tem omogoči dostop. Obseg odstranitve vegetacije sme biti tolikšen, da se ohranijo obstoječe lastnosti mikroklima v jamskem vhodu in jami.

Na površju nad znanimi rovi jame, ponornice, ki teko v jamo oziroma skozi njo:

- izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote,
- vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča,
- vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode,
- odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti,
- nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči,
- ne slabša se kvalitete vod, ki tečejo v jamo; onesnažene vode se prednostno očisti,
- posege in gradnje na vodotokih se izvaja tako, da se ohranja čim bolj naraven vodni režim.

HIDROLOŠKE NARAVNE VREDNOTE

- gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena,
- objekte in naprave za različne namene se na naravni vrednoti namešča oziroma se njihovo delovanje zagotavlja tako, da se ne prekinja zveznosti vodnega toka, da se ne spreminja ali bistveno ne spreminja količina vode in hitrost pretoka, prostorska in časovna razporeditev voda, smer toka oziroma morskih tokov, oblika in dno struge vodotoka oziroma jezera in morja ter, da se bistveno ne spremenijo vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote; na slapiščih, slapovih in v koritih se ohranja naraven pretok,
- ne slabša se kvalitete vode, ne spreminja se temperature vode. Onesnaženo vodo se prednostno očisti,
- na naravno vrednoto se ne odlaga odpadkov,
- v obrežno vegetacijo se posega s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem, zasajanjem, tako da se bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja.

BOTANIČNE NARAVNE VREDNOTE

- gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču in da se ohranja rastline, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnih razmer (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine podtalnice, poplavitve, zamenjava sladke vode s slano in obratno), spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje,
- združbo rastišča se spreminja z izkrčenjem gozda oziroma posameznih dreves, s pogozditvijo, oranjem in podobno, le toliko, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču,
- rastlin se ne nabira, izkoreninja, lomi ali drugače poškoduje ali uničuje, razen za znanstveno-raziskovalno delo v obsegu, ki ne vpliva negativno na stanje populacije in na rastišče,
- rastlin se ne požiga,
- sestave biocenoze se ne spreminja z vnašanjem rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst,
- na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.

ZOOLOŠKE NARAVNE VREDNOTE

- gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere za živali. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnih razmer (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine podtalnice, poplavitve, zamenjava sladke vode s slano in obratno), spreminjanje temperature vode, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje,
- oosege, dejavnosti in aktivnosti na naravni vrednoti se izvaja tako, da se način in čas opravljanja posegov, dejavnosti in aktivnosti kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živalim; posege, dejavnosti in aktivnosti se izvaja v času, ki ne sovpada z obdobji, ko živali potrebujejo mir, npr. sekanje grmišč se opravlja po gnezditvenem času ptičev, gozdarska in druga opravila, ki lahko uničijo gnezda ali mladiče, se opravljajo po gnezdenju ali poleganju mladičev in na način, da se živali lahko umaknejo,
- živali se ne vznemirja, preganja, nabira, zastruplja ali drugače uničuje,
- sestave zoocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali tujerodnih vrst,
- eksploziji ali drugih dejanj, ki povzročajo močan hrup ali vibracije, se ne izvaja,
- ponoči se naravne vrednote ne osvetljuje,
- ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za živali,
- naravno vrednoto se obiskuje na način in v času, ki je za živali najmanj moteč. Obiskovalce se usmerja na določene poti. V primeru, da gre za živalsko vrsto, ki je na človekovo prisotnost izjemno občutljiva, se obiskovanje naravne vrednote lahko časovno (npr. v času razmnoževanja) ali prostorsko omeji ali prepove,
- rekreacijske in športne aktivnosti se preusmerja na spoznavanje in doživljanje narave.

EKOSISTEMSKÉ NARAVNE VREDNOTE

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se populacije rastlinskih in živalskih vrst pretežno ohrani. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se

izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje,

- ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za rastline in živali. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope,
- sestave biocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali in rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst,
- na naravno vrednoto s ene vnaša gensko spremenjenih organizmov,
- rekreacijska in športna aktivnost, ki negativno vplivata na rastline in živali, se ne izvajata, preusmerjata se na doživljanje in spoznavanje narave.

DREVESNE NARAVNE VREDNOTE

- vej, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu,
- življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debela ali rastišča oz površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov,
- podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom,
- na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav,
- na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritrjuje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.

Konkretne varstvene usmeritve

Obravnavane so tiste naravne vrednote, ki ležijo znotraj gozdne maske, in vse tiste naravne vrednote znotraj GGE, za katere bi gospodarjenje z gozdovi lahko vplivalo na njih.

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območjih naravnih vrednot (Naravovarstvene smernice ..., 2024) navaja spodnja preglednica.

Preglednica 70: Varstvene usmeritve za naravne vrednote

Ident. št.	Ime	Zvrst	Konkretne varstvene usmeritve
4423	Drava - reka 1	HIDR ZOOL	Upošteva se konkretne varstvene usmeritve podane za upravljavski cona A - Drava in Cona B+C - Drava.
4495	Dravinja	HIDR EKOS ZOOL	
6953	Drava med Markovci in Zavrčem	ZOOL HIDR EKOS	
7045	Gris - prodišče	EKOS BOT ZOOL	
6968	Veliki Okič - suhi travnik	EKOS BOT	• Gradnje novih prometnic naj se ne načrtuje in gradi. • Na območju travišč naj se ne vlačijo oziroma izvažajo in skladišči lesa; za namen spravila lesa naj se uporablja obstoječe prometnice (poljske poti, vlake ...).
80061	Strmec - mokrotni travnik	BOT	
7051	Kobilina - gozd	EKOS	• Ohranja naj se naravna drevesna vrstna sestava z večinoma starejšimi fazami gozda. • Ohranja naj se odmirajoča in odmrta drevesa (padla in stoječa).

Ident. št.	Ime	Zvrst	Konkretna varstvena usmeritve
			Opomba: gozd je bil vrsto let izločen iz gospodarjenja kot gozdni rezervat, kot območje prepuščeno naravi je bil tudi določen za naravno vrednoto. Območje po gozdarski zakonodaji nima več statusa GR in ima status gospodarskega gozda in je v privatni lasti. Območje NV (ali vsaj del območja) naj se določi kot ekocelica brez ukrepanja (v dogovoru z lastnikom).
7059	Drenovec - rastišče širokolistne lobodike in lovorolistnega volčina	BOT	Območje je zavarovano kot naravni spomenik: upošteva se varstveni režim za NS Spomeniki narave, rastišča redkih rastlin v k.o. Drenovec (evid. št. 1138).
7060	Pohorje v Halozah - nahajališče tis	BOT	Območje je zavarovano kot naravni spomenik: upošteva se varstveni režim za NS Spomeniki narave - rastišče tise v k.o. Pohorje (evid. št. 1141).
7082	Korošček hrast	DREV	• Dreves naj se ne poseka ali poškoduje. Možna je odstranitev - posek morebitnih konkurentov, vendar na način, da se izpostavljenost krošnje svetlobi in vetru drastično ne spremeni. • Preko ravnega prostora dreves (tloris krošnje + vsaj 2 m) naj se ne gradi gozdnih prometnic. Prav tako se praviloma ne gradi gozdnih prometnic, ki bi lahko imele vpliv na spremembe rastiščnih pogojev, izven tega prostora v razdalji dveh povprečnih drevesnih višin. • Preko rastišča naj se ne vlači lesa in na rastišču naj se ne skladišči lesa. • Na rastišču naj se ne parkira sredstev za prevoz, spravilo in transport. • Na drevesu naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa skladno s ZRSVN. • Rastišča v radiju krošnje +2 m naj se ne spreminja. V vplivnem območju drevesa naj se ne krči ali spreminja gozdnega roba.
80298	Velika Varnica - lipa	DREV	
80299	Belavšek - tisa	DREV	
80300	Strmec - skorš	DREV	
80301	Strmec - bodiki	DREV	
80389	Henekovi bukvi	DREV	

Jame

V skladu s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot, izdanem na podlagi 6. odstavka 37. člena ZON in 10. člena Zakona o varstvu podzemnih jam (2004 in nasl.; v nadaljevanju: ZVPJ), so za naravne vrednote državnega pomena (geomorfološka podzemeljska zvrst) določene tudi vse znane jame. V predmetnem GGN se obravnava samo jame, ki so v gozdnem prostoru.

Preglednica 71: Varstvene usmeritve za jame

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Konkretna varstvena usmeritve
49331	Cingolica	brezno	• Upošteva naj se varstveni režim v jami naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam ter usmeritve za Podzemeljske geomorfološke naravne vrednote. • V neposredni okolici jam in brezen se ohranja gozdne površine, krčenje gozda naj se ne izvaja. • Novih gozdnih prometnic naj se na območju jam ne umešča oz. naj se zagotavlja ustrezen odmik od le teh. • Pri sečnji in spravilu lesa v okolici jam in brezen se uporablja biološko razgradljiva olja.

PRIPOROČILO: V letu 2006 je bil sprejet Pravilnik o sporočanju podatkov o podzemnih jamah (Uradni list RS, št. 120/06), katerega namen je zbiranje in izpopolnjevanje podatkov o jamah. V 8. členu omenjenega Pravilnika je opredeljen obseg sporočanja popolnejšega podatka za že znano jamo, vključno z natančnejšo določitvijo lege vhoda v že znano jamo. V kolikor razpolagate s takšnimi podatki, jih sporočite Inštitutu za raziskovanje krasa Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU.

OBMOČJA PRIČAKOVANIH NARAVNIH VREDNOT

Pretežni del območja GGE gradijo karbonatne kamnine, zato tu obstaja možnost odkritja podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot.

Varstvene usmeritve

V primeru najdbe mineralov ali fosilov se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON. Vsak, ki odkrije del narave, za katerega domneva, da ima lastnosti jame ali del jame, je dolžan o tem obvestiti Inštitut za raziskovanje krasa Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU (8. in 9. člen ZVPJ).

Priporočila za ravnanje na območju pričakovanih naravnih vrednot pred odkritjem:

Posegi, ki so povezani z obsežnimi zemeljskimi deli, kot so gradnja gozdnih prometnic:

Investitorja se seznani z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter predlogom, da o najdbi čim prej obvesti pristojno organizacijo za ohranjanje narave (ZRSVN). Po predhodnem dogovoru s pristojno območno enoto ZRSVN se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

Za vsa zemeljska dela in posege v naravo se smiselno uporabljajo tudi splošne varstvene usmeritve za naravne vrednote, ki so določene v Naravovarstvenih smernicah, ... 2024, v poglavju 3.1.

Priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju:

Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto ZRSVN. Ta pripravi usmeritve, ki vključujejo:

- dokumentiranje in ovrednotenje območja oz. potencialne naravne vrednote,
- oceno ogroženosti ter
- predlog ukrepa varstva (*in-situ* ali *ex-situ* varstvo; pogodbeno varstvo, skrbništvo, zavarovanje, začasno zavarovanje, obnovitev).

Novo odkrite naravne vrednote se varuje glede na zvrst in tip naravne vrednote in glede na tip posega, na osnovi katerih strokovna služba izbere najprimernejši način varovanja. V primerih, ko ni možno zagotoviti niti *in-situ* niti *ex-situ* varstva, se zagotovi natančno evidentiranje in dokumentiranje območja najdbe izjemnih geoloških fenomenov.

Varstvene usmeritve za funkcijo varovanja kulturne dediščine

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti,
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije,
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene,
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in prostorski kontekst (značilne silhuete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture),
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote,
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena,

- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakah se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

- območje stavbne dediščine, varuje se:
 - gabariti, gradivo, oblikovanost,
 - pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
 - celovitost dediščine v prostoru,
- območje vrtnoarhitekturne dediščine, varuje se:
 - zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),
 - grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief),
 - rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin,
 - vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote,
- območje druge dediščine, varuje se:
 - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
 - osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,
 - vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč:

Posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
- postavljati ali graditi trajne aličasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

Izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštetе nedopustne posege:

- če ni možno najti drugih rešitev ali
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja se naj izvede v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in zagotovi strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS),
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev naj se izvede s frezami,
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakah se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno območno

enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- pristojni območni enoti ZVKDS je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del,
- ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

- območje stavbne dediščine; varuje se:
 - gabariti, gradivo, oblikovanost,
 - pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
 - celovitost dediščine v prostoru,
- območje naselbinske dediščine; varuje se:
 - morfološka zasnova naselja,
 - prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),
 - prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti),
 - varuje tudi naravne ter druge meje rasti in robove,
 - odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega),
- območje kulturne krajine; območje zgodovinske krajine; varuje se:
 - krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine),
 - značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa),
 - odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem,
 - preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi,
- območje vrtnoarhitekturne dediščine; varuje se:
 - zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),
 - grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief),
 - rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin,
 - vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote;
- območje memorialne dediščine; varuje se:
 - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta,
 - vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami;
- območje druge dediščine; varuje se:

- avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
- osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,
- vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih kulturnih spomenikov (v nadaljevanju: spomenik) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen,
- v vplivnih območjih registrirane dediščine (v nadaljevanju: dediščina) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Podrobne usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine (Podrobne kulturnovarstvene usmeritve ..., 2024) so prikazane v spodnji preglednici. Posamezne enote kulturne dediščine in splošne usmeritve so navedene v opisih odsekov v obrazcih E4.

Preglednica 72: Varstvene usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine v GGE

EV/ID št.	Ime	Režim / podrežim	Usmeritve
1-00035	Dolane - Grad Borl	Vplivno območje spomenika	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru. Potrebno je preprečevati zaraščanje, zato je potrebno izvesti vedutno sečnjo v gozdu in vzdrževati okolico spomenika.
1-00035	Dolane - Grad Borl	Spomenik	
1-00537	Podlehnik - Grad Lehnik	Spomenik	V območju najdišča je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvnje drevesnih panjev.
1-02860	Veliki Vrh pri Cirkulanah - Cerkev sv. Ane	Vplivno območje	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru. Potrebno je preprečevati zaraščanje, zato je potrebno izvesti vedutno sečnjo v gozdu in vzdrževati okolico spomenika.
1-02861	Pohorje - Cerkev sv. Elizabete	Vplivno območje	
1-03462	Podlehnik - Cerkev Matere božje	Vplivno območje	
1-03483	Dravinjski Vrh - Cerkev sv. Janeza	Vplivno območje	
1-03523	Zavrč - Cerkev sv. Nikolaja	Vplivno območje spomenika	
1-03526	Turški vrh - Cerkev sv. Mohorja in Fortunata	Vplivno območje spomenika	
1-09832	Velika Varnica - Cerkevni ambient	Vplivno območje	
1-14502	Dravinjski Vrh - Grad Dranek	Arheološko najdišče	Ohranja se pojavnost najdišča v prostoru (nasipi, terase, poti). V območju najdišča je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvnje drevesnih panjev.
1-14507	Dravci - Arheološko območje	Arheološko najdišče	V območju najdišča je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvnje drevesnih panjev.
1-14510	Zavrč - Arheološko najdišče Prodnica	Spomenik	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvnje drevesnih panjev. Preprečuje se zaraščanje, ohranja se gozdni rob.
1-18141	Belski Vrh - Arheološko najdišče Sv. Urban	Spomenik	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru (terase, poti). V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvnje drevesnih panjev. Preprečuje se zaraščanje, ohranja se gozdni rob.

EV/ID št.	Ime	Režim / podrežim	Usmeritve
1-21988	Zgornji Leskovec - Arheološko najdišče	Arheološko najdišče	V območju najdišča je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvnje drevesnih panjev.
1-22239	Veliki Vrh pri Cirkulanah - Kapelica križevega pota	Dediščina / stavbna	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru. Potrebno je preprečevanje zaraščanje, zato je potrebno izvesti vedutno sečnjo v gozdu in vzdrževati okolico spomenika.
1-22263	Zavrč - Ulmova klet	Spomenik	
1-24247	Paradiž - Domačija Benc	Dediščina / stavbna	
1-25647	Berinjak - Viničarija Berinjak 2	Dediščina / stavbna	Ohranja se pojavnost najdišča v prostoru (nasip, jarek, kopa). V območju najdišča je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvnje drevesnih panjev.
1-30295	Hrastovec v Halozah - Utrdba na Vrhovcu	Spomenik	

Opombe - pojasnila:

Režim: Vrste pravnih režimov, ki veljajo na območju kulturne dediščine, so naslednje:

- območje kulturnega spomenika (kratka oznaka: spomenik),
- registrirano arheološko najdišče (kratka oznaka: arheološko najdišče),
- območje kulturne dediščine iz strokovnih zasnov varsta (kratka oznaka: dediščina),
- vplivno območje kulturnega spomenika (kratka oznaka: vplivno območje spomenika),
- vplivno območje dediščine (kratka oznaka: vplivno območje),
- območje kulturne dediščine, ki ni v strokovnih zasnovah varsta (kratka oznaka: dediščina priporočilo).

Podrežim: Podvrste pravnih režimov, ki veljajo na območju povrst kulturne dediščine, so naslednje:

- območje stavbne dediščine,
- območje naselbinske dediščine,
- območje kulturne krajine,
- območje vrtnoarhitekturne dediščine,
- območje memorialne dediščine,
- območje zgodovinske krajine,
- območje druge dediščine.

Posegi v kulturno dediščino

V primeru poseganja v kulturno dediščino Zakon o varstvu kulturne dediščine (2008 in nasl.; v nadaljevanju: ZVKD-1) predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1),
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitev arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1).

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto kulturne dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1, ki ga izda Ministrstvo za kulturo RS.

Usmeritve za gospodarjenje z rekreacijsko, turistično in estetsko funkcijo

Upoštevati krajinske značilnosti in ohranjati ostanke gozdov v kmetijski krajini.

Pri gospodarjenju z gozdovi na območjih rekreacijske in turistične funkcije je potrebno:

- opredeliti gozdni prostor glede primernosti za različne oblike turizma in rekreacije ter različne intenzivnosti, povezane z obema dejavnostnima,

- pospeševati raznodobno in malopovršinsko zgradbo sestojev,
- pospeševati drevesne in grmovne vrste, ki estetsko obogatijo krajino in ji dajo tipičen pečat,
- oblikovati pester gozd s spreminjajočo se obliko, zgradbo idr.,
- izogibati se velikopovršinskim posegom, ki so dopustni le izjemoma, v primeru sanacij posledic različnih ujm,
- pospeševati čim pestrejšo strukturo rastišču primernih drevesnih in grmovnih vrst ter njihovo stabilno zgradbo; na območjih gozdov s posebnim namenom so deloma zaželeni tudi redkejši enomerni gozdovi, ki lahko delujejo kot parki,
- ohranjati zanimiva drevesa (vrste, habitus) in skupine dreves,
- pomlajevati postopno in na majhnih površinah,
- sečne ostanke umakniti globlje v gozd, stran od pohodnih in rekreacijskih poti ter urbane infrastrukture,
- hlodovine ne odlagati na mesta, kjer bi bilo moteno gibanje ali koriščenje urbane infrastrukture,
- poškodovane trase pohodnih, planinskih in rekreacijskih poti ter urbano infrastrukturo je treba po končanem delu (sečnja, spravilo) sanirati (ureditev sečišča) v skladu s Pravilnikom o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov ter jih po izvedbi gozdnih del povrniti v prvotno stanje,
- po končani sečnji in spravilu je za vzpostavitev prvotnega stanja na gozdnih prometnicah dolžan poskrbeti lastnik / izvajalec / upravljavec gozdov, za vzpostavitev prvotnega stanja na trasah planinskih poti pa skrbnik planinskih poti. To velja tudi takrat, ko je gozdna prometnica hkrati tudi planinska pot,
- pri načrtovanju novih gozdnih prometnic se v največji možni meri upošteva potek planinske poti, ki je razviden iz evidence gospodarske javne infrastrukture.

Pri izvajanju gospodarjenja z gozdom je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- na točkah s slikovitim razgledom izvajati vedutno sečnjo,
- prilagoditi čas sečnje obisku v gozdu,
- izvajati različne preventivne ukrepe zaradi varnosti obiskovalce,
- prioriteto izvajanje sanitarne sečnje na močno obiskanih območjih,
- v primeru del v gozdu je potrebno poskrbeti za varnost obiskovalcev, pravočasno in na primeren način obvestiti obiskovalce o delih in poti za čas izvajanja del zapreti,
- uporaba prijaznejših tehnologij pri gradnji in spravilu lesa,
- upoštevati rekreacijsko in turistično funkcijo pri načrtovanju gozdnih prometnic; gozdne prometnice v teh območjih se po možnosti načrtuje tako, da lahko služijo tudi rekreaciji,
- skrbno izvajati gozdni red na in ob gozdnih prometnicah.

Usmeritve, ki se nanašajo na rekreacijsko ter turistično infrastrukturo ter na odnose z javnostmi:

- obisk naj se usmerja v skladu s členitvijo gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma,
- usmerjanje rekreacijske, turistične in druge rabe gozda na za to primerna območja (na predelih gozdnega prostora, kjer zaradi obremenjenosti z rekreacijo oziroma turizmom prihaja do nesoglasij in konfliktov z drugimi funkcijami gozdov, se skuša obiskovalce usmerjati na druga območja oziroma obisk razpršiti, s pomočjo informiranja in izobraževanja ter v skrajnih primerih z urejanjem alternativnih poti ali gradnjo drugih objektov),
- ureditev in prilagajanje planinskih poti in drugih močno obiskanih poti v gozdovih s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo oziroma poti, ki prečkajo erodibilna območja,
- načrtovanje ustrezne opreme ter vzdrževanje rekreacijske in turistične infrastrukture,
- obveščanje javnosti o stanju gozdov, večjih posegih in urejanju infrastrukture; v primerih, ko gre za večje sanacije po ujmah in drugih posegih, ki bi utegnili zanimati javnost, se na

teren za obdobje dela postavi informativne table (vsebina: vzrok posega, postopek, načrtovalec in izvajalec del),

- v primeru izvajanja del na območju varovalnega pasu planinske poti je treba o tem obvestiti skrbnika planinske poti, še zlasti v primeru potrebe po objavi obvestila o nevarnosti na poti ali začasni zapori poti,
- nadomestiti je potrebno poškodovane ali odstranjene planinske oznake oz. o tem vsaj obvestiti skrbnika planinske poti,
- sodelovanje z zainteresiranimi souporabniki gozdnega prostora in z lokalnimi skupnostmi,
- spodbujanje upravljavcev k spremljanju obiska na močno obiskanih predelih in pridobivanju ocen vpliva na naravo, po potrebi ukrepanje.
- Usmeritve za gospodarjenje z raziskovalno funkcijo
- V obravnavani GGE so gozdovi s poudarjeno raziskovalno funkcijo prepuščeni naravnemu razvoju. Potrebna je spremljava stanja in sprememb v teh gozdovih. Vzpodbuditi je potrebno raziskovalno dejavnost v teh gozdovih.

Usmeritve za gospodarjenje z estetsko funkcijo

Pri estetski funkciji se smiselno upošteva usmeritve za rekreacijsko in turistično funkcijo.

Na območjih s poudarjeno estetsko funkcijo je potrebno ohranjati zanimivosti v gozdnem prostoru, urejenost gozdov v okolici objektov kulturne in naravne dediščine ter poučne, rekreativne in turistične funkcije. Infrastruktura in oznake naj bodo zasnovane tako, da niso estetsko moteče.

Usmeritve za gospodarjenje s higiensko-zdravstveno funkcijo

Za zagotavljanje higiensko-zdravstvene funkcije je potrebno ohranjati in oblikovati mehansko stabilne gozdove, zlasti na izpostavljenih legah v okolici večjih emisijskih virov ter na območjih močnih vetrov. V okolici večjih krajev in emisijsko motečih objektov je potrebno v čim večji meri ohranjati obstoječe površine gozdov.

Usmeritve za gospodarjenje z raziskovalno funkcijo

V obravnavani GGE so gozdovi s poudarjeno raziskovalno funkcijo prepuščeni naravnemu razvoju. Potrebna je spremljava stanja in sprememb v teh gozdovih. Vzpodbuditi je potrebno raziskovalno dejavnost v teh gozdovih.

Proizvodne funkcije

Usmeritve za gospodarjenje z lesnoproizvodno funkcijo

Za krepitev lesnoproizvodne funkcije gozdov je potrebno dosledno upoštevati splošne smernice podane v poglavju 6.2.1 in izvrševati načrtovane ukrepe.

Usmeritve za območja, na katerih je poudarjena funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin:

Podrobnejše usmeritve za delo s semenskimi sestoji so navedene v poglavju 6.2.6. Usmeritve za delo s semenskimi objekti.

V gozdovih, kjer je prisotna čebelja paša:

- pospeševati delež kostanja in drugih medovitih drevesnih in grmovnih vrst,
- sadnja medonosnih drevesnih vrst,
- načrtno postavljati čebelnjake na ustrezna mesta, da ne ovirajo gospodarjenja z gozdovi.

V gozdovih, kjer je prisotno nabiralništvo:

- ohranjati in pospeševati drevesne vrste, ki se jih izkorišča kot druge dobrine:
- prilagoditi čas sečnje in spravila proizvodnji nelesnih gozdnih proizvodov,
- usmerjanje in izobraževanje javnosti o pravilih pridobivanja drugih gozdnih dobrin,
- izvajanje nadzora.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Temeljne in najpomembnejše usmeritve, ki jih zasledujemo pri upravljanju s prosto živečimi živalskimi vrstami, so podrobno opredeljene v Letnih lovskoupravljaljskih načrtih (v nadaljevanju: LN) in letnih načrtih lovišč (v nadaljevanju: LNL). Pri tem je razmeroma pomemben segment usmeritev vezan na ohranjanje in zagotavljanje ugodnih življenjskih pogojev divjadi in usklajevanje odnosov med gozdnim ter kmetijskim prostorom in divjadjo, oz. ostalimi živalskimi vrstami. To naj se v gozdnem ekosistemu zagotavlja s primerno, naravno strukturo in pestrostjo drevja, grmovja in zelišč. Za divjad je še posebej pomembno vzdrževanje plodonosnih vrst drevja in grmovja in mlajših razvojnih faz gozda. Gospodarjenje z gozdovi naj se, kolikor je mogoče, prilagodi življenjskim pogojem in zahtevam posameznih živalskih vrst (sečnja v zimskem času, prilagojeno gospodarjenje v t.i. mirnih conah, ohranitev posameznih dreves za duplarje, ohranjanje gozdnih enklav v kmetijski krajini, ohranjanje obvodne vegetacije, prilagojena gradnja gozdne infrastrukture itn.

Za uspešno upravljanje z divjadjo v GGE je treba stremeti k povečevanju deleža mladih razvojnih faz v gozdovih. Slednje je nujno za zagotavljanje ustreznih prehranskih in bivalnih potreb številnih prostoživečih živalskih vrst. Težiti je treba k uskladitvi dejanske starostne strukture gozdov z modelnim stanjem. Zaradi premajhnega deleža naravnih mladovij je dejanski vpliv divjadi z objedanjem in drgnjenjem sadik vedno moteč in lahko predstavlja argument za močno znižanje številčnosti divjadi oziroma neupravičenega povečevanja načrtov odvzema. Na območjih večjih gostot rastlinojedih parkljarjev, je smiselno mladovje in podmladek ustrezno zaščititi, predvsem s količki.

Splošne usmeritve za ohranjanje in izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali temeljijo na sonaravnem gospodarjenju z gozdom in morajo voditi v kompleksno ohranjanje in izboljšanje življenjskih razmer vseh živalskih vrst prisotnih v tem prostoru. Gozdovi GGE opravljajo pomembno funkcijo, funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti. Poleg tega, da nudi številnim vrstam življenjski prostor, je gozd pomemben tudi kot blažilec pritiskov rastlinojede divjadi na ostale kmetijske površine. Po eni strani ima intenzivno kmetijstvo za posledico, da se je povečala ponudba hrane, predvsem za srnjad, po drugi strani pa je tudi vzrok škod. Ravno gozd pa je tisti, ki blaži prevelik pritisk na intenzivne kmetijske in ostale površine, zato je potrebno z gozdovi v GGE gospodariti tako, da se:

- ohranja in ohrani pestrost drevesnih in grmovnih vrst,
- omeji zaraščanje negozdnih površin,
- poveča delež mladja in gošče,
- prilagodi nego gozdnega roba življenjskim zahtevam prostoživečih divjih živali,
- ne zmanjšuje površine manjših gozdnih kompleksov,
- vzdrževanje melioracijskih jarkov in tudi brežin vodotokov prilagodi času gnezditve, poganjanja in vzreje mladičev.

Poleg omenjenih usmeritev je potrebno še:

- evidentirati gnezdišča ujed, sov in vodne ter obvodne perjadi in oceniti njihovo ogroženost,
- aktivno varovanje ogroženih gnezdišč,
- načrtno puščanje biomase v gozdu. Izbrane duplarice in odmirajoča, polomljena drevesa se označujejo in puščajo v gozdu tako, da so v prostoru čimbolj enakomerno razporejene (puščanje 1 do 2 drevesi / ha primerni za dupla),
- spremljati številčnost in prisotnost različnih vrst ptičev pevcev.

Pri upravljanju z divjadjo v GGE je, poleg reguliranja številčnosti divjadi, potrebno nenehno težiti k uravnavanju starostne in spolne strukture posameznih vrst, skladno s sprejetimi strategijami upravljanja z divjadjo v LUO. Pomembno je še izvrševanje zakonskih predpisov glede problemov, ki nastajajo zaradi pobegov gojene divjadi iz obor. Uresničitev zastavljenih usmeritev bo možna le s tvornim sodelovanjem med gozdarji, lovci in lastniki zemljišč.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Na območju GGE so z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.) razglašeni varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom.

Varovalni gozdovi

Na območju GGE je z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.) razglašanih 45,13 ha varovalnih gozdov. V to kategorijo spadajo gozdovi rastiščnogojitvenega razreda 28001 - Vrbovja na produ, z naslednjimi odseki: 4E, 4F, 18D, 22F, 24D, 25D in rastiščnogojitvenega razreda 28005 - Gozdovi na strmih legah z odseki: 22A, 22B ter 24A.

Pri gospodarjenju z varovalnimi gozdovi je potrebno upoštevati režim gospodarjenja varovalnih gozdov, ki jih določa Uredba o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.). V varovalnih gozdovih niso glavni cilj donosi, temveč optimalno opravljanje varovalne vloge. Vsi ukrepi so malopovršinski in naj zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda. Pri tem je potrebno ohranjati naravno strukturo gozda in skupin drevja, preprečiti krčitve gozdov, vzdrževati obstoječe prometnice in ne graditi novih, nekatere dele sestojev prepustiti naravnemu razvoju, vitalnosti dati prednost pred kvaliteto, prilagoditi sečnjo in tehnologijo spravila lesa, uporabiti bio olja, zaščititi najbolj izpostavljene dele gozdov pred različnimi oblikami rekreacije in turizma. Upoštevati usmeritve, ki so podane pri usmeritvah za funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev in usmeritve za območja Natura 2000 in EPO območja ter usmeritve za naravne vrednote (NV Drava med Markovci in Zavrčem, NV Dravinja).

Gozdovi s posebnim namenom

Med gozdove s posebnim namenom, kjer gozdnogospodarski ukrepi niso dovoljeni, je vključen gozdni rezervat Gris, razglašen z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.). V GGE Vzhodne Haloze leži manjši del (4,22 ha), sicer 31,45 ha velikega gozdnega rezervata.

Za gozdni rezervat Gris s strogim varstvenim režimom veljajo naslednja določila Uredbe o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.):

- V gozdnih rezervatih s strogim varstvenim režimom so prepovedane vse gospodarske, rekreacijske, raziskovalne in druge dejavnosti, ki bi lahko kakorkoli spremenile obstoječe naravno stanje in vplivale na nemoten naravni razvoj v prihodnosti.
- Ne glede na prepovedi iz prejšnjega odstavka je v gozdnih rezervatih s strogim varstvenim režimom dovoljeno opravljati naloge javne gozdarske službe, javne službe ohranjanja narave in nadzorstvene naloge lovstva ter gozdarstva.
- Ministrstvo pristojno za gozdarstvo lahko na podlagi vloge znanstveno-raziskovalnih ali izobraževalnih organizacij dovoli opravljanje posameznih raziskovalnih ali izobraževalnih nalog potem, ko si pridobi mnenje Zavoda za gozdove in Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave. V dovoljenju se navedejo tudi pogoji za opravljanje teh nalog.
- Če vodi ob gozdnem rezervatu ali skozenj gozdna prometnica, gozdna učna pot, planinska pot, ali druga pot v javni rabi, je dovoljeno posekati drevesa (na podlagi soglasja ZGS), ki neposredno ogrožajo promet in gibanje ljudi.

Gozdovi s posebnim namenom, kjer so gozdnogospodarski ukrepi dovoljeni, obsegajo gozdove na območju zavarovanih območij in na območju naravnih vrednot (Naravovarstvene smernice ..., 2024): Kobilina - gozd, Pohorje v Halozah - nahajališče tis, Drenovec - nahajališče širokolistne lobodike in lovorolistnega volčina ter Gris - prodišče; s skupno površino 20,98 ha.

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območju naravnih vrednot so podane v poglavju Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Med pomembne objekte protipožarnega varstva lahko štejemo celotno omrežje gozdnih in lokalnih cest, saj te veliko prispevajo k dostopnosti terena. Posebej izdelanih in vzdrževanih opazovalnic za gozdne požare ali drugih namenskih objektov protipožarnega varstva v gozdovih GGE ni. Table, ki opozarjajo na nevarnost gozdnih požarov, so postavljene na nekaterih lokacijah, kjer se pogosto zadržuje večje število ljudi.

Dober pregled nad gozdovi je možen s posameznih cest, ki potekajo po grebenih v Halozah ter z določenih razglednih točk (Sedlašek - Meziniec, Sv. Mohor, Sv. Florjan, Cerkev Sv. Elizabete v Pohorju, Velika Varnica ...).

Kljub majhni možnosti požara, je treba dosledno izvajati vsa zakonska določila v zvezi z varstvom gozdov pred požari.

33. člen ZG določa:

- V gozdu ni dovoljeno kuriti, razen na urejenih kuriščih in zaradi zatiranja prenamnoženih populacij insektov in bolezni gozdnega drevja, ki ogrožajo gozdove (skladno z določili odločbe, ki jo v zvezi s tem izda ZGS lastniku gozda).
- Prepovedano je požigati travišča in ledine na območju, kjer ogenj lahko ogrozi gozd.

Glavne usmeritve za protipožarno varstvo v GGE so:

- redno vzdrževanje gozdnih prometnic za omogočanje dostopa do ogroženih sestojev,
- ob daljnovodih zagotoviti primerno oddaljenost drevja od elektrovodov,
- informiranje lokalne skupnosti o točkah, kjer bi bilo primerno postavljati urejena kurišča,
- z izobraževanjem obiskovalcev gozdov usmerjati uporabo ognja na urejena kurišča,
- izvajanje preventivnega informiranja obiskovalcev z informacijskimi tablamami o varstvu pred požari,
- obveščanje lastnikov gozdov o preventivnih ukrepih varstva pred požari,
- omejitev izvajanja gozdarskih del v ogroženih sestojih v času povečane požarne ogroženosti,
- v času povečane nevarnosti za izbruh požarov v naravnem okolju (določi in objavi jo Republiška uprava za zaščito in reševanje v sodelovanju s hidrometeorološkim zavodom) je potrebno intenzivnejše opazovanje gozdnega prostora.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V GGE so registrirani 4 semenski objekti.

Preglednica 73: Registrirani semenski sestoji v GGE

Reg.št	Ime	Drevesne vrste
3.0274	Šoljak	<i>Fagus sylvatica</i>
3.0842	Hrastje	<i>Quercus petraea</i>
3.0481	Nanika	<i>Quercus petraea</i>
3.0410	Dravinjski vrh	<i>Acer campestre</i>

Potrebna je vsakoletna spremljava semenjenja v vseh semenskih sestojih.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Tehnologija dela

Odločujoče pri izbiri ustrezne tehnologije je način in usmerjenost gospodarjenja z gozdovi, reliefne razmere ter strukturiranost gozdov (lastniška in sestojna).

Motorna žaga bo tudi v naslednjem desetletju ostala glavno orodje pri sečnji. V zasebnih gozdovih se vedno pogosteje uporabljajo motorne žage, ki so namenjene profesionalnemu delu. Vse motorne žage za delo v gozdu morajo biti opremljene z vsemi deli pomembnimi za varnost (varovalna ročica plina, spodnji razširjen del ročaja, zavora verige, lovilec verige, gumijasti čepi ali spiralne vzmeti, električno stikalo, vzdrževana veriga ...).

Najprimernejši način spravila lesa ostaja tudi v bodoče traktorsko spravilo lesa s kmetijskimi traktorji z različno stopnjo prilagoditve za delo v gozdu. Prednosti traktorske tehnologije so predvsem v veliko manjših nabavnih stroških, v manjših dimenzijah in lastni teži strojev, v cenejšem vzdrževanju, enostavnejšem rokovanju s stroji ter v večji fleksibilnosti pri organizaciji dela. Pri traktorski tehnologiji je pomemben predvsem ustrezen izbor traktorja in vitla ter ostale opreme. Pri mali posesti nabava zmogljivejših strojev in specialne opreme za delo v gozdu ni ekonomična; koristijo se traktorji, ki jih uporabljajo lastniki pri delu v kmetijskih kulturah, medtem ko je pri veliki posesti in pri podjetnikih specialna gozdarska oprema nujna. Za zbiranje lesa se mora tudi v zasebnem sektorju vedno bolj uveljavljati uporaba daljinsko vodenih priklopnih vitlov, kar omogoča varnejše delo. Trend pri spravilu mora iti v smer vožnje namesto vlačjenja, kar omogoča spravilo lesa po kolesih z gozdarskimi traktorskimi prikolicami, ki so opremljene s hidravlično nakladalno napravo.

Pri tehnologiji žičničnega spravila, je zaradi majhnih kompleksov in kratkih pravih razdalj, ki so krajše od 400 m, še v naprej najprimernejša uporaba lažjih in srednjih večbobskih žičnih žerjavov z avtomatskimi vozički. Tehnološki napredek je možen z uvajanjem uporabe daljinskega vodenja vozička, ki omogoča optimalnejše pozicioniranje vozička na nosilki, kar zmanjšuje pogostost poškodb na drevju. Zelo pomembno bo prepričevanje lastnikov gozdov, ki posedujejo gozdove na žičničarskih terenih, o prednostih žičničnega spravila in jih odvracati od gradnje traktorskih vlak v strmih, plazljivih terenih.

Uporaba strojne sečnje se pri pridobivanju lesa širi. V omenjeni GGE reliefne in sestojne danosti za strojno sečnjo niso primerne oziroma so primerne le v posameznih manjših sestojih (vprašanje ekonomičnosti). Pojavljati so se začeli tudi t.i. winchi, s pomočjo katerih je strojna sečnja možna tudi na strmejših predelih. Pri izdelavi sortimentov v vetrolomih, žledolomih in snegolomih večjih razsežnosti je uporaba strojne sečnje zaželena s stališča varnega dela in krajšega časa izdelave, kar zmanjšuje pogoje za nastanek namnožitve škodljivcev. Pred začetkom strojne sečnje je potrebno natančno načrtovanje in priprava sestojev. Sečne poti morajo biti opredeljene v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta. Upoštevati je potrebno vse dejavnike, ki bi lahko ogrozili posamezne funkcije gozda in zato predpisati omejitve oziroma priporočila: čas izvajanja del, atmosferski vplivi, optimalna velikost stroja glede na sestojne značilnosti, poškodbe gozdnih tal in sestojev ...

Najprimernejši čas aktivnosti je zimski čas. Za spravilo lesa koristimo suhe periode in čas zmrzali. Pri redčenjih v gostih in kvalitetnih drogovnjakih se poslužujemo tehnologije vrvnih linij. Zaželeno je, da so nosilci sestoja označeni, ter ogroženi nosilci tudi individualno zaščiteni.

Pri izvajanju sečnje in spravila, predvsem na večjih površinah, je potreben nadzor. Pri spravilu lesa je težnja voznikov, da se s strojem približajo čim bližje sortimentu, zato se s stroji gibajo tudi izven označenih prometnic, kar povzroča večje poškodbe v gozdu. Pomembno je kontrolirati osnovno in najvažnejše sekundarno omrežje - stalne vlake (prevoznost po končanem delu, odvodnjavanje, priključki na ceste ...) in sečne ostanke, če so le ti odstranjeni iz strug potokov in hudournikov.

Spodbujati je potrebno pridobivanje, predelavo in rabo lesa na podeželju, še posebej med lastniki gozdov in s tem povečati dodano vrednost lesu. Povečati je potrebno število kmetij z dopolnilno dejavnostjo primarne predelave lesa, saj lahko ta dejavnost pomembno prispeva k razvoju podeželja.

Le z novimi oblikami interesnega združevanja lastnikov gozdov (predvsem manjših) bo možno v gozdove uvajati modernejšo tehnologijo, doseči večje učinke pri trženju lesa in večjo stopnjo izkoriščanja proizvodnih potencialov gozdov. Povezanost lastnikov lahko učinkovito reši tudi nezadovoljivo tehnično opremljenost ter nezadostno usposobljenost lastnikov gozdov za dela v gozdu - zaradi majhnih gozdnih posesti in zaradi majhnega obsega del so lastniki gozdov praviloma zelo slabo opremljeni za delo v gozdu, saj se jim ne zdi smotrno veliko investirati v opremo; to se odraža v manjših učinkih in večjem številu nesreč v gozdu. Promovirati je potrebno delo usposobljenih izvajalcev v gozdovih.

Priprava in gradnja gozdnih prometnic

Pri strokovnih odločitvah o upravičenosti gradnje prometnice je potrebno analizirati trenutne razmere spravila lesa, preveriti ostale funkcije gozda ter morebitne omejitve pri gospodarjenju, ki izvirajo iz tega naslova ter ugotoviti ekonomski učinek gradnje nove prometnice. Gozdne prometnice moramo načrtovati kompleksno, ne glede na posestne meje, lastnike gozdov pa seznanjati, poučiti o koristih vlaganj v gozdne prometnice. Gozdne prometnice je potrebno načrtovati in graditi tako, da se pri tem kar najmanj škoduje gozdnemu ekosistemu, upoštevati je potrebno tudi pogostost neurij. Gradnja naj se ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal.

Pri odpiranju gozdov z gozdnimi prometnicami moramo upoštevati strokovne osnove oziroma razloge, zakonske predpise in strokovne smernice, ki se nanašajo na to področje, možnost financiranja lastnikov gozdov in dosežena soglasja lastnikov zemljišč po katerih bodo potekale načrtovane prometnice.

V obravnavani GGE je potrebno pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic upoštevati naravovarstvene usmeritve:

- za zavarovana območja (Spomeniki narave - rastišča redkih rastlin v k.o. Drenovec, Spomeniki narave - rastišče tise v k.o. Pohorje);
- za naravne vrednote lokalnega pomena in naravne vrednote državnega pomena (Veliki Okič - suhi travnik, Strmec - mokrotni travnik, Korošček hrast, Velika Varnica - lipa, Belavšek - tista, Strmec - skorš, Strmec - bodiki, Henekovi bukvi, Drava - reka 1, Dravinja, Drava med Markovci in Zavrčem, Gris - prodišče, Kobilina - gozd, Drava - rečna loka 2, Drenovec - rastišče širokolistne lobodike in lovorolistnega volčina, Pohorje v Halozah - nahajališče tis, Cingolica - odprta jama);
- za ekološko pomembna območja (Vinorodne Haloze, Drava - spodnja);
- za posebna varstvena območja - Natura 2000 (SI5000011 Drava, SI3000220 Drava, SI3000117 Haloze vinorodne),
- za upravljavske cone (glej v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov).

Na območjih pričakovanih naravnih vrednot se investitorje pri gradnji gozdnih prometnic seznaniti z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter navodilom, da ob morebitni najdbi obvesti ZRSVN.

Pri gradnji gozdnih prometnic je za izdelavo zemeljskih izkopov najprimernejša bagrska tehnologija z uporabo bagske žlice. Pri odvodnih napravah - prepustih, predvsem manjših dimenzij, se lahko namesto betonskih cevi vgrajujejo plastične cevi, saj je polaganje plastičnih cevi zaradi enostavnejše manipulacije, boljših hidravličnih lastnosti ter daljših dimenzij, kakovostnejše. Vtočne in iztočne glave prepustov, podporni in oporni zidovi, naj bodo po možnosti grajeni iz okoliškega naravnega kamna.

Posebne usmeritve s področja upravljanja z vodami

Pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic je potrebno upoštevati predpise s področja upravljanja z vodami, med njimi tudi Usmeritve s področja upravljanja z vodami ... (2025).

Projektna dokumentacija za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del

1. Pri gradnji gozdnih prometnic je potrebno upoštevati 150. člen ZV-1 (glej poglavje 6.2.8 Usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor).
2. Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje/mnenje po ZV-1, je treba upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja (2009).
3. Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic, kot jih definira Pravilnik o gozdnih prometnicah (2009) - gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih gozdnih cest, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij), se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim in varstvenim območjem skladno z ZV-1 in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč.

V nadaljevanju so podane pomembnejše usmeritve za pridobitev vodnega soglasja/mnenja in pravice graditi v skladu z ZV-1 pri načrtovanju posegov v prostor v gozdarski dejavnosti.

Usmeritve na vodnih in priobalnih zemljiščih

- Gradnji prometnic na vodnih in priobalnih zemljiščih se je potrebno izogniti. V kolikor ne obstajajo druge možnosti, se lahko prometnica izjemoma izvede na način, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino. Na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase in iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov.
- Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh).
- Morebitno prečkanje gozdnih prometnic z grapami ali strugami nestalnih vodotokov (mulda, prepust ...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba izdelati hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanja vodotokov predlagamo večjo uporabo utrjenih prevoznih klančin.
- Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno-pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Gradbenem zakonu (2021; v nadaljevanju: GZ-1).

Usmeritve za preprečitev onesnaženja površinskih in podzemnih voda

- Odvajanje padavinske vode mora biti usklajeno z ZV-1 in predpisi sp področja varstva okolja (Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (2012 in nasl.).
- Nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano. Padavinske odpadne vode je treba prioriteto ponikati, skladno z ukrepi za padavinsko odpadno vodo, ki jih določa 17. člen Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (2012 in nasl.).
- Odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda z območij gozdnih prometnic je treba načrtovati z razpršenim ponikanjem, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijskih in plazljivih

območjih je potrebno načrtovati in izvesti tako, da ne bo povzročalo sproščanja gibanja hribin ali kako drugače ogrožalo stabilnost zemljišča oz. potenciralo erozijske procese.

- Neposredno odvajanje odpadnih voda v podzemne vode je prepovedano v skladu s 64. členom ZV-1. Odpadna voda se lahko odvaja posredno v podzemno vodo le na območjih, kjer ni vodotokov in če za območje ne veljajo prepovedi iz 12. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (2012 in nasl.).
- Vso padavinsko odpadno vodo, ki bi nastala pri gozdarski dejavnosti, je treba ohraniti neonesnaženo in jo uporabiti za odvajanje v isti vodonosnik v isti količini, ki v naravnem stanju z infiltracijo obnavlja podzemno vodo v vodonosniku, po možnosti z razpršenim ponikanjem skozi biološka aktivna tla.
- Pri načrtovanju objektov odvodnjavanja padavinskih odpadnih vod z gozdnih prometnic, zaledja gozdnih prometnic in mostu v vodotoke je treba upoštevati erozijsko delovanje voda in jih načrtovati na način, da ob nastopu visokih voda ne bo prišlo do negativnega vpliva na poplavno varnost območja.

Usmeritve na ogroženih območjih

- Načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora skladno z 11. členom Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (2008 in nasl.) upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1 in 2 te uredbe, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov. Na območju poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti, kjer še ni elementov ogroženosti, je treba skupaj z načrtovanjem prostora in ob upoštevanju pogojev in omejitev iz omenjene uredbe načrtovati in zagotoviti tudi poprejšnjo izvedbo ustreznih omilitvenih ukrepov za doseganje sprejemljivega razreda ogroženosti na območju in izven njega.
- Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je treba izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov. Ta usmeritev se do potrditve podlag (erozijska, plazljiva območja) izvaja selektivno glede na dejansko zaostrenost terenskih razmer.
- Gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana. Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z goseničarji).

Usmeritve na referenčnih odsekih

- Gozdne prometnice, ki lahko povzročijo spremembe morfoloških značilnosti, niso dovoljenje na referenčnih odsekih skladno s 5. členom Uredbe o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (2016 in 2023), na vodotokih gorvodno in dolvodno od referenčnih odsekov pa so dovoljene le, če se v postopku odločanja o izdaji vodnega soglasja ugotovi, da se zaradi sprememb morfoloških značilnosti, povezanih s temi posegi, stanje površinske vode na referenčnem odseku ne bo poslabšalo.
- Prečkanje gozdnih prometnic z vodotoki na referenčnih odsekih ni dovoljeno.

Vzdrževanje gozdnih prometnic

Gozdne ceste skupaj z objekti (mostovi, podpornimi zidovi, idr.) se morajo redno vzdrževati tako, da se ohranja prevoznost, omogoča njihova varna uporaba, zagotovi gospodarnost vlaganj, preprečijo škodljivi vplivi na bližnjih zemljiščih in motnje v pomembnih življenjskih prostorih prosto živečih živali.

Trenutno in perspektivno zagotovljena sredstva ne omogočajo pričakovano visoke kvalitete vzdrževanosti vseh gozdnih cest. Z letnimi plani dinamike vzdrževanja je potrebno ukrepe usmeriti na glavne izvoznice iz večjih gozdnih predelov, na ceste obremenjene s prometom za socialne funkcije in ceste, kjer lastniki sodelujejo z dodatnimi sredstvi in delom. Stranske in manj obremenjene gozdne ceste naj bi se vzdrževalo po dinamiki na dve do tri leta. Z zagotavljanjem dodatnih sredstev je potrebno vsaj na 1 km gozdnih cest letno izvesti investicijsko vzdrževanje z izdatnejšo zamenjavo in dodajanjem obrabne vozne plasti. Ukrepi vzdrževanja morajo biti usmerjeni na ureditev vodnih razmer in izboljšanja vozniških in varnostnih elementov cest.

Pri vzdrževanju gozdnih cest bodo stroški utrjevanja cestišč vedno večji problem. Vzrok je pospešena podražitev nasipnih agregatov in dražji prevozni stroški. Zato bo v prihodnje zelo aktualna reciklaža zgornjega ustroja makadamskih vozišč. Pri najbolj prometno obremenjenih in slabo nosilnih prometnicah bo potrebno uvajanje novih tehnologij za stabilizacijo cestišč.

Državne in občinske javne ceste ter njihovo posodabljanje (asfaltiranje) spreminjajo prometne in pravilne razmere. Ob priključkih vlak na te ceste ni možno skladiščiti lesa, pravilna sredstva z verigami ne morejo več na asfalt ..., zato je potrebno načrtovati pomožna skladišča lesa ob javnih cestah. S tem je povezana tudi izgradnja krajših cestnih odcepov do pomožnih skladišč ali pa prestavitev traktorskih vlak.

6.2.8 Usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor

Sodelovanje ZGS pri izdelavi in sprejemanju prostorskih planskih aktov lokalnih skupnosti je nujna in učinkovita oblika pri usmerjanju rabe prostora, ob kateri lahko ZGS pravočasno opozori na posebej vredne predele gozda in ponudi z vidika gozda ustreznejše alternative.

V skladu z 21. členom ZG je za posege v gozd oziroma gozdni prostor treba pridobiti soglasje ZGS. Mnenje ZGS se mora pridobiti tudi za graditev objektov zunaj gozda, če je iz poročila o vplivih na okolje razvidno, da bi objekt ali posledice delovanja objekta negativno vplivali na gozdni ekosistem in funkcije gozda. Soglasja iz tega člena ni mogoče izdati, kadar je mogoče pričakovati, da bodo vplivi posega v prostor bistveno ogrozili funkcije gozdov. Pri presoji predvidenih prostorskih ureditev je potrebno upoštevati ovrednotenje funkcij gozdov iz gozdnogospodarskih načrtov kot je navedeno v 21. členu ZG.

Na erozijskih, plazljivih in poplavnih območjih naj se po ZV-1 pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor ter načrtovanju in umeščanju gozdnih prometnic na ogroženih območjih, kot so erozijska, plazljiva, plazovita in poplavna območja, upoštevajo veljavni predpisi s področja upravljanja z vodami in usmeritve DRSV.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 pridobiti vodno soglasje, ki ga izda naslovni organ.

Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču,
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1,
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice,
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih,
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda,
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik,
- hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Pri prostorskem načrtovanju in posegih v prostor v območjih kulturne dediščine so podatki o varstvenih režimih, ki jih je treba pri tem upoštevati, podrobneje opisani in pojasnjeni v Priročniku pravnih režimov varstva (https://gis.gov.si/MK_eVRDpredpis/P_11_11_02.htm).

Splošne usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor

Osnovno vodilo pri upravljanju rabe gozdnega prostora je delež gozda in njegova prostorska razporeditev, stopnja poudarjenosti funkcij gozda, omejitve, ki izhajajo iz predpisov (npr. varovalni gozdovi) in usmeritve za temeljna razvojna območja gozdov in gozdnega prostora, ki so prikazana na sliki 19 v GGN GGO (2023). Na splošno velja, da se posege v gozd usmerja na območja slabših rastišč in na površine, ki so se v zadnjih desetletjih zarasle oziroma so v zaraščanju. Za potrebe širitve urbanizacije naj se prednostno izkoristi obstoječe degradirane urbane površine, šele nato je mogoča širitev na območja gozdnih površin. Pri širitvah naselij v območja gozdov naj se zagotovi zadosten varnostno-oskrbni pas (vsaj v širini sestojne višine odraslega gozda - običajno 25 m). Pri presoji posegov v prostor je treba poskrbeti, da se s širjenjem naselij ali industrijskih con ne prekine selitvenih poti divjadi. Pri gradnji večjih linijskih objektov (plinovodi, avtoceste, elektrovi ipd.) je potrebno v največji možni meri izkoristiti obstoječo infrastrukturo. Pri posegih, ki fizično razdelijo prostor in prekinajo selitvene poti prostoživečih živali, je treba zagotoviti nadomestne poti in ustrezne (bio)tehnične ukrepe. Kjer so selitvene poti prekinjene zaradi preteklih posegov (npr. odseki avtocest), si je treba prizadevati za njihovo ponovno vzpostavitev (izgradnja zelenih prehodov).

V kmetijski in primestni krajini gozdove varovati in ohranjati vsaj v obstoječem obsegu oziroma v obsegu, ki zagotavlja trajno uresničevanje mnogonamenske vloge gozda. Prednostno ohranjati ostanke ravninskih gozdov in gozdov v varovanih območjih naravnih vrednot in kulturne dediščine. Ohranjati in osnovati skupine drevja, posamezna drevesa, obvodno gozdno rastje, protivetrne pasove in omejke zunaj gozda. Gozdove z močno poudarjenimi ekološkimi ali socialnimi funkcijami razglasiti kot gozdove s posebnim namenom oziroma jih strogo varovati pred dejavnostmi, ki bi predstavljale prekomerno obremenitev ali grožnjo določenim funkcijam gozdov. V primeru neobhodnih posegov v gozdove naj se osnuje nadomestne gozdne površine, kar še posebej velja v krajinah z manj kot 10 % gozda.

V gozdnati krajini je potrebno varovati gozdove na rastiščih z nadpovprečno proizvodno sposobnostjo, gozdove z močno poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami ter ohranjati selitvene povezave prostoživečih živalskih vrst med posameznimi gozdnimi kompleksi. Krčitve gozdnih površin prednostno usmerjati na slabše produktivna rastišča, zemljišča v zaraščanju in gozdove v mlajši razvojni fazi s slabo zasnovo oziroma slabe kakovosti.

Merila za presojo sprejemljivosti posegov v gozdni prostor:

- V varovalnih gozdovih, gozdnih rezervatih in naravnih rezervatih posegi v prostor praviloma niso dopustni. Gospodarjenje in ravnanje z gozdovi v gozdnih rezervatih (gozdovi s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni) mora biti v skladu z določili 7., 8. in 9. člena Uredbe o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.), oziroma s predpisi lokalne skupnosti, če je ta območja razglasila lokalna skupnost. V varovalnih gozdovih se posegi dopuščajo izjemoma, kadar ni nobene druge rešitve in je poseg nujen. V tem primeru je treba pridobiti dovoljenje Ministrstva pristojnega za področje gozdarstva in po potrebi izvesti ustrezne omilitvene ukrepe.
- V večnamenskih gozdovih, ki imajo na prvi stopnji poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi dovolijo le v primerih, kadar so posegi nujni in zanje ni druge možnosti.
- Posege v prostor, ki lahko bistveno poslabšajo življenjske razmere divjadi, je potrebno omejiti ali opustiti v celoti, kot zahteva 30. člen Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.; v nadaljevanju: ZDLov-1). Pri posegih v prostor, ki lahko bistveno spremenijo življenjske razmere divjadi, je treba upoštevati 30. člen ZDLov-1. Pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor je treba upoštevati omejitve opredeljene v 31. členu ZDLov-1. Za posege in dejavnosti v gozdnem prostoru, ki lahko pomembno vplivajo na življenjske razmere divjadi in ostalih prostoživečih živalskih vrst, se smiselno upoštevajo usmeritve navedene v poglavju 7.5 Lovsko upravljavskega načrta za X. Slovensko goriški, XV. Ptujsko - Ormoški in Pohorski LUO (2021–2030), katere se nanašajo na usklajevanje rabe prostora.
- V osrednjih delih velikih kompleksov gozdov ni dopustno postavljati objektov, ki ne služijo za namen gospodarjenja z gozdovi ali za raziskovalne in poučne potrebe, na račun gozda je dopustno osnovati le travne in v določenih primerih vodne površine.

- Vsak poseg v gozd in gozdni prostor mora biti izveden v minimalnem potrebnem obsegu tako, da se zagotovi čim manjšo krčitev gozda in poseg na gozdna tla ter da se razmere za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi ne poslabšajo. Kadar to ni mogoče, je treba izvesti omilitvene ukrepe, da se ponovno vzpostavi prvotno ali izboljšano stanje (npr. gradnja nadomestne gozdne prometnice). S posegi v prostor ni dovoljeno zapirati dostopov do gozda po gozdnih vlakah, poteh in stezah.
- Na gozdnih zemljiščih, ki so po prostorskem aktu namenjeni gozdni rabi, je dovoljeno graditi le enostavne in nezahtevne objekte (gozdna cesta, grajena gozdna vlaka, obora za rejo divjadi, zajetje, vrtina ali vodnjak za lastno oskrbo s pitno vodo, vrtina ali vodnjak, ki je potrebna za raziskave, čebelnjak, gozdna učna pot, kolesarska steza, planinska pot, sprehajalna pot, trimska steza) za potrebe gozdarske dejavnosti, za namen športa, rekreacije in izobraževanja ter objekte javnega pomena, v skladu z določili prostorskih aktov. Umeščanje objektov v prostor mora biti v skladu z veljavno zakonodajo. Umeščanje vetrnih elektrarn v prostor je sprejemljivo samo na podlagi izvedenih presoj sprejemljivosti posega v prostor, sprejemljivosti posega za prostoživeče živalske vrste ter presoje življenjskih možnosti divjadi. Umeščanje drugih energetskih objektov in naprav v prostor naj se načrtuje tako, da se kolikor je le mogoče upošteva značilne naravne prvine kot so gozdni rob, podnožje pobočij, reliefne značilnosti ter vidnost naselij in značilne vedute.
- Čebelnjake je dopustno postavljati samo na zemljiščih, ki so s pašnim redom določena za stalne čebelnjake in na stojiščih za začasen dovoz čebel na pašo. Iz mnenja čebelarske svetovalne službe mora biti razvidno, da je postavitev čebelnjaka skladna s predpisi, ki urejajo čebelarstvo.
- KARTA F »Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma« v prostorskem delu GGN GGO za obdobje 2021–2030 določa območja gozdnega prostora, v katerih sta načeloma mogoči ježa in vožnja s kolesom brez motorja po označenih gozdnih vlakah in drugih poteh, pri čemer pa je le osnovna orientacijska strokovna podlaga za presojo oziroma odločanje; dopustnost tovrstne rabe je sicer treba presoditi za vsako posamezno lokacijo posebej.

Podrobnejše usmeritve za posege in ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov

- Posege in ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov, je treba načrtovati tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob.
- Sekanje, požiganje ali drugačno uničevanje živih mej, grmišč in s suho zarastjo poraslih površin po pašnikih, travnikih in poljih, so v skladu s 5. odstavkom 32. člena ZDLov-1 prepovedani v času gnezdenja ptic in poganja mladičev, med 1. marcem in 1. avgustom.

Podrobnejše usmeritve za posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov

- Posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov, je treba načrtovati tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob. Za posamezne vrste objektov je potrebno zagotoviti naslednje minimalne odmike:
 - stavbe morajo biti odmaknjene vsaj 25 m od gozdnega roba,
 - ostali objekti, posegi in ureditve, ki so v nivoju zemljišča morajo biti odmaknjeni od gozdnega roba najmanj 1,0 m,
 - če ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območja gozdov, zahtevajo objekte, morajo biti le-ti odmaknjeni najmanj 4 m od gozdnega roba.

V projektni dokumentaciji je možno opredeliti tudi manjši odmik od zgoraj navedenih, če je iz soglasja ZGS razvidno, da manjši odmik ne povzroča negativnega vpliva na gozdni rob oziroma na funkcije gozdov in gozdnega prostora.

- Z regulacijo vodotokov ali osuševanjem zemljišč, v skladu z odstavkom 33. člena ZDLov-1, ni dovoljeno uničevati močvirij oziroma vlažnih biotopov.

- V skladu s 4. odstavkom 33. člena ZDLov-1, je v času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, prepovedano sekati zarast ob vodnih bregovih, čistiti odvodne kanale in prazniti vodna zajetja.

Podrobnejše usmeritve za krčitve gozdov

Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so:

- gozdni rezervati,
- varovalni gozdovi,
- gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve,

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so:

- na zavarovanih območjih se krčitve lahko izvajajo le izjemoma, v kolikor niso prepovedane z aktom o zavarovanju in so v skladu s cilji zavarovanja in načrta upravljanja zavarovanih območjih,
- gozdovi, kjer so ekološke funkcije poudarjene na prvi stopnji,
- območja z močno poudarjenimi ekološkimi funkcijami, kadar ni mogoče pričakovati bistvenega vpliva na funkcije gozda; krčitve v obliki ozkih zajed oziroma ozkih pasov kmetijskega zemljišča v kompleksu gozdov niso dopustne,
- gozdovi na plazljivih in erozijskih območjih, kjer je skladno z ZV-1 prepovedano krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč in krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- gozdovi na vodovarstvenih območjih ter na poplavnem območju. Posegi na teh območjih se lahko izvedejo samo na podlagi vodnega soglasja (ZV-1). Usmeritve so navedene v Poglavju 6.2.2. Za vodovarstvena območja so usmeritve navedene v usmeritvah za gospodarjenje s hidrološko funkcijo, za poplavna območja so navedene pri usmeritvah za gospodarjenje na območjih s poudarjeno funkcijo varovanja zemljišč,
- gozdovi na območju gozdnih učnih poti (50 m buffer),
- sklenjena območja gozdov, razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (200 m buffer),
- ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave,
- območja upravljavskih con v skladu z Naravovarstvenimi smernicami,
- botanične, zoološke, ekosistemske in hidrološke naravne vrednote ter neposredna okolica jam in brezen - krčenje gozda se ne izvaja,
- gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave,
- manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je majhna gozdnatost (pod 10 %),
- plazljiva območja z veliko do zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov,
- potencialna erozijska območja - ukrepi zahtevni.

Plazljiva območja z veliko do zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov:

V skladu z Opozorilno karto plazov: Plazljiva območja iz NUV1 (GEOZS_NUV1_PLAZLJIVA_OBMOCJA v merilu 1 : 250.000) je v območju GGE skupaj 2.501,64 ha gozdov, v katerih je določena velika do zelo velika verjetnost pojavljanja zemeljskih ali hribinskih plazov.

- Na teh območjih je potrebno glede na lokacijo presoditi* ali gre v skladu z usmeritvami iz 88. člena ZV-1 za poseg, ki lahko pospešuje plazenje zemljišč na dejanskih plazljivih območjih (kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev) in od lastnika v skladu s pogoji DRSV (10. točka Usmeritev s področja upravljanja z vodami) in 150. členom ZV-1 smiselno zahtevati pridobitev ustreznih dovoljenj pristojnih inštitucij.
- Pri tej presoji naj se uporabljajo tudi natančnejše karte nevarnosti pojavljanja pobočnih masnih premikov (merilo 1:25.000) na pregledovalniku <https://geohazard.geo-zs.si/>.

Opozorilna karta plazov: Plazljiva območja iz NUV1 1 : 250.000 se uporablja le na območjih, kjer Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov SKUPNA - GeoZS 1 : 25.000 še ni izdelana.

*Opomba: navkljub dejstvu, da so po 88. členu ZV-1 krčitve na plazljivih območjih prepovedane, menimo, da je zaradi nenatančnosti merila (1 : 250.000), v katerem so izdelane karte verjetnosti plazenj, pri upoštevanju usmeritev iz ZV-1, za ta območja v praksi potrebna dodatna presoja.

Potencialna erozijska območja - zahtevni in strogi ukrepi:

V skladu z Opozorilno karto erozijskih območij iz NUV1 (PUH_NUV1_OPK_EROZIJE v merilu 1 : 250.000) je na območju GGE 3.365,56 ha gozdov, kjer so določena potencialna erozijska območja - zahtevni ukrepi. Območij gozdov v GGE s strogimi ukrepi ni.

- Na teh območjih je potrebno glede na lokacijo presoditi* ali gre v skladu z usmeritvami iz 87. člena ZV-1 za poseg na dejanskih erozijskih območjih (zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode), in od lastnika v skladu s pogoji DRSV (9. točka Usmeritev s področja upravljanja z vodami) in 150. členom ZV-1 smiselno zahtevati pridobitev ustreznih dovoljenj pristojnih inštitucij.
- Pri tej presoji naj se uporabljajo tudi natančnejše karte nevarnosti pojavljanja pobočnih masnih premikov (merilo 1 : 25.000) na pregledovalniku <https://geohazard.geo-zs.si/>.

*Opomba: navkljub dejstvu, da so po 87. členu ZV-1 krčitve na erozijskih območjih prepovedane, menimo, da je zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem je izdelana opozorilna karta erozije, pri upoštevanju usmeritev iz ZV-1, za ta območja v praksi potrebna dodatna presoja.

Podrobnejše usmeritve za posege na ogroženih in varstvenih območjih ter na referenčnih odsekih

- Usmeritve za posege na ogroženih območjih (poplavna, erozijska, plazljiva območja) so podane v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij, v podpoglavju Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev.
- Usmeritve za posege na varstvenih območjih so podane v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij, v podpoglavju Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo.
- Vsi načrtovani posegi na poplavnem območju morajo biti usklajeni s pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (2008 in nasl.).
- Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1 (glej poglavje 6.2.2 Usmeritve za hidrološko funkcijo).
- Pri načrtovanju posegov na vodna in priobalna zemljišča je potrebno upoštevati usmeritve za načrtovanje in izvajanje ureditev z vidika preprečevanja poslabšanja ekološkega stanja voda, ki so Priloga 6 Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami, pa tudi usmeritve za preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst rastlin med izvajanjem gradbenih del na vodnih in priobalnih zemljiščih, ki so Priloga 7 Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami.
- Na vseh vodnih telesih površinskih in podzemnih voda je potrebno upoštevati, da so novi posegi izvedeni le na način, da se ne poslabša stanja voda, medtem ko je na vodnih telesih, na katerih je z Načrtoma upravljanja voda za obdobje 2023–2027 ugotovljeno, da okoljski cilji niso doseženi in da je potrebno izvesti dopolnilne ukrepe skladno s Programom ukrepov upravljanja voda, nove posege možno izvesti le na način, da se ne poslabšuje stanja voda in hkrati ne onemogoča doseganje dobrega stanja voda.
- Posege v prostor je na načrtovanih vodovarstvenih območjih treba načrtovati in izvajati na način, da ne pride do negativnega vpliva na načrtovana vodovarstvena območja.

Ogrožena in varstvena območja po ZV-1 so prikazana na KARTI 7 prostorskega dela, bolj podrobno pa na Atlasu voda:

<https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

- Usmeritve za posege na referenčnih odsekih so podane v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij, v podpoglavju Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo.

Usmeritve za preprečitev negativnega vpliva na izvajanje rabe vode

- Ukrepi se v gozdovih izvajajo na način, da se prepreči negativni vpliv na izvajanje veljavnih vodnih pravic (po 119. členu ZV-1) in evidentirane posebne rabe vode (po 108. členu ZV-1) ter prisotnost drugih vodnih virov. Prav tako posegi ne smejo omejevati splošne rabe vode (po 105. členu ZV-1).

Usmeritve za preprečitev onesnaženja površinskih in podzemnih voda

- Posegi morajo biti v izhodišču načrtovani tako, da ne zmanjšujejo naravnih zadrževalnih sposobnosti krovnih plasti, v prvi vrsti njihove debeline in prepustnosti. S tem se ne povečuje ali pospešuje prenos onesnaževal v globino in tudi ne povzroča poslabševanja kakovosti podzemne vode (3. člen Uredbe o stanju podzemnih voda (2009 in nas.)).

Usmeritve za preprečitev negativnega vpliva na izvajanje rabe voda

- Pri načrtovanju posegov je treba preprečiti negativni vpliv na izvajanje obstoječe posebne rabe vode (že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1, in evidentirana posebna raba vode skladno z določili 108. člena ZV-1) ter prisotnost drugih vodnih virov, na območju GGN. Prav tako posegi ne smejo omejevati splošne rabe vode, za kar morata skladno s 105. členom ZV-1 biti izpolnjena dva pogoja:
 - zagotovljen mora biti prost dostop do vodnega ali morskega dobra za osebne potrebe in športne aktivnosti (kopanje, drsanje, potapljanje ipd.),
 - omogočeno mora biti gašenje požarov ter druge naloge zaščite in reševanja.

Nedovoljeni posegi

Pri nedovoljenih posegih v gozdni prostor je na območjih, kjer so ogrožene funkcije gozda na prvi stopnji, potrebno v čim krajšem času zagotoviti ustrezno obnovo gozda.

Nadomeščanje kmetijskih zemljišč

Vzpostavitev novih nadomestnih kmetijskih zemljišč v območju gozdov je dopustna le na površinah, ki so se v zadnjih desetletjih zarasle oziroma so v zaraščanju. Dodatno krčenje zaradi iskanja nadomestnih zemljišč je nedopustno v predelih, kjer je gozda že sedaj malo (kmetijska in primestna krajina). Nadomestna zemljišča se lahko poišče v predelih, kjer je gozdov dovolj in kjer krčitev ne ogroža zagotavljanja ostalih funkcij gozdov.

Večfunkcionalna območja

V večfunkcionalnih območjih, predvsem na lokacijah, kjer lahko pride do nesoglasij pri rabi prostora, je treba aktivnosti v prostoru predhodno uskladiti z nosilci upravljanja s prostorom in javnostjo. Za ohranjanje in izboljšanje razgleda na objekte kulturne in naravne dediščine ter na območjih razglednih točk se v sodelovanju s pristojno službo za varstvo kulturne dediščine in lastniki gozdov izvaja vedutne sečnje.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih

V GGE je evidentiranih 23,00 ha gozdnih zemljišč pod daljnovodi in 8,48 ha gozdnih zemljišč znotraj obor.

Usmeritve za zemljišča pod daljnovodi:

- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru ni dopustna uporaba arboricidov in herbicidov,
- čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba izvajati pogosto in z nizko intenziteto. Vzdrževati stopničasto strukturo gozdnega roba. Časovni interval med posameznimi ukrepi čiščenja trase oziroma vzdrževanja gozdnega roba je od 5 do 8 let,
- čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba se lahko izvaja le v obdobju med 1. avgustom in 1. marcem, to je izven obdobja intenzivne rasti vegetacije, poganjanja mladičev in gnezdenja ptic,

- pri vseh delih na trasah daljnovodov ohranjati in zagotavljati prehodnost gozdnih prometnic in neoviran pretok vodotokov,
- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru izvajati ukrepe, ki prostoživečim živalim zagotovijo prehransko in strukturno pestra grmišča.

Usmeritve za zemljišča znotraj obor:

- upravljalca je dolžan vzdrževati ograjo, tako da ta ne omogoča prehoda divjadi,
- v primerih, ko divjad iz kakršnega koli razloga preide ograjo, mora upravljalca obore o tem obvestiti pristojno lovsko inšpekcijo in upravljalca lovišča v katerem se obora nahaja,
- znotraj obore naj se pospešuje plodonosno drevje in vzdržuje grmovni sloj.

6.2.10 Usmeritve za območja gozdov, kjer posamezna izbira drevja za posek ni potrebna

V GGE ni območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna, zato KARTA ŠT. 10 v merilu 1 : 10.000, ki je namenjena prikazu območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek, ni izdelana.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Skupen možen posek znaša 357.094 m³ in se je glede na načrtovan posek preteklega ureditvenega obdobja povečal za 81.301 m³ oz. za 29,5 %. Od tega je načrtovanih 67,6 % pomladitvenih sečenj in 32,4 % redčenj. Možen posek predstavlja 22 % od lesne zaloge in 99 % od prirastka. V skupnem možnem poseku je 93,2 % listavcev.

Preglednica 74/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za GGE (v m³)

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.				
Iglavci	m³	13.129	11.315	1	24.445		
	%	53,7	46,3	0,0	100,0	18,0	56,2
Listavci	m³	102.593	229.988	68	332.649		
	%	30,8	69,2	0,0	100,0	22,3	104,9
Skupaj	m³	115.722	241.303	69	357.094		
	%	32,4	67,6	0,0	100,0	22,0	99,0

Načrtovan možen posek v zasebnih gozdovih predstavlja 20,4 % od lesne zaloge in 92,1 % od prirastka zasebnih gozdov. Načrtovano je, da bo 62,9 % možnega poseka izkoriščenega v obliki pomladitvenih sečenj in 37,1 % v obliki redčenj. V možnem poseku zasebnih gozdov je 93,1 % listavcev.

Preglednica 75/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za zasebne gozdove (v m³)

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	10.178	7.687	0	17.865		
	%	57,0	43,0	0,0	100,0	17,4	54,2
Listavci	m³	86.438	155.957	0	242.395		
	%	35,7	64,3	0,0	100,0	20,7	97,1
Skupaj	m³	96.616	163.644	0	260.260		
	%	37,1	62,9	0,0	100,0	20,4	92,1

Načrtovan možen posek v državnih gozdovih predstavlja 27,7 % od lesne zaloge in 124,1 % od prirastka državnih gozdov. Načrtovano je, da bo 80,2 % možnega poseka izkoriščenega v obliki pomladitvenih sečenj in 19,7 % v obliki redčenj. Listavci predstavljajo 93,2 % v možnem poseku državnih gozdov.

Preglednica 76/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za državne gozdove (v m³)

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	2.951	3.628	1	6.580		
	%	44,8	55,2	0,0	100,0	19,7	62,7
Listavci	m³	16.155	74.031	68	90.254		
	%	17,9	82,0	0,1	100,0	28,5	133,6
Skupaj	m³	19.106	77.659	69	96.834		
	%	19,7	80,2	0,1	100,0	27,7	124,1

Redčenja so načrtovana na 79,8 % površin drogovnjakov, s povprečno jakostjo pri iglavcih 17 % in pri listavcih 15 % od lesne zaloge ter na 65,9 % površin debeljakov s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 11 % in pri listavcih 12 % od lesne zaloge. V obnovo se uvede 1,1 % površin drogovnjakov s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih in pri listavcih 26 % od lesne zaloge ter 31 % površin debeljakov s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 25 % in pri listavcih 28 % od lesne zaloge. V sestojih v obnovi se nadaljuje z obnovo na 85,7 % površin s povprečno jakostjo sečenj 32 % od lesne zaloge iglavcev in 34 % od lesne zaloge listavcev. Obnova se zaključi na 14,3 % površin sestojev v obnovi. Pod »drugo« so v spodnji preglednici prikazane površine gozdov, ki so prepuščene naravnemu razvoju, oz. je v njih predviden samo posek oslabelega drevja. Površin gozdov, v katerih ukrepi niso predvideni, je 5,8 % od celotne površine gozdov.

Preglednica 77: Deleži površin razvojnih faz po vrstah sečenj in rastiščnogojitvenih razredih

RGR	Mlad.	Drogovnjaki				Debeljaki				Sestoji v obnovi			Skupaj
	pov. (ha)	pov. (ha)	redč. %	obn. %	drugo %	pov. (ha)	redč. %	obn. %	drugo %	pov. (ha)	nad. obn. %	konč. pos. %	pov. (ha)
04012	1,2	12,66	89,1	0,0	10,9	75,62	75,0	16,1	8,9	6,1	80,7	19,3	95,58
06012	14,86	300,95	78,3	0,7	21,0	1.080,55	70,3	27,9	1,8	253,75	88,7	11,3	1.650,11
06412	59,38	623,67	81,3	1,3	17,4	1.702,62	63,9	34,3	1,8	556,21	84,4	15,6	2.941,88
20001	0,00	5,46	0,0	0,0	100,0	15,95	0,0	0,0	100,0	0,00	0,0	0,0	21,41
20005	0,00	2,61	44,1	0,0	55,9	21,11	21,1	6,9	72,0	0,00	0,0	0,0	23,72
21012	0,00	0,62	0,0	0,0	100,0	3,6	0,0	0,0	100,0	0,00	0,0	0,0	4,22
Skupaj	75,44	945,97	79,8	1,1	19,1	2.899,45	65,9	31,0	3,1	816,06	85,7	14,3	4.736,92

Karta ukrepov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (KARTA ŠT. 8)

Skladno z ZG je predvidena izdelava karte območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna, vendar takšnih območij v GGE ni izločenih, zato karta (KARTA ŠT. 10) ni izdelana.

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Priprava sestoja je predvidena na 101,19 ha debeljakov in drogovnjakov, ki jih bomo uvajali v obnovo in v sestojih v obnovi, v katerih bomo nadaljevali obnovo. Nega mladovij je predvidena na 79,68 ha površin. Sadnja je načrtovana na 8,03 ha, kjer ni mogoče pričakovati podmladka z zadovoljivo sestojno zasnovo, oz. so se površine zaplevelile. Posajene sadike je potrebno zaščititi pred objedanjem divjadi s količenjem ali tulci. Posajene sadike naj se po potrebi obžejejo s štirimi do petimi ponovitvami. Obseg obžetve vključuje tudi obžetev nekaterih že obstoječih mladij. Nega mlajših drogovnjakov je predvidena na 13,95 ha. To so tanjši drogovnjaki, v katerih z redčenji še ni pričakovati donosov. Ostalo varstvo pred divjadjo vključuje vzdrževanje zaščite s tulci oz. njeno odstranitev, ko ta ne bo več potrebna. Naravni razvoj biotopov predstavlja površino naravnemu razvoju prepuščenih gozdov v ekocelicah.

Preglednica 78/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Priprava sestoja	ha	63,70	37,49	101,19
Priprava tal	ha	0,41	1,49	1,90
Sadnja	ha	0,41	7,62	8,03
Obžetev	ha	2,46	45,72	48,18
Nega mladja	ha	11,13	6,13	17,26
Nega gošče	ha	24,46	19,97	44,43
Nega letvenjaka	ha	13,21	4,78	17,99
Nega ml. drogovnjaka	ha	12,05	1,90	13,95
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	600	8.650	9.250
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	3,00	10,50	13,50
Naravni razvoj biotopov	ha	7,53	0,00	7,53

Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 9).

Spodnja preglednica prikazuje skupno število sadik po drevesnih vrstah ter ločeno po rastiščnogojitvenih razredih in lastniških kategorijah. Načrtovana je sadnja 9.050 sadik. Vrsto strukturo sadnje po lastniških kategorijah prikazuje spodnja preglednica.

Glede na lastniško kategorijo je večji obseg sadnje predviden v državnih gozdovih (indirektna premena smrekove monokulture v odsekih 89A in 90A), sadnja pa je sicer predvidena le v RGR 06412 - Predpanonska podgorska bukovja. Sadnja iglavcev ni predvidena.

Preglednica 79: Število sadik po RGR in lastniških kategorijah

RGR	G. javor	Češnja	Lipa	Hruška	Lesnika	Oreh	Kostanj	Graden	Skupaj
06412	2.900	1.800	900	150	150	200	1.500	1.450	9.050
Zasebni	400	200							600
Državni	2.500	1.600	900	150	150	200	1.500	1.450	8.450
Skupaj	2.900	1.800	900	150	150	200	1.500	1.450	9.050

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Z njimi bomo skušali v bodoče v največji možni meri slediti usmeritvam upravljanja z divjadjo in drugim prostoživečim živalskim vrstam ter njihovim življenjskim potrebam, ki so podrobneje navedena v lovsko upravljavskem načrtu lovsko upravljavsega območja. Temeljni namen ukrepov je zagotavljati usklajeno stanje divjadi v odnosu z gozdnim in kmetijskim prostorom v GGE. Pri tem ločimo ukrepe, ki jih izvajajo gozdarji (načrtovanje in priprava ukrepov sadnje in zaščite sadik, načrtovanje v lovstvu ...), lastniki zemljišč (sadnja, zaščita, nega gozdov, sečnja ...) in ukrepe, ki jih izvajajo lovci (biotehnični in biomeliorativni ukrepi v življenjskem okolju divjadi, sanacija škod na kmetijskih in gozdnih kulturah, nadzor v loviščih, izvajanje odstrela divjadi itn.). Gozdarji v detajlnem gozdnogojitvenem načrtovanju predpisujemo številne ukrepe z namenom krepitve funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti (sadnja sadik plodonosnih drevesnih vrst, zaščita pred divjadjo, namensko puščanje plodonosnega drevja na gozdnih robovih in na površinah v zaraščanju).

Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali so tesno povezani z ukrepi, ki se sicer nanašajo na proizvodne cilje. V načrtovanih gojitvenih delih so zajeti tudi ukrepi vzdrževanja vodnih površin, ki so namenjeni izboljšanju življenjskih razmer prostoživečih živali. Obseg načrtovanih del je nizek, saj v GGE zaradi razmeroma ohranjenega okolja obstojajo ugodni pogoji za prostoživeče živali.

Parkljasta divjad:

Realizacija načrtovanega poseka, predvsem v zasebnih gozdovih, pomeni večji delež mladovij in s tem boljše pogoje za parkljasto divjad. Potrebe divjadi je potrebno upoštevati pri pomlajevanju in negi gozdov. Pustiti je potrebno določen del nepomlajenih površin (lukenj) v sestojih, da svetloba lahko prodre do tal in tako aktivira zeliščni sloj (pomembno za zimsko

prehrano divjadi). Naravno pomlajevanje gozda ima prednost pred sadnjo, za kar je potrebno spremljati in izkoristiti semenski obrod. Sadnja kot ukrep je smiselna predvsem kot spopolnitev naravnega mladja s slabo zasnovo. Potrebno je ohranjanje in vzdrževanje gozdnega roba (pospeševanje grmovnih vrst) in vseh vrst plodonosnega drevja, ki naj ima čim več sončne svetlobe (posamezni razrasli hrasti in divje sadno drevje). Za zimsko prehrano divjadi so pomembne rastlinske vrste, ki ostanejo tudi čez zimo zelene (bršljan na nizkih drevesih in robida na gozdnem robu). Na večjih površinah v pomlajevanju naj se pušča delež površine kot grmišče - skupine dreves mehkih listavcev namenjenih za objedanje in s tem razbremenitev gospodarsko vrednejših vrst. Ob gozdnem robu in znotraj sestojev je potrebno ohraniti in povečati delež vzdrževanih, to je košenih, travnatih površin.

Krmljenje srnjadi je na območju GGE po usmeritvah lovsko upravljaljskega načrta prepovedano oz. dovoljeno le v izrednih razmerah.

Za vzpostavitev in vzdrževanje ravnovesja med rastlinsko in živalsko komponento gozda je pomembna tekoča spremljava objedenosti gozdnega mladja na vzorčnih ploskvah, ki pomeni eno izmed sprotnih kontrol razmer v gozdnem okolju.

Višina odstrela kot ukrepa poseganja v populacije divjadi se ravna po usmeritvah lovsko upravljaljskega načrta in na njegovi podlagi izdelanih letnih načrtov lovišč. Lov naj se izvaja na način, ki divjad čim manj vznemirja s ciljem zmanjševanja plašnosti divjadi in mirnejšega zadovoljevanja njenih prehranskih (energetskih) potreb. Odstrel naj načrtovano količino divjadi zajame čim prej in v čim v krajšem času (konec jeseni oz. pred začetkom zime). S tem se razbremenijo tako osebk, ki v populaciji ostanejo, kot tudi okolje v katerem divjad živi.

Mala divjad:

Mala divjad je v gozdu manj prisotna, zato je težišče ukrepov na kmetijskih površinah, ki jih ob skupnem interesu uresničujejo lovci skupaj z lastniki zemljišč. Za zajca in fazana je pomembno ohranjanje omejnikov v permanentno mladostnih fazah in primerno gosti in nizki zarasti (remize). Poseben poudarek je potrebno nameniti gospodarjenju z manjšimi površinami gozda, ki so posejane med kmetijskimi površinami. Takih gozdnih otokov se ne sme krčiti ali kako drugače zmanjševati njihove biotopske vrednosti. Težišče izvedbe ukrepov v gozdu naj bo v negnezditvenem času oziroma, ko živali ne vzrejajo mladičev. Košnja brežin vodotokov se mora izvajati izven obdobja gnezdenja ptic in poleganja mladičev.

V nasprotju s srnjadjo je pri upravljanju male divjadi krmljenje potreben in dovoljen ukrep. Krmišča za malo divjad naj bodo urejena na način, ki je v čim večji meri prilagojen vrsti, kateri je krmljenje namenjeno. Krmišča ne smejo biti locirana na pomladitvenih površinah.

Redke vrste:

Ohranjati je potrebno drevesa, na katerih so večja gnezda ujed ali drugih večjih ptic. Za duplarje načrtujemo puščanje lesne biomase v gozdu (puščanje in označevanje suhih dreves z že izdolbenimi dupli, 1–2 drevesi na ha). V času sečnje je potrebno varovati gnezdišča.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Večina ukrepov za gospodarjenje z gozdovi, da lahko trajno opravljajo vse vloge, je zajetih že v osnovnih ukrepih za gospodarjenje z gozdovi (sečnja, gozdnogojitvena in varstvena dela).

Konkretna dela za izboljšanje ostalih funkcij niso načrtovana.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Območje GGE je preprejeno s cestnim omrežjem; gostota cest znaša 107 m/ha, kar pomeni, da je v povprečju gozd v enoti, glede na konfiguracijo terena, odprt za intenzivno gospodarjenje.

Pri gradnji gozdnih cest je potrebno dati prednost projektom, kjer se organizirajo interesne skupine in je doseženo med lastniki zemljišč soglasje o odstopu zemljišč za gradnjo na strokovnih kriterijih določene najugodnejše trase ceste (na podlagi elaborata ničelnic).

Nove gozdne ceste, ki se bodo načrtovale, bodo glede na namen, rabo in tehnične elemente razvrščene kategorijo G3 (gozdne ceste, ki odpirajo manj kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). Pri projektiranju se naj upoštevajo skromnejši gabariti, kar pomeni manjši poseg v gozdni prostor in zmanjšano koncentracijo meteornih voda.

Gozdne vlake

Kljub reliefnim razmeram ter strukturiranost gozdov (lastniška in sestojna) je območje GGE dobro odprto z omrežjem gozdnih vlak, ki omogoča optimalno spravilo lesa. Pri nadaljnji gostitvi gozdnih vlak je kljub temu potrebno dati prednost tistim predelom, kjer bo za gradnjo obstajal skupen interes in volja lastnikov gozdov, na podlagi strokovnih kriterijev (elaborat vlak). Zelo pomembno bo prepričevanje lastnikov gozdov, ki posedujejo gozdove na žičničarskih terenih, o prednostih žičničnega spravila in jih odvracati od gradnje traktorskih vlak v strmih terenih.

V gozdovih je potrebno posodobiti gozdne vlake, ki so bile v preteklosti primerne za animalno spravilo lesa, z rekonstrukcijo pa bodo primerne za mehanizirano in bolj varno spravilo lesa. Obstoječe gozdne vlake je potrebno glede na poškodbe na kritičnih mestih nujno dodatno utrjevati.

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

Zavod za gozdove v skladu z ZG (1993 in nasl.) ureja pogoje za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja izven ureditvenih območij naselij in izven gozda. V skladu z zakonom načrtuje ukrepe, svetuje lastnikom ali izvajalcem pri izvedbi del ter izvaja nadzor.

Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim drevjem

Zagotoviti ustrezne rastiščne pogoje in jih ne spreminjati (ne odstranjevati zemlje, odkrivati korenine, zasipavati debla ali korenine, spreminjati višino talne vode, spreminjati osončenost). V bližini rastišča ne graditi stalnih objektov. Dreves ne obsekavati, lomiti vej ali poškodovati debla in korenin.

Usmeritve za gospodarjenje z omejkami

Zagotoviti ustrezne rastiščne pogoje in jih ne spreminjati (ne odstranjevati zemlje, odkrivati korenine, zasipavati debla ali korenine, spreminjati višino talne vode, spreminjati osončenost). Ohranjati obstoječo rastlinsko strukturo, zastornost in osončenost, ohranjati posamezna odrasla drevesa. Z drevjem in grmovjem gospodariti panjevske in gospodariti s posameznimi drevesom ali skupino dreves, sečnje ne izvajati v času gnezdenja ptic. Skrbeti za ohranjanje plodonosnih drevesnih in grmovnih vrst ter ustreznega števila sušic in drevesnih dupel. Ohranjati omejkke, ker omogočajo povezave (biokoridorje) med posameznimi ostanki gozda v agrarni krajini.

Usmeritve za gospodarjenje z obvodno drevnino

Ohranjati gozdove ob reki Dravi in Dravinji ter ob potokih, ker vplivajo na zaščito bregov pred erozijo, na temperaturni režim, uravnavajo tok podtalnice, varujejo sosednja zemljišča pred poplavami, so biotop redkih rastlinskih vrst ter predstavljajo pomemben biotop za nevretenčarje, ptice in sesalce. Ohranjati gozdove in pasove ob vodotokih, ker omogočajo povezave (biokoridorje) med različnimi biotopi. Z gozdovi gospodariti posamično ali skupinsko prebiralno ter zagotavljati naravno pestrost. V ozkih ostankih gozda ob vodotokih gospodariti posamično prebiralno in težiti k čim večjemu deležu starega drevja, sečnje ne izvajati v času gnezdenja ptic. Kjer je možno, prepustiti nekaj dreves naravnemu propadanju za duplarje. Kjer se pojavljajo jelševja in vrbovja, je potrebno za ohranitev preprečiti vsako osuševanje območij in regulacije potokov. Dovoljeno je selektivno redčenje drevnine.

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana skupaj za celotno GGE ter ločeno za državno in zasebno lastništvo. Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega najvišjega možnega poseka, ki temelji na strukturi lesne zaloge in drevesne sestave, ter glede na modelno sortimentacijo. Uporabljene so povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti, prikazane so v prilogi načrta, poglavje 12.5. Stroške gospodarjenja z gozdovi predstavljajo stroški sečnje, spravila in dodelave, stroški gojitvenih in varstvenih del ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak. Spodbude delno pokrivajo stroške gojenja in varstvenih del v zasebnih gozdovih ter vzdrževanja gozdnih cest v vseh gozdovih.

Za ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi so pomembne naslednje značilnosti GGE Vzhodne Haloze:

- Razmeroma neugodni pogoji za spravilo. Gostota primarnih traktorskih vlak v GGE je pomanjkljiva. Traktorsko spravilo lesa je možno na 97,2 % površine gozdov. Spravilo s kombinacijo traktorskega spravila z ročnim predspravilom je potrebno kar na 48,2 % površine gozdov. Spravilo lesa z žičnico v kombinaciji z ročnim spravilom je predvideno na 2,8 % površine.
- Povprečna pravilna razdalja znaša cca 400 m.
- Gostota produktivnih cest znaša 107,1 m/ha in zadošča racionalnemu gospodarjenju z gozdovi.
- Razmeroma ugodna struktura poseka. Skupna količina drevja, ki ga je v naslednjem desetletju možno posekati, se je glede na prejšnje obdobje povečala. Debelinska struktura poseka je ugodna, saj je predviden razmeroma majhen delež poseka iz redčenj (32,4 %) in večji delež pomladitvenega poseka (67,6 %), kateri omogoča tudi višji dohodek. Ugodnejša struktura možnega poseka je v državnih gozdovih, kjer znaša delež pomladitvenega poseka kar 80,2 %, kar je za 17,1 odstotnih točk več kakor v zasebnih gozdovih.
- Nezadovoljiva kakovost drevja. Iz analize strukture drevja po kakovostnih razredih je razvidno, da prevladuje drevje dobre kakovosti (60,5 %). Drevja z odlično kakovostjo je le 2,0 %, delež drevja s prav dobro kakovostjo znaša 12,5 %, kar pomeni, da prevladujejo le sortimenti povprečne kakovosti, ter da je le malo vrednejših sortimentov.
- V zasebnih in državnih gozdovih niso potrebna obsežnejša dela za obnovo gozdov ter s tem povezana varstvena dela.

Pri ekonomski presoji gospodarjenja z gozdovi niso upoštevani stroški izgradnje gozdnih prometnic, nenačrtovanih varstvenih del, predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic ter strošek javne gozdarske službe.

Vsi prihodki in odhodki so določeni v EUR/neto m³. Vrednosti za 1 m³ se nanašajo na neto lesno maso.

Preglednica 80/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi	
	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	17.272.132	66,4	6.464.676	66,8
Strošek poseka in spravila	5.826.568	22,4	2.167.921	22,4
Razlika	11.445.564	44,0	4.296.755	44,4

Vrednost lesa na kamionski cesti je izračunana na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka, ki temelji na dejanski strukturi lesne zaloge in drevesne sestave gozdov in teoretični sortimentaciji. Pri izračunu so uporabljene povprečne cene lesnih sortimentov, povzete po povprečnih cenah za leto 2024 iz Statističnega urada RS, na portaltalu SiStat:

<https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/si/Data/-/1656402S.px/>.

Preglednica 81/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	23.736.808	66,47	100,0%
Stroški sečnje in spravila	7.994.489	22,39	33,7%
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	183.788	0,51	0,8%
krepitev funkcij gozdov	0	0,00	0,0%
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	177.600	0,50	0,7%
vzdrževanje vlak	163.556	0,46	0,7%
Stroški skupaj	8.519.433	23,86	35,9%
Dohodek	15.217.375	42,61	64,1%
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	23.098	0,06	0,1%
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	0,00	0,0%
Skupaj predvidene spodbude	23.098	0,06	0,1%
Stroški - spodbude	8.496.335	23,79	35,8%
Dohodek - (stroški+spodbude)	15.240.473	42,68	64,2%

Preglednica 82/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za zasebne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	17.272.132	66,36	100,0
Stroški sečnje in spravila	5.826.568	22,39	33,7
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	55.015	0,21	0,3
krepitev funkcij gozdov	0	0,00	0,0
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	177.600	0,68	1,0
vzdrževanje vlak	114.246	0,44	0,7
Stroški skupaj	6.173.430	23,72	35,7
Dohodek	11.098.702	42,64	64,3
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	23.098	0,09	0,1
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	0,00	0,0
Skupaj predvidene spodbude	23.098	0,09	0,1
Stroški - spodbude	6.150.332	23,63	35,6
Dohodek - (stroški+spodbude)	11.121.800	42,73	64,4

Preglednica 83/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za državne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	6.464.676	66,76	100,0%
Stroški sečnje in spravila	2.167.921	22,39	33,5%
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	128.773	1,33	2,0%
krepitev funkcij gozdov	0	0,00	0,0%
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	0	0,00	0,0%
vzdrževanje vlak	49.310	0,51	0,8%
Stroški skupaj	2.346.003	24,23	36,3%
Dohodek	4.118.673	42,53	63,7%
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	0	0,00	0,0%
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	0,00	0,0%
Skupaj predvidene spodbude	0	0,00	0,0%
Stroški - spodbude	2.346.003	24,23	36,3%
Dohodek - (stroški+spodbude)	4.118.673	42,53	63,7%

Stroški sečnje in spravila

Izhodiščni parametri za izračun normativov za sečnjo in spravilo so izračunani na podlagi povprečnih razmer v GGE. Za sečnjo in spravilo je bil upoštevan strošek po GIS WCM: <https://wcm.gozdis.si/sl/podatki/cene/podatki/2021100415210286/cene-gozdarskih-storitev/?year=2024>, kot povprečje za preteklo leto, to je v višini 25,50 EUR/delovno uro.

Stroški gojitvenih in varstvenih del

Urna postavke gozdnega delavca z ročnim orodjem in sekača (delavec z motorno žago). se je določila na podlagi aktualnih cen na trgu.

V strukturi stroškov gozdnih del v prihodnjem ureditvenem obdobju so stroški gojitvenih in varstvenih del, tako v zasebnih kot tudi v državnih gozdovih, nizki, saj v zasebnih gozdovih predstavljajo le 0,3 % vrednosti od prihodka, v državnih gozdovih pa 2,0 %. Največji strošek načrtovanih gojitvenih in varstvenih del v zasebnih gozdovih je nega gozdov, ki predstavlja kar 63,9 % od stroška načrtovanih gojitvenih del v zasebnih gozdovih. V državnih gozdovih je največji strošek obnova gozdov, ki predstavlja 59,0 % potrebnih gojitvenih in varstvenih del v tem lastništvu.

Potrebe po financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove znašajo ob predpostavki, da bodo vsa načrtovana dela tudi izvršena, 23.098 EUR.

Stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak

Izvajalec del je po končani sečnji in spravilu dolžan vrniti prometnice v prvotno stanje. Za redno vzdrževanje gozdnih cest je bilo letno potrebno 1.600 EUR/km. Sredstva za vzdrževanje vlak so v GGE ocenjena na 0,46 EUR/m³ neto posekanega lesa.

Dohodek od lesa (upoštevaje predvidene spodbude) v GGE je kljub razmeroma neugodnim naravnim razmeram, povprečen. V zasebnih gozdovih znaša 42,73 EUR/m³, v državnih gozdovih pa 42,53 EUR/m³. Vrednost lesa na kamionski cesti je za slovenske razmere razmeroma visoka (66,47 EUR/m³). Iz preglednic je tudi razvidno, da je vrednost lesa na panju v obeh lastniških kategorijah približno enaka (v zasebnih gozdovih 44,0 EUR za m³, v državnih gozdovih 44,4 EUR za m³). V kalkulaciji so upoštevani enaki stroški poseka in spravila.

Ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi v GGE bo v prihodnjem ureditvenem obdobju, ob izvedenem možnem poseku ter izvedbi predvidenih gojitvenih in varstvenih del, v gozdovih obeh lastniških kategorij razmeroma ugodna.

9 RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

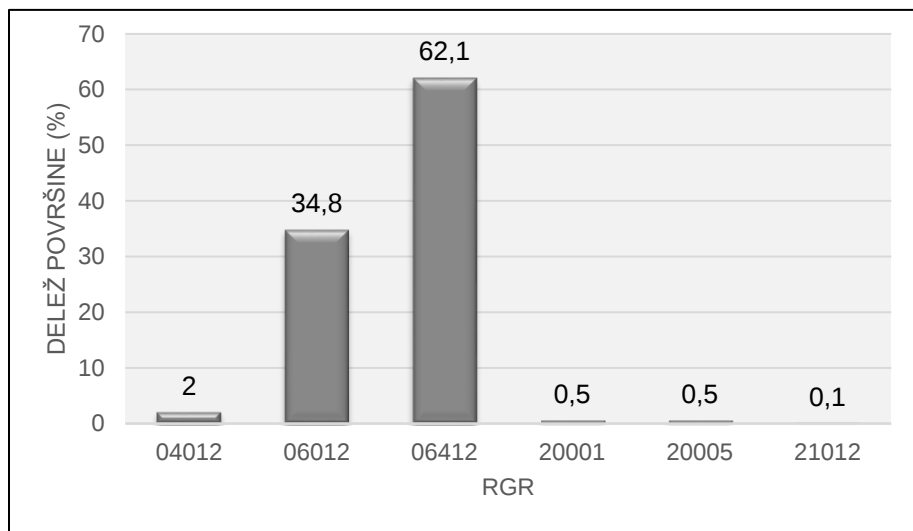
9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Rastiščnogojitveni razredi (v nadaljevanju RGR) so oblikovani znotraj območnih RGR. Pri njihovem oblikovanju so upoštevane: enotne rastiščne razmere, razvojne težnje v pogledu zgradbe sestojev in drevesne sestave, gozdnogojitveni cilji in gojitvene usmeritve, način in intenzivnost gospodarjenja, funkcije gozdov in stopnja njihove poudarjenosti.

RGR »04012 - Predpanonska gabrovja« opredelujeta GRT Predpanonsko gradnovo belogabrovje in Kisloljubno gradnovo belogabrovje, RGR »06012 - Podgorska kisloljubna bukovja« GRT Kisloljubno gradnovo bukovje, RGR »06412 - Predpanonska bukovja« pa GRT Predpanonsko podgorsko bukovje. Poplavni gozdovi ob reki Dravi so kot varovalni gozdovi povezani v RGR »20001 - Vrbovja na produ«. RGR »20005 - Gozdovi na strmih legah« povezuje varovalne gozdove na strmih pobočjih nad reko Dravo. Del gozdnega rezervata Gris, ki se nahaja v GGE Vzhodne Haloze je uvrščen v RGR »21012 - Gozdni rezervati«.

RGR »gozdni rezervati«, »gozdovi na strmih legah« in »vrbovja na produ«, so izločeni z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.).

RGR so oblikovani podobno kot v preteklem ureditvenem obdobju. Varovalni gozdovi in gozdni rezervat ostajajo enaki kot ob urejanju pred desetimi leti. V RGR 06412 - Predpanonska bukovja je prešla večina gozdov, ki so bili v preteklem ureditvenem obdobju uvrščeni v RGR 07002 - Podgorska bukovja na karbonatih, v RGR 06012 - Podgorska kisloljubna bukovja je uvrščenih večina gozdov, ki so bili v preteklem ureditvenem obdobju uvrščeni v istoimenski RGR s šifro 08002. Večina gozdov iz RGR 04012 - Predpanonska belogabrovja je ostalo v istoimenskem RGR.

Grafikon 6: Delež posameznih RGR v GGE Vzhodne Haloze

Preglednica 84/D-GHT: Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahajajo RGR in gozdni rastiščni tipi

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	511	Vrbovje s topolom
		521	Nižinsko čmojelševje
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	601	Pobočno velikojesenovje
		761	Javorovje s praprotni
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje
		711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukov gozdovi	731	Kisloljubno gradnovo bukovje
		751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo
		752	Predpanonsko podgorsko bukovje
		561	Bazoljubno gradnovje
		732	Kisloljubni hrastovi gozdovi
		771	Jelovja s praprotni

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

Razvrščanje habitatnih tipov je usklajeno z Direktivo o habitatih (1992), Tipologijo gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov (Kutnar in sod., 2012) ter Možnosti uporabe sistema gozdnih rastiščnih tipov za opredelitev habitatnih tipov (Natura 2000) (Kutnar, 2013).

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 5).

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Predpanonska gabrovja - 04012

RGR predpanonska gabrovja združuje gozdove belega gabra in gradna, ki poraščajo blago nagnjena pobočja na prehodu iz nižine v gričevnat svet. Za Haloze so značilni hitri prehodi iz ravnin po dolinah v strma pobočja gričevja, zaradi česar je bilo v ta RGR uvrščenih le dobrih 95 hektarjev gozdov oz. 2 % površine gozdov GGE. Ti gozdovi so bili zaradi rodovitnosti tal in manjših nagibov v preteklosti v veliki meri izkrčeni v kmetijske namene.

V zasebni lasti je 77,9 % gozdov obravnavanega RGR.

Gozdov s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni, je 6,21 ha. To so gozdovi na območju naravne vrednote Gris – prodišče. Ostalo so večnamenski gozdovi.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Gozdovi na območju EPO in Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 85/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	511	Vrbovje s topolom
		521	Nižinsko čmojelševje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje
		711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	731	Kisloljubno gradnovo bukovje
		751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo
		752	Predpanonsko podgorsko bukovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

RGR opredeljujeta GRT Predpanonsko gradnovo belogabrovje in Kisloljubno gradnovo belogabrovje.

Preglednica 86/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	PSR (m ³ /ha)	Površina	%
511	Vrbovje s topolom	11	22,1	6,21	6,5
521	Nižinsko čmojelševje	8	8,5	2,05	2,1
543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje	11	7,2	39,72	41,6
711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje	11	7,2	11,13	11,6
731	Kisloljubno gradnovo bukovje	11	8,3	10,96	11,5
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	7	9,4	25,51	26,7
	Skupaj	9,9	8,9	95,58	100,0

Povprečna proizvodna zmogljivost rastišč je 8,9 m³/ha. Letni prirastek je 6,98 m³/ha. Izkoriščenost proizvodne zmogljivosti rastišč je (P/PSR) je 79 %.

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji bukve, gradna, belega gabra in plemenitih listavcev. Bukev je primešana sestojno do skupinsko, beli gaber, graden, in plemeniti listavci pa gnezdasto do posamično. Na vlažnejših rastiščih in ob potokih se posamično do skupinsko pojavlja črna jelša.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga RGR je 330,7 m³/ha. V lesni zalogi je listavcev 96,7 %. Drevje debelejše od 30 cm predstavlja 75,0 % lesne zaloge. Drevje debelejše od 50 cm obsega 27,9 % lesne zaloge. Povprečen prirastek je 7,0 m³/ha.

Preglednica 87/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	11,7	25,1	27,3	18,0	17,9	18,9	5,7	0,57	8,1
Listavci	7,1	17,1	23,3	24,0	28,5	311,8	94,3	6,42	91,9
Skupaj	7,4	17,6	23,5	23,6	27,9	330,7	100,0	6,99	100,0

Lesna zaloga je najvišja v sestojih v obnovi, prirastek pa v razvojni fazi debeljaka.

Preglednica 88: Lesna zaloga in letni prirastek v RGR po razvojnih fazah

Razvojna faza	Lesna zaloga	Letni prirastek
	m ³ /ha	m ³ /ha/leto
Drogovnjak	261,2	7,01
Debeljak	344,0	7,11
Sestoj v obnovi	376,2	6,74

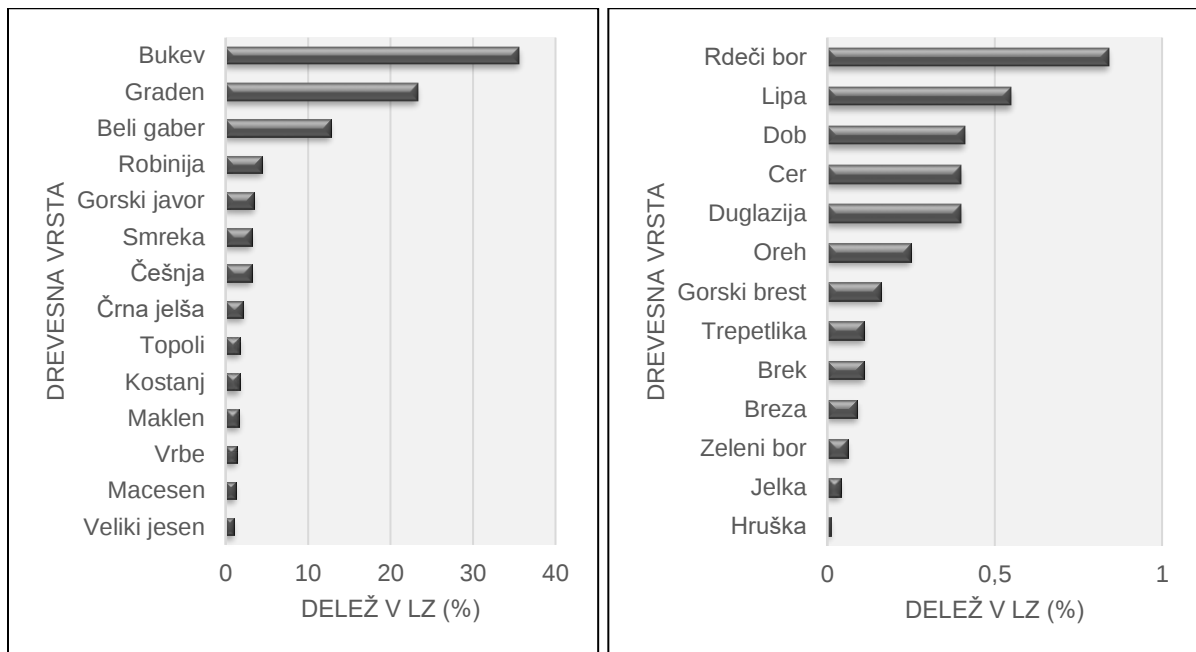
Razmerje drevesnih vrst

Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst je blizu naravni drevesni sestavi; preveč je smreke in drugih trdih listavcev in premalo hrastov (gradna in doba). V skupini plemenitih listavcev so: gorski javor (3,44 %), češnja (3,12 %), veliki jesen (1,02 %), lipa in lipovec (0,55 %), gorski brest (0,16 %) in oreh (0,25 %). V skupini drugih trdih listavcev so: beli gaber (12,72 %), kostanj (1,71 %), robinija (4,46 %), maklen (1,63 %), cer (0,40 %), brek (0,11 %) in hruška (0,01 %). Mehki listavci so: črna jelša (2,13 %), topoli (1,73%), vrbe (1,32 %), trepetlika (0,11 %) in breza (0,09 %).

Preglednica 89/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
Dejansko stanje	m ³ /ha	10,4	0,1	2,8	4,0	1,5	117,8	78,5	28,2	69,6	17,8
	%	3,2	0,0	0,8	1,2	0,5	35,7	23,7	8,5	21,0	5,4
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	0,5	0,1	1,6	0	0	37,1	34,2	6,2	14,5	5,8

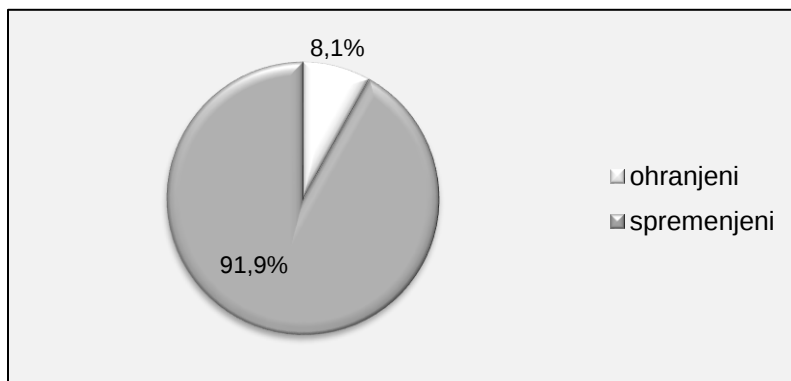
Opomba: Kot naravno stanje je prikazan model naravne zmesi drevesnih vrst glede na GRT, ki so povezani v RGR.

Grafikon 7: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

Slaba desetina površin gozdov je z ohranjeno drevesno sestavo. Ostali gozdovi imajo spremenjeno drevesno sestavo.

Grafikon 8: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo pomanjkljivo negovana in nenegovana mladovja z dobro in slabo sestojno zasnovo in normalnim ter pretrganim sklepom. Drogovnjaki imajo dobro do slabo sestojno zasnovo in so pomanjkljivo negovani in nenegovani. Sklep krošenj drogovnjakov je tesen do normalen. Debeljaki imajo tesen in normalen sklep krošenj in so pomanjkljivo negovani in nenegovani. Sestoji v obnovi so nenegovani in pomanjkljivo negovani.

Preglednica 90/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	1,20	0,0	54,2	0,0	45,8	0,0	54,2	0,0	45,8	0,0	54,2	0,0	45,8
Drogovnjak	12,66	0,0	43,1	33,3	23,6	1,7	30,8	60,3	7,2	50,4	23,7	8,6	17,3
Debeljak	75,62					9,1	52,3	30,1	8,5	22,6	54,9	8,7	13,8
Sestoji v obnovi	6,10					5,6	24,3	70,1	0,0				
Skupaj:	95,58					7,8	47,6	36,3	8,3				

Kakovost drevja

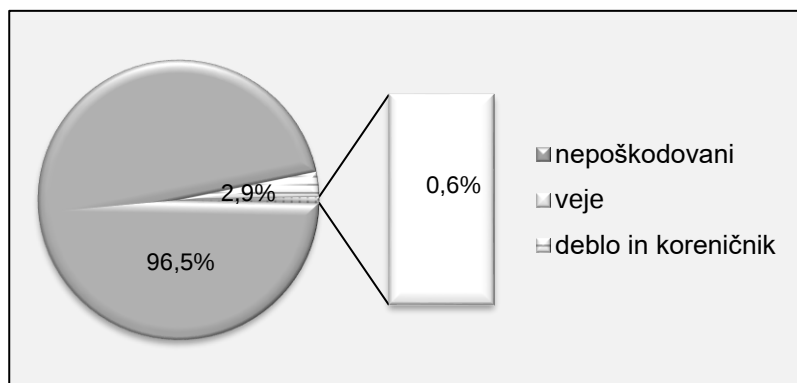
Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah na drevju debelejšem od 30 cm, na vzorcu 85 dreves. Prevladuje povprečna kakovost.

Preglednica 91/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	9	0,0	0,0	77,8	22,2	0,0
Skupaj listavci	76	0,0	11,8	69,8	17,1	1,3
Skupaj	85	0,0	10,6	70,6	17,6	1,2

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost drevja je bila popisana ob meritvah na SVP. Poškodovanih je 3,5 % dreves. Prevladujejo poškodbe debla in korenika.

Grafikon 9: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V obravnavanem RGR je bilo evidentiranih 24,4 odmrlih dreves/ha, oz. 19,2 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2). Po masi je največ odmrlega drevja v drugem razširjenem debelinskem razredu.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Skromen obseg gojitvenih in varstvenih del ni bil v celoti realiziran. Izvedena je bila načrtovana sadnja in z njo povezana gojitvena in varstvena dela. Nerealizirana je ostala nega mladovja.

Preglednica 92/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	0,31	0,00	0,0
Priprava tal	ha	0,68	0,80	117,6
Sadnja	ha	0,68	0,63	92,6
Obžetev	ha	1,36	2,45	180,1
Nega gošče	ha	1,11	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	0,66	0,00	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	2,98	0,00	0,0
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	1.080	1.100	101,9
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	5,40	8,00	148,1
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	0,69	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dveh ureditvenih obdobjih zvišala za 26,0 %. Povprečna lesna zaloga iglavcev se je znižala za 40,0 %, listavcev pa zvišala za 35,2 %. Spremembe v višini prirastka so bolj kot dejanskih sprememb, odraz različnih metodologij izračuna. Bilančna neskladja med povprečno višino lesne zaloge, prirastkom in realiziranim posekom izhajajo iz velike količine v zadnjem desetletju odmrlih dreves, ki pa ga na ravni majhnega RGR ni možno zanesljivo oceniti.

Preglednica 93/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m³/ha			m³/ha			m³/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2005	84,82	31,6	230,7	262,3	1,58	5,87	7,45	0,96	2,07	3,03
2015	87,87	26,5	286,4	312,9	0,75	6,41	7,16	0,23	1,82	2,05
2025	95,58	18,9	311,8	330,7	0,57	6,42	6,98	0,26	4,86	5,12

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

V zadnjih dveh desetletjih je opazno upadanje deleža smreke in bukve ter povečevanje deleža hrastov (gradna in doba), plemenitih listavcev in mehkih listavcev. Vzrok povečevanja slednjih je v uvrščanju zaraščajočih površin v gozd.

Preglednica 94/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
2005	7,4	0,0	1,2	2,9	0,6	38,9	20,8	5,8	21,3	1,1
2015	4,7	0,0	1,4	1,9	0,5	38,0	22,4	7,0	22,6	1,5
2025	3,2	0,0	0,8	1,2	0,5	35,7	23,7	8,5	21,0	5,4

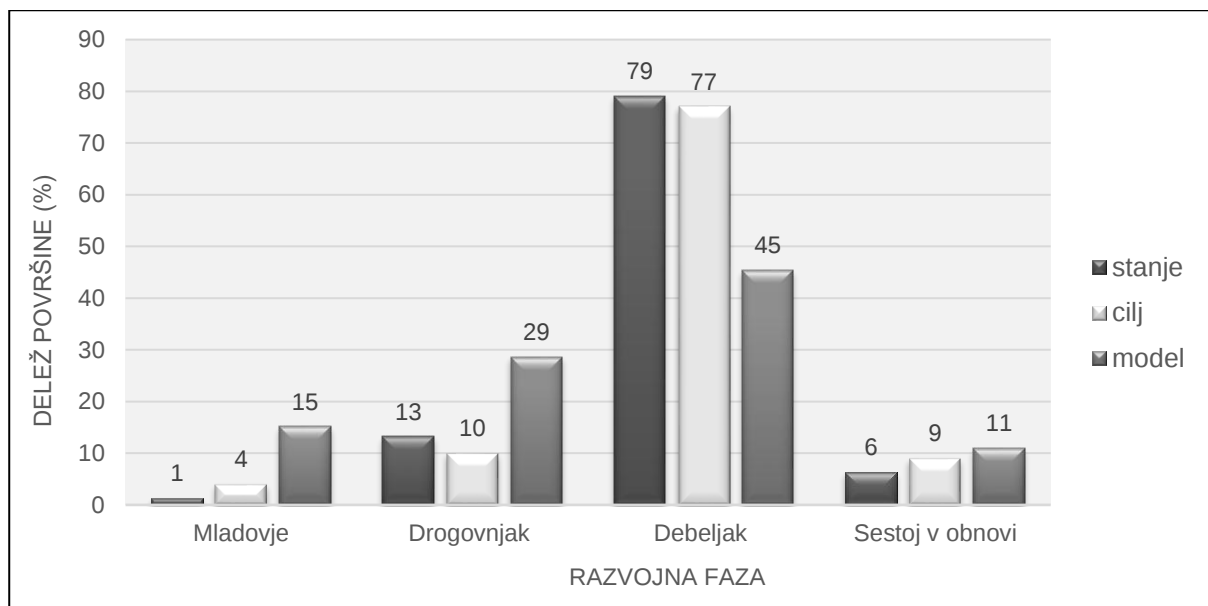
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Struktura gozdov po razvojnih fazah je odmaknjena od modelnega stanja. Preveč je debeljakov ter premalo površin mladovij drogovnjakov in sestojev v obnovi.

Preglednica 95/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	%
Mladovje	1,20	1,3	18	15,1	14,46	-13,3
Drogovnjak	12,66	13,2	34	28,6	27,31	-14,6
Debeljak	75,62	79,1	54	45,4	43,37	32,3
Sestoj v obnovi	6,10	6,4	13	10,9	10,44	-4,3
Skupaj:	95,58	100,0	119	100,0	95,58	

Ob izvedbi načrtovanih pomladitvenih sečenj se bo v naslednjem ureditvenem obdobju povečal delež mladovij in sestojev v obnovi. Zaradi preraščanja v debeljake se bo znižal delež drogovnjakov. Pričakovati je, da se bo del drogovnjakov, ki bodo prerasli v debeljake kompenziral z v gozd na novo uvrščenimi sestoji, ki so nastali z zaraščanjem kmetijskih površin.

Grafikon 10: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni gozdovi.

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 3 %, bor 1 %, macesen 1 %, dr.igl 1 %, bukev 36 %, hrast 24 %, plem. lst. 8 %, dr. tr. lst. 21 %, meh. lst. 5 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 4 %, drogovnjak 10 %, debeljak 77 %, sestoji v obnovi 9 %.

Ciljna lesna zaloga 350 m³/ha; končna lesna zaloga 462 m³/ha.

Ciljna kakovost: iglavci A, B, C, listavci A2, B, C.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba (skupaj s pomladitveno dobo) traja 119 let. Pomladitvena doba traja 13 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Izboljšati negovanost in zasnovo mladovij. Pri čiščenju gošč odstraniti silake, predrastke, oz. ostanke polnilnega sloja starega sestoja. Izvesti prvo redčenje letvenjakov. Pri uravnavanju zmesi naravnega mladovja pospeševati beli gaber, češnjo, bukev, graden in na bolj vlažnih rastiščih plemenite listavce.

Drogovnjaki: V drogovnjakih, posebej tistih z dobro sestojno zasnovo in tesnim sklepom krošenj naj se izvedejo izbiralna redčenja. Povprečna intenziteta redčenj naj bo pri iglavcih 17 % in pri listavcih 15 %. Intenzivnost redčenj naj se prilagodi sestojni zasnovi, sklepu krošenj in drevesnim vrstam. Pri redčenjih pospeševati graden, bukev, beli gaber in plemenite listavce. Posebno pozornost namenimo drogovnjakom, ki so nastali z zaraščanjem kmetijskih površin. V takšnih drogovnjakih z dobro sestojno zasnovo naj se izvedejo izbiralna redčenja, sicer naj se prepušijo naravnemu razvoju.

Debeljaki: V debeljaki naj se še izvajajo izbiralna redčenja s povprečno intenziteto pri iglavcih 10 % in pri listavcih 12 %. Zreli, vrzelast, že pomlajeni naj se uvedejo v obnovo (12,18 ha) s povprečno jakostjo pomladitvenih sečenj pri iglavcih 28 % in pri listavcih 27 %. V slabo pomlajenih debeljaki predvidenih za obnovo naj se s pripravo sestoja za naravno obnovo skuša sprožiti naravno pomlajevanje. V sklopu teh del naj se najprej odstrani grmovni in polnilni

sloj, oz. podstojno drevje. Potrebno je paziti, da se s preširokopoteznimi pomladitvenimi sečnjami ne sproži zapleveljanje tal.

Sestoji v obnovi: V pomlajencih naj se nadaljuje obnova (81 % površin pomlajencev) s povprečno jakostjo sečenj 26 %. Na preostali površini pomlajencev naj se obnova zaključi. Hitrost obnove naj se prilagodi pojavu podmladka ključnih drevesnih vrst. Hkrati s pomladitvenimi sečnjami je potrebno odstraniti podstojna drevesa starega sestoja. Paziti je potrebno, da se s prehitrimi obnovami ne sproži zapleveljanje tal.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Pospešujejo naj se rastiščem primerne drevesne vrste: beli gaber, bukev, graden, kostanj in plemenite listavce. V sklopu negovalnih del naj se odstranjujejo invazivne tujerodne vrste (pavlovnija, robinija, japonski dresnik in navadna barvilnica).

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Pospeševati naravno drevesno sestavo, vzdrževati gozdni rob s stopničasto zgradbo ter pestro vrstno sestavo. Upoštevati usmeritve za naravno vrednoto Gris – prodišče.

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku se bo lesna zaloga v naslednjem ureditvenem obdobju povečala za labih 19 m³/ha.

Preglednica 96/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	5,7	94,3	100,0
- ciljno %	6,3	93,7	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	18,9	311,8	330,7
- ciljna (m ³ /ha)	22,0	327,5	349,5
Prirastek (m ³ /ha)	0,57	6,42	6,99
Možni posek (m ³ /ha)	2,6	48,5	51,1
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,26	4,86	5,12
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	13,9	15,6	15,5
Intenziteta m. p. prirastek (%)	46,1	75,7	73,2
Izravnalna doba (let)	10		

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

Načrtovan možni posek predstavlja 15,5 % od lesne zaloge in 73,3 % od prirastka. 40,9 % od skupnega možnega poseka je načrtovanih pomladitvenih sečenj.

Preglednica 97/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.				
Iglavci	m³	223	28	0	251		
	%	88,8	11,2	0,0	100,0	13,9	46,5
Listavci	m³	2.667	1.975	0	4.642		
	%	57,5	42,5	0,0	100,0	15,6	75,7
Skupaj	m³	2.890	2.003	0	4.893		
	%	59,1	40,9	0,0	100,0	15,5	73,3

Načrtovana dela so namenjena izboljšanju negovanosti in posledično sestojne zasnove mladovij ter pospeševanju naravne obnove.

Preglednica 98/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	2,36	2,36
Nega gošče	ha	0,40	0,40
Nega letvenjaka	ha	0,50	0,50

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Podgorska kisloljubna bukovja - 06012

RGR povezuje bukove in bukovo-gradnove gozdove na kislejših tleh. Ti gozdovi praviloma poraščajo grebene in strmejša prisojna pobočja na distričnih tleh.

RGR obsega 1.650,11 ha oz. 34,8 % vseh gozdov v GGE.

Zasebnih gozdov je 88,6 %.

Vsi gozdovi obravnavanega RGR so uvrščeni v kategorijo večnamenskih gozdov.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Gozdovi s poudarjeno varovalno funkcijo na strminah in erodibilni matični podlagi. Gozdovi na območju EPO in Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 99/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	521	Nižinsko čmojelševje
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	601	Pobočno velikojesenovje
		761	Javorovje s praprotni
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje
		711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	731	Kisloljubno gradnovo bukovje
		751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo
		752	Predpanonsko podgorsko bukovje
		561	Bazoljubno gradnovje
		732	Kisloljubni hrastovi gozdovi

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

RGR opredeljuje GRT Kisloljubno gradnovo bukovje.

Preglednica 100/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	PSR (m ³ /ha)	Površina	%
521	Nižinsko čmojelševje	8	8,5	8,74	0,5
543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje	11	7,2	28,35	1,7
561	Bazoljubno gradnovje	3	5,1	14,52	0,9
601	Pobočno velikojesenovje	7	8,5	4,85	0,3
711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje	11	7,2	14,74	0,9
731	Kisloljubno gradnovo bukovje	11	8,3	1.144,13	69,4
732	Kisloljubno hrastovje	5	5,1	5,52	0,3
751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	9	7,0	14,84	0,9
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	7	9,4	401,80	24,3
761	Javorovje s praprotni	7	10,9	12,62	0,8
	Skupaj	9,9	8,5	1.650,11	100,0

Povprečna proizvodna zmogljivost rastišč je 8,5 m³/ha. Letni prirastek je 7,66 m³/ha. Izkoriščenost proizvodne zmogljivosti rastišč je (P/PSR) je 90 %.

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji bukve, s primesjo gradna, belega gabra, jelke, rdečega bora, smreke in kostanja. Bukev se pojavlja velikopovršinsko, večkrat tvori tudi čiste sestoeje. Ostale drevesne vrste so primešane skupinsko do posamično. Na bolj vlažnih tleh so bukvi primešani plemeniti listavci in gaber (posamično do gnezdasto), na bolj suhih rastiščih pa rdeči bor.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga gozdov obravnavanega RGR je 338,5 m³/ha in je nekoliko pod povprečno lesno zalogo v GGE. V lesni zalogi je 89,2 % listavcev. Drevje debelejše od 30 cm predstavlja 75,5 % lesne zaloge. Drevje debelejše od 50 cm obsega 24,4 % lesne zaloge. Listavci so v povprečju debelejši od iglavcev. Povprečen prirastek je 7,66 m³/ha. Delež listavcev v skupnem prirastku je nižji kot pa je njihov delež v lesni zalogi v lesni zalogi.

Preglednica 101/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	9,9	22,2	23,7	22,5	21,7	36,5	10,8	1,13	14,8
Listavci	7,1	16,7	25,1	26,4	24,7	302,0	89,2	6,53	85,2
Skupaj	7,4	17,3	25,0	25,9	24,4	338,5	100,0	7,66	100,0

Povprečna lesna zaloga in prirastek sta najvišja v razvojni fazi debeljaka. V primerjavi z debeljaki visoka povprečna lesna zaloga sestojev v obnovi kaže na zadržano obnavljanje teh sestojev.

Preglednica 102: Lesna zaloga in letni prirastek v RGR po razvojnih fazah

Razvojna faza	Lesna zaloga	Letni prirastek
	m ³ /ha	m ³ /ha/leto
Drogovnjak	264,8	7,24
Debeljak	362,7	8,03
Sestoj v obnovi	342,6	7,06

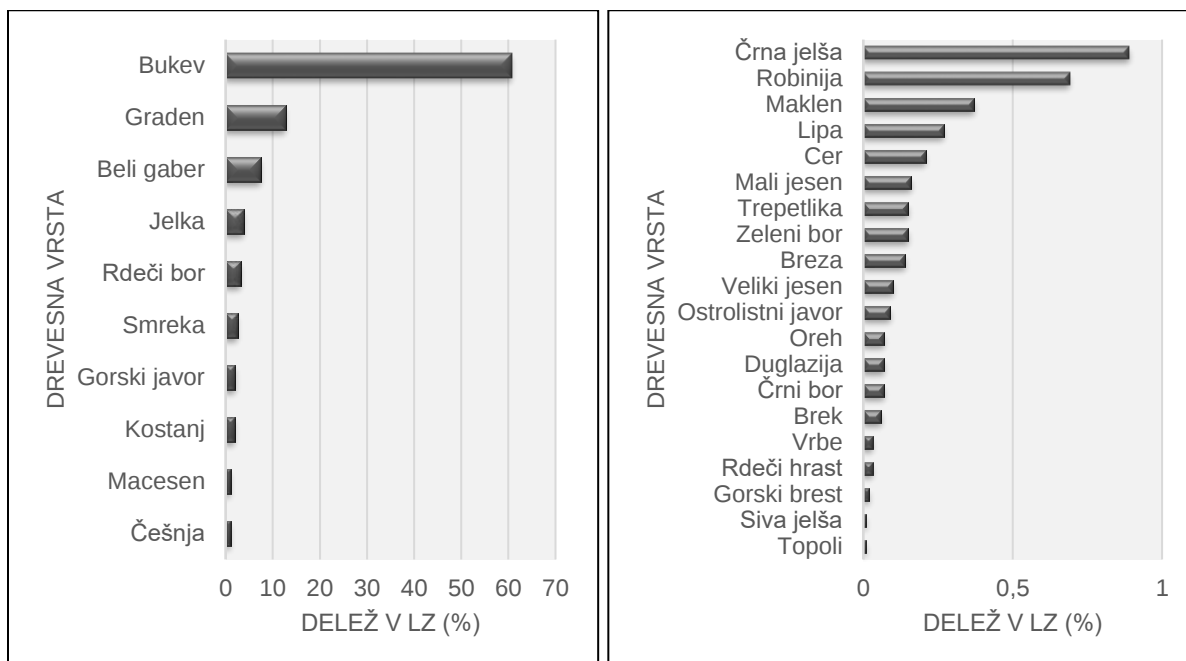
Razmerje drevesnih vrst

Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst je blizu naravni drevesni sestavi. V skupini plemenitih listavcev so: gorski javor (2,02 %), češnja (1,05 %) ter lipa in lipovec, veliki jesen, gorski brest, oreh in ostrolistni javor; vsi z deležem pod enim odstotkom. V skupini drugih trdih listavcev so: beli gaber (7,47 %), kostanj (1,96 %) ter robinija, maklen, mali jesen, brek, cer in rdeči hrast; vsi z deležem pod 1 %. Mehki listavci so: črna jelša, breza, trepetlika, siva jelša, vrbe in topoli; vsi z deležem pod 1 %.

Preglednica 103/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
Dejansko stanje	m ³ /ha	8,6	12,7	10,8	3,6	0,7	205,6	43,2	12,2	37,0	4,1
	%	2,5	3,8	3,2	1,1	0,2	60,7	12,8	3,6	10,9	1,2
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	0,8	0,8	7,3	0,0	0,0	62,1	14,4	4,0	8,3	2,3

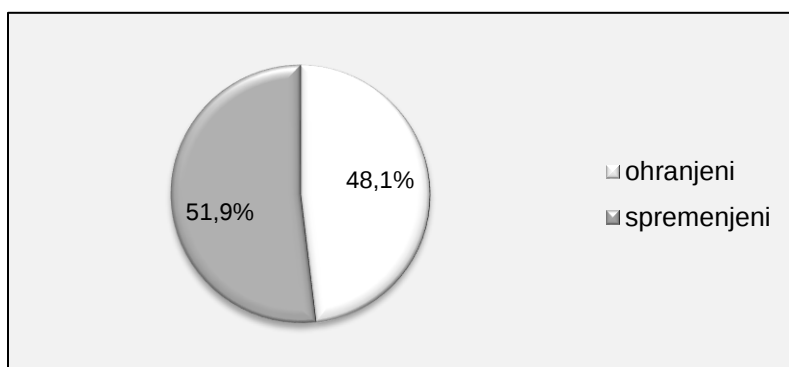
Opomba: Kot naravno stanje je prikazan model naravne zmesi drevesnih vrst glede na GRT, ki so povezani v RGR.

Grafikon 11: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

V primerjavi z naravno drevesno sestavo sodijo gozdovi obravnavanega RGR v kategorijo ohranjenih in spremenjenih gozdov.

Grafikon 12: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo pomanjkljivo negovana mladovja, z dobro in bogato sestojno zasnovo in tesnim sklepom krošenj. Drogovnjaki imajo dobro in pomanjkljivo sestojno zasnovo in so pomanjkljivo negovani in nenegovani. Tesen sklep krošenj ima 50,4 % površin drogovnjakov. Debeljaki imajo normalen in tesen sklep krošenj in so pomanjkljivo negovani (84 % površin debeljakov). Pomanjkljivo negovanih je 68 % površin pomlajencev.

Preglednica 104/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	14,86	41,3	42,7	16,0	0,0	2,9	81,7	15,4	0,0	56,5	11,6	26,0	5,9
Drogovnjak	300,95	7,1	45,9	45,3	1,7	3,3	60,0	35,3	1,4	50,4	24,4	7,6	17,6
Debeljak	1.080,55					8,2	84,2	6,5	1,1	21,4	60,2	13,0	5,4
Sestoj v obnovi	253,75					24,6	68,0	7,4	0,0				
Skupaj:	1.650,11					9,8	77,2	12,0	1,0				

Kakovost drevja

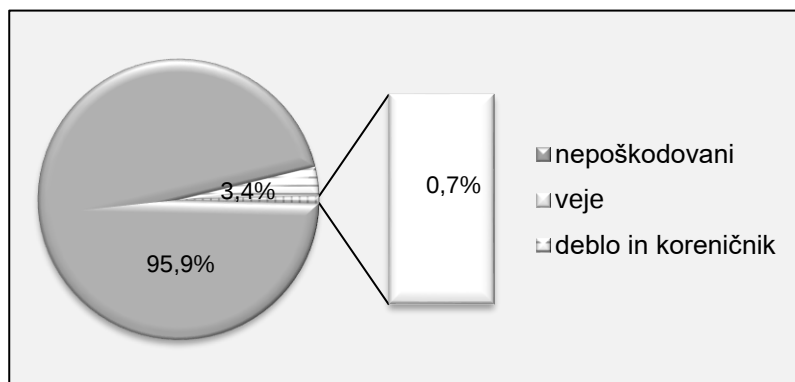
Pri obeh skupinah drevesnih vrst prevladuje prav dobra do zadovoljiva kakovost drevja. Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah na drevju debelejšem od 30 cm, na vzorcu 1.171 dreves.

Preglednica 105/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	129	0,0	10,9	67,3	20,2	1,6
Skupaj listavci	1.042	2,1	12,5	58,1	24,7	2,6
Skupaj	1.171	1,9	12,3	59,1	24,2	2,5

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost drevja je bila popisana ob meritvah na SVP. Poškodovanih je 4,1 % dreves. Prevladujejo poškodbe debla in koreničnika (3,4 %).

Grafikon 13: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V obravnavanem RGR je bilo evidentiranih 15,5 odmrlih dreves/ha, oz. 12,6 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2). Po volumnu prevladuje odmrlo drevje v drugem razširjenem debelinskem razredu.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Gojitvena in varstvena dela niso bila opravljena v skladu z načrtom. Vsa načrtovana dela so bila opravljena v manjšem obsegu od načrtovanega ali pa sploh ne. Varstvo pred žuželkami, ki ni bilo načrtovano, vključuje dela povezana s postavitvijo in praznjenjem lovnih pasti.

Preglednica 106/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	69,11	5,40	7,8
Priprava tal	ha	0,92	0,03	3,3
Sadnja	ha	0,92	0,26	28,3
Obžetev	ha	1,84	0,00	0,0
Nega mladja	ha	2,41	0,50	20,7
Nega gošče	ha	23,42	0,20	0,9
Nega letvenjaka	ha	17,06	0,30	1,8
Nega ml. drogovnjaka	ha	33,63	3,16	9,4
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	1.480	350	23,6
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	7,40	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	0,57	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dveh ureditvenih obdobjih zvišala za 27,5 %. Povprečna lesna zaloga iglavcev se je povišala za 54,0 %, listavcev pa za 24,9 %. Spremembe prirastka, ki se je v zadnjih dveh desetletjih povišal za 10,0 %, je deloma tudi odraz različnih metodologij izračuna. Bilančna neskladja med povprečno višino lesne zaloge, prirastkom in realiziranim posekom, izvirajo iz nekoliko precenjenega prirastka ob urejanju pred desetimi leti, ne čisto popolnih evidenc poseka in velike količine v zadnjem desetletju odmrlih dreves (mortaliteta), ki v izračun niso všteta.

Preglednica 107/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m³/ha			m³/ha			m³/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2005	1.567,50	23,7	241,8	265,5	0,74	6,22	6,96	0,19	1,83	2,02
2015	1.596,66	25,0	296,2	321,2	0,64	6,77	7,41	0,31	2,80	3,11
2025	1.650,11	36,5	302,0	338,5	1,13	6,53	7,66	0,64	6,37	7,01

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

V zadnjih dveh desetletjih so opazne skromne spremembe v drevesni sestavi gozdov obravnavanega RGR. Povečal se je delež iglavcev. V sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja je bilo namreč umetno osnovanih veliko sestojev iglavcev, ki so sedaj v razvojni fazi drogovnjakov in tanjših debeljakov z velikimi prirastki. Zaprti, negospodarjeni sestoji so ugodni za sencovzdržno jelko. Pričakovati je, da se bo njen delež v prihodnje še povečeval. Manj ugodno pa je takšno neaktivno gospodarjenje za svetloljuben kostanj, katerega delež se je v zadnjem desetletju prepolovil.

Preglednica 108/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl	Bukev	Hrast	Pl. lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
2005	1,9	3,5	2,7	0,8	0,1	57,8	13,2	2,7	16,1	1,2
2015	1,7	2,7	2,6	0,8	0,1	61,9	12,0	3,3	13,6	1,3
2025	2,5	3,8	3,2	1,1	0,2	60,7	12,8	3,6	10,9	1,2

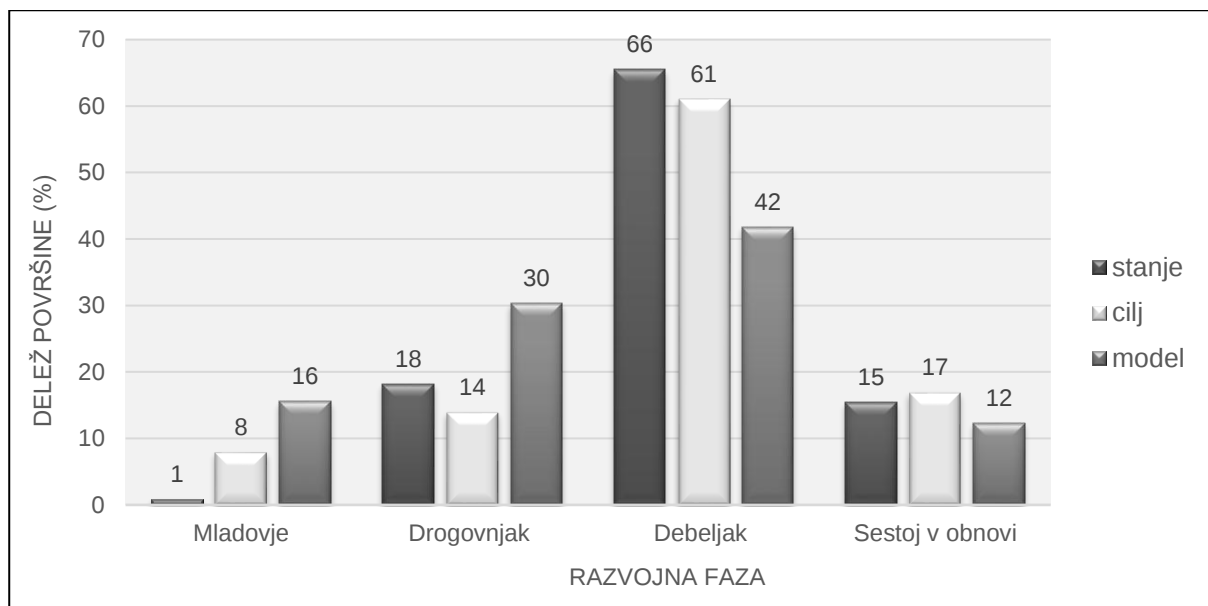
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Struktura gozdov po razvojnih fazah je odmaknjena od modelnega stanja. Premalo je mladovij in drogovnjakov, preveč debeljakov in sestojev v obnovi.

Preglednica 109/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	14,86	0,9	19	15,6	256,98	-94,2
Drogovnjak	300,95	18,2	37	30,3	500,44	-39,9
Debeljak	1.080,55	65,5	51	41,8	689,81	56,6
Sestoj v obnovi	253,75	15,4	15	12,3	202,88	25,1
Skupaj:	1.650,11	100,0	122	100,0	1.650,11	

Ob izvedbi načrtovanih pomladitvenih sečenj se bo v naslednjem ureditvenem obdobju povečal delež mladovij. Zaradi preraščanja v debeljake se bo znižal delež drogovnjakov. Nekoliko se bo znižal površinski delež debeljakov.

Grafikon 14: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni gozdovi.

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 3 %, jelka 4 %, bor 3,0 %, macesen 1 %, bukev 61 %, hrast 13 %, plem. lst. 4 %, dr. tr. lst. 10 %, meh. lst. 1 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 8 %, drogovnjak 14 %, debeljak 61 %, sestoji v obnovi 17 %.

Ciljna lesna zaloga 345 m³/ha; končna lesna zaloga 504 m³/ha.

Ciljna kakovost: iglavci A, B, C, listavci A2, B, C.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba (skupaj s pomladitveno dobo) traja 122 let. Pomladitvena doba traja 15 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Pri uravnavanju zmesi pospeševati bukev, graden, jelko, kostanj in plemenite listavce. Iz naravnih mladovij je potrebno odstraniti silake, predrastke ter invazivne vrste, če se te pojavljajo. Opraviti je potrebno prva redčenja, s čimer se bo omogočilo hitro preraščanje letvenjakov v drogovnjake.

Drogovnjaki: V drogovnjakih, posebej tistih z dobro sestojno zasnovo in tesnim sklepom krošenj naj se izvedejo izbiralna redčenja. V tanjših gostih drogovnjakih naj se izvede nega mlajšega drogovnjaka oz. drugo redčenje (na površini 2,02 ha). Povprečna intenziteta redčenj naj bo pri iglavcih 17 % in pri listavcih 15 %. Intenzivnost redčenj naj se prilagodi sestojni zasnovi, sklepu krošenj in drevesnim vrstam. Pri redčenjih pospeševati bukev, graden, jelko, kostanj in plemenite listavce. V naslednjem desetletju se naravnemu razvoju prepustijo drogovnjaki na površini 63,08 ha. To so največkrat drogovnjaki slabih sestojnih zasnov, nastali z zaraščanjem kmetijskih površin. Na slabo odprtih strmih terenih lahko za doseg ciljev uporabimo situacijsko nego.

Debeljaki: V debeljaki naj se še izvajajo izbiralna redčenja s povprečno intenziteto pri iglavcih 11 % in pri listavcih 12 %. Pazimo, da s preveč intenzivnimi redčenji ne sprožimo prezgodnjega pomlajevanja sestojev. Zreli, vrzelast, že pomlajeni debeljaki in debeljaki močno poškodovani

po ujmah naj se uvedejo v obnovo s povprečno jakostjo pomladitvenih sečenj pri iglavci 27 % in pri listavcih 29 %. (28 % površin debeljakov). V sklopu negovalnih del priprave sestojev za naravno obnovo naj se najprej odstrani grmovni in polnilni sloj oz. podstojno drevje. Potrebno je paziti, da se s preširokopoteznimi pomladitvenimi sečnjami ne sproži zapleveljanje tal. Naravnemu razvoju naj se prepustijo debeljaki na površini 19,55 ha.

Sestoji v obnovi: V pomlajencih naj se nadaljuje obnova (89 % površin pomlajencev) s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 39 % in pri listavci 43,5 %. V tako nastalih mladovjih po potrebi že izvajamo nego. Obnova naj se zaključi na 28,77 ha površin pomlajencev. Hitrost obnove naj se prilagodi pojavu podmladka ključnih drevesnih vrst. Hkrati s pomladitvenimi sečnjami je v okviru priprav sestojev za naravno obnovo potrebno odstraniti grmovni sloj, podstojna drevesa starega sestoja in invazivne tujerodne drevesne vrste. Paziti je potrebno, da se s prehitrimi obnovami ne sproži zapleveljanje tal.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Pospesujejo naj se rastiščem primerne drevesne vrste: bukev, jelko, graden, kostanj in plemenite listavce. Posebna pozornost naj se namenijo minoritetnim avtohtonim drevesnim vrstam, kot so: brek, drobnica in skorš. V sklopu negovalnih del naj se odstranjujejo invazivne tujerodne vrste, ki se v sestojih obravnavanega RGR pojavljajo (robinija).

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo, vzdrževati gozdni rob s stopničasto zgradbo ter pestro vrstno sestavo.

Upoštevati usmeritve za varovalno funkcijo. Upoštevati usmeritve za EPO in obnočja Nature 2000.

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku pričakujemo še skromno povečanje povprečne lesne zaloge. Za dobro odstotno točko se bo povečal delež iglavcev v lesni zalogi.

Preglednica 110/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	10,8	89,2	100,0
- ciljno %	12,0	88,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	36,5	302,0	338,5
- ciljna (m ³ /ha)	41,4	303,6	345,0
Prirastek (m ³ /ha)	1,13	6,53	7,66
Možni posek (m ³ /ha)	6,4	63,7	70,1
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,64	6,38	7,02
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	17,5	21,1	20,7
Intenziteta m. p. prirastek (%)	56,5	97,5	91,4
Izravnalna doba (let)	10		

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

Načrtovan možni posek predstavlja 20,7 % od lesne zaloge in 91,5 % od prirastka. 63,5 % od skupnega poseka je načrtovanih pomladitvenih sečenj.

Preglednica 111/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.				
Iglavci	m³	6.279	4.287	0	10.566		
	%	59,4	40,6	0,0	100,0	17,5	56,5
Listavci	m³	35.971	69.099	0	105.070		
	%	34,2	65,8	0,0	100,0	21,1	97,5
Skupaj	m³	42.250	73.386	0	115.636		
	%	36,5	63,5	0,0	100,0	20,7	91,4

Načrtovana gojitvena dela zagotavljajo izboljšanje sestojnih zasnov pomanjkljivo negovanih mladovij. S pripravo sestoja za naravno obnovo naj se zagotovi boljša sestojna zasnova podmladka.

Preglednica 112/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	24,28	24,28
Nega mladja	ha	5,00	5,00
Nega gošče	ha	11,45	11,45
Nega letvenjaka	ha	3,94	3,94
Nega ml. drogovnjaka	ha	2,02	2,02

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Predpanonska bukovja - 06412

RGR povezuje bukove gozdove na bolj produktivnih manj kislih rastiščih, največkrat na nevtralnih sedimentnih kamninah (laporjih in peščenjakih). Ti gozdovi praviloma poraščajo severna in vzhodna pobočja, ki so zaradi osojne lege manj primerna za kmetijsko obdelavo. Razprostirajo se po celotnem območju GGE.

V zasebni lasti je 74,8 % gozdov obravnavanega RGR.

Večnamenskih gozdov je 2.927,11 ha. Ostalo (14,77 ha) so gozdovi s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni. Ti se nahajajo na območju naravnih vrednot (Kobilina - gozd, Pohorje v Halozah - nahajališče tis ter Drenovec - nahajališče širokolistne lobodike in lovorolistnega volčina).

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Gozdovi s poudarjeno varovalno funkcijo na strminah in erodibilni matični podlagi. Gozdovi na območju naravnih vrednot in znotraj zavarovanih območij. Gozdovi na območju EPO in Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 113/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	511	Vrbovje s topolom
		521	Nižinsko črnojelševje
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	601	Pobočno velikojesenovje
		761	Javorovje s praprotni
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje
		711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	731	Kisloljubno gradnovo bukovje
		751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo
		752	Predpanonsko podgorsko bukovje
		561	Bazoljubno gradnovje
		732	Kisloljubni hrastovi gozdovi
		771	Jelovja s praprotni

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Obravnavan RGR opredeljuje GRT Predpanonsko podgorsko bukovje. Povprečni rastiščni koeficient rastiščnih tipov v obravnavanem RGR je 7,8.

Preglednica 114/D-GZ1: Gozdni rastišni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastišni tip	Rk	PSR (m ³ /ha)	Površina	%
511	Vrbovje s topolom	11	22,1	0,71	0,0
521	Nižinsko čmojelševje	8	8,5	8,86	0,3
543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje	11	7,2	55,51	1,9
561	Bazoljubno gradnovje	3	5,1	19,57	0,7
601	Pobočno velikojesenovje	7	8,5	7,09	0,2
711	Kistoljubno gradnovo belogabrovje	11	7,2	12,70	0,4
731	Kistoljubno gradnovo bukovje	11	8,3	543,76	18,5
732	Kistoljubno hrastovje	5	5,1	18,72	0,6
751	Kistoljubno bukovje z rebrenjačo	9	7,0	8,44	0,3
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	7	9,4	2.151,68	73,2
761	Javorovje s praprotni	7	10,9	87,31	3,0
771	Jelovje s praprotni	17	13,3	27,53	0,9
	Skupaj	7,90	9,2	2.941,88	100,0

Povprečna proizvodna zmogljivost rastišč je 9,2 m³/ha. Letni prirastek je 7,62 m³/ha. Izkoriščenost proizvodne zmogljivosti rastišč je (P/PSR) je 83 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji bukve, s primesjo gradna, belega gabra, gorskega javorja, kostanja, smreke in jelke. Bukev se pojavlja velikopovršinsko, lahko tvori tudi čiste sestoje. Ostale drevesne vrste so primešane skupinsko do posamično.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga RGR je 347,1 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci 92,8 %. Drevje debelejše od 30 cm predstavlja 74 % lesne zaloge. Drevje debelejše od 50 cm obsega 28,6 % lesne zaloge. Listavci so v povprečju debelejši od iglavcev. Povprečen prirastek je 7,62 m³/ha/leto. Delež listavcev v prirastku je nekoliko nižji od njihovega deleža v lesni zalogi.

Preglednica 115/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	10,5	20,8	26,5	19,2	23,0	25,0	7,2	0,82	10,8
Listavci	7,5	18,2	22,4	23,0	28,9	322,1	92,8	6,80	89,2
Skupaj	7,7	18,3	22,7	22,7	28,6	347,1	100,0	7,62	100,0

Povprečna lesna zaloga in prirastek sta najvišja v razvojni fazi debeljaka. V primerjavi z debeljaki visoka povprečna lesna zaloga sestojev v obnovi kaže na zadržano obnavljanje teh sestojev.

Preglednica 116: Lesna zaloga in letni prirastek v RGR po razvojnih fazah

Razvojna faza	Lesna zaloga	Letni prirastek
	m ³ /ha	m ³ /ha/leto
Drogovnjak	280,7	7,87
Debeljak	380,0	8,06
Sestoj v obnovi	357,9	6,84

Razmerje drevesnih vrst

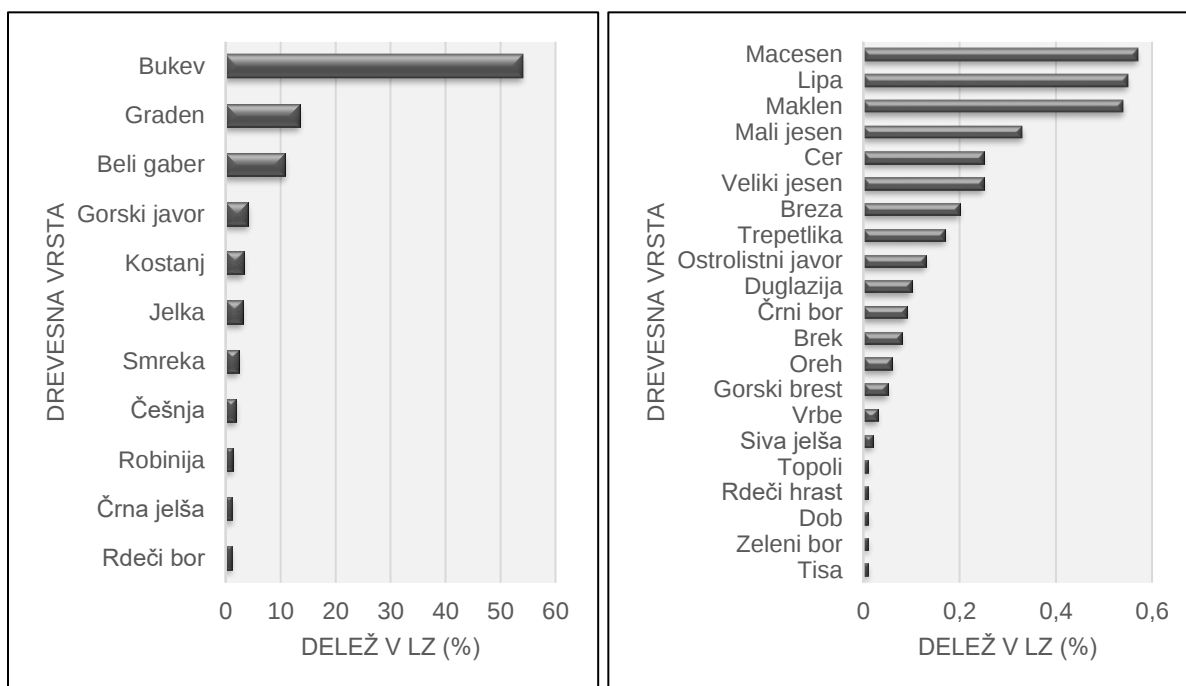
Razmerje drevesnih vrst v lesni zalogi je blizu naravni drevesni sestavi; preveč je drugih trdih listavcev (b. gabra), premalo bukve in gradna. Med drugimi iglavci so: črni in zeleni bor ter duglazija. V skupini drevesnih vrst plemeniti listavci so: gorski javor (4,08 %), češnja (1,95 %),

z deleži pod enim odstotkom pa še: lipa in lipovec, veliki jesen, gorski brest, poljski brest, oreh, in ostrolistni javor. Med drugimi trdimi listavci so beli gaber (10,86 %), domači kostanj (3,31 %) in robinija (1,27 %) ter z deležem pod enim odstotkom še: rdeči hrast, maklen, mali jesen, brek in cer. Med mehкими listavci je črna jelša (1,17 %) in z deležem pod enim odstotkom še: trepetlika, siva jelša, topoli, breza in vrbe.

Preglednica 117/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
Dejansko stanje	m ³ /ha	8,2	10,5	4,0	2,0	0,4	187,4	46,7	24,6	57,8	5,5
	%	2,3	3,0	1,1	0,6	0,1	54,1	13,5	7,1	16,6	1,6
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	0,4	0,9	2,0	0,0	0,0	64,8	15,4	6,3	8,1	2,1

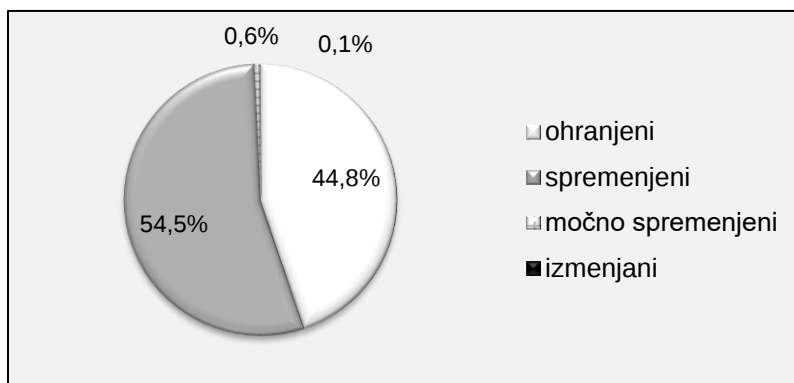
Opomba: Kot naravno stanje je prikazan model naravne zmesi drevesnih vrst glede na GRT, ki so povezani v RGR.

Grafikon 15: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

Prevladujejo sestoji z ohranjeno in spremenjeno drevesno sestavo (99,3 %). Ostali gozdovi imajo močno spremenjeno in izmenjano drevesno sestavo.

Grafikon 16: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo pomanjkljivo negovana in nenegovana mladovja z dobro in pomanjkljivo sestojno zasnovo. Tesen sklep ima 43,1 % površin mladovij, vrzelastega pa 41,1 %. Drogovnjaki so z dobro in pomanjkljivo sestojno zasnovo in pomanjkljivo negovani ter nenegovani, imajo tesen do normalen sklep krošenj. Slaba petina drogovnjakov je vrzelastih. Debeljaki so pomanjkljivo negovani in imajo tesen in normalen sklep krošenj. Pomlajenci so negovani in pomanjkljivo negovani.

Preglednica 118/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	59,38	11,4	51,8	33,5	3,3	8,6	63,0	28,4	0,0	43,1	11,4	4,4	41,1
Drogovnjak	623,67	5,7	43,3	48,4	2,6	4,5	52,1	42,7	0,7	47,2	26,9	6,4	19,5
Debeljak	1.702,62					7,7	79,5	12,7	0,1	27,7	48,4	13,5	10,4
Sestoj v obnovi	556,21					19,5	71,7	8,8	0,0				
Skupaj:	2.941,88					9,3	71,9	18,6	0,2				

Kakovost drevja

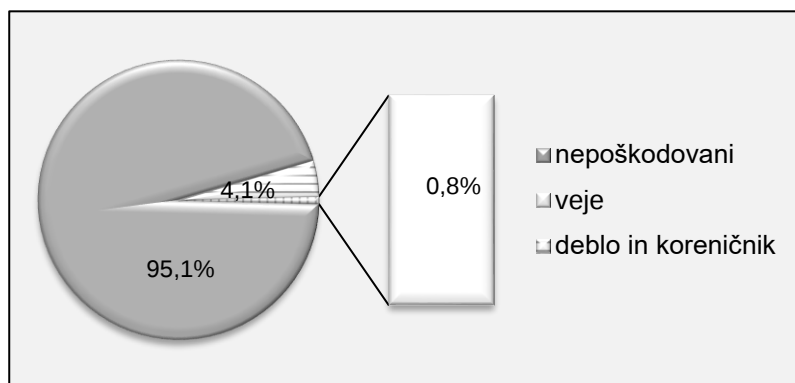
Pri obeh skupinah drevesnih vrst prevladuje prav dobra do zadovoljiva kakovost drevja. Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah drevju debelejšem od 30 cm, na vzorcu 1.923 dreves.

Preglednica 119/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	154	1,3	8,4	70,2	18,8	1,3
Skupaj listavci	1.769	2,2	13,2	60,4	22,3	1,9
Skupaj	1.923	2,1	12,8	61,2	22,0	1,9

Poškodovanost sestojev

Poškodovanih je 4,9 % dreves. Prevladujejo poškodbe na deblu in koreničniku (4,1 %), najverjetneje kot posledica poškodb pri sečnji in spravi. Ostalo so poškodbe vej in krošenj.

Grafikon 17: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,3	6,2	6,5	0,5	8,3	8,8	0,8	14,5	15,3	6,0
30 - 49 cm	0,0	1,8	1,8	0,1	2,2	2,3	0,1	4,0	4,1	7,5
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,2
Skupaj	0,3	8,0	8,3	0,6	10,6	11,2	0,9	18,6	19,5	13,7

V RGR je bilo evidentiranih 19,5 odmrlih dreves/ha, oz. 13,7 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2). Po volumnu prevladuje ležeče odmrlo drevje znotraj drugega razširjenega debelinskega razreda.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Gojitvena in varstvena dela niso bila opravljena v skladu z načrtom. Močno sta bili preseženi priprava tal in nega mladja. Vsa ostala načrtovana dela so bila opravljena v znatno manjšem obsegu. Varstvo pred žuželkami, ki ni bilo načrtovano, vključuje dela povezana s postavitvijo in praznjenjem lovnih pasti. Nenačrtovana je bila tudi postavitvev petih gnezdnic. Sklop del ostalega varstva pred divjadjo združuje dela povezana z vzdrževanjem zaščite sadik pred objedanjem divjadi.

Preglednica 120/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	209,16	24,34	11,6
Priprava tal	ha	3,20	10,52	328,8
Sadnja	ha	3,33	1,50	45,0
Obžetev	ha	5,87	1,75	29,8
Nega mladja	ha	11,92	29,22	245,1
Nega gošče	ha	50,28	16,42	32,7
Nega letvenjaka	ha	35,21	6,75	19,2
Nega ml. drogovnjaka	ha	83,25	16,49	19,8
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	4.360	2.200	50,5
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	23,00	17,90	77,8
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	4,74	0,0
Postavitvev gnezdnic	kos	0,00	5,00	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dvajsetih letih povečala za 86,3 m³/ha. Lesna zaloga iglavcev se je povečala za 13,1 %, listavcev pa za 34,9 %. Prirastek se je v zadnjih dveh ureditvenih obdobjih povečal za 9,2 %. Spremembe v višini prirastka so deloma tudi odraz različnih metodologij izračuna.

Preglednica 121/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2005	2.743,84	22,1	238,7	260,8	0,83	6,15	6,98	0,27	2,35	2,62
2015	2.772,48	23,4	285,4	308,8	0,70	6,64	7,34	0,41	3,06	3,47
2025	2.941,88	25,0	322,1	347,1	0,82	6,80	7,62	0,46	7,57	8,03

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

Spremembe v drevesni sestavi gozdov so majhne. Zabeležen je skromen porast deleža hrastov (gradna in doba) in plemenitih listavcev ter upad deleža drugih trdih listavcev.

Preglednica 122/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl	Bukev	Hrast	Pl. lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
2005	3,1	2,9	1,5	0,9	0,1	53,4	12,4	5,7	18,4	1,6
2015	2,5	3,1	1,3	0,6	0,1	54,3	12,5	6,2	17,7	1,7
2025	2,3	3,0	1,1	0,6	0,1	54,1	13,5	7,1	16,6	1,6

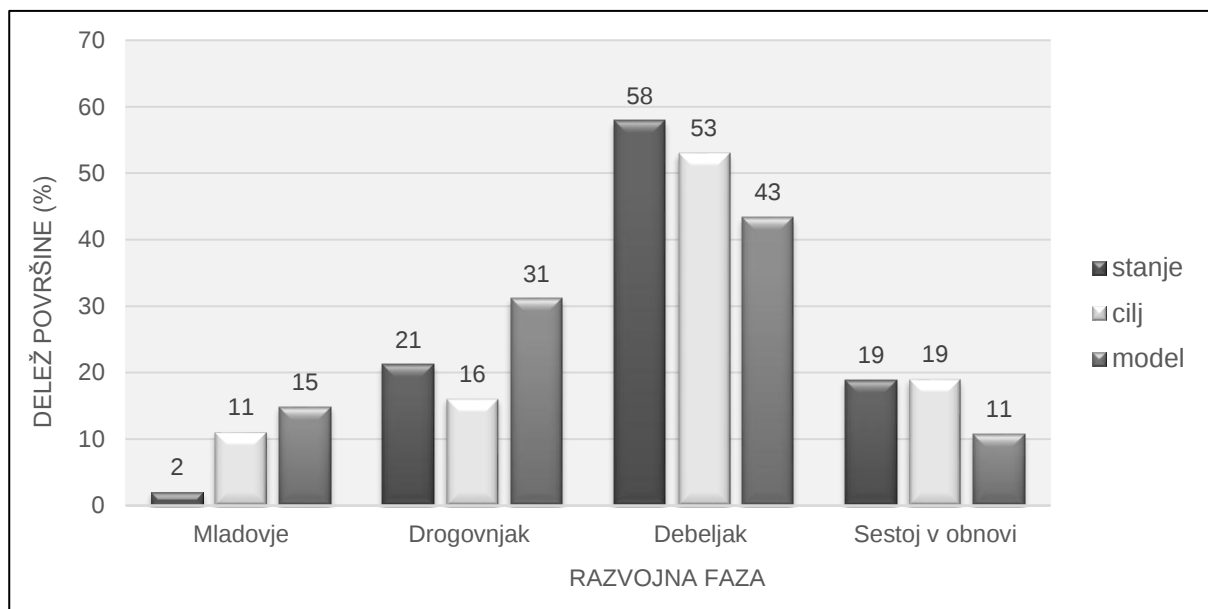
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Struktura gozdov po razvojnih fazah je oddaljena od modelnega stanja. Premalo je mladovij in drogovnjakov ter preveč debeljakov in sestojev v obnovi.

Preglednica 123/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	59,38	2,0	18	14,8	434,05	-86,3
Drogovnjak	623,67	21,2	38	31,1	916,32	-31,9
Debeljak	1.702,62	57,9	53	43,4	1.278,03	33,2
Sestoj v obnovi	556,21	18,9	13	10,7	313,48	77,4
Skupaj:	2.941,88	100,0	122	100,0	2.941,88	

Ob izvedbi načrtovanih pomladitvenih sečenj se bo v naslednjem ureditvenem obdobju povečal delež mladovij. Zaradi preraščanja v debeljake se bo znižal delež drogovnjakov. Znižal se bo delež debeljakov.

Grafikon 18: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni gozdovi.

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 2 %, jelka 4 %, bor 1 %, macesen 1 %, bukev 54 %, hrast 14%, plem. Ist. 7 %, dr. tr. Ist. 16 %, meh. Ist. 1 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 11 %, drogovnjak 16 %, debeljak 53 %, sestoji v obnovi 19 %.

Ciljna lesna zaloga 345 m³/ha; končna lesna zaloga 555 m³/ha.

Ciljna kakovost: iglavci A, B, C, listavci A1, A2, B, C.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba (skupaj s pomladitveno dobo) traja 122 let. Pomladitvena doba traja 13 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Mladovja, v katerih ni pričakovati zadovoljive naravne obnove, naj se spopolnijo s sadnjo rastiščem primernih drevesnih vrst. Posajene sadike je potrebno individualno zaščititi pred objedanjem divjadi in obžeti s tremi do štirimi ponovitvami. Pri uravnavanju zmesi pospeševati bukev, graden, jelko, kostanj in plemenite listavce. Iz naravnih mladovij je potrebno odstraniti silake, predrastke ter invazivne vrste, če se te pojavljajo. Dosledno morajo biti opravljena prva redčenja, s čimer se bo omogočilo hitro preraščanje letvenjakov v drogovnjake.

Drogovnjaki: V drogovnjakih, posebej tistih z dobro sestojno zasnovo, tesnim in normalnim sklepom krošenj naj se izvedejo izbiralna redčenja. V tanjših gostih drogovnjakih naj se izvede nega mlajšega drogovnjaka oz. drugo redčenje (na površini 11,93 ha). Povprečna intenziteta redčenj naj bo pri iglavcih 16 % in pri listavcih 15 %. Intenzivnost redčenj naj se prilagodi sestojni zasnovi, sklepu krošenj in drevesnim vrstam. Pri redčenjih pospeševati bukev, graden, jelko, kostanj in plemenite listavce. Na slabo odprtih strmih terenih lahko za doseg ciljev uporabimo situacijsko nego, pri čemer imajo izbranci lastnosti, ki pospešujejo stojnost sestojev. Posebno pozornost namenimo drogovnjakom, ki so nastali z zaraščanjem kmetijskih površin. V takšnih drogovnjakih z dobro sestojno zasnovo naj se izvedejo izbiralna redčenja, sicer naj se prepustijo naravnemu razvoju. V naslednjem desetletju se naravnemu razvoju prepustijo drogovnjaki na površini 108,64 ha.

Debeljaki: V debeljakih naj se še izvajajo izbiralna redčenja s povprečno intenziteto pri iglavcih 11 % in pri listavcih 12 %. Pazimo, da s preveč intenzivnimi redčenji ne sprožimo prezgodnjega pomlajevanja sestojev. Zreli, vrzelast, že pomlajeni debeljaki in debeljaki močno poškodovani po ujmah naj se uvedejo v obnovo s povprečno jakostjo pomladitvenih sečenj pri iglavci 24 % in pri listavcih 28 %. (34 % površin debeljakov). V sklopu priprav sestojev za naravno obnovo naj se najprej odstrani grmovni in polnilni sloj oz. podstojno drevje. Potrebno je paziti, da se s preširokopoteznimi pomladitvenimi sečnjami ne sproži zapleveljanje tal. Naravnemu razvoju naj se prepustijo debeljaki na površini 27,47 ha.

Sestoji v obnovi: V pomlajencih naj se nadaljuje obnova (84 % površin pomlajencev) s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 36 % in pri listavci 45 %. V tako nastalih mladovij po potrebi že izvajamo nego. Obnova naj se zaključi na 86,78 ha površin pomlajencev. Hitrost obnove naj se prilagodi pojavu podmladka ključnih drevesnih vrst. Hkrati s pomladitvenimi sečnjami je v okviru priprav sestojev za naravno obnovo potrebno odstraniti grmovni sloj, podstojna drevesa starega sestoja in invazivne tujerodne drevesne vrste, če se pojavljajo. Paziti je potrebno, da se s prehitrimi obnovami ne sproži zapleveljanje tal.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Pospešujejo naj se rastiščem primerne drevesne vrste: bukev, jelko, graden, kostanj in plemenite listavce. V sklopu negovalnih del naj se odstranjujejo invazivne tujerodne vrste, ki se v sestojih obravnavanega RGR pojavljajo (robinija).

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo, vzdrževati gozdni rob s stopničasto zgradbo ter pestro vrstno sestavo.

Na območjih naravnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve Natura 2000 in usmeritve za EPO. Upoštevati usmeritve za varovalno funkcijo.

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku je pričakovati skromno povečanje deleža iglavcev. V sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja je bilo namreč umetno osnovanih veliko sestojev iglavcev, ki so sedaj v razvojni fazi drogovnjakov in tanjših debeljakov z velikimi

prirastki, v teh sestojih pa je intenziteta načrtovanih sečenj manjša kot v pretežno listnati sestojih v obnovi.

Preglednica 124/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	7,2	92,8	100,0
- ciljno %	8,3	91,7	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	25,0	322,1	347,1
- ciljna (m ³ /ha)	28,6	314,0	342,6
Prirastek (m ³ /ha)	0,82	6,80	7,62
Možni posek (m ³ /ha)	4,6	76,1	80,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,46	7,62	8,08
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	18,5	23,6	23,3
Intenziteta m. p. prirastek (%)	56,3	111,3	105,3
Izravnalna doba (let)	10		

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

Načrtovan možni posek v obravnavanem rastiščnogojitvenem razredu obsega 66 % od celotnega možnega poseka v GGE. Predstavlja 23,3 % od lesne zaloge in 106,0 % od prirastka. V skupnem načrtovanem poseku je predvidenih 70,4 % pomladitvenih sečenj.

Preglednica 125/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.				
Iglavci	m³	6.627	7.000	1	13.628		
	%	48,6	51,4	0,0	100,0	18,5	56,3
Listavci	m³	63.760	158.785	68	222.613		
	%	28,6	71,4	0,0	100,0	23,5	111,3
Skupaj	m³	70.387	165.785	69	236.241		
	%	29,8	70,2	0,0	100,0	23,1	105,3

Preglednica 126/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	74,55	74,55
Priprava tal	ha	1,90	1,90
Sadnja	ha	8,03	8,03
Obžetev	ha	8,03	48,18
Nega mladja	ha	12,26	12,26
Nega gošče	ha	32,58	32,58
Nega letvenjaka	ha	13,55	13,55
Nega ml. drogovnjaka	ha	11,93	11,93
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	9.250	9.250
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	13,50	13,50

Načrtovana gojitvena dela zagotavljajo izboljšanje sestojnih zasnov vrzelastih mladovij. Načrtovana je sadnja: 2.900 dreves gorskega javorja, 900 dreves lipe, 1.800 dreves češnje, 150 drobnice, 150 dreves lesnike, 200 dreves oreha, 1.500 dreves kostanja in 1.450 dreves gradna. Posajene sadike je potrebno zaščititi pred objedanjem divjadi s tulci oz. s količenjem ter obžeti s tremi do štirimi ponovitvami. Glavnina sadnje je namenjena ogolelim površinam v odsekih 89A in 90A, ki so nastale zaradi sanacije po podlubnikih poškodovanih smrekovih drogovnjakov. Ostalo varstvo pred divjadjo vključuje vzdrževanje te zaščite oz. njeno odstranitev, ko ta ne bo več potrebna.

9.2.4 Rastiščnogojitveni razred: Vrbovja na produ - 20001

Obravnavan RGR obsega 21,41 ha poplavnih gozdov ob reki Dravi, ki so kot varovalni gozdovi razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.)

Slabih 95 % gozdov obravnavnega RGR je v državni lasti.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Gozdovi na območju naravnih vrednot Drava med Markovci in Zavrčem in Dravinja.

Na območju teh gozdov so poudarjene: funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, funkcija ohranjanja naravnih vrednot, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti ter hidrološka funkcija.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 127/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	511	Vrbovje s topolom

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Obravnavan RGR je opredeljen z GRT Vrbovje s topolom.

Preglednica 128/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
511	Vrbovje s topolom	11	21,41	100,0
	Skupaj	11,00	21,41	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Vrzelasti raznomerni sestoji mehkih listavcev pretežno v razvojni fazi debeljaka ali drogovnjaka.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga je 268,3 m³/ha. Prirastek je 7,56 m³/ha/leto.

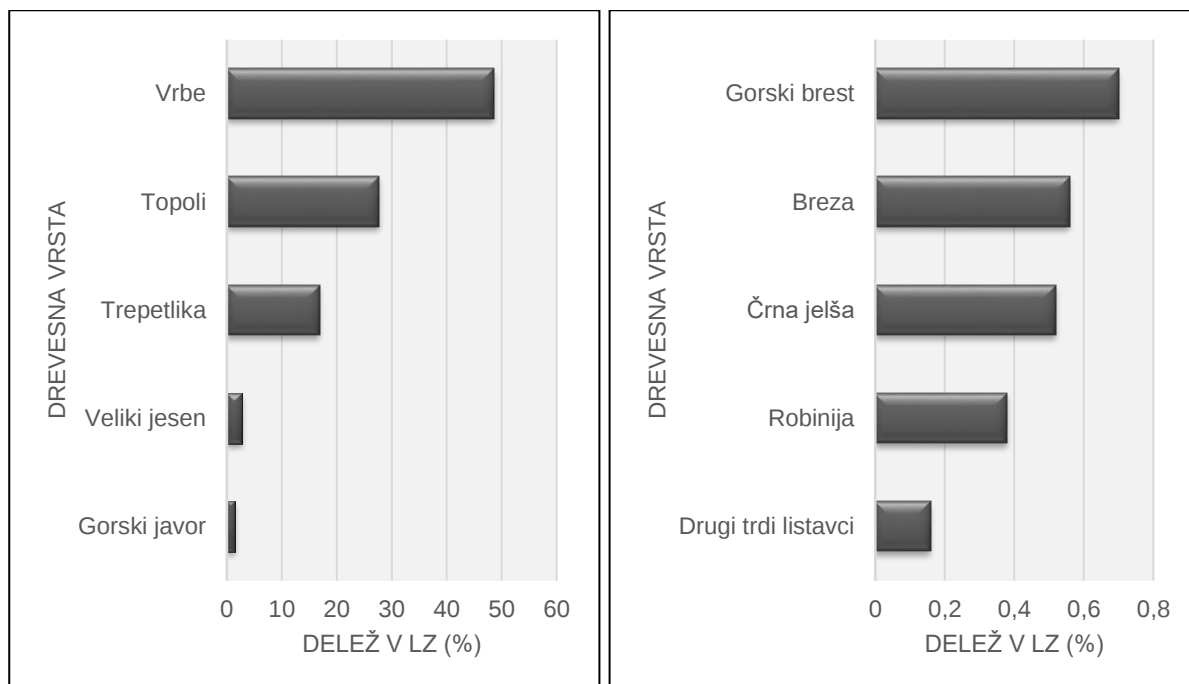
Razmerje drevesnih vrst

Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst je blizu naravnemu stanju. Med plemenitimi listavci so zastopani: gorski javor (1,53 %), veliki jesen (2,82 %) in gorski brest z deležem pod 1 %. Med drugimi trdimi listavci je robinija, med mehкими listavci pa: trepetlika (16,94 %), topoli (27,74 %), vrbe (48,65 %) ter breza in črna jelša z deležem pod 1 %.

Preglednica 129/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
Dejansko stanje	m ³ /ha	13,5	1,4	253,4
	%	5,0	0,5	94,5
Naravno stanje	m ³ /ha			
	%	5	10	85

Opomba: Kot naravno stanje je prikazan model naravne zmesi drevesnih vrst glede na GRT, ki so povezani v RGR.

Grafikon 19: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

Vsi obravnavani gozdovi sodijo v kategorijo ohranjenih gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 130/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje	
	Površina	Delež
	ha	%
Drogovnjak	5,46	25,5
Debeljak	15,95	74,5
Skupaj:	21,41	100,0

Slabe tri četrtine gozdov je uvrščenih v razvojno fazo debeljak. Ostalo so drogovnjaki.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V preteklem ureditvenem obdobju ni bilo načrtovanih in tudi ne opravljenih kakšnih gozdnogojitvenih in varstvenih del.

Deloma je bil opravljen načrtovan posek oslabeledih dreves.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 131/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR

Razvojna faza	Stanje	
	Površina	Delež
	ha	%
Drogovnjak	5,46	25,5
Debeljak	15,95	74,5
Skupaj:	21,41	100,0

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Gospodarjenje v gozdovih obravnavanega RGR je podrejeno in prilagojeno poudarjeni funkciji varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ter funkciji ohranjanja biotske raznovrstnosti in ohranjanja naravnih vrednot. Lesnoproizvodni pomen teh gozdov je majhen. Gozdovi naj se prepustijo naravnemu razvoju.

Ukrepi

V obravnavanem RGR ukrepi niso predvideni.

9.2.5 Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi na strmih legah - 20005

Gozdovi RGR »gozdovi na strmih legah« predstavljajo varovalne gozdove razglašene z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.). Nahajajo se na severu GGE, kjer poraščajo strma pobočja nad reko Dravo v k.o. Gradišča in k.o. Dolane.

V zasebni lasti je 84,1 % gozdov obravnavanega RGR.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

V obravnavanih gozdovih so poudarjene: varovalna funkcij, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti ter funkcija ohranjanja naravnih vrednot.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 132/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tip
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	543	Predpanonsko gradnovno belogabrovje
		752	Predpanonsko podgorsko bukovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Prevladujejo gozdovi uvrščeni v GRT Predpanonsko podgorsko bukovje.

Preglednica 133/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
543	Predpanonsko gradnovno belogabrovje	11	3,05	12,9
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	7	20,67	87,1
	Skupaj	7,51	23,72	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo raznomerni sestoji bukve, gradna in belega gabra, s posamično do šopasto primesjo robinje, plemenitih ter drugih trdih listavcev.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga gozdov obravnavanega RGR je 287,4 m³/ha in povprečen letni prirastek 5,62 m³/ha.

Preglednica 134/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Skupaj		Letni prirastek	
	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	2,7	0,9	0,05	0,9
Listavci	284,7	99,1	5,57	99,1
Skupaj	287,4	100,0	5,62	100,0

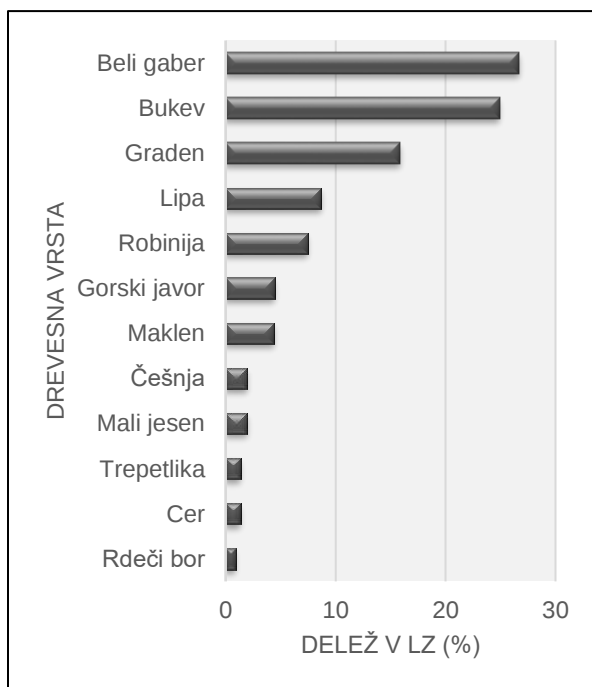
Razmerje drevesnih vrst

Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst je blizu naravnemu stanju; premalo je bukve in gradna ter preveč drugih trdih listavcev, med katerimi so: beli gaber (26,7 %), robinija (7,49 %), maklen (4,42 %), mali jesen (1,95 %) in cer (1,34 %). Med plemenitimi listavci so: gorski javor (4,43 %), lipa in lipovec (8,67 %) ter češnja (1,97 %). Med mehкими listavci je trepetlika (1,34 %).

Preglednica 135/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Bor	Bukev	Hrast	Pl. lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
Dejansko stanje	m ³ /ha	2,7	71,5	45,6	43,3	120,5	3,8
	%	0,9	24,9	15,9	15,1	41,9	1,3
Naravno stanje	m ³ /ha						
	%	0,2	63,0	20,3	5,2	9,4	1,9

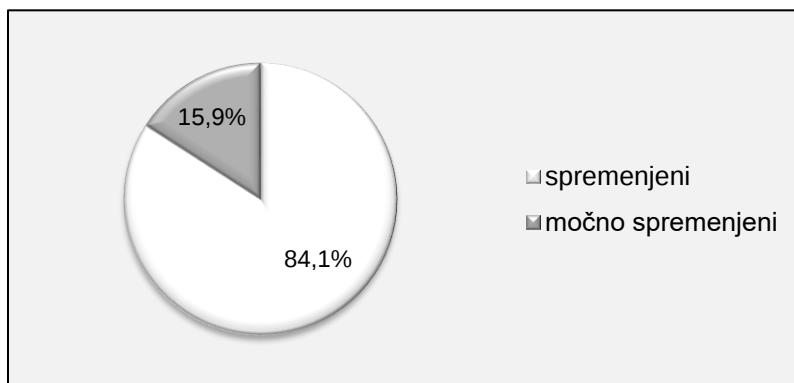
Opomba: Kot naravno stanje je prikazan model naravne zmesi drevesnih vrst glede na GRT, ki so povezani v RGR.

Grafikon 20: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR

Ohranjenost gozdov

Večina gozdov obravnavanega RGR je uvrščena v kategorijo ohranjenih gozdov (84,1 %), ostali gozdovi so spremenjeni.

Grafikon 21: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V preteklem ureditvenem obdobju v obravnavanem RGR ni bilo načrtovanih kakšnih gozdnogojitvenih in varstvenih del. Iz gospodarjenja so bile izločene tri ekocelice na površini 7,53 ha.

Načrtovan posek v višini 213 m³ je bil v veliki meri tudi realiziran.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 136/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR

Razvojna faza	Stanje	
	Površina	Delež
	ha	%
Drogovnjak	2,61	11,0
Debeljak	21,11	89,0
Skupaj:	23,72	100,0

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Gospodarjenje v gozdovih obravnavanega RGR je podrejeno in prilagojeno poudarjeni funkciji varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ter funkciji ohranjanja biotske raznovrstnosti in funkciji ohranjanja naravnih vrednot.

Gozdnogojitvene usmeritve

Naravnemu razvoju naj se prepusti 72 % gozdov obravnavanega RGR; od tega 7,53 ha kot ekocelice. Pri negi ima krepitev stojnosti sestojev prednost pred kakovostjo drevja. Pri redčenjih je potrebno krepiti stojnost sestojev. Uporablja naj se situacijska nega, pri kateri pa naj imajo izbranci lastnosti, ki povečujejo stojnost sestojev. Če so stroški spravila previsoki, naj se posekana drevesa pustijo v sestoji. V obnovo naj se uvede 7 % površin debeljakov. Obnova naj poteka preko manjših pomladitvenih jeder v že pomlajenih starejših debeljakih. Pri obnovah naj se ne ustvarja odprtih površin vzdolž vpadnice. Pospešujejo naj se drevesne vrste z močnejšim koreninskim sistemom.

Ukrepi

Skupen načrtovan posek znaša 324 m³ oz. slabih 5 % od lesne zaloge ali slabo četrtno prirastka. Od tega je predvidenih 39,8 % pomladitvenih sečenj.

Preglednica 137/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.				
Iglavci	m³	0	0	0	0		
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Listavci	m³	195	129	0	324		
	%	60,2	39,8	0,0	100,0	4,8	24,5
Skupaj	m³	195	129	0	324		
	%	60,2	39,8	0,0	100,0	4,8	24,3

Načrtovan naravni razvoj biotopov vključuje opuščanje gospodarjenja v že izločenih ekocelicah na površini 7,53 ha. Ostala gozdnogojitvena in varstvena dela niso načrtovana.

9.2.6 Rastiščnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 21012

Obravnavan RGR povezuje naravnemu razvoju prepuščene gozdove, izločene v gozdnem rezervatu Gris, razglašenem z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.). V GGE Vzhodne Haloze leži manjši del sicer 31,45 ha velikega gozdnega rezervata.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Na območju gozdnega rezervata Gris, so na prvi stopnji poudarjene: funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, poučna in raziskovalna funkcija ter funkcija ohranjanja naravnih vrednot.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 138/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	511	Vrbovje s topolom

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Gozdni rezervat Gris leži na območju poplavnih gozdov GRT Vrbovje s topolom.

Preglednica 139/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
511	Vrbovje s topolom	11	4,22	100,0
	Skupaj	11,00	4,22	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Vrzelasti raznomerni gozdovi mehkih listavcev, robinje in v odvisnosti od mikroreliefnih razmer s posamično do šopasto primesjo doba, velikega jesena in rdečega bora ter z bogatim grmovnim slojem.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga je 230,8 m³/ha. Prirastek je 5,64 m³/ha/leto.

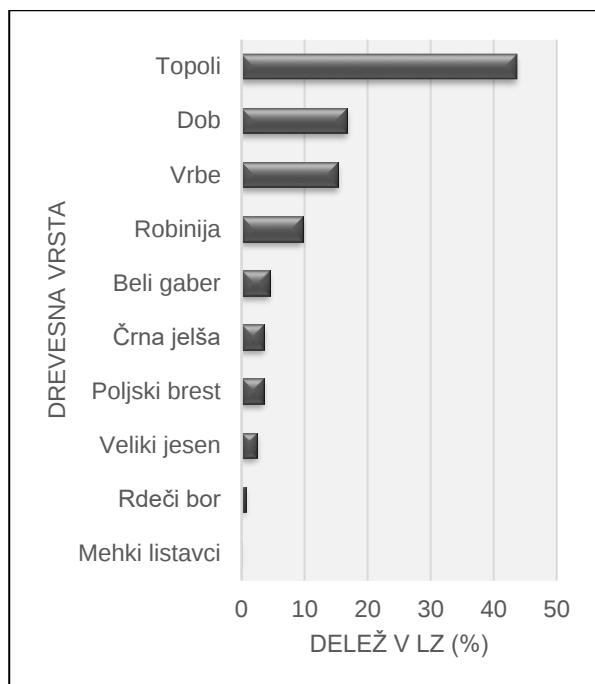
Razmerje drevesnih vrst

Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst je blizu naravnemu stanju. Med plemenitimi listavci sta veliki jesen (2,47 %) in poljski brest (3,46 %). Med drugimi trdimi listavci so zastopani: robinija (9,65 %), beli gaber (4,41 %). Mehki listavci so: topoli (43,63 %), črna jelša (3,59 %) in vrbe (15,30 %).

Preglednica 140/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Bor	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	1,4	38,6	13,7	32,5	144,6
	%	0,6	16,7	6,0	14,1	62,6
Naravno stanje	m ³ /ha					
	%	0	10	5	5	80

Opomba: Kot naravno stanje je prikazan model naravne zmesi drevesnih vrst glede na GRT, ki so povezani v RGR.

Grafikon 22: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi obravnavanega RGR sodijo v kategorijo ohranjenih gozdov.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Gozdovi so bili prepuščeni naravnemu razvoju.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Dobrih 85 % gozdov je v razvojni fazi debeljaka, ostalo so drogovnjaki.

Preglednica 141/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje	
	Površina	Delež
	ha	%
Drogovnjak	0,62	14,7
Debeljak	3,60	85,3
Skupaj:	4,22	100,0

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj, usmeritve in ukrepi

Gozdove prepustiti naravnemu razvoju in spremljati njihov razvoj. Ukrepi niso predvideni.

10 LITERATURA

- Baza prostorskih podatkov ZGS. 2024. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Direktiva o habitatih. 1992. Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora.
- Geodetske podlage ZGS. 2024. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Vzhodne Haloze 2015–2024. 2015. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, OE Maribor.
- Gozdnogospodarski načrt za mariborsko gozdnogospodarsko območje 2021–2030. 2023. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, OE Maribor.
- GZ-1 (Gradbeni zakon). 2021. Uradni list RS, št. 199/21, 105/22 – ZZNŠPP, 133/23 in 85/24 – ZAID-A.
- Košir Ž. 1994. Ekološke in fitocenološke razmere v gorskem in hribovitem jugozahodnem obrobju Panonije. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev: 149 str.
- Kutnar L., Veselič Ž., Dakskobler I., Robič D. 2012. Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov. *Gozdarski vestnik*, 70, 4: 195–214.
- Kutnar L. 2013. Možnosti uporabe sistema gozdnih rastiščnih tipov za opredelitev habitatnih tipov (Natura 2000). *Gozdarski vestnik*, 71, 5-6: 259–275.
- Martinčič A., Wraber T., Jogan N., Podobnik A., Turk B., Vreš B., Ravnik V., Frajman S., Strgulc-Krajšek B., Trčak B., Bačič T., Fischer M. A., Eler K., Surina B. 2007. Mala flora Slovenije, Ključ za določevanje praprotnic in semenk. Četrta, dopolnjena in spremenjena izdaja. Ljubljana, Tehniška založba: 968 str.
- Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2023–2027. 2023. Vlada RS. 283 str.
- Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Vzhodne Haloze (2025–2034). 2024. Maribor, Zavod RS za varstvo narave, OE Maribor.
- Navodila za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2023. Zavod za gozdove Slovenije, Sektor za načrtovanje razvoja gozdov. 241 str.
- Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Vzhodne Haloze. 2024. Maribor, ZVKDS OE Maribor.
- Pravilnik o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda. 2005. Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11 in 8/18.
- Pravilnik o določitvi vodnih teles podzemnih voda. 2005. Uradni list RS, št. 63/05 in 8/18.
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot. Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23.
- Pravilnik o gozdnih prometnicah. 2009. Uradni list RS, št. 04/09.
- Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08, 83/13.
- Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja. 2004. Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16.
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2010. Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20.
- Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda. 2018. Uradni list RS, št. 58/18.
- Pravilnik o varstvu gozdov. 2009. Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.
- Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja. Uradni list RS, št. 25/09.
- Varstveni režimi kulturne dediščine (eVrD) - Zbirke | OPSI. 2025. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.

- <https://podatki.gov.si/dataset/varstveni-rezimi-kulturne-dediscine-evrd> (dostopano maj 2025).
- Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. 2013. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028. 2023. Ljubljana, Vlada republike Slovenije.
<https://natura2000.gov.si/natura-2000/life-ip-natura-si/pun-2023-2028/> (dostopano maj 2025).
- Register kulturne dediščine (RKD) 2024. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.
<https://www.gov.si/zbirke/storitve/posredovanje-podatkov-o-kulturni-dediscini-uporabnikom/> (dostopano april 2025).
- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (ReNGP). 2007. Uradni list RS, št. 111/07.
- SiStat podatkovni portal. Ljubljana. Statistični urad Republike Slovenije.
<https://pxweb.stat.si/SiStat/sl> (dostopano maj 2025).
- Splošne kulturnovarstvene usmeritve za vključevanje varstva kulturne dediščine v gozdnogospodarske načrte (GGN).
www.zvkds.si/sl/clanek/nasveti-za-lastnike (dostopano april 2025).
- Urbančič M., Simončič P., Prus T., Kutnar L., 2007. Atlas gozdnih tal Slovenije. Gozdarski vestnik. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev Slovenije: 100 str.
- Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo. 2012. Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22.
- Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja. 2016. Uradni list RS, št. 67/16 in 107/23.
- Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja. 2008. Uradni list RS, št. 89/08, 49/20 in 34/25.
- Uredba o stanju podzemnih voda. 2009. Uradni list RS, št. 25/09, 68/12, 66/16 in 44/22 – ZVO-2.
- Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih voda. 2008. Uradni list RS, št. 25/08 in 44/22 ZVO-2.
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. 2005. Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20.
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah. 2004. Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 - odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19.
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot. 2002. Uradni list RS, št. 52/02 in 67/03.
- Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov in za pridobitev vodnega soglasja/mnenja o sprejemljivosti gradnje z vidika upravljanja z vodami. 2025. Ljubljana, MOP, Direkcija RS za vode.
- Varstveni režimi kulturne dediščine (eVrD) - Zbirke | OPSI. 2025. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.
<https://podatki.gov.si/dataset/varstveni-rezimi-kulturne-dediscine-evrd> (dostopano maj 2025).
- ZDLov-1 (Zakon o divjadi in lovstvu). 2004. Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22, 158/22 in 28/25.
- ZG (Zakon o gozdovih). 1993. Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 - odl. US, 56/99 - ZON, 67/02, 110/02 ZG-1, 115/06, 110/07, 8/10 - ZSKS-B, 106/10, 63/2013, 101/13 - ZdavNepr, 17/14, 24/15, 9/16 - ZGGLRS, 77/16 in in 78/23 – ZUNPEOVE.
- ZON (Zakon o ohranjanju narave). 2004. Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10.
- ZUreP-3 (Zakon o urejanju prostora). 2021. Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24 in 25/25 – odl. US.

- ZVKD-1 (Zakon o varstvu kulturne dediščine). 2008. Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE.
- ZVO-2 (Zakon o varstvu okolja). 2022. Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24 in 21/25 – ZOPVOOV.
- ZVPJ (Zakon o varstvu podzemnih jam). 2004. Uradni list RS, št. 2/04, 61/06 – ZDru-1, 46/14 – ZON-C in 21/18 – ZNOrg.
- ZV-1 (Zakon o vodah). 2002. Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US, 78/23 – ZUNPEOVE in 52/24 – odl. US.
- Wraber M. 1969. Pflanzengeographische Stellung und Gliederung Sloweniens. Vegetatio, The Hague, 17, 1-6: 176–199.

11 NAČRT SO IZDELALI

Sodelavci pri izdelavi načrta:

Opisi sestojev (na terenu):

Goran ERČEVIČ, univ. dipl. inž. gozd., Anton BEDENIK, dipl.inž.gozd.,
Alojz Kosjek, univ. dipl. inž. gozd.,

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah:

Martina BUKOVNIK, inž. gozd.

Izdelava kart:

Zlatko MLINARIČ, inž. gozd.

Tekstni del načrta:

Dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd., poglavja: Uvod, 2, 6.2.2, 6.2.8, 8, 10.

Izidor COJZER, univ. dipl. inž. gozd., poglavja: 1.1.8, 1.5.1, 3.9, 6.2.3, 6.3.3.

Alojz KOSJEK, univ. dipl. inž. gozd., poglavja: 1.2, 1.8, 3.1 do 3.8, 3.10, 4.1, 4 - del, 5, 6.1, 6.2.1, 6.2.4, 6.2.9, 6.3, 6.3.1, 6.3.2, 6.3.4, 7, 9, 11..

Primož TROP, univ. dipl. inž. gozd., poglavja: 4 - del.

Goran ERČRVIČ, univ. dipl. inž. gozd., poglavja: 1.1 do 1.7.

Aida PUHEK, mag. inž. gozd., poglavja: 4.2.6, 12, 13.

Mag. Igor KOPŠE, univ. dipl. inž. gozd., poglavja: 1.3, 4.2.3, 6.2.7, 6.3.5.

Nenad ZAGORAC, univ. dipl. inž. gozd., poglavja: 1.6, 6.2.5, 6.2.6.

Datum določitve osnutka: 16. 5. 2025

Datum določitve predloga:

Podpisniki:

Nosilec izdelave načrta:
Alojz Kosjek, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov:
dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja OE Maribor:
mag. Igor Kopše, univ. dipl. inž. gozd.

Direktor ZGS:
Gregor Danev, univ. dipl. inž. gozd.

Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor
Maribor, 16. 5. 2025

12 PRILOGE

12.1 Preglednice v prilogah

12.1.1 OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha)

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	3.758,89	978,03	0,00	4.736,92
Delež (%)	79,35	20,65	0,00	100,00

Preglednica/GF1: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m3/ha			m3/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
04012-Predpanonska gabrovja	89,37	20,2	319,5	339,7	0,60	6,52	7,12	13,9	16,2	16,0	76,5
06012-Podgorska kisloljubna bukovja	1.650,11	36,5	302,0	338,5	1,13	6,53	7,66	17,5	21,1	20,7	91,4
06412-Predpanonska bukovja	2.927,11	25,1	321,6	346,6	0,82	6,79	7,62	18,5	23,6	23,2	105,7
Večnamenski gozdovi skupaj	4.666,59	29,0	314,6	343,6	0,93	6,69	7,62	18,0	22,6	22,2	100,1
04012-Predpanonska gabrovja	6,21	0,0	201,8	201,8	0,00	5,00	5,00	0,0	1,7	1,7	6,8
06412-Predpanonska bukovja	14,77	16,2	422,4	438,7	0,55	8,83	9,38	11,7	9,6	9,7	45,4
GPN, ukrepi so dovoljeni skupaj	20,98	11,4	357,1	368,5	0,39	7,70	8,08	11,7	8,3	8,4	38,3
21012-Gozdni rezervati	4,22	1,4	229,4	230,8	0,03	5,61	5,64	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, ukrepi niso dovoljeni skupaj	4,22	1,4	229,4	230,8	0,03	5,61	5,64	0,0	0,0	0,0	0,0
20001-Vrbovja na produ	21,41	0,0	268,3	268,3	0,00	7,56	7,56	0,0	0,0	0,0	0,0
20005-Gozdovi na strmih legah	23,72	2,7	284,7	287,4	0,05	5,57	5,63	0,0	4,8	4,8	24,3
Varovalni gozdovi skupaj	45,13	1,4	277,0	278,4	0,03	6,52	6,54	0,0	2,6	2,6	11,0
Skupaj vsi gozdovi	4.736,92	28,7	314,4	343,0	0,92	6,70	7,61	18,0	22,3	22,0	99,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	75,44	1,6						
Drogovnjak	945,97	20,0	1,36	0,1	16,9	22,8	16,9	43,4
Debeljak	2.899,45	61,2	235,04	8,1	5,7	85,6	6,0	2,7
Sestoj v obnovi	816,06	17,2	479,70	58,8	28,7	65,7	1,1	4,5
Skupaj:	4.736,92	100,0	716,10	15,1	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	75,44	17,1	50,0	29,5	3,4	7,3	66,5	25,4	0,8	45,1	12,1	8,6	34,2
Drogovnjak	945,97	6,0	43,9	47,5	2,6	4,1	54,1	40,8	1,0	47,9	26,3	6,8	19,0
Debeljak	2.899,45					7,8	80,0	11,4	0,8	24,8	53,2	13,3	8,7
Sestoj v obnovi	816,06					21,0	70,2	8,8	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00												
Grmičav gozd	0,00												
Pionirski gozd z grmišči	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj:	4.736,92												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	11,9	25,7	25,3	18,7	18,4	2,4	8,3
Jelka	9,0	17,5	25,2	21,9	26,4	3,2	11,0
Bor	9,6	20,4	25,2	21,8	23,0	1,8	6,3
Macesen	11,9	26,1	24,8	19,1	18,1	0,7	2,6
Ostali igl.	12,4	28,5	25,3	18,3	15,5	0,2	0,5
Bukev	6,5	16,5	23,3	24,7	29,0	55,7	190,8
Hrast	7,4	17,5	23,6	24,1	27,4	13,4	45,9
Pl. lst.	9,7	21,1	23,1	22,4	23,7	5,9	20,4
Dr. tr. lst.	9,0	20,2	23,5	22,9	24,4	14,8	50,8
Meh. lst.	10,4	23,0	23,6	21,8	21,2	1,9	6,5
Iglavci	10,3	21,5	25,2	20,6	22,4	8,4	28,7
Listavci	7,3	17,6	23,3	24,1	27,7	91,6	314,4
Skupaj	7,6	18,0	23,5	23,8	27,1	100,0	343,0

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	11,9	25,7	25,3	18,7	18,4	2,4	8,4
Jelka	9,0	17,5	25,2	21,9	26,4	3,2	11,1
Bor	9,6	20,4	25,2	21,8	23,0	1,9	6,4
Macesen	11,9	26,1	24,8	19,1	18,1	0,8	2,6
Ostali igl.	12,4	28,5	25,3	18,3	15,5	0,2	0,5
Bukev	6,5	16,5	23,2	24,7	29,1	56,0	192,4
Hrast	7,4	17,5	23,6	24,1	27,4	13,4	46,1
Pl. lst.	9,7	21,1	23,1	22,4	23,7	5,9	20,3
Dr. tr. lst.	9,1	20,2	23,5	22,9	24,3	14,7	50,7
Meh. lst.	11,0	23,7	23,7	21,4	20,2	1,5	5,3
Iglavci	10,3	21,5	25,2	20,6	22,4	8,4	28,9
Listavci	7,3	17,6	23,3	24,1	27,7	91,6	314,8
Skupaj	7,6	18,0	23,5	23,8	27,1	100,0	343,7

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,19	0,26	0,23	0,14	0,10	12,1	0,92
Listavci	1,13	1,78	1,70	1,31	0,78	87,9	6,70
Skupaj:	1,32	2,04	1,93	1,45	0,88	100,0	7,62

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha) za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,19	0,26	0,23	0,15	0,10	12,1	0,93
Listavci	1,13	1,78	1,71	1,31	0,78	87,9	6,70
Skupaj:	1,32	2,04	1,94	1,46	0,88	100,0	7,63

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m ³)	% na LZ
Iglavci	24.445	18,0
Listavci	332.649	22,3
Skupaj	957.094	22,0

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	101,19	101,19
Priprava tal	ha	1,90	1,90
Sadnja	ha	8,03	8,03
Obžetev	ha	8,03	48,18
Nega mladja	ha	17,26	17,26
Nega gošče	ha	44,43	44,43
Nega letvenjaka	ha	17,99	17,99
Nega ml. drogovnjaka	ha	13,95	13,95
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	9.250,00	9.250,00
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	13,50	13,50
Naravni razvoj biotopov	m ³	7,53	7,53

12.1.2 OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

Rastiščnogojitveni razred: Predpanonska gabrovja - 04012

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	74,48	21,10	0,00	95,58
Delež (%)	77,9	22,1	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	12,0	25,2	27,2	18,1	17,5	3,2	10,4
Jelka	13,0	41,5	26,0	13,0	6,5	0,0	0,1
Bor	8,1	10,6	25,0	22,0	34,3	0,8	2,8
Macesen	14,1	37,9	29,7	13,9	4,4	1,2	4,0
Ostali igl.	10,1	16,3	25,9	21,0	26,7	0,5	1,5
Bukev	6,1	15,8	23,3	24,4	30,4	35,7	117,7
Hrast	6,7	16,4	23,5	24,4	29,0	23,7	78,5
Pl. lst.	8,1	18,5	23,3	23,8	26,3	8,5	28,2
Dr. tr. lst.	8,7	19,6	22,9	22,8	26,0	21,0	69,6
Meh. lst.	7,8	17,1	23,4	24,0	27,7	5,4	17,8
Iglavci	11,7	25,1	27,3	18,0	17,9	5,7	18,9
Listavci	7,1	17,1	23,3	24,0	28,5	94,3	311,8
Skupaj	7,4	17,6	23,5	23,6	27,9	100,0	330,7

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,09	0,17	0,15	0,09	0,07	8,1	0,57
Listavci	1,09	1,66	1,63	1,24	0,80	91,9	6,42
Skupaj:	1,18	1,83	1,78	1,33	0,87	100,0	6,99

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	2,22	2,5	87,15	97,5	0,00	0,0	0,00	0,0	89,37	93,5
GPN, ukrepi so dovoljeni	5,56	89,5	0,65	10,5	0,00	0,0	0,00	0,0	6,21	6,5
Skupaj vsi gozdovi	7,78	8,1	87,80	91,9	0,00	0,0	0,00	0,0	95,58	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	0,0	6,7	6,7	0,0	11,1	11,1	0,0	17,8	17,8	6,9
30 - 49 cm	0,0	2,2	2,2	0,0	4,4	4,4	0,0	6,6	6,6	12,3
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	8,9	8,9	0,0	15,5	15,5	0,0	24,4	24,4	19,2

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	1,20	1,3						
Drogovnjak	12,66	13,2	0,38	3,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Debeljak	75,62	79,1	5,53	7,3	0,0	74,9	10,3	14,8
Sestoj v obnovi	6,10	6,4	3,16	51,8	0,0	95,9	4,1	0,0
Skupaj:	95,58	100,0	9,07	9,5	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	0,23	0,11	0,00	0,00	0,00	6,76	0,42	0,11	1,29	0,15	9,07
%	0,24	0,12	0,00	0,00	0,00	7,16	0,45	0,12	1,37	0,16	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bor	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Macesen	7	0,0	0,0	85,7	14,3	0,0
Bukev	48	0,0	10,4	68,8	20,8	0,0
Hrast	15	0,0	26,7	66,6	0,0	6,7
Pl. lst.	6	0,0	0,0	83,3	16,7	0,0
Dr. tr. lst.	6	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Meh. lst.	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	9	0,0	0,0	77,8	22,2	0,0
Skupaj listavci	76	0,0	11,8	69,8	17,1	1,3
Skupaj	85	0,0	10,6	70,6	17,6	1,2

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,9
Veje	0,6
Osutost	0,0
Skupaj	3,5

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	672	203	30,3	4,0
Listavci	4.405	1.598	36,3	31,5
Skupaj	5.077	1.801	35,5	35,5

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	5,3	7,4	0,3
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	0,5	2,3	0,0
Macesen	2,1	7,3	0,1
Ostali igl.	3,5	45,8	0,2
Bukev	52,8	9,1	3,5
Hrast	10,6	3,1	0,7
Pl. Ist.	5,6	5,3	0,4
Dr. tr. Ist.	16,7	4,8	1,1
Meh. Ist.	2,9	12,9	0,2
Skupaj iglavci	11,3	8,7	0,7
Skupaj listavci	88,7	6,3	5,8
Skupaj	100,0	6,6	6,6

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	2,8	12,7	5,2	11,0	12,4	8,7	2,3
Listavci	3,6	8,9	6,8	5,0	6,4	6,3	18,2
Skupaj	3,5	9,4	6,6	5,3	6,7	6,6	20,5

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
2005	7,4	0,0	1,2	2,9	0,6	38,9	20,8	5,8	21,3	1,1
2015	4,7	0,0	1,4	1,9	0,5	38,0	22,4	7,0	22,6	1,5
2025	3,2	0,0	0,8	1,2	0,5	35,7	23,7	8,5	21,0	5,4

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m³)	% na LZ
Iglavci	251	13,9
Listavci	4.642	15,6
Skupaj	4.893	15,5

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	2,36	2,36
Nega gošče	ha	0,40	0,40
Nega letvenjaka	ha	0,50	0,50

Rastičnogojitveni razred: Podgorska kisloljubna bukovja - 06012*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.461,36	188,75	0,00	1.650,11
Delež (%)	88,6	11,4	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	12,4	25,1	21,3	20,7	20,5	2,5	8,6
Jelka	8,4	20,3	25,0	23,6	22,7	3,8	12,7
Bor	9,0	21,2	24,6	23,1	22,1	3,2	10,8
Macesen	11,9	24,8	21,7	21,0	20,6	1,1	3,6
Ostali igl.	12,0	25,2	21,8	20,8	20,2	0,2	0,7
Bukev	6,5	16,3	24,9	26,8	25,5	60,7	205,5
Hrast	7,5	17,1	25,4	25,8	24,2	12,8	43,2
Pl. lst.	8,9	17,7	26,2	24,8	22,4	3,6	12,2
Dr. tr. lst.	9,0	17,8	25,9	24,8	22,5	10,9	37,0
Meh. lst.	10,9	19,4	27,0	22,9	19,8	1,2	4,1
Iglavci	9,9	22,2	23,7	22,5	21,7	10,8	36,5
Listavci	7,1	16,7	25,1	26,4	24,7	89,2	302,0
Skupaj	7,4	17,3	25,0	25,9	24,4	100,0	338,5

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,22	0,33	0,26	0,19	0,12	14,8	1,13
Listavci	0,99	1,59	1,77	1,42	0,76	85,2	6,53
Skupaj:	1,21	1,92	2,03	1,61	0,88	100,0	7,66

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	793,00	48,1	857,11	51,9	0,00	0,0	0,00	0,0	1.650,11	100,0
Skupaj vsi gozdovi	793,00	48,1	857,11	51,9	0,00	0,0	0,00	0,0	1.650,11	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	1,8	4,7	6,5	0,2	4,7	4,9	2,0	9,4	11,4	4,5
30 - 49 cm	0,5	1,6	2,1	0,0	1,8	1,8	0,5	3,4	3,9	7,2
50 in več cm	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,9
Skupaj	2,3	6,5	8,8	0,2	6,5	6,7	2,5	13,0	15,5	12,6

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	14,86	0,9							
Drogovnjak	300,95	18,2	0,05	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	
Debeljak	1.080,55	65,5	73,89	6,8	8,3	82,6	9,1	0,0	
Sestoj v obnovi	253,75	15,4	152,03	59,9	38,9	57,3	3,8	0,0	
Skupaj:	1.650,11	100,0	225,97	13,7	0,0	0,0	0,0	0,0	

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	1,77	42,87	0,00	0,00	0,03	170,58	1,30	2,67	6,61	0,14	225,97
%	0,11	2,62	0,00	0,00	0,00	10,43	0,08	0,16	0,40	0,01	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	34	0,0	8,8	67,7	20,6	2,9
Jelka	43	0,0	11,6	81,4	7,0	0,0
Bor	41	0,0	9,8	53,7	34,1	2,4
Macesen	10	0,0	20,0	60,0	20,0	0,0
Ostali igl.	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	693	1,7	12,3	63,8	20,9	1,3
Hrast	125	5,6	16,8	56,8	19,2	1,6
Pl. lst.	65	3,1	20,0	55,4	20,0	1,5
Dr. tr. lst.	138	0,7	6,5	34,1	48,6	10,1
Meh. lst.	21	0,0	9,5	47,6	38,1	4,8
Skupaj iglavci	129	0,0	10,9	67,3	20,2	1,6
Skupaj listavci	1.042	2,1	12,5	58,1	24,7	2,6
Skupaj	1.171	1,9	12,3	59,1	24,2	2,5

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	3,4
Veje	0,7
Osutost	0,0
Skupaj	4,1

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	6.566	4.959	75,5	5,4
Listavci	85.657	44.742	52,2	48,5
Skupaj	92.223	49.701	53,9	53,9

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	3,7	21,4	0,4
Jelka	3,2	11,8	0,3
Bor	2,3	8,6	0,2
Macesen	0,4	5,1	0,0
Ostali igl.	0,4	28,1	0,0
Bukev	56,1	8,8	5,4
Hrast	9,6	7,8	0,9
Pl. lst.	3,6	10,6	0,3
Dr. tr. lst.	18,7	13,3	1,8
Meh. lst.	2,0	14,9	0,2
Skupaj iglavci	10,0	12,4	1,0
Skupaj listavci	90,0	9,5	8,7
Skupaj	100,0	9,7	9,7

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	6,9	14,8	10,9	13,1	14,5	12,4	3,1
Listavci	6,6	11,3	9,7	7,6	10,7	9,5	28,0
Skupaj	6,6	11,6	9,8	8,0	11,0	9,7	31,1

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
2005	1,9	3,5	2,7	0,8	0,1	57,8	13,2	2,7	16,1	1,2
2015	1,7	2,7	2,6	0,8	0,1	61,9	12,0	3,3	13,6	1,3
2025	2,5	3,8	3,2	1,1	0,2	60,7	12,8	3,6	10,9	1,2

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m ³)	% na LZ
Iglavci	10.566	17,5
Listavci	105.070	21,1
Skupaj	115.636	20,7

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	24,28	24,28
Nega mladja	ha	5,00	5,00
Nega gošče	ha	11,45	11,45
Nega letvenjaka	ha	3,94	3,94
Nega ml. drogovnjaka	ha	2,02	2,02

Rastičnogojitveni razred: Predpanonska bukovja - 06412*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.201,39	740,49	0,00	2.941,88
Delež (%)	74,8	25,2	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	11,5	26,2	27,6	17,5	17,2	2,3	8,2
Jelka	9,5	15,5	25,4	20,7	28,9	3,0	10,5
Bor	10,5	19,4	26,3	19,7	24,1	1,1	4,0
Macesen	11,8	26,6	27,7	17,4	16,5	0,6	2,0
Ostali igl.	13,0	33,4	29,0	15,4	9,2	0,1	0,4
Bukev	6,6	16,6	22,3	23,4	31,1	54,1	187,5
Hrast	7,4	17,8	22,7	23,2	28,9	13,5	46,7
Pl. Ist.	10,0	22,2	22,3	21,6	23,9	7,1	24,6
Dr. tr. Ist.	9,1	21,1	22,6	22,2	25,0	16,6	57,8
Meh. Ist.	11,3	26,3	22,4	20,5	19,5	1,6	5,5
Iglavci	10,5	20,8	26,5	19,2	23,0	7,2	25,0
Listavci	7,5	18,2	22,4	23,0	28,9	92,8	322,1
Skupaj	7,7	18,3	22,7	22,7	28,6	100,0	347,1

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,18	0,22	0,21	0,12	0,09	10,8	0,82
Listavci	1,21	1,89	1,67	1,25	0,79	89,2	6,80
Skupaj:	1,39	2,11	1,88	1,37	0,88	100,0	7,62

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	1.301,89	44,5	1.602,94	54,8	18,05	0,6	4,23	0,1	2.927,11	99,5
Gpn, ukrepi so dovoljeni	14,77	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	14,77	0,5
Skupaj vsi gozdovi	1.316,66	44,8	1.602,94	54,5	18,05	0,6	4,23	0,1	2.941,88	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	0,3	6,2	6,5	0,5	8,3	8,8	0,8	14,5	15,3	6,0
30 - 49 cm	0,0	1,8	1,8	0,1	2,2	2,3	0,1	4,0	4,1	7,5
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,2
Skupaj	0,3	8,0	8,3	0,6	10,6	11,2	0,9	18,6	19,5	13,7

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	59,38	2,0							
Drogovnjak	623,67	21,2	0,77	0,1	29,9	40,3	29,8	0,0	
Debeljak	1.702,62	57,9	154,66	9,1	4,7	87,9	4,3	3,1	
Sestoj v obnovi	556,21	18,9	324,51	58,3	24,2	69,3	1,1	5,4	
Skupaj:	2.941,88	100,0	479,94	16,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	3,06	82,68	0,17	0,00	0,76	360,84	6,08	9,12	17,18	0,05	479,94
%	0,11	2,87	0,01	0,00	0,03	12,52	0,21	0,32	0,60	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	34	0,0	5,9	88,2	5,9	0,0
Jelka	46	2,2	6,5	78,3	13,0	0,0
Bor	52	0,0	5,8	53,9	36,5	3,8
Macesen	18	5,6	27,8	66,6	0,0	0,0
Ostali igl.	4	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Bukev	994	1,3	14,2	66,5	17,1	0,9
Hrast	284	5,3	18,3	55,2	20,8	0,4
Pl. lst.	226	4,9	9,3	58,8	24,8	2,2
Dr. tr. lst.	221	0,0	5,9	39,8	46,6	7,7
Meh. lst.	44	0,0	13,6	68,3	13,6	4,5
Skupaj iglavci	154	1,3	8,4	70,2	18,8	1,3
Skupaj listavci	1.769	2,2	13,2	60,4	22,3	1,9
Skupaj	1.923	2,1	12,8	61,2	22,0	1,9

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	4,1
Veje	0,8
Osutost	0,0
Skupaj	4,9

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	12.461	11.491	92,2	6,5
Listavci	164.383	84.850	51,6	48,0
Skupaj	176.844	96.341	54,5	54,5

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	5,9	26,7	0,7
Jelka	3,9	14,2	0,4
Bor	1,2	10,2	0,1
Macesen	0,6	10,9	0,1
Ostali igl.	0,3	48,1	0,0
Bukev	52,0	10,8	5,9
Hrast	9,4	8,5	1,1
Pl. lst.	5,5	10,0	0,6
Dr. tr. lst.	18,9	12,0	2,1
Meh. lst.	2,3	15,6	0,3
Skupaj iglavci	11,9	17,7	1,3
Skupaj listavci	88,1	10,7	9,9
Skupaj	100,0	11,3	11,3

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	10,4	18,3	16,6	18,8	22,3	17,7	4,1
Listavci	5,8	12,3	10,1	9,0	14,4	10,7	30,6
Skupaj	6,2	12,9	10,6	9,6	15,0	11,3	34,7

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
2005	3,1	2,9	1,5	0,9	0,1	53,4	12,4	5,7	18,4	1,6
2015	2,5	3,1	1,3	0,6	0,1	54,3	12,5	6,2	17,7	1,7
2025	2,3	3,0	1,1	0,6	0,1	54,1	13,5	7,1	16,6	1,6

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m ³)	% na LZ
Iglavci	13.628	18,5
Listavci	222.613	23,5
Skupaj	236.241	23,1

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	74,55	74,55
Priprava tal	ha	1,90	1,90
Sadnja	ha	8,03	8,03
Obžetev	ha	8,03	48,18
Nega mladja	ha	12,26	12,26
Nega gošče	ha	32,58	32,58
Nega letvenjaka	ha	13,55	13,55
Nega ml. Drogovnjaka	ha	11,93	11,93
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	9.250,00	9.250,00
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	13,50	13,50

Rastičnogojitveni razred: Vrbovja na produ - 20001*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1,10	20,31	0,00	21,41
Delež (%)	5,1	94,9	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Pl. Ist.	7,9	16,9	23,4	24,1	27,7	5,0	13,5
Dr. tr. Ist.	9,7	16,1	22,6	22,6	29,0	0,5	1,4
Meh. Ist.	8,0	20,2	23,6	23,3	24,9	94,5	253,3
Iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Listavci	8,0	20,0	23,6	23,3	25,1	100,0	268,3
Skupaj	8,0	20,0	23,6	23,3	25,1	100,0	268,3

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Listavci	1,38	2,06	1,74	1,35	1,04	100,0	7,56
Skupaj:	1,38	2,06	1,74	1,35	1,04	100,0	7,56

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	21,41	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	21,41	100,0
Skupaj vsi gozdovi	21,41	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	21,41	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	40,0	0,0	40,0	40,0	14,8
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	40,0	0,0	40,0	40,0	14,8

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Drogovnjak	5,46	25,5							
Debeljak	15,95	74,5	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj:	21,41	100,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.ist.	Dr.tr.ist.	Meh.ist.	Skupaj
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Meh. lst.	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj listavci	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	0,0
Veje	0,0
Osutost	0,0
Skupaj	0,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	0	39	0,0	12,6
Listavci	310	49	15,9	15,9
Skupaj	310	88	28,5	28,5

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	42,4	0,0	0,0
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	1,8	0,0	0,0
Bukev	0,0	0,0	0,0
Hrast	0,1	0,0	0,0
Pl. lst.	0,0	0,0	0,0
Dr. tr. lst.	3,8	10,6	0,1
Meh. lst.	51,9	1,0	0,9
Skupaj iglavci	44,2	0,0	0,7
Skupaj listavci	55,8	0,9	0,9
Skupaj	100,0	1,7	1,7

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8
Listavci	0,6	1,3	1,0	1,0	0,7	0,9	2,3
Skupaj	1,7	3,5	1,6	1,3	0,7	1,7	4,1

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
2005	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,2	0,0	89,8
2015	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,2	0,6	90,2
2025	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	0,5	94,5

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m ³)	% na LZ
Iglavci	0	0,0
Listavci	0	0,0
Skupaj	0	0,0

Rastičnogojitveni razred: Gozdovi na strmih legah - 20005*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	19,94	3,78	0,00	23,72
Delež (%)	84,1	15,9	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Bor	9,6	11,0	24,7	21,9	32,8	0,9	2,7
Bukev	6,7	17,4	23,8	24,4	27,7	24,9	71,5
Hrast	6,4	17,0	24,0	24,8	27,8	15,9	45,6
Pl. lst.	7,6	16,7	23,5	24,5	27,7	15,1	43,3
Dr. tr. lst.	7,2	18,3	23,7	24,0	26,8	41,9	120,5
Meh. lst.	7,4	16,0	23,4	24,7	28,5	1,3	3,8
Iglavci	9,6	11,0	24,7	21,9	32,8	0,9	2,7
Listavci	7,0	17,6	23,8	24,3	27,3	99,1	284,7
Skupaj	7,0	17,5	23,8	24,3	27,4	100,0	287,4

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,01	0,01	0,02	0,01	0,01	0,9	0,05
Listavci	1,03	1,52	1,40	1,02	0,59	99,1	5,57
Skupaj:	1,04	1,53	1,42	1,03	0,60	100,0	5,62

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	19,94	84,1	3,78	15,9	0,00	0,0	23,72	100,0
Skupaj vsi gozdovi	0,00	0,0	19,94	84,1	3,78	15,9	0,00	0,0	23,72	100,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Drogovnjak	2,61	11,0						
Debeljak	21,11	89,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj:	23,72	100,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Bukev	2	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Hrast	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Pl. Ist.	4	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Dr. tr. Ist.	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj listavci	8	0,0	0,0	37,5	62,5	0,0
Skupaj	8	0,0	0,0	37,5	62,5	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	0,0
Veje	0,0
Osutost	0,0
Skupaj	0,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	0	4	0,0	2,0
Listavci	213	182	85,3	85,3
Skupaj	213	186	87,4	87,4

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	0,0	0,0	0,0
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	2,3	5,1	0,1
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	39,6	3,0	1,2
Hrast	25,9	5,6	0,8
Pl. Ist.	18,7	5,2	0,6
Dr. tr. Ist.	12,0	1,2	0,4
Meh. Ist.	1,5	4,4	0,0
Skupaj iglavci	2,3	5,1	0,1
Skupaj listavci	97,7	3,0	3,0
Skupaj	100,0	3,0	3,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,0	10,6	15,9	0,0	0,0	5,1	0,2
Listavci	0,9	2,6	2,2	2,8	5,3	3,0	7,7
Skupaj	0,9	2,7	2,4	2,7	5,2	3,0	7,9

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
2005	0,5	0,0	1,0	0,0	0,0	31,1	8,0	15,9	42,4	1,1
2015	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0	40,5	14,2	11,0	31,8	1,1
2025	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	24,9	15,9	15,1	41,9	1,3

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m ³)	% na LZ
Iglavci	0	0,0
Listavci	324	4,8
Skupaj	324	4,8

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Naravni razvoj biotopov	m ³	7,53	7,53

Rastičnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 21012*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,62	3,60	0,00	4,22
Delež (%)	14,7	85,3	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Bor	0,0	12,8	25,7	25,7	35,8	0,6	1,4
Hrast	8,0	15,4	24,0	24,6	28,0	16,7	38,6
Pl. lst.	6,9	15,5	24,2	24,2	29,2	6,0	13,7
Dr. tr. lst.	6,6	17,6	24,1	24,1	27,6	14,1	32,5
Meh. lst.	7,2	17,4	23,8	24,3	27,3	62,6	144,5
Iglavci	0,0	12,8	25,7	25,7	35,8	0,6	1,4
Listavci	7,2	17,0	23,9	24,3	27,6	99,4	229,4
Skupaj	7,2	16,9	23,9	24,3	27,7	100,0	230,8

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00	0,5	0,03
Listavci	0,95	1,36	1,37	1,08	0,84	99,5	5,61
Skupaj:	0,95	1,36	1,38	1,09	0,84	100,0	5,64

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
GPN, ukrepi niso dovoljeni	4,22	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	4,22	100,0
Skupaj vsi gozdovi	4,22	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	4,22	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	40,0	0,0	40,0	40,0	13,5
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	30,0	30,0	0,0	30,0	30,0	47,0
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	0,0	0,0	0,0	70,0	70,0	0,0	70,0	70,0	60,5

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							
			Površina		Zasnova					
	ha	%	ha	%	1	2	3	4		
Drogovnjak	0,62	14,7								
Debeljak	3,60	85,3	0,96	26,7	0,0	0,0	100,0	0,0		
Skupaj:	4,22	100,0	1,12	26,5	0,0	0,0	0,0	0,0		

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,34	0,78	1,12
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,06	18,48	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Hrast	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Pl. Ist.	2	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Dr. tr. Ist.	4	0,0	0,0	0,0	75,0	25,0
Skupaj listavci	7	0,0	0,0	0,0	85,7	14,3
Skupaj	7	0,0	0,0	0,0	85,7	14,3

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	5,9
Veje	0,0
Osutost	0,0
Skupaj	5,9

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	0	0	0,0	0,0
Listavci	0	0	0,0	0,0
Skupaj	0	0	0,0	0,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Listavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
2005	0,0	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	18,7	6,5	15,9	57,1
2015	0,0	0,0	2,3	0,0	0,0	0,0	18,1	6,3	18,3	55,0
2025	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	16,7	6,0	14,1	62,6

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m ³)	% na LZ
Iglavci	0	0,0
Listavci	0	0,0
Skupaj	0	0,0

12.1.3 OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Večnamenski gozdovi	3.721,81	27,4	311,7	339,1	0,88	6,64	7,52	17,5	20,8	20,5	92,6
GPN, ukrepi so dovoljeni	15,42	15,6	418,4	433,9	0,52	8,76	9,29	11,7	9,6	9,7	45,4
GPN, ukrepi niso dovoljeni	0,62	0,0	91,9	91,9	0,00	3,11	3,06	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	21,04	3,0	287,9	290,9	0,06	5,97	6,03	0,0	5,3	5,3	25,5
Skupaj vsi gozdovi	3.758,89	27,2	311,9	339,2	0,88	6,64	7,52	17,4	20,7	20,4	92,1

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	36,40	1,0
Drogovnjak	759,25	20,2
Debeljak	2.402,65	63,9
Sestoj v obnovi	560,59	14,9
Skupaj:	3.758,89	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	2,4
Jelka	3,0
Bor	2,1
Macesen	0,4
Ostali igl.	0,1
Bukev	55,8
Hrast	13,4
Pl. lst.	5,3
Dr. tr. lst.	15,8
Meh. lst.	1,6
Iglavci	8,0
Listavci	92,0
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	10,4	22,1	25,1	20,7	21,7	8,0	27,2
Listavci	7,4	17,7	23,7	24,2	27,0	92,0	311,9
Skupaj	7,6	18,1	23,8	24,0	26,5	100,0	339,2

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m ³)	% na LZ
Iglavci	17.865	17,4
Listavci	242.395	20,7
Skupaj	260.260	20,4

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	63,70	63,70
Priprava tal	ha	0,41	0,41
Sadnja	ha	0,41	0,41
Obžetev	ha	0,41	2,46
Nega mladja	ha	11,13	11,13
Nega gošče	ha	24,46	24,46
Nega letvenjaka	ha	13,21	13,21
Nega ml. drogovnjaka	ha	12,05	12,05
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	600,00	600,00
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	3,00	3,00
Naravni razvoj biotopov	m ³	7,53	7,53

Državni gozdovi*Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov*

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Večnamenski gozdovi	944,78	35,3	326,3	361,5	1,11	6,92	8,03	19,7	29,3	28,3	128,0
GPN, ukrepi so dovoljeni	5,56	0,0	187,2	187,2	0,00	4,74	4,75	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, ukrepi niso dovoljeni	3,60	1,7	253,1	254,7	0,03	6,04	6,08	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	24,09	0,0	267,4	267,4	0,00	6,99	6,99	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	978,03	34,1	323,7	357,8	1,07	6,91	7,98	19,7	28,5	27,7	124,1

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	39,04	4,0
Drogovnjak	186,72	19,1
Debeljak	496,80	50,8
Sestoj v obnovi	255,47	26,1
Skupaj:	978,03	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	2,3
Jelka	4,0
Bor	0,8
Macesen	2,1
Ostali igl.	0,3
Bukev	54,9
Hrast	13,2
Pl. lst.	8,2
Dr. tr. lst.	11,1
Meh. lst.	3,0
Iglavci	9,5
Listavci	90,5
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	10,0	19,6	25,6	20,4	24,4	9,5	34,1
Listavci	7,2	17,4	22,2	23,6	29,6	90,5	323,7
Skupaj	7,5	17,6	22,5	23,3	29,1	100,0	357,8

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m³)	% na LZ
Iglavci	6.580	19,7
Listavci	90.254	28,5
Skupaj	96.834	27,7

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	37,49	37,49
Priprava tal	ha	1,49	1,49
Sadnja	ha	7,62	7,62
Obžetev	ha	7,62	45,72
Nega mladja	ha	6,13	6,13
Nega gošče	ha	19,97	19,97
Nega letvenjaka	ha	4,78	4,78
Nega ml. drogovnjaka	ha	1,90	1,90
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	8.650,00	8.650,00
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	10,50	10,50

12.2 Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
32001A	32	32	32	34	32	32	30	30
32001B	32	32	32	33	32	32	30	30
32001C	32	32	32	33	30	30	30	30
32001D	32	32	32	33	30	30	30	30
32002A	32	32	32	33	31	30	30	30
32002B	32	32	32	33	30	30	30	28
32002C	32	32	30	33	30	30	30	28
32002D	32	32	32	33	30	30	30	30
32003A	30	30	30	33	32	32	32	32
32003B	32	32	32	34	34	32	30	30
32003C	32	32	30	34	32	30	30	30
32003D	30	30	32	33	30	32	30	30
32004A	32	32	32	33	32	32	28	28
32004B	32	32	32	33	30	32	30	30
32004C	32	32	32	34	34	32	30	30
32004D	30	30	30	31	32	30	30	30
32004E	30	30	30	30	30	30	30	30
32004F	30	30	30	30	30	30	30	30
32005A	32	32	32	36	30	32	32	30
32005B	32	32	32	31	32	30	30	28
32006A	32	32	32	34	34	32	32	32
32006B	30	30	30	31	32	30	30	30
32006C	30	30	30	31	30	30	30	30
32007A	32	32	32	33	32	32	30	30
32007B	32	32	30	33	30	30	30	30
32007C	30	30	30	31	30	30	30	28
32007D	32	32	30	34	32	30	30	28
32008A	32	32	32	33	30	30	30	28
32008B	32	32	32	33	30	30	30	30
32008C	30	30	30	31	30	30	28	28
32008D	32	32	32	33	30	30	30	28
32008E	32	32	32	33	30	30	30	28
32009A	32	32	30	33	30	30	30	30
32009B	32	32	30	33	30	30	30	28
32009C	32	32	30	33	30	30	30	28
32009D	32	32	32	33	30	30	30	30
32009E	32	32	30	32	30	30	30	28
32010A	33	33	32	36	32	32	30	30
32010B	32	32	32	34	32	32	30	30
32010C	32	32	30	33	32	32	30	30
32010D	32	32	32	34	30	30	30	30
32010E	32	32	32	33	32	32	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
32011A	33	33	31	34	33	32	30	30
32011B	32	32	32	34	30	30	30	30
32011C	32	32	30	34	30	30	30	30
32011D	32	32	30	33	30	30	30	30
32012A	32	32	30	31	30	30	30	28
32012B	32	32	30	33	30	30	30	30
32012C	32	32	32	33	32	32	30	30
32013A	32	32	30	34	32	30	30	30
32013B	32	32	30	33	30	30	30	28
32013C	30	30	30	34	32	30	30	30
32014A	32	32	30	33	30	30	30	28
32014B	32	32	30	31	30	30	30	28
32014C	32	32	30	33	30	30	30	28
32014D	32	32	30	34	32	30	30	28
32015A	32	32	32	33	30	30	30	28
32015B	30	30	30	31	30	30	30	28
32016A	32	32	30	33	32	32	30	28
32017A	32	32	30	33	32	30	30	28
32017B	32	32	30	33	30	30	30	30
32017C	30	30	30	31	32	30	28	28
32017D	30	30	30	31	28	28	28	30
32018A	30	30	30	33	32	32	30	30
32018B	30	30	28	34	32	30	28	28
32018C	32	32	30	32	32	32	32	30
32018D	30	30	30	32	30	30	28	28
32019A	30	30	30	33	32	32	28	28
32019B	30	30	30	36	34	32	28	28
32020A	30	30	30	33	32	30	30	30
32020B	30	30	30	34	34	32	30	30
32021A	32	32	30	33	32	30	30	30
32021B	32	32	30	36	34	32	30	28
32021C	30	30	30	34	34	30	30	30
32021D	32	32	32	36	34	32	30	30
32022A	28	28	28	28	28	28	28	28
32022B	28	28	26	28	28	28	28	28
32022C	30	30	32	33	32	30	30	28
32022D	30	30	30	33	30	32	30	28
32022E	30	30	30	33	32	30	30	30
32022F	28	28	28	28	28	28	28	28
32023A	30	32	30	34	34	30	30	30
32023B	30	30	30	34	34	32	30	30
32023C	30	30	32	33	32	32	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
32023D	30	30	30	34	34	32	30	30
32024A	30	30	30	30	30	30	30	28
32024B	31	31	31	33	33	32	32	31
32024C	31	30	30	33	32	31	30	30
32024D	30	30	30	30	30	30	30	30
32024E	30	30	30	33	32	31	31	31
32025A	33	33	31	35	32	32	31	30
32025B	32	32	32	36	35	32	32	30
32025C	32	32	32	33	32	30	30	30
32025D	30	30	30	30	30	30	30	30
32025E	31	31	31	34	31	31	30	29
32026A	32	32	32	33	32	32	30	30
32026B	30	30	30	33	32	32	30	30
32026C	32	32	32	33	32	31	30	30
32027A	31	31	31	35	32	31	31	31
32027B	32	32	31	35	32	31	31	30
32027C	32	32	32	34	33	32	32	32
32027D	30	30	30	33	32	32	30	30
32028A	30	30	30	33	30	30	30	30
32028B	32	32	32	34	34	32	32	32
32028D	31	31	30	33	33	32	30	30
32029A	32	31	31	35	33	33	33	31
32029B	32	32	32	36	33	33	32	31
32029C	30	30	30	33	32	32	30	30
32029D	31	31	30	34	31	32	30	30
32029E	32	32	30	34	34	30	30	30
32030A	32	32	32	34	34	32	30	30
32030B	31	31	30	34	32	32	30	30
32030C	30	30	30	31	30	30	30	28
32030D	31	31	30	33	32	31	30	30
32031A	32	32	32	34	33	32	31	31
32031B	30	30	30	32	32	30	30	30
32031C	30	30	30	32	32	30	30	30
32031D	30	30	30	30	32	30	30	30
32031E	30	30	30	30	32	30	30	30
32032A	30	30	30	31	30	30	30	30
32032B	30	30	30	33	32	31	30	30
32032C	30	30	30	33	32	31	30	30
32032D	30	30	30	32	31	30	30	30
32033A	30	30	30	31	30	30	30	32
32033B	32	32	30	34	32	32	30	30
32033C	31	31	30	33	30	31	30	30
32033D	31	31	30	33	30	31	30	30
32034A	32	32	32	34	34	32	30	30
32034B	31	31	31	33	32	32	31	31
32034C	32	32	28	33	30	30	30	28
32034D	30	30	30	33	32	32	30	30
32035A	30	30	29	32	31	30	30	29
32035B	30	30	30	31	32	30	30	30
32035C	30	30	30	33	30	30	30	30
32035D	30	30	29	31	30	30	30	29
32036A	30	30	29	32	30	30	30	29
32036B	30	30	30	33	32	30	30	30
32036C	30	30	30	31	30	30	30	30
32036D	31	31	31	32	31	31	31	31
32037A	32	32	32	33	32	32	32	32
32037B	32	32	32	33	31	31	30	30
32037C	30	30	29	31	30	30	30	29
32038A	30	30	30	31	30	30	30	30
32038B	30	30	30	31	31	30	30	30
32038C	30	30	30	31	32	30	30	30
32038D	30	30	30	31	32	30	30	30
32039A	30	30	30	32	31	31	30	30
32039B	30	30	30	31	32	30	30	30
32039C	30	30	30	34	34	32	32	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
32039D	30	30	30	34	34	32	32	30
32040A	30	30	30	31	30	28	28	28
32040B	30	30	28	31	32	30	30	28
32040C	30	30	30	31	30	30	30	30
32040D	30	30	28	31	32	30	30	28
32040E	30	30	30	31	30	30	30	30
32040F	30	30	30	32	30	30	30	30
32040G	30	30	28	32	30	30	30	28
32040H	28	28	28	31	30	30	30	30
32041A	30	30	30	32	31	31	31	29
32041B	30	30	29	31	30	30	30	30
32041C	30	30	30	31	30	30	29	29
32041D	29	29	29	31	31	30	29	29
32042A	30	30	29	31	30	30	30	30
32042B	29	29	28	31	30	30	30	29
32042C	30	30	30	31	30	30	30	30
32043A	29	29	30	31	31	30	30	30
32043B	30	30	30	31	32	30	30	30
32043C	28	30	30	32	30	30	30	30
32043D	29	29	30	31	32	30	30	30
32043E	30	30	30	32	32	30	30	30
32044A	28	28	28	32	32	30	30	30
32044B	32	32	32	33	32	32	32	30
32044C	29	29	29	31	32	30	30	30
32044D	29	29	28	31	31	30	30	28
32045A	30	30	30	31	30	30	30	30
32045B	32	32	30	34	34	30	30	30
32045C	32	32	30	34	34	30	30	30
32046A	30	30	30	33	32	30	30	30
32046B	30	30	30	31	28	30	28	28
32046C	30	30	30	34	32	29	29	29
32046D	30	30	30	31	30	30	30	30
32047A	30	30	30	31	30	30	30	30
32047B	32	30	30	33	32	30	30	30
32048A	34	32	30	31	34	30	30	30
32048B	32	32	32	33	32	32	32	32
32049A	28	28	28	31	28	30	30	28
32049B	28	28	30	31	29	28	28	28
32050A	30	30	30	31	32	30	30	30
32050B	30	30	30	31	30	30	30	30
32051A	28	28	28	29	29	28	28	28
32051B	28	28	28	31	28	28	30	28
32052A	30	30	30	31	32	30	30	30
32052B	30	30	28	33	30	30	30	30
32053A	30	30	30	31	30	30	30	30
32053B	30	30	30	31	30	30	30	30
32054A	32	32	32	33	30	30	30	30
32054B	30	32	32	33	30	30	30	30
32054C	30	30	30	34	32	30	30	30
32054D	30	31	30	34	33	30	30	30
32054E	30	30	30	34	34	32	30	30
32055A	30	30	30	31	30	30	30	30
32055B	30	30	28	31	28	30	28	28
32055C	32	32	30	33	32	32	30	30
32056A	30	30	30	34	32	30	30	30
32056B	32	32	32	34	34	32	32	32
32056C	30	30	30	33	30	30	30	30
32057A	30	30	32	33	30	30	30	30
32057B	30	30	30	33	32	32	32	30
32057C	32	32	32	33	32	32	32	32
32058A	30	30	30	31	28	28	28	28
32058B	32	32	32	33	30	30	30	30
32058C	30	30	30	31	32	30	30	30
32059A	30	30	28	31	30	30	30	30
32060A	32	32	30	34	32	30	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
32060B	30	30	30	31	30	30	30	30
32060C	32	32	32	34	34	32	32	32
32061A	30	30	30	31	29	28	28	28
32062A	30	30	30	34	32	30	28	28
32062B	32	32	30	34	32	30	28	30
32062C	30	30	30	31	32	30	30	30
32062D	30	30	30	31	32	30	28	28
32062E	32	32	32	34	34	32	32	32
32062F	30	30	30	31	32	30	28	28
32063A	30	32	32	33	32	30	30	30
32063B	28	32	28	31	32	30	28	28
32063C	30	32	32	33	32	30	30	30
32064A	28	28	30	31	30	28	28	28
32064B	32	32	32	33	32	32	28	28
32065A	30	30	30	31	32	28	28	28
32065B	30	30	28	31	28	28	28	28
32066A	30	30	30	31	30	30	30	30
32066B	32	32	32	33	32	32	30	30
32066C	30	30	30	31	30	30	28	28
32066D	30	30	30	31	30	30	30	30
32067A	32	32	32	33	30	32	30	32
32067B	32	34	30	33	30	30	30	28
32067C	32	34	30	33	30	30	30	30
32068A	32	32	32	34	32	30	30	30
32068B	32	32	32	31	30	30	30	30
32068C	30	30	30	31	30	30	30	30
32069A	32	32	32	36	32	32	32	32
32069B	32	32	32	34	34	32	30	30
32070A	30	30	30	31	30	30	30	30
32070B	30	32	30	33	30	30	30	30
32070C	30	32	30	33	30	30	30	28
32071A	30	30	30	33	30	32	30	30
32071B	30	30	30	31	28	28	28	28
32071C	30	30	30	34	32	32	30	30
32071D	32	32	32	31	30	30	30	30
32072A	30	30	30	34	32	30	30	30
32072B	30	30	32	33	30	30	30	30
32073A	30	30	28	33	30	30	30	30
32073B	30	30	30	31	30	28	28	28
32074A	32	32	30	33	30	30	30	30
32074B	32	32	32	31	30	30	30	30
32075A	32	32	32	33	30	30	30	30
32075B	32	32	32	34	30	30	30	30
32075C	32	32	32	33	30	30	30	30
32076A	32	32	32	36	35	32	31	30
32076B	32	32	32	34	34	32	31	31
32076C	32	32	32	34	33	33	32	31
32076D	32	32	32	34	33	32	32	31
32076E	32	32	32	33	32	32	31	31
32077A	32	32	32	34	32	32	32	30
32077B	32	32	32	37	34	33	32	32
32077C	32	32	32	35	33	33	31	31
32078A	32	32	32	34	34	32	31	31
32078B	32	32	32	34	33	32	31	31
32079A	32	32	31	34	33	33	32	31
32079B	33	33	32	36	33	32	32	31
32080A	32	32	32	36	33	32	31	31
32080B	32	32	31	34	34	32	31	31
32080C	32	32	33	36	33	33	32	31
32080D	32	32	32	33	32	32	31	31
32080E	32	32	32	33	32	32	30	30
32081A	32	32	31	36	32	32	32	31
32081B	32	32	32	34	33	32	32	30
32081C	32	32	31	34	33	32	32	31
32081D	32	32	32	34	32	33	31	31

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
32081E	32	32	31	34	32	32	32	31
32082A	32	32	31	34	32	32	31	31
32082B	32	32	31	36	33	33	32	32
32082C	31	31	30	33	33	31	30	30
32083A	32	32	32	35	34	33	32	31
32083B	32	32	31	34	32	32	32	30
32083C	32	32	31	35	34	33	32	32
32084A	32	32	31	36	34	32	32	31
32084B	32	33	31	33	33	32	31	31
32084C	32	32	31	35	34	33	32	31
32085A	32	32	31	34	31	32	31	31
32085B	32	32	31	33	32	32	32	32
32086A	32	32	32	33	32	32	31	31
32086B	32	32	32	34	34	32	30	30
32086C	32	32	30	33	31	32	31	31
32086D	32	32	32	33	32	32	31	30
32086E	31	32	32	34	32	33	31	30
32086F	32	32	32	34	32	32	31	31
32087A	32	32	32	34	34	32	32	31
32087B	33	34	32	34	34	34	30	30
32087C	32	34	32	34	34	34	30	30
32088A	32	32	32	34	32	32	32	32
32088B	32	32	32	33	32	32	32	32
32088C	32	32	31	34	33	32	32	31
32088D	32	32	32	36	33	33	32	31
32088E	32	32	32	34	34	32	32	32
32088F	32	32	32	33	32	32	32	32
32089A	31	31	31	33	32	32	32	30
32089B	32	32	32	34	33	32	32	30
32089C	32	32	32	34	32	32	31	31
32089D	31	31	30	34	33	32	31	30
32089E	32	32	32	33	32	32	32	31
32090A	32	32	31	33	32	32	31	31
32090B	32	32	32	33	32	32	32	32
32090C	31	31	31	35	33	33	32	31
32091A	32	32	32	34	33	33	32	32
32091B	32	32	33	33	32	32	32	32
32091C	33	33	32	34	33	33	32	32
32091D	32	32	31	32	31	31	31	31
32091E	31	31	30	31	30	30	29	29
32092A	32	32	32	35	33	33	31	31
32092B	32	32	32	35	34	32	32	31
32092C	32	32	31	33	32	32	31	30
32092D	34	34	34	37	34	34	34	32
32093A	32	32	31	33	32	32	32	32
32093B	32	32	32	33	32	32	32	32
32093C	32	32	32	36	32	32	31	31
32093D	31	31	31	32	31	31	30	30
32093E	32	32	32	33	32	32	32	32
32094A	32	32	30	34	32	33	32	32
32094B	32	32	32	34	32	32	32	32
32094C	32	32	32	36	32	33	32	32
32094D	31	32	31	34	34	32	32	31
32095A	32	33	32	34	32	33	32	32
32095B	32	32	32	33	32	32	32	31
32095C	32	32	32	33	32	32	31	31
32095D	34	33	33	33	33	33	32	31
32096A	32	32	32	33	32	32	32	31
32096B	32	32	32	33	33	31	31	31
32096C	32	33	32	35	34	32	32	30
32096D	32	32	30	32	32	32	31	30
32097A	32	32	32	34	32	32	32	32
32097B	32	32	32	34	34	32	32	32
32097C	32	32	32	36	33	32	32	32
32097D	32	32	32	34	33	32	32	32

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
32097E	32	32	32	35	34	32	32	32
32098A	32	32	32	35	34	32	31	32
32098B	32	32	32	34	33	34	32	31
32098C	32	32	32	34	33	31	31	31
32098D	32	32	32	33	32	32	32	32
32099A	33	32	32	36	33	33	32	32
32099B	32	32	32	35	34	33	32	32
32099C	32	32	32	34	35	32	32	32
32099D	33	32	32	37	36	33	32	32
32099E	32	32	32	36	33	33	32	32
32100A	32	32	32	34	32	32	32	32
32100B	32	32	32	33	32	32	31	31
32100C	32	32	32	33	32	32	31	31
32100D	32	32	32	33	32	32	31	31
32100E	32	32	32	33	32	32	32	31
32100F	32	32	32	33	32	32	32	32
32101A	32	32	32	34	34	32	31	31
32101B	32	32	30	34	32	32	31	30

12.3 Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

GR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
04012	SM	090	0,0434	0,0403	0,0381	0,0363	0,0348	0,0335	0,0324	0,0314	0,0305	0,0296	0,0289	0,0282	0,0275	0,0269
	JE	091	0,1283	0,0874	0,0647	0,0503	0,0403	0,0330	0,0274	0,0229	0,0193	0,0164	0,0139	0,0118	0,0100	0,0084
	OI	336	0,0469	0,0392	0,0334	0,0288	0,0249	0,0216	0,0188	0,0162	0,0139	0,0118	0,0099	0,0081	0,0062	0,0049
	BU	971	0,0543	0,0449	0,0378	0,0322	0,0275	0,0235	0,0200	0,0169	0,0141	0,0116	0,0092	0,0071	0,0051	0,0032
	HR	594	0,0391	0,0337	0,0297	0,0265	0,0238	0,0215	0,0195	0,0177	0,0161	0,0147	0,0133	0,0121	0,0110	0,0099
	PL	640	0,0829	0,0577	0,0437	0,0348	0,0286	0,0241	0,0207	0,0179	0,0157	0,0139	0,0123	0,0110	0,0099	0,0089
	TL	711	0,0623	0,0414	0,0298	0,0225	0,0174	0,0136	0,0108	0,0085	0,0067	0,0052	0,0039	0,0028	0,0019	0,0011
06012	ML	809	0,0746	0,0537	0,0420	0,0346	0,0295	0,0257	0,0229	0,0206	0,0188	0,0172	0,0160	0,0149	0,0139	0,0131
	SM	090	0,0434	0,0403	0,0381	0,0363	0,0348	0,0335	0,0324	0,0314	0,0305	0,0296	0,0289	0,0282	0,0275	0,0269
	JE	091	0,1283	0,0874	0,0647	0,0503	0,0403	0,0330	0,0274	0,0229	0,0193	0,0164	0,0139	0,0118	0,0100	0,0084
	OI	336	0,0469	0,0392	0,0334	0,0288	0,0249	0,0216	0,0188	0,0162	0,0139	0,0118	0,0099	0,0081	0,0062	0,0049
	BU	972	0,0490	0,0413	0,0355	0,0309	0,0270	0,0237	0,0209	0,0183	0,0160	0,0139	0,0120	0,0102	0,0086	0,0070
	HR	595	0,0391	0,0331	0,0286	0,0249	0,0219	0,0194	0,0171	0,0151	0,0133	0,0117	0,0102	0,0088	0,0075	0,0063
	PL	640	0,0829	0,0577	0,0437	0,0348	0,0286	0,0241	0,0207	0,0179	0,0157	0,0139	0,0123	0,0110	0,0099	0,0089
06412	TL	711	0,0623	0,0414	0,0298	0,0225	0,0174	0,0136	0,0108	0,0085	0,0067	0,0052	0,0039	0,0028	0,0019	0,0011
	ML	809	0,0746	0,0537	0,0420	0,0346	0,0295	0,0257	0,0229	0,0206	0,0188	0,0172	0,0160	0,0149	0,0139	0,0131
	SM	090	0,0434	0,0403	0,0381	0,0363	0,0348	0,0335	0,0324	0,0314	0,0305	0,0296	0,0289	0,0282	0,0275	0,0269
	JE	091	0,1283	0,0874	0,0647	0,0503	0,0403	0,0330	0,0274	0,0229	0,0193	0,0164	0,0139	0,0118	0,0100	0,0084
	OI	336	0,0469	0,0392	0,0334	0,0288	0,0249	0,0216	0,0188	0,0162	0,0139	0,0118	0,0099	0,0081	0,0062	0,0049
	BU	971	0,0543	0,0449	0,0378	0,0322	0,0275	0,0235	0,0200	0,0169	0,0141	0,0116	0,0092	0,0071	0,0051	0,0032
	HR	594	0,0391	0,0337	0,0297	0,0265	0,0238	0,0215	0,0195	0,0177	0,0161	0,0147	0,0133	0,0121	0,0110	0,0099
20001	PL	640	0,0829	0,0577	0,0437	0,0348	0,0286	0,0241	0,0207	0,0179	0,0157	0,0139	0,0123	0,0110	0,0099	0,0089
	TL	711	0,0623	0,0414	0,0298	0,0225	0,0174	0,0136	0,0108	0,0085	0,0067	0,0052	0,0039	0,0028	0,0019	0,0011
	ML	809	0,0746	0,0537	0,0420	0,0346	0,0295	0,0257	0,0229	0,0206	0,0188	0,0172	0,0160	0,0149	0,0139	0,0131
	SM	090	0,0434	0,0403	0,0381	0,0363	0,0348	0,0335	0,0324	0,0314	0,0305	0,0296	0,0289	0,0282	0,0275	0,0269
	JE	091	0,1283	0,0874	0,0647	0,0503	0,0403	0,0330	0,0274	0,0229	0,0193	0,0164	0,0139	0,0118	0,0100	0,0084
	OI	336	0,0469	0,0392	0,0334	0,0288	0,0249	0,0216	0,0188	0,0162	0,0139	0,0118	0,0099	0,0081	0,0062	0,0049
	BU	971	0,0543	0,0449	0,0378	0,0322	0,0275	0,0235	0,0200	0,0169	0,0141	0,0116	0,0092	0,0071	0,0051	0,0032
20005	HR	594	0,0391	0,0337	0,0297	0,0265	0,0238	0,0215	0,0195	0,0177	0,0161	0,0147	0,0133	0,0121	0,0110	0,0099
	PL	640	0,0829	0,0577	0,0437	0,0348	0,0286	0,0241	0,0207	0,0179	0,0157	0,0139	0,0123	0,0110	0,0099	0,0089
	TL	711	0,0623	0,0414	0,0298	0,0225	0,0174	0,0136	0,0108	0,0085	0,0067	0,0052	0,0039	0,0028	0,0019	0,0011
	ML	809	0,0746	0,0537	0,0420	0,0346	0,0295	0,0257	0,0229	0,0206	0,0188	0,0172	0,0160	0,0149	0,0139	0,0131
	SM	090	0,0434	0,0403	0,0381	0,0363	0,0348	0,0335	0,0324	0,0314	0,0305	0,0296	0,0289	0,0282	0,0275	0,0269
	JE	091	0,1283	0,0874	0,0647	0,0503	0,0403	0,0330	0,0274	0,0229	0,0193	0,0164	0,0139	0,0118	0,0100	0,0084
	OI	336	0,0469	0,0392	0,0334	0,0288	0,0249	0,0216	0,0188	0,0162	0,0139	0,0118	0,0099	0,0081	0,0062	0,0049
21012	BU	971	0,0543	0,0449	0,0378	0,0322	0,0275	0,0235	0,0200	0,0169	0,0141	0,0116	0,0092	0,0071	0,0051	0,0032
	HR	594	0,0391	0,0337	0,0297	0,0265	0,0238	0,0215	0,0195	0,0177	0,0161	0,0147	0,0133	0,0121	0,0110	0,0099
	PL	640	0,0829	0,0577	0,0437	0,0348	0,0286	0,0241	0,0207	0,0179	0,0157	0,0139	0,0123	0,0110	0,0099	0,0089
	TL	711	0,0623	0,0414	0,0298	0,0225	0,0174	0,0136	0,0108	0,0085	0,0067	0,0052	0,0039	0,0028	0,0019	0,0011
	ML	809	0,0746	0,0537	0,0420	0,0346	0,0295	0,0257	0,0229	0,0206	0,0188	0,0172	0,0160	0,0149	0,0139	0,0131
	SM	090	0,0434	0,0403	0,0381	0,0363	0,0348	0,0335	0,0324	0,0314	0,0305	0,0296	0,0289	0,0282	0,0275	0,0269
	JE	091	0,1283	0,0874	0,0647	0,0503	0,0403	0,0330	0,0274	0,0229	0,0193	0,0164	0,0139	0,0118	0,0100	0,0084

12.4 Prikaz preoblikovanih odsekov z novim načrtom GGE

Preglednica: Prikaz preoblikovanih odsekov z novim načrtom GGE

Star odsek	Površina	Nov odsek
32002B	3,13	32002A
32002E	12,43	32002A
32002F	15,48	32002B
32003E	1,31	32003D
32009F	7,76	32009E
32010D	10,22	32010A
32010F	1,32	32010D
32011D	4,21	32011A
32011E	9,44	32011D
32013D	45,76	32013B
32018E	0,84	32018A
32024C	2,46	32024B
32024F	2,79	32024B
32024G	4,74	32024C
32024H	1,61	32024B
32024I	2,48	32024C
32024J	5,85	32024E
32024K	11,56	32024E
32024L	3,28	32024E
32024M	2,47	32024E
32024N	3,80	32024E
32025D	19,72	32025B
32025F	0,78	32025E
32025G	0,46	32025E
32025H	3,02	32025E
32025I	1,99	32025A
32025J	11,01	32025A
32025K	1,48	32025D
32026D	3,44	32026C
32026A	1,47	32026E
32027E	1,46	32027B
32027F	3,50	32027D
32027G	4,19	32027A
32027H	1,73	32027C
32028C	6,42	32028A
32028E	5,04	32028D
32028F	2,32	32028D
32029C	7,82	32029B
32029D	4,49	32029A
32029E	22,12	32029A
32029F	0,97	32029A
32029G	25,16	32029C
32029H	3,31	32029D
32029I	1,89	32029D
32029J	3,51	32029E
32030F	18,40	32030B
32030G	2,76	32030B
32030H	0,97	32030B
32030I	3,43	32030D
32030J	2,85	32030D

Star odsek	Površina	Nov odsek
32030K	12,16	32030D
32031B	10,70	32031A
32031C	9,51	32031A
32031E	9,24	32031A
32031F	0,90	32031B
32031G	0,69	32031E
32031H	0,49	32031C
32032D	1,32	32032B
32032E	1,68	32032B
32032F	5,57	32032C
32032G	0,50	32032C
32032H	2,44	32032C
32032I	0,46	32032C
32032J	3,92	32032C
32032K	0,51	32032B
32032L	3,47	32032D
32032M	2,07	32032B
32032N	2,00	32032D
32032O	2,18	32032D
32032P	3,06	32032D
32032R	2,40	32032D
32033C	4,90	32033B
32033E	6,90	32033C
32033F	0,58	32033C
32033G	4,56	32033C
32034C	1,96	32034B
32034E	5,59	32034D
32034F	3,90	32034D
32034G	5,36	32034C
32034H	4,28	32034D
32035C	0,51	32035A
32035E	7,77	32035C
32035F	1,06	32035C
32035G	1,47	32035A
32035H	3,14	32035A
32035I	0,59	32035C
32035J	1,08	32035D
32035K	5,82	32035A
32035L	4,65	32035D
32035M	0,72	32035B
32035N	1,88	32035B
32036D	1,53	32036A
32036E	3,90	32036A
32036F	0,81	32036C
32036G	2,08	32036B
32036H	4,33	32036D
32036I	2,76	32036D
32036J	1,02	32036D
32036K	4,23	32036C
32037C	0,84	32037B
32037D	0,76	32037C
32037E	6,48	32037C
32037F	1,68	32037C

Star odsek	Površina	Nov odsek
32037G	5,93	32037C
32037H	1,17	32037B
32038E	6,89	32038C
32038F	3,31	32038B
32038G	0,62	32038C
32038H	12,24	32038A
32039C	10,40	32039A
32039E	21,66	32039C
32041B	4,47	32041A
32041C	3,75	32041A
32041D	2,24	32041A
32041E	7,61	32041C
32041F	5,28	32041B
32041G	3,33	32041C
32041H	3,95	32041B
32041I	1,65	32041D
32041J	0,71	32041D
32041K	1,62	32041D
32042D	3,56	32042B
32042E	0,48	32042A
32042F	2,26	32042C
32042G	1,72	32042A
32042H	0,76	32042A
32043E	10,40	32043D
32043F	2,75	32043D
32043G	4,25	32043D
32043H	8,89	32043E
32043I	6,36	32043E
32043J	3,56	32043E
32043K	1,54	32043A
32044E	15,40	32044D
32044F	1,48	32044B
32044G	6,97	32044D
32044H	2,82	32044C
32044I	5,55	32044A
32046B	5,41	32046C
32046E	6,48	32046B
32054E	9,81	32054D
32054F	7,26	32054E
32061B	0,26	32061A
32077D	3,12	32077B
32077E	10,75	32077C
32082D	0,76	32082A
32087B	10,20	32087A
32087C	11,60	32087A
32087D	7,71	32087A
32087E	50,83	32087B
32087F	9,29	32087C
32087G	6,96	32087B
32087H	35,72	32087A
32088E	9,42	32088B
32088G	2,63	32088E
32089D	7,48	32089C
32089E	23,81	32089A
32089F	9,07	32089D
32089G	6,57	32089D
32089H	16,54	32089E
32089I	2,72	32089A
32090D	10,80	32090A

Star odsek	Površina	Nov odsek
32090E	8,07	32090C
32090F	11,84	32090A
32091F	4,17	32091E
32092D	11,44	32092C
32092E	4,17	32092D
32092F	13,22	32092B
32092G	8,84	32092C
32092H	18,85	32092A
32094D	1,37	32094B
32094E	46,39	32094D
32094F	5,18	32094D
32095A	5,76	32095E
32095F	5,65	32095A
32096C	5,47	32096D
32096E	25,09	32096D
32096F	6,65	32096A
32096G	35,91	32096C
32097F	5,48	32097B
32097G	9,35	32097D
32099C	2,45	32099A
32099F	1,83	32099B
32099G	5,26	32099C
32099H	5,95	32099C

12.5 Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje

Sk. drev. vrst	Sk. drev. vrst	Sortiment	€/m ³
11	smreka	Hlodovina I	143,00
11	smreka	Hlodovina II	108,00
11	smreka	Hlodovina III	99,00
11	smreka	Ostali les	60,00
21	jelka	Hlodovina I	105,00
21	jelka	Hlodovina II	90,00
21	jelka	Hlodovina III	86,00
21	jelka	Ostali les	55,00
30	bori	Hlodovina	92,00
30	bori	Ostali les	73,00
34	macesen	Hlodovina I	220,00
34	macesen	Hlodovina II	170,00
34	macesen	Hlodovina III	130,00
34	macesen	Ostali les	95,00
39	ostali iglavci	Celulozni les	58,00
40	bukev	Hlodovina I	121,00
40	bukev	Hlodovina II	110,00
40	bukev	Hlodovina III	90,00
40	bukev	Ostali les	67,00
50	hrast	Hlodovina	250,00
50	hrast	Ostali les	105,00
55	pravi kostanj	Hlodovina	96,00
55	pravi kostanj	Ostali les	70,00
60	plemeniti listavci	Hlodovina	145,00
60	plemeniti listavci	Ostali les	85,00
70	drugi trdi listavci	Drva	45,00
80	mehki listavci	Prostor. les	63,00
90	topoli, črna jelša	Hlodovina	85,00
90	topoli, črna jelša	Ostali les	37,00

Prikazane so povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov povzete po povprečnih cenah za prvi kvartal 2025 (Vir: woodchain managerja <https://wcm.gozdis.si/sl/podatki/cene/podatki/2021100414342192/cene-gozdnih-lesnih-sortimentov/>).

13 PROSTORSKI DEL NAČRTA

Gozdnogospodarski načrti, poleg splošnega dela skladno z ZG, vsebujejo še prostorski del. Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010 in 2020) pa prostorski del nadalje opredeli kot kartni in prostorski del, ki se izdelata kot ločene priloge h GGN GGE.

13.1 Kartni del

Kartni del vsebuje 12 kart, ki dopolnjujejo in prostorsko prikazujejo najpomembnejše lastnosti GGE in najpomembnejše usmeritev ter ukrepe.

1 - Pregledna karta

Pregledna karta prikaže umestitev gozdov predmetne GGE v GGO in druge prostorske enote, kot so občine in katastrske občine. Podlaga karte je državna topografska karta s prikazanimi cestami in naselji. Prikazana je tudi površina gozdov, ločenih po lastništvu.

KARTA 1 omogoča uporabniku hiter splošen pregled nad umestitvijo gozdov v GGE in drugimi prostorskimi enotami.

V GGE je 4.736,92 ha gozdov, od tega 79,4 % zasebnih gozdov in 20,6 % državnih gozdov. Celotna GGE leži na območju naslednjih občin: Videm, Zavrč, Podlehnik in Cirkulane. Podrobnejši podatki o površini gozdov glede na občine, katastrske občine in po oblikah lastništva so prikazani v Poglavju 1.

2 - Karta tipov drevesne sestave gozdov

KARTA 2 prikazuje tipe drevesne sestave gozdov glede na razvojne faze/tipe sestojev in poenostavljeno drevesno sestavo (iglavci, listavci). Ločeno so prikazani sestoji listavcev (delež listavcev višji od 75 %), pretežno listavcev (delež listavcev med 50 in 75 %), pretežno iglavcev (delež iglavcev med 50 in 75 %) in sestoji iglavcev (delež iglavcev višji od 75 %). Tipi drevesne sestave gozdov so določeni na podlagi terenskega opisa sestojev, zbrani pa so v sestojni karti ZGS. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

Podrobnejša razdelitev tipov drevesne sestave gozdov je opredeljena in prikazana v poglavju 3.5.

3 - Karta rastišč

KARTA 3 prikazuje površine gozdov po gozdnih rastiščnih tipih. Osnova za določitev gozdnih rastiščnih tipov je bila znanstveni članek Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov (Kutnar in sod., 2012). Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

Podrobni podatki o površini in deležu posameznih gozdnih rastiščnih tipov v GGE po skupinah rastišč so podani v poglavju 1.1.7 Vegetacijski oris GGE.

4 - Karta kategorij gozdov

KARTA 4 prikazuje površine gozdov po štirih kategorijah gozdov: večnamenski gozdovi, gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, gozdovi s posebnim namenom brez dovoljenih ukrepov (gozdni rezervati), varovalni gozdovi. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

V GGE Vzhodne Haloze prevladujejo večnamenski gozdovi (98,5 %), 1 % je varovalnih gozdov, 20,98 ha je gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni. Površina gozdov s posebnim namenom brez dovoljenih ukrepov pa znaša 4,22 ha.

Podrobnejši podatki o kategorijah gozdov glede na lastništvo, rastiščne tipe in rastiščnogojitvene razrede so podani v poglavju 3.1.

5 - Karta rastiščnogojitvenih razredov

KARTA 5 rastiščnogojitveni razredi, prikazuje površine RGR po gozdnih odsekih iz podatkovne baze ZGS. RGR se oblikujejo po skupinah rastišč in gospodarskih kategorijah gozdov. Oblikujejo se znotraj RGR GGO, pri čemer so upoštevane tudi razvojne težnje v pogledu drevesne sestave in zgradbe gozdov, funkcij gozdov in stopnja njihove poudarjenosti ter način in intenzivnost gospodarjenja. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

Podrobnejši opisi značilnosti posameznih RGR so podani v poglavju 9.1.

6 - Karta habitatov, biotopov in ogroženosti vrst

Na KARTI 6 so prikazane vsebine s področja ohranjanja biotske raznovrstnosti, pridobljene v postopku vgrajevanja naravovarstvenih smernic s strani ZRSVN. Namen karte je prikazati območja gozdov, na katera se nanašajo Konkretna usmeritve s pripadajočimi upravljavskimi conami, navedene v poglavju 6.2.3.

Na karti so prikazana Ekološko pomembna območja, območja Natura 2000, naravne vrednote, zavarovana območja in upravljavske cone (CGP, cona koščaka - potoki, A, B+C).

Preglednica 142: Prikaz območij pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti

Prikaz območij gozdov znotraj GGE za povezavo z usmeritvami iz poglavja 6.2.3	Površina (ha)
Celotni gozdni prostor	5.320,90
Ekološko pomembna območja	2.882,05
Natura 2000	3.101,98
Naravne vrednote	48,31
Zavarovana območja	8,36
Upravljavske cone	2.881,93
Cona CGP Vzhodne Haloze	2.586,97
Cona koščaka (potoki)	11,82
Cona A (Drava)	25,54
Cona B+C (Drava)	294,96

7 - Karta funkcij gozdov

KARTA 7 funkcije gozdov, prikazuje območja s poudarjenimi ekološkimi, socialnimi in proizvodnimi funkcijami gozdov. Funkcije gozdov so prikazane ploskovno, linijsko in točkovno. Funkcije gozdov se kartira na podlagi tehničnih navodil, ki so del Navodil za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Karta funkcij gozdov v merilu 1:25.000 je podana kot priloga načrta v formatu pdf (interaktivni pdf).

Funkcije gozdov so bolj podrobno opredeljene v 2. poglavju - "Prikaz funkcij gozdov".

8 - Karta ukrepov

KARTA 8 ukrepi, prikazuje vrsto sečnje in jakost načrtovanega možnega poseka (izraženega v deležu lesne zaloge sestoja), združeno po sestojih. Možni posek se določi ob terenskih meritvah (opisi sestojev), njegova jakost pa je odvisna od stanja sestoja ter usmeritev na ravni RGR. Možni posek se ne določa v rezervatih, ekocelicah in v že negovanih sestojih. Razvojna faza mladovja prav tako ni prikazana na KARTI 8.

Največ površin (1.924,02 ha) ima jakost ukrepanja med 11 do 15 %. Najpogostejša vrsta sečnje so redčenja (1.921,23 ha). V skupini poseka 101 - redčenja je najpogostejša jakost poseka od 11 do 15 %. Pomladitveni posek ima najpogostejši delež ukrepanja nad 25 %. Posek oslabelega dreva ima najpogostejši delež ukrepanja med 1 in 10 %, njegova skupna površina znaša 2,55 ha.

Preglednica 143: Površina gozdov glede na vrsto in jakost možnega poseka (v ha)

Vrsta poseka	Delež možnega poseka od LZ (v ha)				
	1-10 %	11-15 %	16-20 %	21-25 %	nad 25 %
101 - redčenja	465,48	1921,23	272,92	4,34	0,68
102 - pomladitveni posek	-	2,79	101,93	416,51	1203,92
105 - posek oslabelega drevja	2,55	-	-	-	-
Skupaj	468,03	1.924,02	374,85	420,85	1204,6

Možni posek je podrobneje opredeljen v poglavju 6.3.1.

9 - Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del

KARTA 9 prikazuje območja načrtovanih gojitvenih oz. varstvenih del, združena v tri sklope: obnova, nega in varstvo. Gojitvena oz. varstvena dela se načrtujejo na ravni sestoja; na karti 9 so prikazana na ravni celega sestoja, čeprav so dejansko dela načrtovana samo v delu sestoja. V GGE skupna površina območij obnove znaša 111,2 ha, nege pa 141,81 ha. Za varstvo pred divjadjo je predvideno 13,50 dni in 9.250 kosov tulcev.

Podrobneje so načrtovana gojitvena in varstvena dela opredeljena v poglavju 6.3.2.

10 - Karta območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek

V GGE Vzhodne Haloze niso predvidena območja, kjer posamična izbira drevja za posek ni obvezna, zaradi tega KARTA 10 v skladu s Priročnikom ni izdelana.

11 - Karta cestnega omrežja ter površin potencialno najugodnejših načinov spravila

KARTA 11 vsebuje najprimernejše oblike/tehnologije in omejitve glede pridobivanja gozdnih lesnih proizvodov. Karta prikazuje vse gozdne prometnice in druge prometnice, ki se lahko uporabljajo za pridobivanje gozdnih lesnih sortimentov. Prevladujoč način spravila se določi na ravni odseka, kjer niso upoštevani vsi terenski pogoji, ki vplivajo na izbiro načina spravila. Natančnejše tehnološke karte so del gozdnogojitvenih načrtov, ki niso sestavni del GGN GGE. Več o odprtosti gozdov in načinu spravila je opisano v poglavju 1.3.

12 - Karta požarne ogroženosti gozdov

KARTA 12 prikazuje gozdove glede na različno stopnjo požarne ogroženosti. Požarna ogroženost je določena na ravni odseka. Metodologija določitve požarno ogroženih kategorij je opisana v GGN GGO Maribor 2021–2030 (2023) v Poglavju 9. Površine kategorij požarno ogroženih gozdov so opisane v poglavju 1.6.

Požarna ogroženost je določena po štirih stopnjah ogroženosti: 1 - zelo velika ogroženost; 2 - velika ogroženost; 3 - srednja ogroženost; 4 - majhna ogroženost.

13.2 Prostorski del načrta

Prostorski del načrta je povzetek vsebin gozdnogospodarskega načrta GGE in je namenjen kot pripomoček pri usklajevanju različnih interesov v gozdnem prostoru in presojanju poseganja v gozdni prostor. Sestavljen je iz preglednic, kratkega komentarja in kart, ki so priložene kot priloga GGN GGE.

1 - Stanje in razvoj gozdnih površin

Na KARTI 1 so v merilu 1:25.000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju (po uradni evidenci rabe zemljišč MKGP), površine, ki niso določene kot gozd ter površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrcene.

Preglednica 144: Stanje in razvoj gozdnih površin.

	Površina (ha)	Indeks (%)**
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	4.526,23	100
1b) Novo določene površine gozdov	256,96	5,68
1c) Novo izločene gozdne površine*	43,54	0,96
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	2,90	0,06
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	4.736,92	104,65
Površine v zaraščanju (niso gozd)	576,09	
Druga gozdna zemljišča	12,21	

* to so površine, ki so bile v preteklem obdobju pomotoma ali iz drugega razloga uvrščene med gozd

** osnova indeksa je pretekli gozdnogospodarski načrt GGE

Površina gozdov, ugotovljena v preteklem ureditvenem načrtu, je bila 4.526,23 ha. V desetih letih (od 2015 do 2024) se je površina gozdov povečala za 210,69 ha. Iz preglednice je razviden velik obseg novo določenih in novo izločenih površin gozdov (niso več gozd), ki se pojavljajo predvsem zaradi nove metodologije zajemanja prostorskih podatkov za ugotavljanje gozdnega roba z uporabo digitalizacije pri izračunavanju površin in uporabe ortofoto načrtov ter podatkov o rabi zemljišč, ki jo vodi MKGP (MKGP 2023). Zaradi krčitev gozdov za osnivanje novih kmetijskih površin se je v minulem desetletju površina zmanjšala za 2,90 ha.

Površina gozdov se je v zadnjem ureditvenem obdobju povečala zaradi zaraščanja kmetijskih površin in zaradi vključevanja gozdnih cest v gozd; te so bile v preteklem gozdnogospodarskem načrtu iz gozda izločene. Iz gozda so bile izločene nekatere površine zaradi natančnejše digitalizacije ter krčitev gozdov v kmetijske namene

2 - Večfunkcionalna območja

Na KARTI 2A so prikazana območja gozdov, kjer so na istem območju navzoče ekološke (vsaj 2. stopnja) in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, naravna dediščina, kulturna dediščina, higiensko zdravstvena, estetska in raziskovalna), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

V GGE so območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar pa se po svojem pomenu ne izključujejo (karta 2a). V GGE je opredeljenih 365,58 ha gozdov, kjer se navzoče funkcije med sabo ne izključujejo kjer se pojavljajo funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka funkcija, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in klimatska funkcija ter obenem funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija, ki se po svojem namenu ne izključujejo.

Preglednica 145: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Navzoče funkcije, ki se ne izključujejo	365,58	6,9
Ostala površina	4.955,32	93,1
Skupaj	5.320,90	100

Na KARTI 2B so prikazana območja gozdov, kjer prihaja do nesoglasij pri rabi gozdnega prostora; to so gozdovi, kjer so na istem območju navzoče ekološke (1. in 2. stopnja) in za okolje obremenjujoče socialne funkcije (turistična, rekreacijska, poučna in obrambna), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Na tej karti so območja razvrščena v naslednje štiri kategorije:

1 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter z vsaj eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1);

2 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter vsaj eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2);

3 - območje - z navzočo vsaj eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1) ter vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2);

4 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2) in eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2).

Preglednica 146: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje (E1, S1)	0,00	0,0
2. območje (E1, S2)	3,21	0,1
3. območje (E2, S1)	0,00	0,0
4. območje (E2, S2)	0,00	0,0
Ostala površina		
Skupaj	5.320,90	100,0

Načeloma prihaja do nesoglasij na območjih, kjer so poudarjene tako ekološke kot socialne funkcije (npr. povečana rekreacija v mirnih conah vnaša nemir in povzroča stres prostoživečim živalskim vrstam). V gozdovih v zasebni lasti je izražen zasebni interes, ki se na področju javno pomembnih vlog kot so rekreacija, turizem in ohranjanje biotske raznovrstnosti, srečuje z interesom lastnika, ki je premoženjskega značaja. Javni interes izražajo ljudje na najrazličnejše načine in je velikokrat v nasprotju z interesom lastnikov gozda. Območje gozdov v GGE Vzhodne Haloze kjer so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov so gozdovi ob Račkih ribnikih (odske 18D) v Šturmovcih. Na tem območju sta poudarjeni socialna funkcija (rekreacijska) in ekološke funkcije (varovalna in biotopska).

3 - Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Na KARTI 3 je v merilu 1:50.000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 36. členom Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo.

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50 %) in realiziran (50 %) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50 %) in realiziranih (50 %) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

- 1 - zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9,
- 2 - velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9,
- 3 - srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6,
- 4 - majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3,
- 5 - gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica 147: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Intenzivnost gospodarjenja	Površina (ha)	Delež (%)
Zelo velika intenzivnost	365,21	7,8
Velika intenzivnost	632,69	13,4
Srednja intenzivnost	3.063,25	64,7
Majhna intenzivnost	658,64	13,9
Gozdovi brez načrtovanih ukrepov	17,13	0,4
Skupaj	4.736,92	100,0

Intenzivnost gospodarjenja v GGE Vzhodne Haloze je večinoma srednja in velika. Delež območij z zelo veliko intenzivnostjo znaša 7,8 %. Gozdov brez načrtovanih ukrepov je 0,4 %. Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Na KARTI 4 v merilu 1:50.000 je predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, ter varovane površine (gozdovi s posebnim namenom, kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno – režimi ne

dopuščajo izkoriščanja gozdnih proizvodov skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom ter s 44. členom Zakona o gozdovih).

Preglednica 148: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.

Gospodarska kategorija gozdov	Površina (ha)	Delež (%)
Večnamenski gozdovi	4.666,59	98,52
GPN, ukrepi so dovoljeni	20,98	0,44
GPN, ukrepi niso dovoljeni	4,22	0,09
Varovalni gozdovi	45,13	0,95
Skupaj	4.736,92	100

V GGE prevladujejo večnamenski gozdovi. Gozdovi s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, so izločeni v delu gozdnega rezervata Gris. Varovalni gozdovi so razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih v skupni površini 45,13 ha. V obravnavani GGE so tudi gozdovi s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni. Ti gozdovi se nahajajo na območju naravnih vrednot (Kobilina - gozd, Pohorje v Halozah - nahajališče tis, Drenovec - nahajališče širokolistne lobodike in lovorolistnega volčina ter Gris - prodišče).

4 - Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Na Karti št. 4 v merilu 1 : 50.000 je predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, ter varovane površine (gozdovi s posebnim namenom, kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno – režimi ne dopuščajo izkoriščanja gozdnih proizvodov skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom ter s 44. členom Zakona o gozdovih).

Preglednica 149/P4: Površina gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov.

Gospodarska kategorija gozdov	Površina (ha)	Delež (%)
Večnamenski gozdovi	4.666,59	98,5
GPN, ukrepi so dovoljeni	20,98	0,4
GPN, ukrepi niso dovoljeni	4,22	4,22
Varovalni gozdovi	45,13	1,0
Skupaj	4.736,92	100,0

V GGE je velika večina gozdov večnamenskih (skoraj 90 %). Najmanj gozdov je v kategoriji GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni (gozdni rezervat Cigonca). Zelo majhen je tudi delež varovalnih gozdov (le v bližini akumulacijskega jezera Požeg ter v okolici glinokopov pri Pragerskem).

5 - Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja

Gozdov za sanacijo v GGN GGE nismo opredelili.

6 - Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali in za ohranitev biotske raznovrstnosti

KARTA ŠT. 6A v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu območij grmišč, zimovališč in mirnih con.

Preglednica 150: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

Območja	Površina (ha)	Delež (od vseh gozdov) %
Grmišča	0,00	0,0
Zimovališča	0,00	0,0
Mirne cone	0,00	0,0
Skupaj gozd	4.736,92	100,0

V GGE ni območij gozdov, pomembnih za ohranitev prostoživečih živali (KARTA ŠT. 6A ni izdelana).

Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave

Na KARTI 6B so v merilu 1 : 50.000 prikazana območja, ki so po predpisih o ohranjanju narave pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti. To so gozdovi na posebnih varstvenih območjih (območja NATURA 2000) in gozdovi na ekološko pomembnih območjih (EPO).

Preglednica 151: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

Območja	Površina v GGE (ha)	Površina v gozdu (ha)	Delež (od vseh gozdov) (%)
EPO			
Vinorodne Haloze	6.279,34	2.587,09	54,62
Drava - spodnja	485,52	294,96	6,23
Skupaj	6.764,86	2.882,05	60,84
NATURA 2000			
SPA - Drava	485,51	294,96	6,23
SAC - Drava	371,22	219,93	4,64
SAC - Haloze - vinorodne	6.279,34	2.587,09	54,62
Skupaj	7.136,07	3.101,98	64,49

Na območju GGE Vzhodne Haloze so prisotna območja Natura 2000: Drava SPA (SI500011), Drava SAC (SI3000220), Haloze - vinorodne SAC (SI3000117). V GGE sta dve EPO območji, in sicer: EPO Vinorodne Haloze ter EPO Drava - spodnja.

7 - Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Na KARTI ŠT. 7 v merilu 1:25.000 so prikazana varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah in druge zbirke podatkov o vodah skladno z Usmeritvami s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. Na teh območjih je glede na ZV-1 potrebno posegati v gozdni prostor na način, da se ne ogrozi stanje voda oziroma, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda. Na ogroženih območjih je potrebno pridobiti vodno soglasje, v kolikor bi poseganje v gozdni prostor pospeševalo erozijo oziroma drugače ogrožalo stabilnost zemljišč. Karta naj služi kot groba orientacijska osnova, konkretno poseganje naj upošteva dejanske terenske razmere, ter usmeritve iz poglavja 6. Zaradi številnih slojev je karta prikazana kot interaktivni pdf, medtem ko so vsi sloji prikazani in dostopni na spletnem pregledovalniku [Atlas voda](#).

Prikazi na KARTI ŠT. 7 zavzemajo površino gozdnega prostora, z izjemo vodotokov in referenčnih odsekov, ki so prikazani na celotni GGE.

Preglednica 152: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)	Pov. v gozdu (ha)
Vodovarstvena območja - državni	0,07	0,00	0,00
Vodovarstvena območja - občinski	0,00	0,00	0,00
Referenčni odseki - linije			
Referenčni odseki na jezerih (ni v OE MB)			
Območje razreda velike poplavne nevarnosti	83,82	0,73	16,74
Območje razreda srednje poplavne nevarnosti	54,44	0,48	2,00
Območje razreda majhne poplavne nevarnosti	14,15	0,12	0,21
Območje razreda preostale poplavne nevarnosti	13,03	0,11	0,32
Območje veljavnosti rezultatov	311,67	2,72	36,92
Območja pogostih poplav	5,04	0,04	4,52
Območja redkih poplav	5,57	0,05	4,85
Območja zelo redkih poplav	138,44	1,21	20,39
Popolavni dogodki – Območje poplave	38,99	0,34	19,93
Plazovita območja (ni v OE MB)			
1 - Ni verjetnosti pojavljanja plazov	1.617,16	14,12	235,71
2 - Zelo majhna verjetnost pojavljanja plazov	784,44	6,85	467,07
3 - Majhna verjetnost pojavljanja plazov	1.147,77	10,02	646,55
4 - Srednja verjetnost pojavljanja plazov	1.526,75	13,34	885,95
5 - Velika verjetnost pojavljanja plazov	3.134,43	27,38	1.718,27
6 - Zelo velika verjetnost pojavljanja plazov	3.238,85	28,29	783,37
Potencialna erozijska območja - običajni ukrepi	0,00	0,00	0,00
Potencialna erozijska območja - zahtevni ukrepi	8.039,02	70,22	3.365,56
Potencialna erozijska območja - strogi ukrepi	0,00	0,00	0,00
Celotna površina GGE	11.449,10	100,00	4.736,92

8 - Območja gozdov, kjer obstajajo omejitve pri krčitvah gozdov

KARTA 8 v merilu 1:50.000 prikazuje območja gozdov, kjer je krčenje prepovedano skladno s pravno podlago, s katero so razglašeni. To so območja gozdnih rezervatov, varovalnih gozdov, ter (pri)mestnih gozdov, kjer je gozd objekt razglasitve. V GGE je območij gozdov, kjer je krčenje prepovedano **70,32 ha**, kar predstavlja **1,5 %** površine gozdov.

Prikazana so tudi območja gozdov, kjer krčenje gozdov praviloma ni dopustno, kar pomeni, da na teh območjih iz različnega kartnega gradiva ni absolutnih prepovedi krčenja gozdov, potrebna pa je dodatna presoja (npr. pridobitev vodnega soglasja). V ta območja so vključeni gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, gozdovi na območju gozdnih učnih poti, sklenjena območja gozdov, razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine, gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave, manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna, plazljiva območja s srednjo, veliko in zelo veliko verjetnostjo pojavljanja plazov (Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov SKUPNA – GeoZS 1:25.000, Portal e-vode, Direkcija RS za vode, 2025), erozijska območja s strogimi in zahtevnimi ukrepi (Opozorilna karta erozije), plazljiva območja iz NUV1 (velika in zelo velika stopnja verjetnosti pojavljanja), plazovita območja (karta lavinske nevarnosti NUV1) in vsa vodovarstvena območja. V GGE je območij gozdov, kjer krčenje gozdov praviloma ni dopustno **70,32 ha**, kar predstavlja **1,5 %** površine gozdov.

Preglednica 153: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Območja	Površina (ha)	Delež %
Krčenje gozda ni dovoljeno	70,32	1,5
Krčenje gozda praviloma ni dopustno	4.394,77	92,8
Krčenje gozda je dopustno	271,83	5,7
Skupaj gozd	4.736,92	100,0

9 - Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Območja gozdov, ki niso zadosti odprta z gozdnimi cestami

V GGE je gozdnih cest 11,1 km. Produktivna dolžina javnih cest je 392,7 km. Odprtost s produktivnimi cestami je 107,1 m/ha.

Na območju GGE Vzhodne Haloze ni območij gozdov, ki niso zadosti odprta z gozdnimi cestami, zaradi tega KARTA 9B ni izdelana.

Območja gozdov, ki niso zadosti odprta z gozdnimi vlakami

Skupna dolžina gozdnih vlak znaša 424,81 km in s tem odprtost gozdov z gozdnimi vlakami znaša 89,68 m/ha.

Na območju GGE Vzhodne Haloze ni območij gozdov, ki niso zadosti odprta z gozdnimi vlakami, zaradi tega KARTA 9C ni izdelana.

